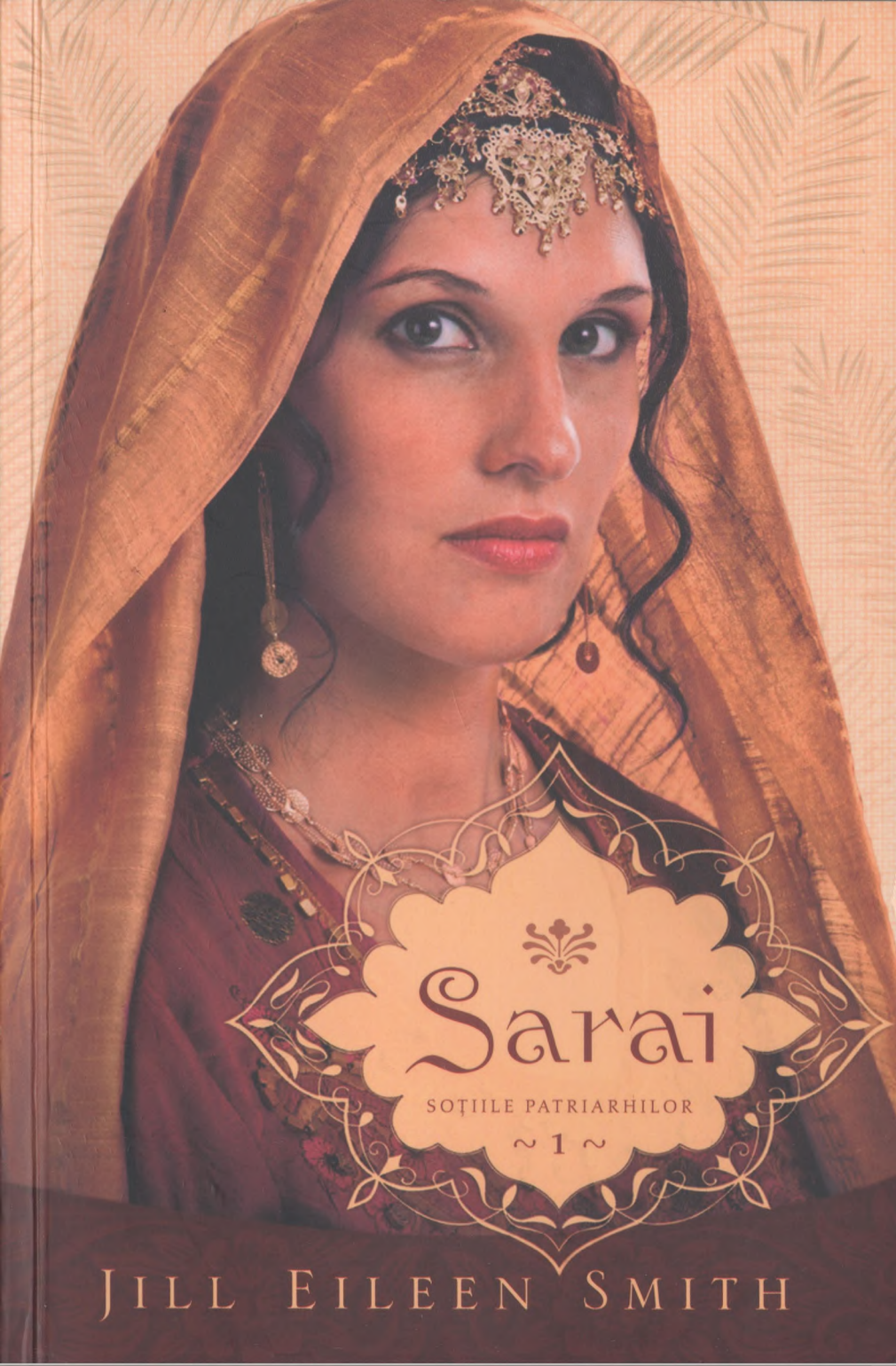
Sarai
SOȚIILE PATRIARHILOR
~1~
JILL EILEEN SMITH

Romanul *Sarai* al lui Jill Eileen Smith prezintă „restul poveștii sirii" – călătoria lui Avram și a lui Sarai către credință. Nu mai stați pe gânduri și deschideți această bogată istorisire biblică ce vă va oferi o nouă înțelegere și o nouă perspectivă asupra vieții patriarhului și a familiei acestuia. O istorisire bine scrisă, care vă va stârni o mulțime de emoții.

LYN COTE
autoarea romanului *Her Abundant Joy*

Ce relatare minunată a unei istorisiri vechi și sacre! Deși cunoșteam bine povestea biblică, n-am putut să las din mână cartea *Sarai*. Smith ne poartă în mintea personajelor, pe măsură ce acestea se confruntă cu slăbiciunile, cu temerile și cu dezamăgirile lor, înarmați doar cu o credință adesea fragilă. *Sarai* este un dar inspirațional de speranță pentru fiecare.

LINDA WINDSOR
autoarea seriei *Brides of Alba*

Munca de cercetare a lui Jill Eileen Smith strălucește în această bijuterie de roman ce detaliază viața lui Avram și a lui Sarai. Cei care îndrăgesc ficțiunea biblică vor fi încântați de povestea vieții a două dintre cele mai îndrăgite personaje ale cărții Geneza.

KACY BARNETT-GRAMCKOW
autoarea *Trilogiei Genezei*

Am citit cu mare interes scrierile lui Jill Eileen Smith încă înainte de a fi publicată și întotdeauna m-am bucurat să urmăresc cum această femeie talentată se face cunoscută drept o romancieră de calibru. Jill pătrunde într-un mod special în mintea personajelor sale și îndrăgește mult istorisirile biblice. Recomand cu căldură ultimul ei roman, *Sarai*. Nu veți fi dezamăgiți.

HANNAH ALEXANDER
autoarea premiatului volum *Eye of the Storm*

În *Sarai*, Jill Eileen Smith călăuzeşte cititorul în vremurile antice, la viaţa nomadă dusă de Sarai şi Avram. Este o incursiune captivantă în trecut, plină de minunate detalii şi fascinante personaje, printre care nepotul lui Avram, Lot, şi soţia acestuia. Smith prezintă îndoieli şi lupte atemporale, alături de biruinţe de partea unora şi destine tragice, însă fascinante, de partea altora. O muncă remarcabilă de cercetare se împleteşte cu o istorisire ce culminează cu un final de neuitat. Smith a reuşit să aducă la viaţă epoca străveche a patriarhilor!

MAUREEN LANG
autoarea cărţilor *Springtime of the Spirit*
şi *Whisper on the Wind*

Sarai

Sarai

SOȚIILE PATRIARHILOR 1

Traducere de Cristina Giurgiu

JILL EILEEN SMITH

Casa Cărții, Oradea
2014

Copyright ©2012 Jill Eileen Smith
Cartea a fost publicată în limba engleză cu titlul *Sarai*,
de Revell, un imprint al Baker Publishing Group,
Grand Rapids, Michigan, 49516, SUA.
Toate drepturile rezervate.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții. Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

Sarai
de Jill Eileen Smith
Copyright © 2014 Casa Cărții
OP 2, CP 30,
410670, Oradea
Tel./Fax: 0259-469 057; 0359-800761; 0728-874975
E-mail: info@ecasacartii.ro
www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Smith Jill Eileen
Sarai / Jill Eileen Smith ; trad.: Cristina Giurgiu. - Oradea : Casa Cărții, 2014
ISBN 978-606-732-011-4
I. Giurgiu, Cristina (trad.)
821.111-31=135.1

Traducerea: Cristina Giurgiu
Editarea și tehnoredactarea: Timeia Viman
Corectura: Fidelia Stroie
Coperta: Marius Bonce

Tiparul executat la Findata srl, Oradea, www.findata.eu

Tatălui meu, care a tânjit după o țară mai bună
– una cerească – o cetate cu temelii tari,
al cărei meşter şi ziditor este Dumnezeu.
Evrei 11:10, 16

În amintirea
lui
Leonard C. Smith jr
1922–2011

Prolog

Ur, 2051 î.H.

Sarai aruncă o privire spre partea opusă a curții, surprinzând privirea insistentă a lui Avram. Surâsul acestuia și sclipirea din ochi o încălzi mai mult decât vinul din care gustase la începutul ceremoniei. Muzica îi învălui în timp ce mirii – nepotul lor, Lot, și proaspăta lui soție, Melah – își ocupară locurile pe băncuța aflată sub baldachin, iar slujitorii începură să aducă bucate care mai de care mai copioase.

— Toată nunta asta este o rușine, să știi.

Cumnata lui Sarai, Milca, aflată lângă ea, se aplecă și șopti pe buzele de urechea ei.

— Pentru ce tatăl ei a fost de acord cu căsătoria după ce Lot a necinstit-o... Deși bag de seamă că n-a prea avut de ales. Cine ar mai fi vrut-o după ce ea s-a lăsat momită de Lot?

Milca flutură din mână, alungând o muscă.

— Nu-mi dau seama ce-a găsit Lot la fata asta. Doar nu e cine ştie ce frumuseţe. Putea alege mai bine.

Ultimele cuvinte fuseseră rostite în şoaptă, Milca apropiindu-se şi mai mult de urechea ei.

Sarai îşi luă privirea de la miri şi întâlni privirea tăioasă a Milcăi.

— Dacă e adevărat că aşteaptă un prunc, atunci e mai bine să se căsătorească.

Se săturase de certurile aprinse şi de ruşinea pe care Lot o adusese asupra casei ei, în special asupra lui Avram.

— Abi Terah pare mulţumit de aranjament.

Milca atinse umărul lui Sarai şi arătă spre tatăl lor.

— Deşi cerinţele lui par a fi destul de aspre pentru Lot, mai ales că Melah e însărcinată şi s-a căsătorit cu un bărbat care nu va putea niciodată s-o lase sau să-şi ia o altă nevastă. Poate că şi eu i-aş fi cedat lui Nahor înainte de logodnă dacă aş fi avut parte de o asemenea făgăduinţă.

Râse de propriile cuvinte, apoi îşi mişcă trupul masiv, ea însăşi fiind însărcinată, pentru a o privi din nou în faţă pe Sarai.

Aceasta îşi ascunse durerea pricinuită de cuvintele încărcate de critică, amintindu-şi propriile legăminte de căsătorie – ale ei şi ale lui Avram. Netezi câteva cute imaginare de pe poale şi ocoli privirea pătrunzătoare a Milcăi.

— Văd că te-am supărat.

Milca o bătu uşurel pe braţ.

— Va veni şi vremea ta, Sarai. Cel puţin tu poţi sta liniştită, ştiind că Avram te iubeşte. Dacă nu te-ar iubi, şi-ar fi încălcat legământul faţă de tine cu multă vreme în urmă.

Îşi puse protector o mână pe pântec şi clătină din cap, privind-o cu milă şi, simţi Sarai, aşa cum întotdeauna se întâmpla, cu o uşoară nuanţă de aroganţă în glas. Frumoasa Sarai era sterpă. Devenise ţinta batjocurii celorlalţi.

Strânse din dinţi şi continuă să-şi ţină spatele drept, ducând la gât mana plină de giuvaiere.

Mulţumesc, Milca.

Se sili să zâmbească.

— Iartă-mă, trebuie să văd cum stăm cu mâncarea.

Se îndepărtă de bancă, păşind de-a lungul zidului curţii, ocolind mulţimea şi se îndreptă grăbită spre casă, cu legămintele proaspetei ceremonii de căsătorie răsunându-i în urechi.

— Făgăduiesc ca niciodată să nu-mi iau altă nevastă, spusese Avram, privind-o cu ochii plini de dragoste.

— Făgăduiesc să-ţi dăruiesc un copil.

Sarai privise cu ardoare la chipul lui frumos, cu inima tresăltându-i de bucurie la gândul că, în cele din urmă, îl înduplecase pe tatăl ei să le îngăduie a se căsători.

— Sunteţi datori, fiul meu, Avram, şi fiica mea, Sarai, să vă împliniţi promisiunile făcute în această zi. Dacă tu, Sarai, nu-ţi vei împlini legământul faţă de fiul meu, legământul lui se anulează.

Tatăl ei o ţintuise cu privirea-i de neclintit.

Cât de uşoară i se păruse atunci o asemenea promisiune.

Însă după treizeci şi doi de ani de căsătorie, ea încă nu zămislise. Iar Melah rămăsese însărcinată încă înainte de ziua nunţii. Clipi pentru a alunga din ochi lacrimile usturătoare. Prin ferestrele deschise ajungea până la ea larma discuţiilor şi a hohotelor de râs, în timp ce în fundal răzbătea cântecul melodios al harpei. După masă vor urma cântece şi jocuri, iar oaspeţii vor rămâne până târziu, după căderea întunericului, întorcându-se ziua următoare pentru încă câteva zile de sărbătoare.

Îşi rezemă capul de piatra calcaroasă şi rece a peretelui din odaia lor de zi, ascunsă de privirile slujitorilor care treceau grăbiţi pe coridoarele ce duceau la bucătărie, încărcaţi cu talgerele pline cu vârf cu bucate. Pizma nu-şi avea niciun temei. Era soţia până unui cămin înstărit, soţia unuia dintre cei mai de seamă fii ai lui Ur, al cărui părinte era prieten de-o viaţă cu împăratul. O prinţesă de Ur, dacă exista un asemenea titlu.

Însă nu putea opri durerea pe care prezenţa Milcai o evoca întotdeauna. Milca avea deja un fiu pe care-l înţărcase cu doar trei luni în urmă. Nu merita altul atât de curând.

— M-am gândit că o să te găsesc aici.

Auzindu-i glasul şi simţindu-i atingerea pe umăr, se întoarse şi se cuibări în braţele mângâietoare ale lui Avram.

— Ce s-a întâmplat, scumpa mea?

Sarai oftă tulburată şi se lăsă uşor pe spate pentru a-i putea vedea mai bine chipul.

— Milca.

El încuviinţă, însă, văzându-i privirea nedumerită, îşi dădu seama că nu înţelegea.

— Îşi etalează pântecul umflat, iar eu n-am răbdare să-i ascult criticile.

— Ah, spuse el, trăgând-o din nou la piept. Milca este invidioasă pe frumuseţea ta, scumpa mea nevastă. Nu are nimic altceva de etalat.

O bătu uşurel pe spate, însă gestul lui nu-i aduse mângâiere.

— Aş prefera să am mai degrabă un copil decât frumuseţe.

Rostise cuvintele abia murmurat, lipită de pieptul lui, însă când mâinile lui îşi opriră mângâierea, îşi dădu seama că el o auzise.

— Iar eu te prefer aşa cum eşti.

O îndepărtă puţin de el, privind-o cercetător.

— Nu te tulbura, nici nu-i întrista pe ceilalţi, scumpa mea. N-ai pentru ce să te temi.

Ea îi privi chipul frumos şi-şi lipi mâna de obrazu-i bărbos. Încă îşi păstra vigoarea din tinereţe, iar ea se lăsă învăluită de liniştea pe care i-o dădea îmbrăţişarea lui.

— Dar mă tem, dragul meu soţ. Mă tem că n-am reuşit să-ţi ofer ceea ce meriţi. Poate că dacă aş fi fost ca Melah, ai fi avut deja un fiu.

— Nu merit nimic, Sarai. Ceea ce am este doar un dar. Adonai dăruieşte după cum Îi este voia.

Îi ridică bărbia pentru a o privi în ochi.

— Lot va trebui să trăiască tot restul vieţii lui cu alegerile greşite pe care le-a făcut. Ai încredere în mine când spun asta, Sarai. Un bărbat care ia o nevastă înainte de vremea potrivită va trăi cu [illegible] fie că-şi dă seama, fie că nu.

— Crezi că Lot regretă faptul că se căsătorește cu Milca? şopti ea.

Avram stătea adesea de vorbă cu Lot şi-l mustrase ustu...ilor după ce adevărul ieşise la iveală.

— Lot este prea nesăbuit şi prea şarmant, cu toate că s-a căit de greşeala sa şi a fost de acord cu căsătoria. Adevărul e, totuşi, că tata nu i-a dat de ales. Dacă ar fi refuzat, şi-ar fi pierdut partea de moştenire. Tata este om de onoare.

— Bine-ar fi fost să fie şi Lot la fel.

Sarai privi în ochii plini de dragoste ai soţului ei, din nou recunoscătoare pentru un asemenea bărbat. Un bărbat cu un caracter mult mai ales decât al celor mai mulţi bărbaţi din cetate, chiar decât al celor din propria-i familie. Un bărbat care îi câştigase devotamentul şi respectul.

Avram se aplecă şi o sărută tandru.

— Vino, stai alături de mine la ospăţ. Nu e musai să înd... mila din partea Milcăi într-o zi ca asta.

Bunătatea pe care i-o arăta îi aduse din nou lacrimi în ochi. Îi cunoştea atât de bine sentimentele. Îşi şterse lacrimile de pe obraji şi-şi strecură mâna într-a lui.

— Nu te teme, Sarai. La timpul Lui, Adonai ne va dărui un fiu. Şi dacă nu ne va da, vom vedea atunci ce va fi de făcut.

Ea încuviinţă, urmându-l înapoi prin casă, spre curte. Însă în timp ce muzica răsuna în jurul ei şi oaspeţii îi felicitau pe mirii care păşeau în feericul cort nupţial, urându-le binecuvântări cu fertilităţii, Sarai nu reuşi să-şi înfrâneze îngrijorarea sau teama.

Cât de nesăbuită fusese să-i promită soţului ei un copil doar pentru a-l convinge pe tatăl ei s-o dea în căsătorie lui Avram!

Atunci nu ştiuse cât o va costa acel legământ. Şi cât de cu neputinţă de îndeplinit se dovedea a fi acum.

Partea 1

Terah a născut pe Avram, pe Nahor şi pe Haran. Haran a născut pe Lot. Şi Haran a murit în faţa tatălui său Terah, în ţara în care se născuse, în Ur în Haldea. Avram şi Nahor şi-au luat neveste. Numele nevestei lui Avram era Sarai şi numele nevestei lui Nahor era Milca, fiica lui Haran, tatăl Milcăi şi Iscăi. Sarai era stearpă: n-avea copii deloc.

GENEZA 11:27–30

Domnul zisese lui Avram: „Ieşi din ţara ta, din rudenia ta şi din casa tatălui tău şi vino în ţara pe care ţi-o voi arăta.“ Avram a plecat, cum îi spusese Domnul şi a plecat şi Lot împreună cu el. Avram avea şaptezeci şi cinci de ani când a ieşit din Haran.

GENEZA 12:1, 4

I

Capitolul 1

Cincisprezece ani mai târziu

Sarai privi în sus spre marele zigurat din Nannar şi făcu un pas în spate, copleşită, ca întotdeauna, de măreţia templului dedicat zeului patron al Urului. Treptele, ce urcau într-un şir nesfârşit, îi îndreptau privirea spre vârful triunghiular, spre ochiul zeităţii ce parcă o scruta de la înălţime. Se cutremură, ştiind bine că senzaţia aceasta îi era provocată nu doar de adierea blândă dinspre miazănoapte.

Avram n-ar fi înghiţit să ştie că ea se află aici. Chiar protejată fiind de sclavii lor – toţi bărbaţi – şi însoţită de camerista ei, Lila, de nepoata Melah şi servitoarele acesteia, Avram tot ar fi fost de părere că Ur nu este o cetate sigură pentru frumoasa lui soţie. Iar dacă i-ar fi cunoscut şi motivul…

De ce venise?

— Ai adus statueta?

Melah se opri pe strada pietruită şi se întoarse cu o privească. Chipul nepoatei ei, încă îmbujorat de prospeţimea tinereţii şi ars de soare, era însufleţit de emoţie.

— E aici.

Sarai bătu uşurel săculeţul pe care-l vârâse în buzunarul mantiei.

— Dar tot nu văd la ce bun toate astea.

Statueta era cioplită în lemn de măslin, înfăţişând-o pe Sarai însărcinată, având pictată pe veşminte semiluna, simbolul zeităţii. Însă aveau oare zeii puterea de a-i oferi lui Sarai copilul după care tânjea, iar lui Melah puteau să-i dea un fiu sănătos care să supravieţuiască? În timp ce fiii fraţilor lui Avram le înconjurau mesele precum mlădiţele de măslin crescute într-un copac roditor, masa lui Avram era tot tăcută şi goală.

Sarai ar fi fost gata să-şi sacrifice frumuseţea pentru a umple acel gol, pentru a-i oferi un fiu lui Avram.

Melah se încruntă, încrucişându-şi mâinile pe piept.

— Nu-ţi va fi de niciun folos dacă nu crezi, Sarai.

Privirea îi coborî asupra pântecului plat al lui Sarai.

— E clar că ai nevoie de ajutor.

— Clar.

Rostise cuvântul tăios, cu o urmă de sarcasm, mai ales în faţa acestei nepoate obraznice. Însă nu reuşi să ascundă nici vinovăţia şi tristeţea ce-i sfâşiau inima.

— Totuşi, ar fi trebuit să faci asta cu ani în urmă.

Superioritatea cu care i se adresa Melah o irită pe Sarai.

— Nu poţi cere altora să aducă jertfe şi rugăciuni în locul tău. Zeiţa vrea devotamentul tău. Dacă vrei un copil, trebuie să i te închini zeiţei-mamă. Chiar şi Inana a primit puterea fertilităţii prin mama ei, Ningal. Ai ştiut asta încă de când erai copilă.

Melah se întoarse, apoi privi din nou în urmă.

— Desigur, dacă preferi ritualurile de fertilitate ale Inanei...

Zâmbi superior, ca şi cum gândul ar fi amuzat-o – fie din cauză că disprețuia credinţa lui Avram, fie pentru că nu şi-o putea închipui pe Sarai supunându-se practicilor sexuale ale zeiţei Inana. Ambele probabil, având în vedere interesul ostentativ al lui Melah faţă de zeiţa dragostei şi metodele tulburătoare ale acesteia.

Sarai îşi ridică bărbia şi-şi luă privirea de la Melah. Făcu semn sclavilor ei şi porni pe drumul ce ocolea ziguratul, spre aleile

din spatele acestuia, până ajunse la curtea templului lui Ningal. Intrarea era străjuită, de-o parte şi de alta, de coloane cu trepte ce duceau spre două uşi sculptate, imaginea gravată în lemn a bivolilor oferind o protecţie tăcută şi nepământeană celor aflaţi înăuntru. Tămâia, suflarea zeilor, îşi împrăştia mireasma din două suporturi înalte aşezate de o parte şi de alta a uşilor păzite de străjeri echipaţi cu coifuri şi apărători din bronz şi înarmaţi cu suliţe. De la locul de strajă, puteau zări orice mişcare în curtea templului.

Sarai privi îndelung coloanele aurite. Sclipirile lor făceau ca bivolii gravaţi să pară vii, coarnele lor aplecate în faţă pregătite parcă de atac. Templul părea să pulseze în ritmul propriei respiraţii, iar Sarai avu impresia că i se taie răsuflarea. Sandalele îi părură deodată prea grele, lipite de pietre precum noroiul uscat de cărămizi.

N-ar fi trebuit să se afle aici.

— Eşti pregătită?

Sarai îşi trecu mâna peste statueta din buzunar şi se întoarse încet spre nepoata sa, chipul de lemn arzându-i parcă palma, ca şi cum ar fi fost înfierbântat de razele dogoritoare ale soarelui. Oare fiul lui Ningal, Utu, venise ca să le stea împotrivă? Zeităţile erau întotdeauna nemulţumite de un lucru sau altul. Poate că zeul-Soare nu dorea ca ele să-şi prezinte omagiile mamei sale. Dar dacă Melah avea dreptate? Inana era zeiţa dragostei. Să fie ea oare cea care ar putea răspunde rugăciunilor lui Sarai de a avea un copil? Însă ritualurile acelea...

Clătină din cap, dând drumul statuetei din mână şi lăsând săculeţul să atârne, agăţat de braţ. Niciodată! Nu va apela la asemenea practici, chiar dacă ar fi putut plăti pe altcineva să le facă pentru ea. Totuşi, Ningal nu solicitase un asemenea lucru.

O privi pe Melah.

— Eu...

Ea ce? Nu putea formula cuvintele. Ce altceva dorea decât un copil? Însă era acesta cel mai bun mod de a-l primi?

— N-am bătut tot drumul ăsta doar pentru a te răzgândi acum, Sarai. Vrei să-ţi ţii legământul faţă de Avram sau nu?

Melah aruncă o privire scurtă în direcţia Lilei.

— Sau poate ai putea să i-o dai pe slujnica ta şi să termini cu treaba asta.

Surâsul dispreţuitor îi transformă ochii apropiaţi în două crestături, făcând-o, la cei peste patruzeci de ani, să arate mult mai în vârstă decât Sarai, care avea cu douăzeci de ani mai mult decât ea.

— Avram n-ar fi de acord niciodată cu aşa ceva.

Îşi ridică bărbia, însă gestul era menit mai degrabă s-o pună la locul ei pe Melah decât să-i dea curaj. Dacă Avram ar şti unde se afla acum, ce era pe cale să facă... oare ar lua o altă femeie de soţie? Privi spre Lila, la care ţinea mai degrabă ca la o fiică decât ca la o slujnică. Avram n-ar fi fost de acord niciodată cu un asemenea lucru.

Cadranul solar din curte indică trecerea peste încă o crestătură, iar Sarai îşi ridică privirea spre cer. Pe întinderea albastră, norii pluteau împinşi de adierea crescândă a vântului. Îşi petrecu braţele în jurul trupului, mâna strângându-i-se din nou în jurul statuetei din săculeţ. Trebuia să hotărască, într-un fel sau altul.

— Ei bine?

Melah bătu nerăbdătoare din picior, punându-şi mâinile în şoldurile-i dezvoltate.

— Ai monedele? Vrei să faci asta sau mi-am pierdut toată după-amiaza degeaba, ca să nu mai vorbesc de ultimele luni în care am încercat să te conving că am dreptate?

O privi înţepător, apoi se întoarse şi se îndreptă spre porţile templului. Avea să aducă o jertfă, indiferent ce va hotărî Sarai, aşa că ziua nu era chiar pierdută, aşa cum o lăsase pe Sarai să creadă.

Sarai îşi înăbuşi un zâmbet. În ciuda grabnicei căsătorii a lui Melah cu Lot şi mai apoi a pierderii întâiului lor născut, Sarai ajunsese s-o accepte pe Melah, ba chiar să ţină la ea, într-o oarecare măsură, cu toate că femeia putea fi uneori ţâfnoasă ca o copriţă. Atât Melah, cât şi Milca credeau în Ningal şi Inana şi se închinau cu ardoare într-unul sau în ambele temple. Amândouă aveau câte copii, cu toate că în cazul lui Melah numai o fiică supravieţuise.

Adierea vântului îi aduse în nări mirosul de tămâie și mirodenii, tăriile închinătorilor adunați în dreapta ei îi sfredeliră gândurile, pecetluindu-i hotărârea. Scoase statueta din săculeț și și privi replica sculptată, purtând un prunc în pântece. Odată plătit prețul considerabil pentru jertfă – monede pe care le luase din zestrea pe care tatăl ei i-o dăduse cu ani în urmă – preoteasa urma să ia statueta, s-o pună în fața zeiței și să aducă rugăciuni în dreptul ei până la apusul lunii noi. Timp suficient și, nădăjduia, rugăciuni suficiente cât să invoce bunăvoința zeiței și să primească un fiu.

Trase aer în piept, făcându-și curaj. Putea face asta. Era în joc promisiunea pe care i-o făcuse lui Avram, iar timpul nu era în favoarea ei. Trebuia să acționeze, în orice chip, pentru a avea un copil. Dacă asta însemna să aducă jertfe zeiței-mamă, în ciuda faptului că Avram nu era de acord cu așa ceva, trebuia să-și asume riscul.

***

Avram scrută crângul de copaci și tufișuri aflat în depărtare, în căutarea berbecului preferat al lui Sarai, cel veșnic rătăcitor, în ciuda încercărilor lui de a-l potoli. Sarai obișnuia să spună că berbecul era animat de același instinct așezat în bărbați, iar privirea ei pătrunzătoare îi amintea în acele clipe de tinerețea lui și de căile-i egoiste. Se încruntă. Mai târziu asemenea gânduri îl vor amuza, însă acum trebuia să găsească animalul.

Folosindu-se de toiag, ieși din umbra stejarului cu coroana bogată, vorbind blând ca să nu sperie oile ce încă pășteau în apropiere. Pe înălțimea aflată în cealaltă parte a pajiștii unde își păștea turma, nepotul său Lot cânta la fluier o melodie tristă, ale cărei acorduri ajungeau până la urechile lui. Aproape că prezuma acest dar tânărului Lot, însă simți și o oarecare mândrie pentru faptul că oile îi cunoșteau glasul dintr-o mie, până și notele false ale cântecelor sale nemelodioase. O mielușea anume îi stătea alături, ca o fiică. Se trase de barbă și zâmbi trist. Poate că și aceasta era la fel de afonă ca și el.

Mieluşeaua îl urmă, iar el aşteptă o clipă înainte de a porni din nou. Când ajunse în dreptul lui, o ridică în braţe şi şi-o petrecu pe după grumaz. Soarele era umbrit de nori pe când ajunse la marginea crângului şi o boare neaşteptată de vânt îi răcori chipul. Un fior ciudat îl străbătu în timp ce se apropie de tufişuri şi încetini. Un sentiment de incertitudine făcu ca firele de păr de pe braţ să i se ridice. Miji ochii, ducându-şi o mână la ochi, cu cealaltă strângând puternic toiagul.

Se opri şi ascultă, mutând greutatea mieluşelei pe celălalt umăr, apoi înaintă câţiva paşi, precaut, zărind în cele din urmă berbecul cu lâna groasă prinsă în spini. Vaietele-i plângăreţe îl înduioşară pe Avram. Cerul se întunecă şi mai mult şi un vânt răcoros îi atinse faţa. Privi în sus, o presimţire sumbră învăluindu-l. În acea dimineaţă nu avuseseră parte de niciun semn de furtună, însă acum ar fi fost mai bine să scoată grabnic berbecul dintre spini şi să se întoarcă la restul turmei, ce n-ar fi ştiut încotro să-şi găsească adăpost fără călăuzirea sa.

Zorit de împrejurarea în care se afla, puse mieluşeaua jos, lângă o fâşie de iarbă şi-şi croi drum cu toiagul prin tufişuri ca să se apropie de berbec.

— Cum te-ai aşteptat să ieşi de aici odată ce te-ai vârât între spini? întrebă cu voce blândă animalul ce continua să behăie jalnic.

Mantia i se prinse între spini, însă nu băgă în seamă sunetul ţesăturii sfâşiate, continuând să desprindă lâna animalului dintre ghimpi.

— Linişteşte-te, linişteşte-te, vorbi el pe un ton blajin.

Însă berbecul arunca din picioare şi se opunea eforturilor lui Avram, încâlcindu-şi lâna şi mai tare în mărăcini.

Sudoarea i se prelingea pe spate în timp ce încercă să strecoare capătul toiagului sub pântecul animalului. Vântul se înteţi, iar aerul deveni, dintr-odată, greu şi umed. Braţele îl dureau din cauza efortului şi, în cele din urmă, reuşi să petreacă partea încovoiată a toiagului în jurul trupului animalului, suficient cât să-l elibereze dintre mărăcini.

Când se aflară la câţiva paşi depărtare, Avram îngenunche lângă berbec şi-i smulse ultimii mărăcini din blană, apoi lua cornul legat la brâu şi turnă untdelemn peste zgârieturi, masând uşor pielea animalului. Berbecul rămase liniştit, aparent sătul de mustruluielile stăpânului. Avram privi de la berbec la mieluşea. Dacă i-ar fi împerecheat pe cei doi ar fi obţinut animale puternice, fără cusur. Niciun alt animal din turma sa nu se putea compara cu aceste specimene perfecte, deşi ştia din experienţă că comportamentul berbecului nu s-ar fi schimbat dacă ar fi avut progenituri.

Dar oare un moştenitor l-ar fi schimbat pe el, pe Avram?

Gândul îl făcu să strângă din dinţi. Nu era vina lui că Sarai fusese stearpă toţi aceşti ani. Formaseră cuplul perfect încă de la început, deşi acum, după anii în care Sarai nu avusese niciun copil, fraţii şi nepotul lui nu-l mai priveau cu aceeaşi urmă de gelozie provocată de frumuseţea soţiei sale. Cel puţin, soţiile lor le născuseră fii, cu toate că fiii lui Lot nu supravieţuiseră. Privi la cele două animale de lângă el, observând atitudinea lor dintr-odată rigidă şi privirea precaută din ochii lor. Privi spre cer, uimit de această schimbare, de această linişte neaşteptată. Lumina se strecura acum din spatele norilor cenuşii, trimiţând în toate direcţiile raze de lumină albă, orbitoare.Vântul se înteţi din nou, însă era un vânt călduţ. Ciudat.

Categoric, era timpul să se întoarcă.

Îşi înfipse toiagul în pământ şi se ridică în picioare, gata să-şi cheme animalele, când un bubuit puternic, ca de tunet, îl făcu să se oprească. Norii se îndesiră din nou, cenuşii şi grei. Frica îi trimise fiori pe şira spinării.

Privi în toate direcţiile. Nicio mişcare. Până şi vântul se potoli, iar fluierul lui Lot nu se mai auzea. Privi la cele două animale, însă şi acestea se liniştiseră, stând cu capetele aplecate ca pentru a paşte, fără să deschidă botul, nemişcate.

— Avram!

Un fior îl străbătu din cap până-n picioare. Privi din nou în jur, însă nu vedea pe nimeni. Oare i se păruse?

— Avram!

Glasul, mai tare, mai insistent şi mai puternic, îi pătrunse până în adâncul sufletului, stârnind o teamă adâncă în inima lui. Se prăbuşi în genunchi şi-şi lipi faţa de ţărână.

— Aici sunt, spuse el înăbuşit, cu voce slabă.

— Ieşi din ţara ta, din familia ta şi din casa tatălui tău şi du-te într-o ţară pe care ţi-o voi arăta. Voi face din tine un neam mare. Te voi binecuvânta şi-ţi voi face un nume mare. Şi vei fi o binecuvântare. Voi binecuvânta pe cei ce te vor binecuvânta şi voi blestema pe cei ce te vor blestema. Şi toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine.

Avram se cutremură la auzul acestor cuvinte, incapabil să răspundă. *Cine eşti?* Însă nu putea rosti întrebarea. În adâncul inimii lui, ştia exact cine îi vorbise. Numai Adonai Elohim, Domnul, Dumnezeul măreţ, Creatorul cerului şi al pământului, putea face pe un om să se cutremure la auzul glasului Său. Numai un Creator măreţ putea face ca vântul să se potolească şi cerul să se acopere cu nori ameninţători şi grei. Numai un Creator măreţ putea rosti asemenea cuvinte, încredinţându-l pe cel ce le aude de faptul că erau adevărate.

Voi face precum spui, rosti în inima lui, sigur că glasul nu l-ar fi ajutat să le rostească. La răspunsul său, vântul se stârni din nou. Avram îşi ridică uşor capul. Animalele îşi continuară păscutul, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Avram se ridică în genunchi, tremurând, însă o privire scurtă în jurul său îl asigură că nimic nu se schimbase. Ameninţarea furtunii trecuse, iar în locul acesteia îl salută un peisaj plăcut şi însorit şi un cer lipsit de nori.

Oare auzise bine? Totul se întâmplase atât de repede. Însă în duhul lui, ştia. Trebuia s-o ia pe Sarai, să plece din Ur şi să-L urmeze pe Domnul oriunde i-ar conduce. Unde-i va călăuzi oare?

Însă Avram nu avea nevoie să ştie asta deocamdată. Trebuia doar să asculte. Privi înapoi la cele două animale, desăvârşite în trup, însă fiecare cu o atitudine total opusă . Unul era ascultător şi loial, celălalt era rebel şi rătăcitor. Nu va fi precum acel berbec încurcat. Îşi va asculta Creatorul.

Asta însemna că urma să sacrifice tot ce avea moștenirea familiei sale, casa, rudeniile, prietenii... tot ce avea mai bun

Se ridică, încă tremurând, privirea odihnindu-i-se asupra animalelor ce-l priveau acum cu ochi mari, încrezători. Trebuia să zidească un altar și să aducă o ardere-de-tot Domnului. Inima i se strânse gândindu-se la hotărârea pe care o luase. Unul dintre animale trebuia să moară sacrificat.

***

Sarai se înfioră când simți brusca schimbare a vântului. Un praf ruginiu se așternuse pe pielea tăbăcită a sandalelor în timp ce străbătea curtea, îndreptându-se spre impunătoarele porți ale templului zeiței.

Melah mergea înaintea ei, ca să stea de vorbă cu străjerii care le blocau calea. Sarai aștepta, nemișcată, în timp ce Melah lăsă monedele să cadă într-o cutie de lemn încrustată cu scoici și lazulit.

În urma femeii, cele cinci slujnice se aplecară adânc, cu fața spre templu, însă nu dădură niciun semn că ar fi vrut să intre

Melah nu le plătise intrarea și puțini erau sclavii care își puteau permite luxul de a intra în încăperile zeilor. În stânga lui Sarai, incantațiile răsunătoare și nemelodioase ale cântăreților lui Ningal și mireasma amețitoare ce se înălța din suporturile înalte aflate de-o parte și de alta a ușilor bogat ornamentate aproape că-i întoarseră stomacul pe dos.

Zeii poporului nostru sunt idoli, Sarai. Există un singur Dumnezeu.

Se răsuci brusc la auzul glasului lui Avram. Însă nu cuvintele lui nu erau decât în mintea ei. Le auzise suficient de des cât să își dea seama că nu avea ce căuta aici. Își văzu sclavii așteptând nemișcați în spatele ei, cu chipurile ca de cremene întunecate. Singurul Dumnezeu al lui Avram, El Echad, nu locuia în temple zidite de mâini omenești. Oare nu fusese martora, încă din copilărie, la construirea tuturor acelor clădiri pe care le ridicase împăratul? Sute de sclavi trudiseră pentru a înălța uriașul zigurat

al lui Nannar-Sin şi palatele şi templele ce împodobeau imensa curte ce-l înconjura.

Oare singurul Dumnezeu avea nevoie de un astfel de templu?

Vântul o învălui cu o rafală bruscă, învolburând voalul subţire şi bijuteriile ce-i împodobeau marama. Nu trebuia să facă asta.

Statueta cioplită ce-i atârnă greoi la brâu şi preţioasele monede luate din zestrea primită i se părură dintr-odată prea importante pentru a le irosi într-o treabă atât de nesigură. Închise ochii, intuind dezaprobarea lui Avram şi dorindu-şi cu disperare să-i fie pe plac. Oare ar putea lua el o altă soţie, aşa cum îi spusese Melah?

O, dar pentru ce nu putea avea copii?

Durerea atât de familiară i se cuibări din nou în inimă şi se clătină, privind în sus la impunătorul templu al lui Ningal, întrebându-se dacă zeiţa avea într-adevăr puterea despre care Melah vorbise cu atâta ardoare în încercarea de a o convinge.

Dacă nu făcea asta, dacă nu cerea, oare se afla în situaţia de a da la o parte ultima ei şansă? Fusese stearpă atâta vreme. Oare zeiţa aceasta avea puterea de a-i schimba trecutul şi de a o întregi înainte de a fi prea târziu?

Incantaţiile se înteţiră, iar Melah dispăru în dosul uşilor căscate, în gura zeiţei. Nori cenuşii întunecară soarele. Oare fiul lui Ningal, Utu, îşi ascundea căldura, nemulţumit de nesiguranţa ei? Sau poate El Echad trimisese norii şi vântul pentru a o îndepărta de acest loc?

— O, Avram, ce ar trebui să fac?

Cuvintele se pierdură în bubuiturile tobelor cântăreţilor, însă simplul fapt că le rostise cu voce tare o îmboldi să acţioneze.

Trebuia să fugă.

Dintr-odată, simţi că-şi poate mişca picioarele. Sarai se răsuci, îşi ridică poala mantiei şi porni în goană pe străzile din Ur, frica făcându-i picioarele să alerge cu vioiciunea unei tinereţi demult trecute. Va alerga spre casă la Avram şi la Dumnezeul lui şi va uita că a existat vreodată ziua asta. Va renunţa la închinarea faţă de Nannar-Sin şi Ningal şi celelalte zeităţi ale acestora.

Încetini când ajunse la capătul zidurilor din cărămidă roșcată ale cetății Ur, așteptând ca Lila s-o ajungă din urmă. Un gând nou o făcu să se cutremure. Dar dacă vizita de azi Îl ofensase deja pe Dumnezeul lui Avram? Oare El Echad era mai mare decât zeița-mamă și îi putea oferi El un copil? Dacă Îl ofensase, ce va spune Avram? Ce putea face ea?

Își continuă drumul spre casă, cu pași greoi.

Capitolul 2

Avram îşi aşează tolbagul pe pământ şi se apropie de coama dealului, ridică un bolovan şi îl cără înapoi, la movila ierboasă. Inima îl durea cu fiecare pas făcut, fiecare piatră aşezată peste cealaltă aducându-l mai aproape de uciderea animalului şi de aprinderea jertfei. Pe care dintre ele să-l sacrifice? Pe cel preferat de el sau de Sarai? Mieluşeaua cea blândă sau berbecul cel răzvrătit?

Era frământat de gânduri în timp ce aşeză şi ultima piatră, apoi vreascurile de deasupra. Jertfele nu erau o noutate pentru el. Tatăl său, Terah, jertfise animale – şi nu numai – zeilor din Ur. Iar fratele său, Haran, pierduse un rămăşag şi fusese silit de către împărat să-şi jertfească un fiu ca substitut pentru viaţa împăratului – o jertfă anuală cerută de zei pentru a asigura fertilitatea pământului. Era sigur că moartea lui Haran, survenită la scurt timp, se datorase durerii pricinuite de acel act.

Avram se cutremură gândindu-se la asta. Ideea că un om putea fi omorât şi apoi readus la viaţă era un simplu mit, o legendă pe care oamenii o credeau – credeau că era o cerinţă a zeilor ce aveau puterea de a reda viaţa. Însă nici măcar o dată vreun om sacrificat nu se întorsese să păşească din nou pe pământul acesta.

Soarele sau luna nu aveau asemenea putere. Lui Adonai Elohim nu-i ceruse un astfel de sacrificiu omenesc. Trebuia vărsat sângele unui animal, nu al unui fiu.

Gândul îi întări hotărârea, iar Avram ştiu că nu putea amâna ceea ce plănuise să facă, ceea ce trebuia să facă. Se îndepărtă de altar, întorcându-se la cele două animale. Putea merge la turma aflată nu la mare depărtare şi putea alege altul, unul nu atât de fără cusur. Aproape că putea auzi glasul lui Lot sugerându-i s-o facă. Nepotul lui cu simţ practic ar fi găsit o cale de ieşire dintr-o situaţie atât de dificilă. Una care să nu-l întristeze atât de mult – şi care să nu-i provoace lui Sarai atâta durere.

Însă amintirea celeilalte voci încă îi răsuna în minte. Adonai nu-i ceruse să facă asta, însă cum putea începe o călătorie fără a-şi arăta disponibilitatea de a-şi asculta Dumnezeul şi cum putea face un singur pas înainte fără a se căi de căile sale răzvrătite?

Îşi duse mâna la piept şi-şi mută privirea de la cele două animale fără cusur spre ceruri. Îl va sacrifica pe cel care se asemăna cel mai mult cu el. Pe cel ce reprezenta cel mai bine tendinţa lui de răzvrătire. Odată luată hotărârea, scoase pumnalul de la brau şi crestă grumazul animalului, îl tăie în bucăţi, îi arse carnea pe altar şi se închină.

***

Sarai rămase în pragul ce marca trecerea dintre locul de gătit şi curtea casei, frământând în mâini săculeţul, mutându şi privirea de la slujitori la cărarea îndepărtată şi înapoi. Avram trebuia să se fi întors acasă până acum. Aroma de ceapă amestecata cu usturoi şi carne friptă de pasăre umplea casa. Zăngănitul vaselor şi tăifăsuiala servitorilor, lucruri atât de familiare în această perioadă a zilei, o ajutau să se desprindă de amintirea după-amiezii. O după-amiază pe care n-o va uita curând, încărcata de un regret pe care îl resimţea cu fiecare bătaie a inimii.

Bătu uşurel cu mâna coapsa ce încă mai purta amintirea apăsării statuetei de lemn agăţată de brâu, spunându şi că de acum

nu-i va mai fi o povară. Aruncase în foc obiectul blestemat în clipa în care păşise în casă, jurând ca niciodată să nu se mai apropie de un templu străin. Atunci pentru ce se simţea încă atât de tulburată şi împovărată de vină?

Supărată pe sine, se întoarse ca să-şi supravegheze slujitorii la pregătirea mesei de seară. Auzi tot mai clar sunetul îndepărtat al unor paşi şontâcăiţi, aparţinând tatălui ei, care obişnuia să umble sprijinit de toiag. Acesta îşi făcu apariţia în pragul bucătăriei.

— Iar întârzie, nu-i aşa?

Terah făcu un pas înapoi pe coridor şi-i făcu semn să-l urmeze în curte. Se aşeză încet pe banca de piatră şi bătu cu palma locul de lângă el.

— Aşază-te, fiică. Nu trebuie să-ţi faci atâtea griji. O să apară îndată.

— Sigur că o să apară.

Sarai se îndreptă spre marginea curţii şi privi spre cărarea pe care Avram se întorcea de obicei de la ţarcul oilor. Se întoarse lângă tatăl ei.

— S-o fi pierdut iar vreun animal sau poate că s-a oprit la taifas cu Lot.

Nepotul ei putea pălăvrăgi mai ceva ca o femeie şi adesea îl întreba pe Avram cu privire la El Echad, singurul Dumnezeu. Însă scenariul cel mai probabil era acela că un miel se prinsese între mărăcini sau fusese furat din turmă de un leu sau de o vulpe. Avram era hotărât să le dea de urmă, aşa că era posibil să se întoarcă abia la căderea nopţii.

Zâmbi uşor, închipuindu-şi-l pe soţul ei călăuzind oile, găsind-o pe cea pierdută şi disciplinând-o pe cea hoinară. Mieluşelele ei preferate fuseseră întotdeauna cele hoinare. Poate pentru că-i aminteau de zilele tinereţii lui Avram, înainte de întâlnirea lui cu strămoşul lor, Eber, de la care auzise de El Echad. Şi înainte ca ea să-i fi îmblânzit spiritul, în calitate de soţie.

Ce te face să zâmbeşti, Sarai? Îl vezi venind?

Aproape că uitase de prezenţa tatălui ei. Privi din nou spre cărare şi, într-adevăr, Avram venea spre ea, purtând un miel

pe umeri. Fără îndoială, mieluşeaua lui preferată. Se purta cu ea ca şi cu un animal de casă, ba chiar o lăsa să mănânce la masa lui. Un alt lucru ce-i amintea de dorinţa lui de a avea fii.

Gândul îi întunecă spiritul, imaginea templului zeiţei parcă râzându-i în nas. Însă nu se va gândi acum la asta.

Se întoarse spre tatăl ei.

— Vine.

Îl bătu uşurel pe genunchi, apoi se ridică, îşi ridică poala şi porni grăbită spre poartă, ca să-l întâmpine pe Avram.

Se opri la câţiva paşi de el, cutremurată de expresia de pe chipul lui.

— Ce este?

Îşi duse la gât mâna împodobită cu giuvaieruri, netezind ţesătura moale a rochiei pe care o purta.

— S-a întâmplat ceva. Spune-mi, te rog.

Avram rămase privind-o, cu ochii strălucitori. Puse mieluşeaua jos lângă el, o bătu uşurel pe creştet, apoi luă mâinile lui Sarai într-ale lui.

— Adonai Elohim mi-a vorbit astăzi.

O expresie de reverenţă şi umilinţă i se aşternu pe chipul bărbos, iar ea tânji să-i prindă obrajii între palme şi să transfere cumva bucuria din ochii lui într-ai ei.

— De unde ştii? Ţi-a vorbit cu voce tare?

Un fior o străbătu. Ştia că acest Dumnezeu al lui Avram era real şi o înspăimânta.

Avram încuviinţă, strângându-i şi mai tare mâinile într-ale sale, privirea-i întunecată sclipind de entuziasm.

— Mi-a spus pe nume. Mi-a spus să ies din ţara mea, din familia mea, din casa tatălui meu şi să pornesc într-o ţară pe care mi o va arăta El. Mi-a spus că va face ca numele meu să ajungă mare şi va face din mine un neam mare şi în mine toate familiile pământului vor fi binecuvântate. A promis că Îl va binecuvânta pe cei care mă vor binecuvânta şi Îl va blestema pe cei care mă vor blestema.

Privirea lui o străpunse, apoi se îmblânzi. Puse o mână pe obrazul ei.

— A face din mine un neam mare înseamnă că va trebui să-mi dea un fiu, Sarai. Vom avea un copil. Adonai a promis.

Sarai simți un gol în stomac în timp ce el o cuprinse cu brațele. Clipi pentru a-și alunga lacrimile, recunoscătoare mai presus de cuvinte pentru faptul că nu ascultase de sfatul lui Melah și fugise de zeii poporului său. Dumnezeul lui Avram le va da un moștenitor. Va avea un copil, în cele din urmă!

Simți mâna lui Avram mângâindu-i spatele.

— Vrei să vii cu mine, Sarai?

O întrebase șoptit, ca și când dintr-odată n-ar mai fi fost sigur.

Ea se trase înapoi din îmbrățișarea sa și-i atinse fața.

— Desigur, soțul meu drag. Sunt legată de tine în toate felurile. Ce m-aș face fără tine?

Îi zâmbi, încântată să vadă bucuria întorcându-se în privirea lui.

El își plecă capul și o sărută, un sărut plin de pasiune, lung, ce-i trezi simțurile. Poate că Dumnezeu îi va da un fiu, după cât de fierbinte părea afecțiunea spontană de care dădea dovadă Avram.

Chicoti când realiză în ce direcție i se îndreptau gândurile, în timp ce Avram se desprinse din îmbrățișare.

— Cina te așteaptă, domnul meu – sau poate că plănuiești să pui umărul la împlinirea promisiunii lui Adonai înainte de a te vedea cu stomacul plin.

Stomacul îi chiorăi drept răspuns și izbucniră amândoi în râs. Avram își bătu pântecul și-și petrecu brațul pe după mijlocul ei.

— Nu mă ispiti, scumpa mea, șopti el, sărutând-o pe ureche.

Ea râse din nou, apoi îl observă pe tatăl lor îndreptându-se încet spre ei.

— Nu cred că tata are de gând să aștepte după noi.

Ea îl sărută pe obraz.

— A așteptat după tine, iar mâncarea e gata demult. Dar, desigur, n-a știut ce anume te-a întârziat într-un mod atât de neașteptat.

Făcu doi pași înainte, așteptându-se ca Avram să i se alăture. Când văzu că acesta rămâne pe loc, se opri și ea, nedorindu-și

să se desprindă din îmbrăţişarea lui. Mintea ei frămanta mai vechile primite. Era adevărat? Oare va naşte un fiu al făgăduinţei?

— Nu vocea m-a întârziat atât de mult, ci jertfa.

Avram rostise cu blândeţe cuvintele. Şi cu o urmă de regret oare?

Se întoarse cu faţa spre el şi cu spatele spre tatăl lor.

— Ce jertfă? Dumnezeul tău a cerut o jertfă mai mare decât cea pe care deja ţi-a cerut-o? Nu este destul că ne părăsim familia, tatăl, moştenirea, tovarăşii? Ce altceva ar mai putea pretinde El Echad?

Avram îi cuprinse din nou obrazul cu palma, cercetând-o, apoi privirea îi alunecă undeva dincolo de ea.

— Jertfa de sânge ne-a fost transmisă încă din zilele lui Noe, ca ispăşire pentru păcatele noastre.

Strămoşii noştri, Eber şi Nahor, m-au învăţat asta, cu toate că tatăl nostru n-a făcut-o. Adonai Elohim nu mi-a cerut asta, însă am ştiut în duhul meu că asta trebuie să fac. I-am adus ca jertfă unul dintre berbeci.

Sarai îşi luă privirea de la el şi o îndreptă spre mieluţa lui Avram, animalul fără cusur, preferatul lui. Aveau în turmă doar câteva oi fără cusur, iar berbeci chiar mai puţini. Singurul berbec fără cusur pe care-l ştia era... Îşi întoarse din nou privirea la el, surprinsă de intensitatea privirii lui.

— Care berbec?

Voia să audă. Deşi cunoştea deja răspunsul.

El îi luă mâna într-a lui şi o călăuzi spre Terah.

Ea îl sili să se oprească.

— Care, domnul meu? Trebuie să-mi spui, dacă vrei să te urmez.

Privirea lui se întunecă uşor.

— Nu mi-ai spus tu adineaori că eşti legată de mine în toate felurile posibile? Faptul că mă urmezi n-ar trebui să aibă nimic de-a face cu berbecul pe care l-am adus ca jertfă.

Ea se dădu înapoi auzind tonul cu care îi vorbise iritată de faptul că Avram îi întorcea propriile ei cuvinte împotriva ei. Nu trebuia să-i amintească de asta. Oare nu-i ascultase întotdeauna

poruncile? Nu ascultase chiar astăzi, atunci când refuzase să aducă jertfă zeiței? Nu trebuia să-i mai amintească. Nu trebuia să-i spună decât că alesese un berbec oarecare. Nu pe cel preferat de ea.

— L-am ales pe cel care mi se aseamănă cel mai mult, spuse el în cele din urmă. Aveam doar două animale din care să aleg, iar berbecul reprezenta păcatele mele mai bine decât mieluşeaua.

— Aşa că l-ai cruțat pe cel preferat de tine şi l-ai sacrificat pe al meu.

Cuvintele îi sunaseră mai aspru decât intenționase. Bărbat egoist! Oare exista vreunul care să-şi pună nevasta mai presus de sine? Îi întoarse spatele şi dădu să plece.

El o prinse de braț.

— Sarai.

Glasul său, blând şi poruncitor deopotrivă, o făcu să se oprească. Îi îngădui s-o întoarcă încet, cu fața la el. Avram îi prinse din nou mâinile într-ale sale.

— Am lăsat-o pe aceasta – privi la animalul său preferat, apoi îşi întoarse privirile înapoi, la ea – pentru tine. Dacă vrem să căutăm bunăvoința Domnului, trebuie amândoi să-I oferim ce avem mai bun. Amândouă îşi vor da sângele pentru a ne acoperi păcatele. Mâine, dis-de-dimineață, te voi duce la altar.

Cuvintele lui îi străpunseră conştiința, umilind-o. Îşi plecă privirea, cu căință.

— Îmi pare rău, domnul meu. Te-am judecat greşit.

El îi ridică bărbia, făcând-o să-l privească în ochi.

— Nu e de condamnat. Fiecare dintre noi trebuie să renunțăm la ceea ce iubim. În afară de noi doi, ca soț şi soție.

O sărută din nou, apoi o luă de mână şi chemă după el mieluşeaua ce, a doua zi în zori, avea să-şi jertfească viața pentru Sarai.

Capitolul 3

Dacă Dumnezeul tău ţi-a spus să pleci, atunci asta trebuie să faci, să pleci.

Terah se rezemă greoi în toiag şi se aşeză pe banca aflată sub parapetul ce împrejmuia acoperişul. Îşi luă timp să-şi aranjeze confortabil trupul voluminos, tuşi scurt, apoi privi la Avram.

— Vin şi eu cu voi.

Sarai se opri cu un pas în urma lui Avram, care traversa acoperişul plat al casei, răsuflarea oprindu-i-se la auzul cuvintelor lui Terah. Dumnezeul lui Avram îi spusese să iasă din casa tatălui său. Însă, desigur, nu-l puteau lăsa pe Terah în urmă. Cine va avea grijă de el la vârsta asta?

— Eşti sigur că eşti în stare să călătoreşti, tată? N-aş vrea să laşi în urmă toată averea ca să mi te alături. Sunt sigur că Nahor te va primi în casa lui, mai ales acum, când va moşteni şi bucata mea de pământ.

Avram se aşeză pe bancă în faţa tatălui său şi-şi încrucişă picioarele lungi în dreptul gleznelor. Sarai se aşeză lângă el, vârându-şi braţul pe după braţul lui.

— Mă crezi atât de bătrân încât să nu pot călări pe o cămilă de-a lungul deşertului, fiul meu? Nu mi-ar strica mai multă mişcare. Oasele astea se prea înţepenesc de la atâta şezut

Avram deschise gura ca şi când ar fi vrut să spună ceva, apoi o închise, neştiind ce să răspundă. Sarai privea de la unul la celălalt. Oare Avram chiar credea că tatăl lor îşi va lua seama, odată ce îşi pusese ceva în cap? După privirea din ochii lui şi după încordarea bărbiei, se părea că tatăl lor luase o decizie de nestrămutat, mult mai rapid decât anticipase ea. Cum era posibil un asemenea lucru după atâţia ani petrecuţi într-un singur loc? Ea însăşi se simţea încă ameţită când se gândea la enormitatea unei asemenea mutări. Şi totuşi, se simţi străbătută de un fior. Era adevărat? Oare chiar va avea un fiu?

Ar merge până la capătul pământului cu Avram dacă asta însemna să îşi împlinească făgăduinţa.

— Nu vă puteţi gândi să călătoriţi singuri, doar voi doi. Veţi avea nevoie de provizii, de slujitori şi de turme. Ce veţi mânca dacă nu veţi avea laptele şi brânza de la animale? Veţi avea nevoie de lâna lor ca să vă încălziţi. Iar Lot va veni cu noi, desigur.

Avram se crispă auzind cuvintele tatălui lor, apoi expiră prelung.

— Lot s-ar putea să vadă altfel lucrurile, tată.

Un sentiment de uşurare o cuprinse şi se lipi şi mai tare de Avram. Ca şi cum i-ar fi simţit nevoia, acesta îşi puse braţul în jurul ei şi o trase la pieptul lui. Sarai îl plăcea destul de mult pe Lot, însă nu s-ar fi supărat să se despartă de Melah – Melah, o amintire constantă a ceea ce ea nu avea.

Însă, desigur, dacă promisiunile erau adevărate...

— Vei avea nevoie de cineva care să vadă de treburi, cineva care să supravegheze lucrurile în timpul călătoriei. Te-ai gândit la Eliezer din Damasc? Pare a fi un om de nădejde.

Gândurile lui Sarai se îndreptară în altă parte în timp ce bărbaţii continuară să discute, să pună la punct detaliile călătoriei spre... încotro? Dumnezeul lui Avram nu-i spusese încotro. Îi spusese doar să plece. Însă când vor pleca, vor fi nevoiţi să ia cu ei cămile pentru transportul proviziilor. Nu puteau merge fără slujitori, desigur – şi vor avea nevoie de turme – oi şi capre. Trebuia să-i pună pe slujitori să coase corturi din păr de capră, trebuia să facă rost de alimente, să le depoziteze...

Treburi când Avram o strânse uşor de braţ, atrăgându-i atenţia.

Vom pleca peste o lună. În felul ăsta vom avea timp suficient ca să adunăm tot ce avem nevoie, spuse Avram, ridicându-se în picioare, trăgând-o şi pe ea după el.

— Doar o lună, domnul meu?

Sarai privi la Terah, care se îndrepta agale spre trepte.

— Sunt atât de multe de făcut!

Oare se pierduse într-atât în gânduri, că se făcuse ora de culcare? Sau poate că urgenţa plecării îi împingea cu braţe nevăzute.

Avram o reţinu, împiedicând-o să-l urmeze pe tatăl lor.

— Trebuie să facem tot ce ne stă în putinţă pentru a asculta cât mai curând de porunca lui Adonai. O lună este destul.

Se aplecă spre ea, barba lui neagră, presărată cu fire argintii, mângâindu-i obrazul.

— Asigură-te că vei împacheta destule lucruri pentru micuţul ce va veni. Îmi vei naşte un fiu, iubita mea.

O sărută pe ureche, trimiţându-i fiori în tot trupul.

— Nu te juca cu mine, dragul meu soţ. Dacă ai de gând să faci ceva pentru ca presupusa promisiune să se împlinească...

Îşi lăsă fraza neterminată şi-l privi cu o sclipire în ochi.

Avram privi în urma tatălui lor care cobora treptele, mormăind ceva doar de el ştiut. O uşoară încruntătură trasă o linie fină între sprâncenele lui Avram, iar Sarai îi urmări privirea. Când tatăl lor dispăru din vedere, Avram o trase mai aproape.

— Călătoria va fi mai greoaie dacă va veni cu noi, dar nu l-am putut refuza.

— Desigur că nu. Este tatăl nostru.

El încuviinţă, cu o expresie de uşurare pe chip.

— Ştiam că vei înţelege.

Un zâmbet îi miji pe buze şi se aplecă s-o sărute.

— Acum hai să coborâm şi să găsim o modalitate de a face ca promisiunea lui Adonai să se împlinească, ce zici?

Îşi simţi inima cântând în timp ce-i zâmbi ca răspuns şi îngădui s-o călăuzească pe trepte în jos.

***

Avram rămase în curtea vastei proprietăți a tatălui său, ferindu-şi ochii cu mâna de razele soarelui de după-amiază. În mod normal s-ar fi odihnit pe o căldură atât de aprigă, însă nevoia de a aduna provizii şi de a asculta de chemarea lui Adonai îl silea să se grăbească, pentru a isprăvi munca. Îl trimisese deja pe Lot să facă rost de mai mulți slujitori care urmau să-i însoțească şi să îngrijească de animale, în timp ce fratele său, Nahor, începuse pregătirile pentru a prelua moşia lui Terah, odată ce Avram şi tatăl lor vor fi plecat. Oare chiar vor fi pregătiți să plece la sfârşitul săptămânii?

Îşi trecu mâna peste ceafă, privind drumul din depărtare. Avram alesese să-şi vândă partea de pământ fratelui său mai mare, la un preț minim, pentru a păstra ținuturile strămoşeşti în familie. Nu-şi putea permite să le dăruiască, pur şi simplu, ca nu cumva să rămână fără banii cu care urmau a cumpăra proviziile necesare pentru drum. Enormitatea alegerii făcute şi a ceea ce încă-i stătea înainte era un lucru la care alesese să nu se gândească prea mult. Poate doar atunci când se vor afla pe drum, fără cale de întoarcere.

Scrută zona din fața lui, de la stânga la dreapta, zărindu-l în cele din urmă pe slujitorul său, Eliezer, îndreptându-se spre el de-a latul câmpiei, ducând de hățuri o cămilă încărcată cu poveri. Avram ieşi din curtea pietruită şi porni pe cărarea bătătorită ce ducea la marginea proprietății împrejmuite. Trecu pe sub umbra terebinților bătrâni ce străjuiau proprietatea, copaci mai bătrâni decât potopul. Cămila se opri pufăind în urma lui Eliezer, plecându-şi ascultătoare genunchii şi aşezându-se la pământ.

— Salutare, domnul meu, spuse Eliezer, plecându-şi capul în semn de respect în fața lui Avram. Am făcut rost de ultimele lucruri pe care le-ai cerut – grâne, ierburi, pături, țesături fine, piele, cuțite, ceaune şi burdufuri cu vin, plus aur, argint şi podoabe pentru negoț. Lucrurile pe care le-ai vândut au scos un profit bunicel.

Se apropie de cămilă şi desfăcu unul dintre saci, scoțând din el o pungă pe care o puse în mâinile lui Avram.

Avram desfăcu băierile ei şi răsturnă în palmă monedele grele de aur. Făcu o socoteală rapidă şi le puse din nou în pungă, mulţumind printr-o aplecare a capului. Eliezer îşi dovedise abilitatea şi valoarea. Tatăl său avusese dreptate. Eliezer ar putea fi un bun ispravnic.

— Dacă-ţi face plăcere, Eliezer, te-aş ruga să ni te alături în călătorie. Am nevoie de slujitori înţelepţi şi de cineva care să poată supraveghea bunurile casei mele. Dacă vrei, aş vrea să te fac ispravnicul meu.

Eliezer îşi trecu mâna peste bărbia dreaptă, bărboasă, apoi şi-o aşeză pe grumazul cămilei. Aflat în puterea vârstei, abia trecut peste patruzeci de ani, Eliezer avea un trup vânjos, bine legat şi un caracter în care Avram ajunsese să se încreadă.

— Ar fi o cinste pentru mine să-ţi slujesc, domnul meu. Nimic nu mă leagă de locurile astea.

— Foarte bine. Te vei ocupa de toate proviziile necesare şi de negoţ şi vei ţine socotelile averii mele. Aş vrea să afli câte ceva despre locurile noi spre care ne îndreptăm, înainte de a ajunge acolo.

Avram îşi legă la brâu punga cu galbeni.

O umbră trecu peste ochii negri, inteligenţi ai lui Eliezer, iar privirea i se mută de la Avram la un punct îndepărtat.

— Te tulbură ceva, Eliezer?

Avram îi făcu semn să intre în umbra deasă a terebinţilor.

— Este mai bine să ştiu ce gândeşti acum, decât să te razgândeşti pe drum.

Eliezer îşi plecă capul şi lovi o piatră cu vârful sandalei. Apoi îşi ridică ochii, întâlnind privirea lui Avram.

— Trebuie să ştii un lucru despre mine. N-aş vrea să am parte de aceeaşi durere.

Chipul lui Eliezer se întunecă, însă privirea îi rămase de neclintit.

— Povesteşte-mi, îi spuse Avram, simţind că povestea bărbatului nu era una plăcută, însă ştiind că trebuia să o asculte. Şezi lângă mine şi explică-te, ca să te pot înţelege.

Eliezer încuviinţă, aşteptă să se aşeze Avram întâi, apoi se aşeză la rându-i, la câţiva paşi depărtare de el.

— După cum ştii, mă trag din Damasc. Eu şi nevastă-mea am copilărit acolo şi ne-am căsătorit în urmă cu câţiva ani.

O expresie îndurerată îi brăzdă chipul şi privi în depărtare, în direcţia casei lui Avram.

— Am fost căsătoriţi trei ani, însă Ieruşa n-a rămas însărcinată în acest timp.

Avram îşi puse mâinile pe genunchi, cunoscând prea bine durerea unei soţii sterpe. Îşi plecă capul, încuviinţând uşor, însă rămase tăcut.

Eliezer continuă, înghiţind în sec şi împreunându-şi mâinile.

— Într-o zi, treburile m-au purtat la Ninive, iar Ieruşa a vrut să vină cu mine. Îi plăcea să călătorească, iar eu încă n-o scosesem afară din Damasc. Auzisem tot felul de zvonuri despre împăraţi străini şi femeile frumoase, dar nu le-am crezut, gândindu-mă că niciun om nu poate fi atât de crud încât să fure nevasta aproapelui său.

Îl privi ţintă pe Avraam.

— M-am înşelat.

Avram simţi un nod cât un bolovan în stomac. Nu spuse nimic, ci aşteptă cu mintea învolburată de tot felul de gânduri, ştiind ce urma. Asta însemna că zvonurile erau adevărate.

Eliezer părea fascinat de propriile-i picioare, privindu-le fix, ca un om ruşinat de ceea ce era pe cale să spună.

— Ne-am dus la Ninive. I-am spus Ieruşei să se acopere, să se ascundă de privirile bărbaţilor. Însă spionii regelui erau pretutindeni, căutând femei frumoase pentru haremul lui. Au venit în timpul nopţii şi au furat-o pe Ieruşa din patul meu. Au dus-o ca s-o facă nevasta regelui. Au încercat să mă omoare, dar un străjer cumsecade m-a ajutat să scap cu viaţă. Averea mea, soţia mea – tot ce luasem cu mine, cu excepţia hainelor de pe mine – toate mi-au fost luate.

Avram inspiră adânc, ca şi când gestul în sine ar fi fost prea dureros. Sarai era cea mai frumoasă dintre femei, neasemuit de frumoasă în tot ţinutul Ur. Însă în Ur, unde era bine-cunoscut,

ea era protejată. Nimeni n-ar fi îndrăznit să facă vreun rău soției unuia dintre conducătorii cetății. Ce se va întâmpla cu ea în ținuturile străine, unde nu erau cunoscuți?

Ce ar trebui să fac?

Întrebarea îi ieşi pe gură înainte de a gândi. Trebuia s-o protejeze pe Sarai, însă trebuia şi să asculte de chemarea lui Adonai

Eliezer îşi ridică privirea, uşor surprins, ca şi cum un stăpân n ar fi avut nevoie niciodată de un sfat, el fiind acela care ar fi trebuit să-l ofere.

— Nu ştiu, domnul meu. Decât dacă...

— Dacă ce?

Avram trebuia să afle ce avea de făcut, ar fi trebuit să ia în considerare chestiunea aceasta de îndată ce auzise zvonurile şi plănuise să se îndrepte spre un viitor necunoscut. Însă acum era prea târziu să privească înapoi la ceea ce ar fi trebuit să facă.

— Ai putea să spui că eşti fratele soției tale. Un frate are mai multe drepturi, o poate proteja pe femeia aflată în grija lui Bărbații ar cere mâna ei de la tine, însă ai avea dreptul să-i refuzi Sau, cel puțin, să-i amâni până când vei reuşi să pleci din cetatea respectivă. În felul acesta ai câştiga timp.

Avram smulse un fir de iarbă şi-i vârî capătul în gură. Un astfel de plan ar fi adevărat. Sarai era, într-adevăr, sora lui vitregă având acelaşi tată. Iar dacă planul va asigura siguranța lui Sarai şi a sa...

Se ridică, remarcând junghiul slab din spate, durerea uşoară pe care n-o mai simțise până acum. După şaptezeci şi trei de veri de viață, n-ar fi trebuit să fie surprins de aceste prime semne de îmbătrânire, însă era. Alungând gândul din minte, se întoarse spre Eliezer, care îi aştepta instrucțiunile.

— Voi vorbi cu Sarai şi-i voi cere să spună tuturor celor care o întreabă că este sora mea. Împărtăşeşte planul acesta şi celor care vor veni cu noi. În apărarea lui Sarai.

Sarai îşi studie materialele de cusut, trecându şi degetele peste firele fine, colorate. Stive de țesături fine, gheme de lână colorată şi o varietate de ace din os, de diferite mărimi, umpleau

coşul cu vârf. Puse capacul când auzi sunet de paşi în spatele ei şi se întoarse. Avram stătea în pragul dormitorului lor.

— Domnul meu, nu te aşteptam atât de curând.

Privi la chipul frumos, cu trăsături ferme. Câteva fire argintii îi împodobeau părul negru la tâmple, iar barba deasă era un amestec de negru şi cenuşiu, cu fire uşor roşcate, ca şi cum părul nu se putea decide ce culoare să adopte. Sprâncenele-i stufoase erau apropiate una de alta şi mici adâncituri îi apăruseră pe fruntea de obicei netedă. Pentru vârsta lui, Avram era un om extrem de chipeş, încă puternic şi viril, încă singura iubire a inimii ei.

Îi zâmbi şi făcu doi paşi spre el. El îi ieşi în întâmpinare, cu mâna întinsă.

— Trebuie să vorbim.

Ea îşi puse mâna în mâna lui şi-i acceptă sărutul. Amintirea nopţilor petrecute împreună de când singurul Dumnezeu îi făcuse acea promisiune lui Avram i se strecură în minte, stârnindu-i simţurile. Cu siguranţă, El Echad îi stârnise dorinţa. Cu siguranţă, El are să-Şi îndeplinească promisiunea în curând.

— Să vorbim despre ce, domnul meu?

Glasurile servitorilor ajungeau până la ei din coridoarele casei, iar huruitul carelor şi răgetele măgarilor se strecurau prin ferestrele deschise. În timp ce ei împachetau pentru plecare, Nahor şi Milca se mutau în casă, iar zarva generală era de nedescris.

Avram privi în spatele lui, apoi din nou la Sarai.

— Să ne plimbăm puţin.

Era pe punctul de a-i reaminti că încă mai aveau multe de făcut şi nu aveau timp pentru o discuţie frivolă ce ar fi putut aştepta până diseară, când se vor aşeza în pat, însă se opri. Îi putea citi sentimentele pe chip precum slovele pe papirus, iar privirea lui îi trasmitea că ar fi mai bine să facă ceea ce o rugase.

— Da, domnul meu.

El dădu drumul mâinii ei şi se întoarse, călăuzind-o prin casă, trecând pe lângă slujitorii ce lucrau în curte, traversând bucata de pământ acoperită cu iarbă arsă de soare, spre umbra bogată a unui terebint – locul unde venea adesea după-amiezile pentru

să se odihnească. Ea aşteptă până când îl văzu aşezat într-o poziţie comodă, apoi îngenunche lângă el.

Ce te tulbură, domnul meu? Cum te pot ajuta?

Îşi împreună mâinile în poală şi-i cercetă chipul drag.

El o privi cu o expresie tandră pe chip.

— Se aud tot felul de zvonuri.

Se opri, iar ea se văzu nevoită să-şi muşte buza, oprind şuvoiul de întrebări ce i se învălmăşau în cap.

— Ce fel de zvonuri, domnul meu?

El clătină din cap ca şi cum gândurile i-ar fi fost în altă parte şi, în cele din urmă, reuşi să se concentreze din nou asupra ei.

— Îmi pare rău, dragostea mea. Mă gândesc la o sumedenie de lucruri. N-ar fi trebuit să te iau de la treabă, însă Eliezer tocmai mi-a spus ceva... Mă priveşte pe mine, te priveşte pe tine.

Se opri din nou şi-i luă mâna într-a lui.

— Vreau să-mi promiţi ceva.

— Orice, domnul meu.

Simţi cum i se strecoară frica în suflet când îi văzu privirea.

— Eliezer şi-a pierdut soţia. I-a fost luată de regele din Ninive. O luase cu el într-o călătorie acolo şi aproape că şi-a pierdut viaţa atunci când străjerii regelui au văzut frumuseţea soţiei sale şi i-au răpit-o.

Privirea i se înflăcără, iar teama din inima lui Sarai spori.

— Ştiu că eşti o femeie frumoasă, mai frumoasă decât orice femeie din Ur şi din împrejurimi şi mă tem că, pe parcursul călătoriei, am putea avea parte de aceeaşi soartă.

Ea trase scurt aer în piept.

— Ce vom face? Trebuie să ascultăm de Domnul şi să plecăm de aici. Dar ce putem face ca să nu păţim la fel?

Simţi un bolovan în stomac la gândul că ar fi putut fi luată de lângă el. Avram fusese întotdeauna protectorul ei, păzitorul ei. Chiar şi atunci când era copilă, o protejase în calitate de frate mai mare. Cine va veghea asupra ei dacă el va fi ucis în timpul călătoriei? Nu, nu era cu putinţă. Cu siguranţă că Dumnezeul său îi va păzi.

Însă privirea din ochii lui Avram îi sugeră că nici chiar el nu considera că treaba asta Îl priveşte oarecum pe Adonai. Trebuia să facă ceva ei înşişi.

— M-am gândit mult la asta, Sarai, şi nu văd decât o soluţie.

El îi strânse degetele, iar ea îşi luă curaj din tăria lui.

— Uite ce poţi face pentru mine: în orice loc, oriunde mergem, spune despre mine: „Este fratele meu", ca să-mi meargă bine şi viaţa să-mi fie cruţată.

Cuvintele lui o înţepară, o răniră, însă când îi văzu teama din privire, ştiu că nu-i putea refuza nimic. Totuşi, ce însemna un asemenea lucru? Privi în jos, la mâinile lor împreunate. Dacă va trebui să se întoarcă la vremurile când el îi fusese doar frate, nu vor mai fi liberi să împărtăşească momente de intimitate, ca acum. Amintirea acelor zile îndepărtate când se străduise să-i atragă atenţia, când tânjise după el, suferind de teama că niciodată nu se va gândi s-o ia de soţie – oare vor fi siliţi să se întoarcă la un asemenea aranjament ori de câte ori se alăturau vreunei caravane sau vizitau vreo cetate aflată într-un ţinut străin? Cum putea îndura asta?

Degetele lui îi atinseră bărbia, îndemnând-o cu blândeţe să privească din nou în ochii lui.

— Am nevoie de promisiunea ta, Sarai. Nu ţi-aş cere un asemenea lucru...

Îşi luă privirea de la ea.

— Va însemna, desigur, că uneori nu vei mai putea împărţi patul cu mine...

Glasul i se stinse.

— În cazul ăsta, cum voi mai putea zămisli copilul făgăduit, domnul meu? Şi ce se va întâmpla dacă chiar acum îl port în pântec? Voi fi o femeie batjocorită şi mai mult decât acum, să port un copil fără a avea un soţ. Cum îmi poţi cere asta?

Glasul îi era înecat de lacrimi. Însă îşi dădu seama după privirea lui că nu credea că ar fi zămislit atât de curând şi nu era un lucru de care să se fi îngrijorat. Oare era preocupat numai de propria viaţă? Dar viaţa ei?

Dar dacă va fi răpită, aşa cum se întâmplase cu soţia lui Eliezer? Se cutremură.

- Nu vei fi luată. Dacă un copil al făgăduinţei este deja zămislit în pântecul tău, te voi proteja, aşa cum ar face orice frate cu sora lui. Aşa cum am făcut înainte de a ne căsători.

— Pe atunci abia dacă mă observai.

Rostise cuvintele cu amărăciune.

— Am observat totul la tine, preaiubită Sarai. Te-am iubit încă de când ai început să te maturizezi.

O trase spre el până când capul ei se lipi de umărul lui şi o cuprinse cu braţele.

— Asta se va întâmpla doar atunci când vom intra în cetăţi mari, reşedinţa regilor, unde pericolul va fi mai mare. În calitate de frate al tău, viaţa mea nu va fi în pericol, iar eu te voi putea ocroti mai bine astfel.

Cuvintele lui păreau atât de convingătoare, însă cum ar fi putut să-i oprească pe oamenii regelui în cazul în care aceştia ar fi venit după ea? Şi câtă vreme va fi silită să doarmă singura în timpul acesta? Nu mai întinerea. Dacă nu concepea curând fiul promis de Adonai, şi-ar putea pierde şansa. Se cutremura la pieptul lui Avram.

Mâna lui îi mângâie braţul, apoi spatele.

— Te rog, fă binele acesta, preaiubita mea. Nu mă sili să te implor.

Ea aproape că izbucni în râs gândindu-se că puternicul ei soţ ar fi putut s-o implore, să-i cerşească ceva. Se trase înapoi şi îl privi din nou, văzând înfrângerea din ochii lui. Dacă s-ar fi împotrivit sau l-ar fi presat, l-ar fi putut face să se răzgândească, să lase la o parte planul acesta ridicol. Însă nu putea suporta să l dezamăgească, în ciuda faptului că în felul acesta îşi sacrificau casnica.

— Voi face asta, şopti ea, urându-şi frumuseţea ce o punea într-un asemenea pericol, urând situaţia ce-l împinsese să i ceară aşa ceva, urând răutatea regilor străini care erau capabili să ucidă un bărbat pentru a-i lua soţia. Însă n-o să-mi placă.

Se încruntă, asigurându-se că soțul ei ia notă de neplăcerea cu care făcea asta.

El îi cuprinse obrazul cu mâna și zâmbi.

— Mulțumesc, draga mea. Nici mie n-are să-mi placă. Nu știu dacă-ți dai seama, însă mi-ai redat viața.

O sărută, ca și când nu i-ar fi păsat cine-i vede. Ea simți cum i se aprind obrajii când auzi voci apropiindu-se, însă el nu se trase înapoi. Când îi dădu drumul, amândoi aveau răsuflarea întretăiată. Ea își netezi fusta și privi scurt în spatele ei. Lot se îndrepta spre ei, în fruntea unui grup de bărbați – evident, porniți în căutarea lui Avram.

— Ar trebui să plec, domnul meu.

Își atinse gura cu dosul mâinii, buzele încă tremurându-i de la sărutul înflăcărat. Oare va mai avea parte de un asemenea sărut în timpul călătoriei lor sau zilele le vor fi tensionate din cauza pericolelor prea mari, silind-o să-și ia în primire rolul de soră, și nu de soție?

Avram se ridică și o ajută și pe ea să se ridice, apoi trecu pe lângă ea, pornind în întâmpinarea nepotului său. Sarai se îndreptă grăbită în direcția opusă, departe de scrutinul celorlalți bărbați, departe de propriile-i gânduri trădătoare. Lot nu va fi nevoit să-i ceară lui Melah să mintă nimic. Femeii îi lipsea frumusețea pe care o căutau bărbații și pentru care Lot s-ar fi putut teme. În plus, Melah avea un copil și purta un altul în pântec – dacă, cu voia lui Dumnezeu, micuțul va supraviețui. Un alt motiv pentru care Lot nu avea de ce să se teamă.

Pe de altă parte, Sarai nu doar că nu avea niciun copil, ci, după cum se părea, cel puțin o parte din călătorie, nu va avea nici soț.

Capitolul 4

Sarai se ridică de pe pământ, cu dureri la spate şi în picioarele înţepenite. Cortul din păr de capră lăsa să pătrundă puţină lumină înăuntru, însă, după sunetele taberei ce se trezea şi aroma de turtă coaptă, îşi dădu seama că era timpul să se trezească. Curând vor trebui să pornească din nou la drum. Trecuseră doar două săptămâni de când îşi părăsiseră căminul confortabil din Ur, însă i se părea că erau pe drum de o veşnicie.

Îşi întinse braţele deasupra capului, surprinsă să-şi audă articulaţiile trosnind. Nu putea continua învoiala asta ridicolă. Măcar să vorbească cu Avram şi să insiste să-i facă rost de o rogojină cu pene, nu obiectul ăsta înţepător din paie, pe care fusese silită să se întindă. Era treaba slujitorilor să o transporte cumva. Pur şi simplu nu mai putea dormi încă o noapte pe jos!

Glasurile răsunară mai puternic în afara cortului. Dormiseră oare atât de mult încât toată tabăra îşi începuse treaba fără ea? Pipăi de-a lungul peretelui cortului, îşi găsi tunica şi roba pe care le purtase ieri şi alaltăieri şi prea multe zile ca să le mai poată lua şirul. Roşul şi auriul ţesăturii se decoloraseră, făcând-o să arate ca o ţărancă – şi era teribil de prăfuită. Odată ajunşi în Haran va spăla toate lucrurile pline de praf din sacii de călătorie şi nu se va

lăsa zorită de nimeni, până ce avea să fie totul pus în rânduială. Şi va insista ca Avram să nu-i mai zorească atât la drum. Tata deja dădea semne de oboseală, iar slujitorii nu aveau timp să se odihnească sau să se îmbăieze în Eufrat. Ce n-ar da să se simtă din nou curată!

Ridică învelitoarea de la uşa cortului şi păşi în soarele luminos al dimineţii, mijind ochii.

— Masa este gata, stăpână. Stăpânul a întrebat de tine.

Slujnica ei, Lila, îi întinse un burduf cu apă, apoi o urmă, la un pas în urma ei.

— De ce nu m-ai trezit mai devreme?

În glas i se simţea iritarea, aşa că încercă să se stăpânească în timp ce se îndreptă spre grupul de bărbaţi. Nu va obţine niciodată ce-şi doreşte dacă nu-şi va îndulci cererea cu un ton mai rugător în glas.

— Îmi pare rău, stăpână. Stăpânul a spus să te las să dormi.

Lila se dădu la o parte, în timp ce Sarai se îndreptă, cu graţie exersată, spre focul principal, îndreptându-şi spatele.

Încercă să zâmbească, însă îşi simţi zâmbetul fără viaţă şi nicidecum transmiţând plăcere. În cele din urmă se mulţumi cu o jumătate de zâmbet, destinat să-i transmită lui Avram plăcerea de-al revedea, amestecată de neplăcerea generată de situaţia în care se aflau.

Zări câteva slujnice care turnau pe fundul unei tigăi aluat pentru turte – care nu înlocuiau nici pe departe pâinea pufoasă, moale, dulce, pentru care fusese atât de vestită în Ur. Era sătulă de turte şi tocane şi brânză de capră. Brânza de oaie avea un gust mai bun, însă nu aveau suficientă şi fuseseră nevoiţi să o porţioneze cu grijă. Oare când vor ajunge în ţinutul ales de Adonai?

Zâmbetul ei se lărgi uşor în timp ce se apropie de Avram.

— Domnul meu.

Făcu o mică plecăciune, aşezându-se în locul pe care i-l indicase Avram, aproape de foc, pe scaunul din piatră pe care i-l oferi lângă foc.

Avram o luă de mână şi o sărută pe obraz.

— Arăţi bine astăzi, spuse el, adresându-i acel zâmbet fermecător căruia nu-i putea rezista niciodată.

Avea un fel al lui de a o dezarma, distrăgându-i atenţia de la lucrurile ce o tulburau până când ajungea să analizeze chestiunea şi să realizeze că el câştigase micul joc fără a fi fost nevoie de niciun fel de competiţie. De data asta n-avea să-i îngăduie. Nu mai putea îndura mult situaţia aceasta.

— Dacă arăt bine, e doar o părere, domnul meu.

Îşi păstră tonul normal şi-şi plecă capul, având pe chip o expresie rezervată.

— Nu mai pot dormi nici măcar o noapte pe pământul tare. Trimite slujitorii să găsească pene şi să le aşeze între două cearşafuri din ţesătură fină sau să tundă o oaie şi să umple aşternuturile cu lână. Şi pune-i s-o îndese bine. Nu vreau să mai simt niciun bulgăre de pământ sau vreo piatră sub mine.

El o strânse uşor de mână, ducându-i-o la buze.

— Un astfel de lucru ar fi o povară, draga mea. Aşteaptă până când vom ajunge în Haran. Atunci vei putea avea un aşternut cu pene moi şi ne vom odihni puţin.

Îi dădu drumul la mână, ca şi când chestiunea în cauză fusese rezolvată.

— Nu pot aştepta atât de mult. În dimineaţa asta, abia mi am dezmorţit picioarele să pot umbla.

Exagera, însă el nu trebuia să ştie asta. Cu ochii încă la el, acceptă din mâna Lilei un taler cu turte şi brânză şi începu să mănânce din brânză, strâmbând din nas când îi simţi gustul înţepător. O urmă de neplăcere brăzdă fruntea lui Avram, înainte să se liniştind-o uşor. Nu intenţionase să-l înfurie, dar totuşi...

Avram păru că vrea să spună ceva, însă mai apoi renunţă la frustrarea-i evidentă, surprinzând-o. Îşi mângâie uşor varful barbii.

— Voi vedea ce pot face ca să-ţi ofer un aşternut mai confortabil.

Ea-i cercetă chipul, încercând să descopere acolo vreun semn de slăbiciune. De obicei nu se dădea bătut atât de uşor.

— Aşternutul mi-ar fi numai bun dacă l-aş împărţi cu soţul meu.

Îl întărâta şi ştia asta, însă nu-i păsa.

Când expresia de pe chipul lui se transformă din nou în frustrare, Sarai se întrebă ce-o apucase. Însă dorea mai mult decât un pat din pene. Dorea ca soțul ei să-i ofere un copil și nu se putea întâmpla asta atâta timp cât erau separați. N-avea decât să se înfurie pe ea, dacă asta avea să schimbe ceva din înțelegerea lor făcută pentru durata călătoriei.

Își ridică fața și-i întâmpină provocator privirea-i furioasă, însă o clipă mai târziu el își plecă, îmblânzit, privirea și-i cuprinse obrazul cu palma.

— Și mie mi-e dor să te am alături, Sarai. Știi asta.

Ea își înghiți replica tăioasă. Îi făcea situația mai grea decât se așteptase.

— Dacă ți-e dor de mine, de ce-mi ocolești așternutul?

Se aplecase spre el, punându-i întrebarea șoptit, stânjenită de faptul că era nevoită să întrebe așa ceva.

— Știi de ce, Sarai.

— Nu există niciun rege în apropiere, nici iscoade străine. Ce alt motiv ai avea?

Nu înțelesese acțiunile lui din ultima vreme. Să ucidă animalele lor preferate pentru a-L împăca pe Dumnezeul său și să plece în călătoria asta cine știe încotro din cauza unei voci pe care pretindea că ar fi auzit-o? N-avea niciun sens. Se străduia să înțeleagă.

— Călătoria este obositoare, Sarai. La sfârșitul zilei nu mai vreau nimic altceva decât să dorm.

Cuvintele lui o înțepară, amintindu-i în mod dureros de faptul că soțul ei nu mai era bărbatul pasional din tinerețe. Cu toate că încă poseda vigoarea unor bărbați mult mai tineri decât el, devenea din ce în ce mai puțin rezistent la oboseală. Și în locul dorinței puternice de odinioară, își făcuse loc sentimentul vag al unei inevitabile bătrâneți. Cum putea crede că Adonai le va da un fiu când trupul lui era aproape prea bătrân pentru asta? Cu toate că, desigur, la șaptezeci și trei de ani lucrul acesta era încă posibil.

Atunci trebuie să ne oprim. Dacă tu ești istovit, ce să mai zic de tata? Ai observat cât de obosit este? Este slăbit, domnul

meu, şi cu toate astea ne-ai împins până la limită în fiecare zi, fără să avem vreme nici cât să ne spălăm în râu. Aproape că nu îmi pot suporta propriul meu trup!

Mâna lui Avram pe braţul ei îi dădu de ştire că vorbise prea tare şi spusese prea mult. Ar fi trebuit să aştepte până când erau oaspeţi în cortul lui şi doar atunci să-şi dea drumul la nemulţumiri. Aici slujitorii se opreau să asculte şi, fără îndoială, bârfele urmau a se răspândi printre ei până când la urechile lui Melah va ajunge o versiune trunchiată a adevărului. N-avea nevoie ca Melah să-şi vâre nasul şi n-avea nicio dorinţă de a-i da explicaţii nepoatei sale.

— Îmi pare rău că îţi este atât de greu, scumpa mea.

Glasul lui Avram îi atrase atenţia asupra ochilor săi întunecaţi, în care se putea citi clar nesiguranţa. Părea că nu-şi poate găsi cuvintele. Oftă în timp ce îşi puse braţul în jurul ei, trăgând-o aproape. Ea se rezemă de el, simţindu-i tăria şi dintr-odată îşi dori să-şi fi ţinut nemulţumirea pentru sine şi să-l poată mângâia.

— Voi merge cu tine, domnul meu, dar te rog nu fi atât de distant, chiar dacă eşti prea obosit pentru dragoste. Nu pot îndura.

El o strânse uşor de umăr şi o sărută pe creştetul capului.

— Voi încerca.

Eliezer se apropie de foc.

— Iertare, stăpâne, dar putem să pornim, dacă eşti gata.

Avram îi dădu drumul şi se ridică, plecând de lângă ea fără nicio vorbă. Iar lucrul acesta o întristă. Undeva, în timpul călătoriei, Avram schimbase regulile relaţiei lor. Obişnuia să fie jucăuş, iar acum era aproape tot timpul serios, indiferent la provocările ei. Cum ar fi trebuit să se poarte cu el? Până acum, când îşi dorea ceva, îl atrăgea cu farmecele ei, iar el o cucerea prin faptul că i descoperea întotdeauna micul joc. Poate că jocul acesta fusese puţin imatur, însă el îi făcuse pe plac. Acum a cedat fără împotrivire, ca şi cum ar fi vrut să facă pace cu orice preţ.

Ce se întâmpla cu el?

Luă de pe farfurie resturile de turtă şi brânză şi i întinse Lilei talerul gol, ca s-o pună la loc, în sacul din piele. Avea de lucru.

Chemat de Dumnezeu sau nu, trebuia să-l facă pe Avram să se gândească bine la ceea ce făcea. Poate că Haranul le va oferi unele răspunsuri şi va putea alege ceva din deciziile de neînţeles ale soţului ei.

***

Ziduri şi porţi din argilă roşiatică înconjurau cetatea Haran, lăsând să se vadă însă vârfurile mai înalte, de formă conică sau sferică ale clădirilor adăpostite între ele. Avram se afla în fruntea convoiului, vorbind cu străjerii de la porţi. Ce lua atâta timp?

În spatele ei se auzi răgetul unui măgar. Sarai se întoarse simţind o mişcare şi-şi îndemnă animalul să se ferească din cale pentru ca Melah să i se poată alătura.

— Abia aştept să intrăm, să găsim o odaie şi să merg la râu. Funinginea şi praful sunt atât de groase pe mine că nici nu-mi mai văd culoarea pielii.

Melah încercă, în zadar, să-şi scuture praful de pe braţ.

Sarai îşi privi pieziş nepoata.

— Aici sunt de acord cu tine. Mă bucur că ne putem opri aici ca să ne odihnim o vreme.

Se străduise să nu se plângă lui Melah, lucru ce n-ar fi făcut decât să alimenteze spiritul critic al femeii, însă trupul o durea de la prea multe nopţi dormite pe pământul tare şi de la prea multe zile călărind pe spinarea unui animal.

Melah se apropie, măgarii lor aproape atingându-se.

— Am discutat cu Lot.

Se opri, iar Sarai îşi întoarse capul ca s-o privească.

— Cred că ar trebui să rămânem aici.

Melah făcu semn spre cetate, unde Sarai îl surprinse pe Avram încă adâncit în conversaţie cu unul dintre bărbaţii de la poartă.

— Şi nu mă refer doar la Lot şi la mine.

Se apropie şi mai mult, prea mult, iar Sarai îşi înfipse călcâiele în pântecul măgarului, îndemnându-l să înainteze câţiva paşi.

Cred că ar trebui să-l convingi pe Avram să rămână, Sarai. Tatăl vostru nu se simte bine. Drumul l-a îmbătrânit şi cred că Avram ar face mai bine să se stabilească aici. Cel puţin pentru o vreme. De tine ascultă. Te va asculta dacă vei stărui.

Sarai zări carul tatălui ei mai în faţă. O mână de slujitori îi aranjaseră mai multe perne şi-l acopereau cu încă o pătură, încercând să-l facă să se simtă cât mai confortabil.

Şi tu eşti la fel de nemulţumită ca şi noi, ceilalţi. Recunoaşte.

Tonul lui Melah era neobişnuit de înţelegător, ca şi când, în sfârşit, chiar îi păsa şi ei de altcineva, nu doar de propria persoană.

Sarai îşi întinse gâtul ca să privească în urma ei, unde măgarul lui Melah se oprise, aşteptând împreună cu ceilalţi intrarea în cetate. Se întrebă dacă ar fi înţelept să-i împărtăşească nepoatei sale ceea ce gândea. Un uşor oftat îi ridică pieptul. Era nemulţumită, însă nemulţumirea ei nu se datora doar disconfortului călătoriei. Privi din nou înainte, iar Melah veni în dreptul ei.

— Dumnezeu l-a chemat pe Avram să-L urmeze în Canaan, nu în Haran. Nemulţumită sau nu, m-am legat să fac acelaşi lucru.

Direcţia spre care se îndreptau îi fusese făcută de cunoscut lui Avram după ce plecaseră din Ur, iar ea nu avea niciun motiv să se îndoiască de el. Caravana se urni în cele din urmă, trecând încet pe lângă străjeri, spre porţile cetăţii.

— Dar, spuse ea, aruncând încă o privire nepoatei sale, voi vorbi cu Avram. Poate că o şedere scurtă n-ar strica.

Se apropiaseră de zidul roşu, din lut, destul cât să-l atingă cu mâna şi-l văzu pe Avram îndreptându-se spre ea. El apucă frâul măgarului şi-l opri. Se aplecă spre ea, fără s-o atingă.

— Am găsit odăi de închiriat de la un negustător care aproape stă acasă. Tata se poate odihni acolo, iar tu poţi avea grijă de el, ca o fiică bună ce eşti. La privirea lui plină de înţelesuri, fu străbătută de un fior de groază. Aşa cum sora mea a avut grijă de tata şi până acum.

Ea înghiţi în sec, cu simţurile parcă şterse, însă nu chiar într-atât încât să nu dibuiască sensul din spatele cuvintelor lui Avram. Privirea din ochii lui îi dădu de înţeles desluşit ceea

ce se aşteptase să găsească oriunde altundeva, în afară de acest loc. Haran era o cetate ca şi Ur, nu o împărăţie puternică ai cărei regi nu dau doi bani pe supuşii lor. Soţia unui bărbat ar trebui să fie în siguranţă aici, fie ea oricât de frumoasă.

Avram i se alătură, călăuzind, încet, măgarul.

— O cetate al cărei zeu a fost conceput prin decăderea mamei sale dă naştere unor oameni cu o moralitate suspectă, scumpa mea. Nu pot risca.

— Toţi ştiu că Nannar s-a născut din dragostea lui Enlil pentru Ninlil. Am auzit încă din tinereţe aceste povestiri. Nu ne era teamă de asemenea lucruri în Ur. Haran şi Ur sunt cetăţi înfrăţite. De ce ar trebui să fie diferit?

— În Ur, se crede că povestea despre care vorbeşti este o poveste de dragoste, aşa este. Dar nu şi aici, în Haran. Aici, zeul Enlil a siluit-o pe Ninlil, care a dat naştere lui Sin. Când un bărbat siluieşte o femeie, acolo nu există nicio legătură de dragoste.

Avram opri din nou măgarul şi o privi. Ajunseseră la poartă, iar el nu dorea să mai vorbească despre asta cu ea. Poate că în intimitatea casei pe care o închiriaseră îi va explica mai multe. Însă n-o va face în intimitatea patului lor. Avram nu va risca să împartă patul cu ea aici. Orice speranţă pe care o nutrise de a-şi făuri un cămin aici, de a se odihni mai multă vreme în acest loc şi de a recupera ceea ce avuseseră în Ur, dispăruse.

Avram o ocoli şi se îndreptă spre străjer.

— Femeia este sora mea şi îngrijitoarea tatălui nostru.

Străjerul ridică o sprânceană, în timp ce ochii lui îi cercetară trăsăturile, atât cât putea vedea dincolo de vălul prăfuit, boţit. Ea îşi plecă capul în semn de supunere faţă de Avram, ştiind că el se aştepta la asta pentru a o şti în siguranţă. Însă mâinile i se strânseră pe frâiele din piele, într-o încercare zadarnică de a-şi supune furia crescândă şi de a nimici seminţele otrăvite ale amărăciunii ce îşi făcea deja cuib în inima ei.

Capitolul 5

Avram îşi împlântă toiagul în pământul bătătorit al străzilor supraaglomerate şi sufocante ale pieţei din Haran. Trecu pe lângă dugheana unui brutar, simţindu-şi stomacul chiorăind din cauza miresmelor amestecate de drojdie, scorţişoară şi miere, ştiind că, dacă mai avea un strop de judecată, ar fi trebuit să-i ofere ceva lui Sarai, ca ofertă de pace. Se opri o clipă şi privi la dugheană, însă nu avea dispoziţia necesară să aştepte în urma celor trei femei palavragioaice însoţite de copii mici care li se agăţau de fuste.

Trecu grăbit mai departe. Copiii se dădeau la o parte din calea lui, toiagul lovind cu zgomot pământul la fiecare pas, fără a reuşi însă să-i spulbere în vreun fel supărarea. Cum putea să îngrijească de tatăl său şi, în acelaşi timp, să-şi asculte Dumnezeul, dacă tatăl său era prea slăbit ca să mai continue drumul? De ce nu rămăsese acasă, cu Nahor? Nu-i spusese oare Adonai să iasă din casa tatălui său?

Îl copleşi vinovăţia. Se opri brusc şi îşi ridică privirea spre cerul înnorat. *Oare greşesc?* Le spusese bătrânilor cetăţii că plănuia să rămână şi să locuiască printre ei până când tatăl său avea să se simtă în stare să poată porni din nou la drum.

Faptul că fusese acceptat de ei ar fi trebuit să-l bucure, însă, odată cu ospitalitatea oferită, surprinsese la ei şi un soi de lăcomie, iar Avram ştiu că aceşti oameni nu vor accepta crezul lui în Adonai Elohim. Aproape că spusese adevărul în privinţa lui Sarai, însă decisese să trăiască în taină cu ea ca soţ şi soţie, fără ca întreaga cetate să ştie asta. În ochii lor, Sarai va rămâne sora lui. Era mai bine aşa.

Clipi des când soarele ieşi de după un nor. Inima i se linişti, gata să primească un răspuns, o eliberare de vinovăţia pe care o simţea, însă nu se întâmplă nimic. Când privi din nou în jurul său, recunoscu casa în care locuiau, locul ce deja îi devenise mult prea cunoscut. Sarai se afla în curtea casei, discutând cu o vecină pe deasupra zidului de piatră, atitudinea ei prietenoasă şi zâmbetul frumos risipindu-i proasta dispoziţie. La apropierea sa, ea se întoarse, ascunzându-şi zâmbetul în spatele unei măşti atent gândite. Îşi plecă capul, apoi se apropie grăbită spre el, sărutându-l pe obraz.

— Frate, spuse ea cu glasul lipsit de emoţie şi cu aceeaşi neschimbată dispoziţie, nădăjduiesc că ai avut o zi bună.

El privi în jos la ea, simţind cum i se strânge inima. În ciuda vălului subţire cu care era acoperită, îi ştia gura, cu buze pline şi ochii de un albastru întunecat, plini de dor. Îşi înăbuşi un geamăt şi o întoarse cu faţa spre casă, aşezându-şi mâna pe spatele ei şi îndemnând-o să păşească într-acolo.

— Ce face tata?

Privi la vecina lor şi-şi plecă capul în semn de salut. Privirea ascuţită a femeii îl îngrijoră. Ultimul lucru de care avea nevoie era o bârfitoare băgăreaţă drept vecină. Poate că ar putea găsi o casă mai aproape de zidul cetăţii, una mai mare, mai îndepărtată de vecini curioşi.

— Pare că se simte mai bine de când ne-am stabilit aici, deşi mă tem că încă este prea slăbit pentru a călători, domnul meu.

Se întoarse pentru a-l privi în clipa în care el închise uşa.

— Ce au spus bătrânii cetăţii?

El îi puse un deget pe buze pentru a o opri, apoi o luă de mână și o călăuzi spre odăile sale private, închizând ușa în urma lor. Trase obloanele la geamuri și încăperea se încălzi îndată.

- Nădăjduiesc că nu i-ai spus prea multe curioasei noastre vecine.

Sarai își îndepărtă vălul, scoțându-și pieptenii din păr.

— Sigur că nu. Am rugat-o să-mi dea o rețetă pentru carne de miel cu mirodenii. Zilele trecute am simțit aroma bucatelor și mi-a îngăduit să le gust. Am vrut să-ți gătesc și eu.

Se apropie de el și-și puse mâna pe pieptul lui, degetele ei fine înfierbântându-i sângele.

Dădu drumul bastonului și o cuprinse cu brațele. Ea se lipi de el, iar el își plecă capul până când buzele lui le întâlniră pe ale ei. Miere și scorțișoară erau buzele ei, iar dragostea ei umplu golul ce îl forma în inima lui dorul după ea.

— Mi-ai lipsit, șopti el, cu buzele ascunse în părul ei, trăgând-o lângă el pe pat. Dar trebuie să păstrăm taina în continure.

Sărutul lui îi opri răspunsul.

Ea se odihni la pieptul lui, suflarea ei liniștită fiind pentru Avram o mângâiere mai mare decât crezuse că este cu putință. Cum fusese posibil s-o țină la distanță atâta timp? Și totuși, întrebarea aduse cu sine teama că o putea pierde.

— Nu ai spus bătrânilor cetății adevărul despre noi, nu-i așa?

Se desprinse de el și se ridică într-un cot, țintuindu-l cu ochii aceia întunecați, seducători.

El clătită din cap, având sentimentul că o dezamăgise.

— Ce se întâmplă dacă Adonai Își va ține promisiunea și voi rămâne însărcinată cu copilul pe care l-am așteptat de atâta vreme? Atunci ce vor crede despre noi, domnul meu? Nu putem trăi pentru totdeauna în minciună.

— N-ar trebui să trăim deloc în minciună.

Dar ce altceva putea face?

— Nu plănuiesc să rămânem aici atât de mult.

— Înseamnă că plecăm?

Ea se ridică, iar părul negru, lung, îi căzu pe spate, şuviţele bogate încadrându-i chipul frumos. Chipul ei se întunecă.

— Nu-l putem sili pe tata să pornească la drum.

— Ar fi trebuit să rămână în Ur.

Cuvintele lui Avram fură urmate de câteva clipe de tăcere.

— Aş putea trimite după Nahor, să vină şi să-l ducă acasă, în Ur.

— Nu-l pot lăsa cu Milca. Niciodată nu s-a îngrijit de el ca mine. Va muri curând, iar eu nici nu voi şti lucrul acesta.

Privi dincolo de el, cu ochii înlăcrimaţi, iar inima lui se întristă, văzându-i durerea.

O trase din nou în braţele lui, oftând.

— Sigur că nu.

O masă uşor pe spate, delectându-se de căldura capului ei aşezat pe pieptul lui.

— Când sămânţa promisă va începe să crească în tine, voi spune bătrânilor cetăţii adevărul. Până atunci, ne vom păstra dragostea ascunsă.

Ea îşi puse mâna pe pântec, oftând încet, dar adânc, ca şi cum şi-ar fi dorit ca promisiunea să se împlinească acum, însă fără certitudinea că aşa va fi. Sigur că era cu putinţă... curând.

Însă când ea se ridică să se îmbrace, privindu-l încă întins între perne, Avram se întrebă dacă El Echad îi va binecuvânta acum, când trăiau într-o minciună.

***

Sarai aşteptă în curtea casei lui Lot ca Melah să-şi prindă strâns catarama cingătorii, în timp ce slujnica îi lega sandalele pe picior. Lila rămăsese pe drum, dincolo de poartă, împreună cu doi dintre robii vigilenţi ai lui Sarai. Din casă se auzea vocea lui Lot, furioasă, însă nu-i distingea cuvintele. Privi spre uşa de lemn când auzi zgomot de paşi şi se dădu la o parte când acesta dădu buzna afară, abia aruncând o privire soţiei sale. O salută pe Sarai cu o aplecare a capului, oprindu-se brusc.

— Nu te-am văzut, mătuşă.

Îşi şterse mâinile pe părţile laterale ale robei, ca şi când n ar fi ştiut ce să facă sau cum să reacţioneze.

— Ai nevoie de ceva?

Ea clătină din cap privind spre Melah, zărind sclipirea lacrimilor ce i se adunaseră pe gene. Oare se certaseră? Sigur că se certaseră. Privi spre Lot şi-şi drese glasul.

— Am venit s-o însoţesc pe Melah la piaţă. Festivalul Akitu este săptămâna viitoare şi m-am gândit să cumpăr nişte mirodenii şi jucării pentru copii, ca să înlocuim sărbătoarea cu ceva mai liniştit.

Avram nu le-ar fi îngăduit nicidecum să participe la închinarea înaintea unor zei străini, însă planificarea unei sărbători alternative părea o modalitate bună de a-l ţine ocupat pe tatăl ei şi de a le oferi slujitorilor şi copiilor câteva clipe de linişte.

— Festivalul. Desigur. Aproape că uitasem.

Deşi, după fruntea uşor încruntată, Sarai se întrebă dacă spune adevărul.

— În cazul ăsta, vă las să vă faceţi treaba.

O salută printr-o apleçare scurtă a capului şi fără urmă din acel zâmbet atât de fermecător ce odinioară îi ridica colţurile gurii încadrate de barba deasă. Traversă curtea şi ieşi în stradă dădu colţul şi dispăru din vedere.

Oare Lot plănuia să îngăduie casei sale să ia parte la sărbătoare, să urmărească actul sacrei căsătorii sau să pretindă că zeul-Lună a murit şi a fost, cumva, readus la viaţă? Sarai cunoştea prea bine ororile jertfelor ce însoţeau festivalul, a vieţilor pierdute din cauza unor asemenea crezuri. Fratele lor, Haran, îşi pierduse fiul în urma unui asemenea ritual, pe când Sarai era prea mică pentru a-i înţelege semnificaţia. Se cutremură gândindu-se la asta.

— Eşti gata?

Melah apăru în dreptul ei, cu faţa la o palmă de [illegible].

Sarai făcu un pas înapoi.

— Sunt gata.

Arătă spre poartă, îngăduindu-i lui Melah să o ia înainte. Se strecurară prin mulțimea ce împânzea străzile, iar Sarai remarcă atmosfera de sărbătoare deja prezentă, ca și cum oamenii ar fi fost nerăbdători să înceapă sărbătoarea. Bărbații fluierau la trecerea lor și erau întâmpinate cu zâmbete când păşeau în corturile negustorilor.

— Vrei să-mi spui ce s-a întâmplat?

Sarai își trecu degetele peste o masă în miniatură lângă care erau aşezate un scaun, un pat și o păpuşă, apoi aruncă o privire scurtă spre Melah.

— De ce era Lot atât de supărat?

Melah se afla aproape de ea, studiind câteva animale mici – oi, capre, păsări, urși și lei.

— Lui Kammani i-ar plăcea astea.

Luă în mână un miel și-l răsuci pe toate părțile. Fusese cioplit cu mare măiestrie, în detaliu, cu crestături fine ce descriau firele de lână.

— Dacă nu vrei să vorbeşti despre asta, e în regulă.

Sarai alese câteva mingi și corăbii de jucărie pentru băieți și câteva păpuși și piese mici de mobilier pentru fete. Îi făcea plăcere să-i răsfețe pe copiii slujitorilor ei. Nu reuşea în totalitate să umple golul brațelor ei goale, însă bucuria temporară pe care o aducea copiilor și părinților deopotrivă o ajutau oarecum.

— Ne-am certat din cauza festivalului. Nu vrea să mă lase să particip.

Își ridică bărbia, iar în ochi îi apăru o privire sfidătoare.

— Dar suntem aici de un an și data trecută n-am reuşit să participăm. I-am spus că eu mă duc – că-i place sau nu.

O privi pe Sarai ca și când ar fi vrut s-o provoace.

— Și nu vreau să aud nicio prelegere despre faptul că e păcat să urmărești parada sau să asculți povestirile despre zei. Dacă nu sunt adevărate, nu se întâmplă nimic. Iar dacă sunt, atunci nu strică să le faci pe plac zeilor.

Sarai își simți stomacul strângându-se și un fior o străbătu, așa cum se întâmpla de fiecare dată când Melah vorbea despre zei.

— Nu am de gând să mă cert cu tine, Melah. E clar că l-ai făcut asta deja.

Se îndreptă spre negustor cu lucrurile cumpărate, schimbă câteva cuvinte încercând să se târguiască la preț, plăti, apoi o urmă pe Melah spre următorul cort. Nu era dispusă să se certe cu Melah astăzi, însă, după tonul acesteia, se părea că femeia nu va sta la discuții.

— Ce căutăm aici?

Sarai privi de-a lungul pereților negri, din păr de capră, pe care erau atârnate imagini prezentând opere de artă erotice. Mesele erau împânzite cu amulete și idoli din aur pe care-i văzuse toată viața ei în Ur. Dădu să plece, însă Melah o prinse de braț.

— Am nevoie de o amuletă ca să-i împiedic pe demoni să-mi fure pruncul.

Își puse o mână pe pântecul ce adăpostea un copil.

— Kammani va avea un frate sau o soră?

Sarai simți din nou gheara pizmei, însă își îndulci expresia și-și alungă durerea. Zâmbi.

— Ce minunat!

Lui Melah îi pieri sfidarea din privire, făcând loc unei ușoare tulburări. Se îndreptă spre una dintre mesele pe care erau înșirate diferite pandantive prinse cu șnururi din piele, ce puteau fi purtate la gât.

— Dacă zeii sunt buni cu mine. Știi câți am pierdut.

Melah pierduse câțiva copii înainte de nașterea micuțului Kammani.

— Acesta este demonul Pazuzi și e perfect pentru combaterea răului pe care-l poate face Lamashtu împotriva ta și a copilului tău nenăscut.

Negustoreasa o cercetă atent pe Melah, încercând să afle dintr-o privire mai multe despre ea.

Melah ridică amuleta și o strânse la piept.

— O iau.

Negustoreasa îi zâmbi ştirb lui Melah, aşteptând ca aceasta să scoată monedele din pungă. Le primi şi le puse în buzunarul brâului gros, din piele, apoi îşi îndreptă atenţia spre Sarai.

— Vă interesează o asemenea amuletă? Am de toate felurile – pentru femei însărcinate, pentru cele care suferă de greţuri din cauza sarcinii şi chiar pentru femei sterpe, care nu pot zămisli.

Rostise ultimele cuvinte arătând spre un şnur din piele de care erau atârnate douăzeci şi una de pietricele învelite.

— Am auzit că asta chiar e de folos.

O privi cu subînţeles. Oare femeia îi putea citi gândurile?

Sarai se apropie, privind în jos la pietrele negre, lucioase, întrebându-se ce putere avea un astfel de obiect să-i ofere un copil.

— Nu e o idee rea, Sarai, spuse Melah. Venise lângă ea, umerii aproape atingându-li-se. Ce poate fi rău în asta?

Colierul era atrăgător. Oare Avram ar zice despre el că este o amuletă? Arăta aproape ca bijuteriile pe care le purta ea adesea, mai ales în timpul ocaziilor festive. Însă atitudinea lui Melah o opri.

— Mai bine am pleca.

Se uită la negustoreasă.

— Mulţumesc.

Înainte ca Melah sau femeia să poată răspunde, Sarai ieşi grăbită din cort, răsuflând adânc când îi văzu pe Lila şi pe robii ei aşteptând în apropiere.

— De ce ai ieşit atât de grăbită?

Melah îi atinse braţul, iar Sarai făcu un pas înapoi, dintr-odată dorindu-şi să se întoarcă acasă. Însă nu cumpărase mirodeniile dorite, nici preparatele cu miere pe care sperase să le găsească.

— Am lucruri mai importante de cumpărat decât podoabe de piatră ce nu vor face nimic altceva decât să-mi atârne greu în jurul gâtului.

O privi pe Lila făcându-i semn s-o urmeze şi porni grăbită în căutarea dughenei cu mirodenii.

Pierzi o sumedenie de ocazii, strigă Melah în spatele ei. Nu trebuie să i te închini. Doar s-o încerci.

Sarai se aplecă pentru a intra în cort, ştiind că Melah o va urma şi, probabil, va încerca să o preseze până la limita unde Sarai n-avea intenţia să-i îngăduie. Nu avea nevoie să-i mai fie pusă la încercare fragila încredere pe care o avea în Dumnezeul lui Avram, de a-şi păstra promisiunea faţă de ei. Dacă pleca prea mult urechea la cuvintele nepoatei sale, se va afunda cu totul în disperare şi întuneric. Nu îndrăznea să rişte.

Capitolul 6

Străzile din piatră ale zonei principale a Haranului, mărginite de palmieri, mişunau de oameni ce se îndreptau spre templele cetăţii. Carele ce purtau statuia lui Nannar-Sin, trase de boi îngrăşaţi, erau decorate cu picturi elaborate, iar în spatele lor păşeau preoţi cu feţele acoperite de măşti groteşti şi îmbrăcaţi în costume dezmăţate. Femei pictate, înveşmântate în veşminte colorate, dansau, fustele lor învolburându-se în jurul preoţilor costumaţi. Erau flancate pe dinainte şi pe dinapoi de străjeri ce deschideau mulţimii calea spre impunătorul templu-zigurat al lui Sin.

Melah se ridică în vârful degetelor, străduindu-se să vadă pe deasupra capetelor celorlalţi bărbaţi şi femei, inima bubuindu-i precum tobele. Terah, bunicul lui Lot, se afla lângă ea, strângându-i braţul într-o strânsoare de care n-ar fi fost capabil în săptămânile de dinainte.

— Ar fi trebuit să găsim un acoperiş de pe care să privim parada.

Vocea lui Terah era aspră precum un pergament uscat. Tuşi ca pentru a-şi drege glasul.

De aici nu vom reuşi să-i vedem pe împărat şi preoteasă.

— Avram s-ar bucura să ştie că vedem atât de puţin.

Melah privi spre Terah, însă privirea lui o lăsă să înţeleagă că acestuia nu-i păsa dacă fiul său era tulburat de alegerea sa de a se afla aici. Până şi Lot consimţise, îngăduindu-i să vină după ce Terah insistase că o va însoţi.

— Avram este prea preocupat să-I facă pe plac Dumnezeului său nevăzut, fiica mea.

O bătu uşurel pe braţ, făcându-i semn să-l urmeze în urma mulţimii, pe străzile din spatele lor.

— Nu-şi dă seama cât e de importantă sărbătoarea Anului Nou. Cum vor proteja zeii cetatea sau cum vor binecuvânta pământul cu fertilitate dacă nu le facem pe plac? Întristarea şi căinţa sunt importante, drept e, dar sărbătorirea şi veselia sunt importante şi ele. Ce este una fără cealaltă?

Ocoliră măgarii legaţi la carele oprite pe marginea drumului, iar Melah îşi ridică poalele pentru a evita un morman de balegă de pe drumul prăfuit. Bastonul lui Terah lovi pământul denivelat, iar suflarea îi deveni greoaie. Se opri pentru a-şi trage suflul.

— Poate că ar trebui să ne întoarcem, Sabba. La ce ne trebuie să vedem mai bine?

Dacă lui Terah i s-ar face rău cât timp se afla în grija ei, Sarai n-ar ierta-o niciodată. Nu că i-ar fi păsat ce gândeşte Sarai. Sarai fusese de acord cu Lot, iar acesta ar fi putut învăţa câte ceva de la bunicul său. Ce rău era în a urmări o procesiune?

— Sunt bine.

Terah se opri să tragă adânc aer în piept, apoi porni din nou. Cotiră pe strada următoare şi se întoarseră când auziră sunetul tamburinelor şi al paşilor ce mărşăluiau.

— Împăratul se îndreaptă spre templu, Sabba. Trebuie să ne grăbim!

Melah îl ajută să urce restul treptelor, apoi împinse încoace şi-ncolo, împărţind rugăminţi, până când o femeie tânără îşi făcu milă de Terah şi-i făcu loc alături de ea, lângă parapet. Ziguratul se afla chiar în faţa lor, iar treptele sale se vedeau foarte clar. Melah rămase privind ca hipnotizată, inima bătându i mai repede în

timp ce-l urmări cu privirea pe chipeşul împărat urcând treptele până la uşile templului, unde frumoasa preoteasă îl aştepta.

Muzica continuă să răsune în timp ce împăratul îi făcu declaraţii de dragoste preotesei, apoi ea vorbi despre dragostea ei pentru el. Cuvintele erau poetice, cu semnificaţie erotică, acompaniate de muzica flautului şi a harpei. Mulţimea se linişti, absorbind pasiunea declaraţiilor lor până când, în cele din urmă, împăratul o trase pe preoteasă în braţele lui şi o sărută. Mulţimea izbucni în urale în timp ce bărbatul o ridică şi o purtă pe braţe în templu, iar uşile mari, duble, se închiseră în urma lor.

Melah oftă, atrasă de romantismul acestei iubiri simbolice, inima ei tânjind după mai mult. Odinioară, şi Lot se purta astfel cu ea. Înainte de a se căsători, când o zărise la festivalul Anului Nou din Ur, dansând pe străzi împreună cu alte fecioare ale cetăţii. El crezuse la început că era preoteasă, însă, când realiză că era liberă să se căsătorească, o ademenise pe malul râului, unde sclipirea zeului-Lună scălda apele într-o lumină diafană. O ademenise şi îi făcuse curte acolo, noapte după noapte, convingând-o să iasă din casa tatălui ei până când, în cele din urmă, cedase dorinţei sale. Ar fi fost atât de bine dacă viaţa de căsătorie nu l-ar fi schimbat.

Privi înapoi, la uşile închise ale ziguratului, cu mintea plină de pasiunea ce acum lipsea din căsnicia ei, apoi ridică din umeri, alungând din minte gândurile deprimante. Parada continuă cu cântece şi dansuri în stradă. Urma să fie şi un banchet, iar dacă doreau să prindă un loc bun, ar fi trebuit să se îndrepte spre palat.

Se întoarse spre Terah.

— Eşti pregătit să mergem la banchet, Sabba?

Terah se rezemă de parapet, însă faţa i se învineţise şi pe chip i se putea citi frica. Se încovoie, iar pieptul i se lipi de parapet, împiedicându-l să se prăbuşească de pe acoperiş pe caldarâmul de dedesubt.

— Sabba!

Se aplecă după el, îl apucă de umeri şi-l trase înapoi, însă mişcarea îl făcu să se desprindă de parapet şi să cadă grămadă la pământ. Ea privi în jur, înspăimântată.

— Să mă ajute cineva!

Însă mulțimea de pe acoperiș se îndrepta deja pe scări în jos, alăturându-se sărbătorii din stradă, iar bubuitul tobelor și cântecele gălăgioase ale mulțimii înăbușiră strigătele ei insistente. Terah zăcea la pământ palid ca un mort și nemișcat. Se aplecă peste el, ascultându-i respirația, urmărind ridicarea și coborârea pieptului, însă el rămase în poziția în care se prăbușise, nemișcat. Își strecură brațele sub el, gemând și suflând greu în timp ce-l trase de lângă parapet aproape de scări. Nu-l putea căra acasă. Trebuia să cheme pe cineva în ajutor.

Cu inima bătându-i în ritmul gândurilor învolburate, Melah coborî grăbită scările și alergă de-a lungul străzilor, mulțumindu-i în tăcere lui Nannar pentru aleile dosnice golite de oameni. Trebuia să ajungă acasă și să-i găsească pe Lot și pe Avram.

***

Sarai stătea fără vlagă și înfrigurată, incapabilă să se încălzească, în ciuda soarelui de vară. Avram pășea de colo-colo în încăpere, încruntat, ascunzându-și astfel îngrijorarea pe care ea știa că o simțea. Ușa dormitorului tatălui lor se deschise și un bărbat slab și zbârcit își făcu apariția – singurul doctor care nu sărbătorea împreună cu ceilalți locuitori ai cetății.

— Cum se simte?

Avram era cu un cap mai înalt decât doctorul și arăta furios cât doi. Sarai îi puse o mână pe braț, ca să-l liniștească.

— Foarte slăbit, spuse bărbatul, întinzându-și gâtul ca să l poată privi pe Avram în ochi. Adevărul este, domnul meu, că nu mai are mult timp. Pe toți zeii, este uimitor că încă mai trăiește. Ce vârstă ați spus că are?

— Două sute cinci ani.

— A, asta explică multe lucruri. După cum arată, aș fi gândit că este mai tânăr.

— Suntem binecuvântați să ne ducem bine bătrânețea.

Avram păru să bage de seamă, în cele din urmă, mâna lui Sarai pe braţul său şi o apucă, aducând-o mai aproape de el.

— Să înţeleg că nu mai este nădejde de viaţă pentru el?

Bărbatul clătină din cap.

— Abia respiră. Iar pulsul este atât de încetinit, încât pot să număr până la trei între bătăi.

Îşi aranjă desaga în care-şi purta instrumentele de lucru şi se îndreptă de spate, cu toate că gestul nu-l făcu să pară mai înalt.

— Mă voi întoarce mâine, însă, dacă am dreptate, vă veţi chema bocitorii înainte de a ajunge eu aici.

Trecu pe lângă ei înainte ca Avram să-i poată răspunde.

Sarai privi la soţul ei, şocul pe care-l simţea fiind foarte evident în privirea lui întunecată.

— Părea că se simte bine dimineaţă, şopti ea, întrebându-se din nou ce se întâmplase în timpul paradei încât să păţească aşa ceva. Numai Melah putea spune, iar ea, ca niciodată, nu rostise un cuvânt.

Avram încuviinţă.

— Ar trebui să mergem la el.

Nu părea să i se fi adresat ei, dar, când păşi înainte, nu dădu drumul braţului ei, ci o sili să-l urmeze.

Intrară în încăpere, întâmpinaţi de un aer închis.

— Oare omul acela încearcă să facă lucrurile mai bune sau mai rele?

Sarai se îndreptă în grabă spre fereastră şi dădu la o parte obloanele întunecate, lăsând să pătrundă în încăpere lumina amiezii. Tatăl ei se va afla în adâncimile Şeolului în curând; nu avea nevoie să fie călăuzit acolo de întuneric.

Când se întoarse, îl găsi pe Avram îngenuncheat la patul tatălui lor, mâna-i mare cuprinzând-o pe cea a tatălui său, la fel de mare, însă mai subţire şi plină de vene.

— Tată, mă auzi?

Sarai se apropie de pat, îngenunche lângă Avram, cercetând chipul zbârcit al tatălui lor în căutarea unui semn, a unei mişcări. Nici măcar pleoapele nu i se mişcau, iar când privi la pieptul

acoperit cu un cearşaf subţire, nu văzu nicio mişcare. Oare îl pierduseră deja? Simţi un nod în gât şi înghiţi greu, încercând să-şi ţină în frâu lacrimile. *Nu încă. Oh, te rog, nu încă.*

Ca şi când i-ar fi putut ghici gândurile, buzele lui Terah se mişcară. Sarai se aplecă spre el, până când urechea ei aproape că îi atinse gura. Pieptul lui se ridică uşor, suflarea-i fiind prea slabă pentru a i-o simţi pe obraz.

— Făgăduinţa...

Glasul i se stinse, iar Sarai se strădui să înţeleagă ce voia să spună.

— Tată, trebuie să-ţi cruţi puterea...

— ...ţine-o.

Ea îşi ridică capul şi-l privi. Ochii îi erau deschişi acum şi o privea ferm. Însă într-o clipită, aceştia se închiseră din nou. Momentul de intensitate trecuse.

Avram îşi duse mâna la gâtul lui Terah, căutându-i pulsul. Aşteptă, aplecându-se pentru a-i surprinde suflarea. În cele din urmă, se îndreptă de spate şi clătină din cap.

Sarai privi lung chipul lui Terah, aşteptând, urmărind să vadă dacă părerea lui Avram se dovedea a fi adevărată. Ce dorise să spună? Că trebuie să-şi ţină promisiunea faţă de Avram, promisiunea pe care o făcuse lui Terah atunci când acesta fusese de acord cu căsătoria lor? Sau să se încreadă în promisiunea lui El Echad, aceea că va face ceea ce ea nu putea? Se ridică, întâlnind privirea lui Avram, sigură că el nu auzise ultimele cuvinte ale tatălui lor.

— Nu ţi-a dat binecuvântarea.

Sarai şi-ar fi dorit ca gândurile lui Terah să se fi îndreptat spre fiul lor, şi nu spre eşecurile ei.

— Adonai m-a binecuvântat deja, scumpa mea. Părintele nostru n-ar fi putut adăuga nimic la asemenea promisiuni precum cele făcute de El.

Îşi puse o mână pe spatele ei.

Ea îl privi scurt, cu îndoială. Întorcându-se încă o dată spre tatăl ei, Sarai îi atinse obrazul cu palma, însă doar pentru câteva

clipe. Viaţa se scursese din el, iar senzaţia pe care o avu la atingerea pielii lui o făcu să se cutremure.

Niciodată nu-l va mai asculta dându-i lui Avram sfaturi înţelepte sau privindu-l cu mândrie, încurajat de zâmbetul său plăcut. Nu va mai privi niciodată în ochii lui, nu-i va mai auzi râsul, nu-i va mai atinge chipul drag.

Nu reuşi să înghită nodul ce i se pusese în gât. Cât de mult îi va lipsi!

Simţi braţele lui Avram trăgând-o aproape, răsucind-o cu faţa la pieptul său. Ea se rezemă greu de el, plângând.

Capitolul 7

Vietele bocitorilor se amestecau cu strigătele de veselie ale cântăreților și ale dansatorilor ce sărbătoreau cele câteva zile rămase din festivalul Noului An, iar bubuiala constantă a tobelor îi dădea lui Avram o durere atroce de cap. Ritualurile închinării la dumnezei străini deveniseră obositoare, iar Avram se temea că cei din casa lui vor fi atrași să urmeze felul de închinare din Ur și Haran, în loc să-I rămână credincioși lui Adonai.

Procesiunea către cimitirul public aflat la marginea Haranului se opri în fața unei camere mortuare adânc săpate în pământ. Scări circulare de piatră coborau în întuneric, făcându-l să se cutremure. Când va veni timpul, va găsi o peșteră pentru el și Sarai, nu o groapă, însă alegerile aici îi erau limitate.

Patru aramei puternici ridicară sarcofagul din piatră până la marginea camerei și coborâră cu trupul lui Terah, ca să l așeze într-o despicătură, în adâncul pământului. Sunetul bocetelor se învolbura în jurul său, iar Avram își lăsă lacrimile să i curgă în voie. Adierea blândă dinspre miazănoapte aduse cu sine miros de pământ și trupuri nespălate, făcând să freamăte frunzele terebinților ce străjuiau locul.

— A trăit o viaţă bună, şopti Sarai, glasul fiindu-i mai calm decât în urmă cu câteva zile, în ziua morţii tatălui lor. A fost un om bun.

Avram încuviinţă, însă emoţia pe care o simţea nu-i îngădui să rostească niciun cuvânt. Om sociabil, tatăl său era îndrăgit de toţi cei care-l întâlneau. Negustor cinstit, perspicace şi darnic deopotrivă, milostiv şi înţelegător, însă nu exagerat de introspectiv. Spre deosebire de al treilea născut al său, care se întreba unde se afla tatăl său acum. Ce soartă putea avea un om care se închina mai multor dumnezei, adăugându-L pe El Echad la pleiada de alegeri, în loc să-I fie devotat doar Lui? Oare Dumnezeu judeca pe om pentru faptul că avea inima împărţită?

Se auzi sunând un corn de berbec – un sunet prelung, tulburător. În mod normal, Terah ar fi fost însoţit în mormânt de vase de lut, veşminte, piese de mobilier şi monede, ca să-i ţină tovărăşie în perioada odihnei, însă Avram nici nu dori să audă de aşa ceva. Omul nu aduce nimic cu el când vine în lume şi nu poate lua cu el nimic când pleacă. De acest lucru era sigur, indiferent dacă Terah era sau nu de aceeaşi părere. Când ultima notă se stinse, Avram dădu drumul mâinii lui Sarai şi se întoarse spre mulţime.

— Astăzi încredinţăm trupul lui Terah ben Nahor Creatorului său, pentru a se întoarce în ţărâna din care a fost făcut. Odihneasă-se în pace în Şeol.

Şi-ar fi dorit să fie sigur de acest lucru.

Ceea ce ştia sigur era că sosise timpul să plece din acest loc, să-i scoată pe ai săi de sub influenţele celorlalţi dumnezei, să plece aşa cum îi spusese Dumnezeu, spre locul pe care i-l va arăta El. Avram aşteptase suficient de mult timp în Haran. Sosise clipa să asculte şi să pună lucrurile în ordine.

***

Sarai rămase în dreptul cămilei îngenuncheate, cumpănind dacă animalul era de încredere. Avram mai cumpărase câteva animale de acest soi, cu gâtul lung, în timpul şederii lor în Haran,

ca să-i ajute la transportul proviziilor şi al slujitorilor suplimentari care aveau să-i însoţească în Canaan. Şi dorea ca ea să călătorească pe una dintre ele, asigurând-o că va călători confortabil şi mai uşor. Privind la ochii mari ai animalului şi la zâmbetul înşelător, Sarai nu crezu nicio vorbă din cele spuse şi, oricum, era sigură că nu avea cum să urce pe spinarea lui.

— Eliezer te va ajuta să urci, Sarai. Pune mâna dreaptă pe spatele cămilei şi cealaltă pe umărul lui. El te va sălta.

Tonul amuzat al lui Avram nu făcu nimic ca să-i înlăture teama subită de înălţime ce o copleşi.

Îl privi încruntată.

— Poate că ar trebui să merg pe jos o vreme.

El chicoti, iar ea se strâmbă la el.

— Cum vrei. Dacă-ţi este prea teamă...

— Nu mi-e teamă.

Se uită la el calmă, apoi îşi întoarse privirea la cămilă. Poate că se prea grăbise să răspundă.

— Cămila asta este blândă. Cred că îţi va face plăcere să călătoreşti în felul acesta, stăpână.

Eliezer zâmbi, oferindu-i braţul. Bărbatul tânăr avea un farmec aparte şi părea demn de încredere, calităţi ce-l făceau plăcut atât ei, cât şi lui Avram, fiind totodată un bun ispravnic pentru oamenii aflaţi în grija lui Avram. Desigur, putea avea încredere că n-o va lăsa să cadă.

Sarai încuviinţă, trecându-şi mâinile peste robă şi tunică. Le vârâse între picioare şi le prinsese la brâu, aşa cum făceau bărbaţii în timpul luptei, însă nu chiar atât de mult — doar cât să îngăduie a călători cu uşurinţă pe distanţele lungi ce le stăteau înainte. Se uită la Avram, apoi la Eliezer.

— Bine. Sunt gata.

Animalul îşi schimbă poziţia, clătinând-o uşor în timp ce şi ridică piciorul peste spatele său. Ea ţipă ca o fetiţoară, apoi, lăsându-se de propria-i teamă. Însă când Eliezer îi făcu semn cămilei să se ridice, se agăţă de şa până când muşchii i se încordară la maxim.

— O să cad!

Animalul se ridică şi se legănă, clătinând-o uşor dintr-o parte în alta. Ea îşi înfipse genunchii în pântecul cămilei şi simţi apăsarea mâinii lui Avram pe piciorul ei.

— Nu vei păţi nimic. Crezi că aş îngădui să ţi se întâmple ceva rău?

Ea privi în jos la el şi văzu licărul serios din spatele amuzamentului cu care o privea.

— Sigur că nu.

Însă o mică parte din ea se îndoia. Minciuna pe care o trăiseră îi afectase pe amândoi.

— Voi fi în faţă, cu bărbaţii.

Îşi înclină capul spre grupul format din câteva sute de bărbaţi instruiţi cu care lucrase de-a lungul ultimilor doi ani, bărbaţi pe care-i tocmise cu intenţia de a avea o mică armată ce urma a le proteja grupul mereu crescând. Pentru a o apăra pe ea, spusese el.

— Vin mai târziu la tine.

Ea încuviinţă, ştiind că „mai târziu" însemna în câteva ceasuri. Se îndepărtă, avându-l alături pe Eliezer. Precum un tată cu fiul său.

Gândul îi aduse în inimă un dor atât de sfâşietor, încât aproape că simţi o durere fizică în stomac. Încercă să respire, însă nu reuşi decât să gâfâie uşor. *Făgăduinţa. Ţine-o.* Ultimele cuvinte ale tatălui ei continuaseră s-o bântuie, semnificaţia lor fiindu-i limpede.

Cămila se legănă, smulgând-o din gândurile ei şi făcându-i din nou inima să bată nebuneşte. Însă în câteva clipe animalul îşi găsi ritmul cadenţat, urmând caravana desfăşurată în afara zidurilor cetăţii, îndreptându-se spre miazăzi şi apus. Începu să respire normal, adaptându-se la mersul cămilei, însă gândurile continuară s-o frământe în timp ce Eliezer se plimba dintr-un capăt în altul, asigurându-se că toate lucrurile erau în ordine.

Era un om bun. Destul de tânăr pentru a-i fi fost fiu, dacă ar fi fost binecuvântată atât cât să aibă unul. Avram se încredea în el. Bărbatul se dovedise a fi capabil pe parcursul şederii lor în Haran, iar ea nu văzuse la el nici urmă de viclenie ca să creadă că ar fi avut vreun interes personal. Poate că Avram ar trebui să-i

dea bărbatului pecetea înfierii, alegându-l ca moştenitor al lui, asigurându-şi astfel un viitor mai sigur.

Ridică privirea când auzi glas de bărbaţi apropiindu-se şi se agăţă de cocoaşa cămilei în timp ce Lot şi doi dintre oamenii lui trecură zoriţi pe lângă ea, lăsând în urmă nori de praf şi strigând numele lui Avram. Îşi duse vălul la gură, tuşind. Acum ce-o mai fi?

Privi într-o parte şi o văzu pe Melah, călare pe o cămilă, apropiindu-se de ea. Chipul îi era palid de parcă s-ar fi simţit rău. Îşi ţinea fiica în faţă.

— Vrei s-o ţii tu puţin, Sarai?

Melah îşi trecu mâna peste fruntea îmbrobonită de sudoare. Suferinţa ei atinse o coardă sensibilă în inima lui Sarai şi îşi dori ca invidia pe care o nutrea faţă de această femeie să nu o fi împiedicat atât de des să o încurajeze şi să o mângâie.

— Sigur că o ţin. Dar n-am nicio idee cum aş putea să fac animalul ăsta să îngenuncheze.

Trase de frâie, văzând disperarea de pe chipul lui Melah. Cămila încetini şi se opri, iar cea pe care călărea Melah îi urmă exemplul. Femeile din spatele ei încetiniră şi ele, iar Sarai se întrebă cât le va lua bărbaţilor din faţă până vor observa că s-au oprit.

— Cineva va veni să ne ajute când vor vedea că nu înaintăm.

Încercă s-o liniştească pe Melah, însă o clipă mai târziu femeia îşi întoarse capul într-o parte şi vărsă toată mâncarea pe care o mâncase în acea dimineaţă.

— Cred că mai bine am să merg pe jos o vreme.

Însă Melah părea prea slăbită pentru a se ţine pe picioare.

— Poate că ar trebui să călăreşti pe măgar. Măgarii nu se lasă gână atât de mult.

Şirul de bărbaţi continuă să înainteze până când, în cele din urmă, îl zări pe Eliezer venind spre ele.

— S-a întâmplat ceva, stăpână?

În ochii săi întunecaţi se putea citi îngrijorarea, fără urmă de nerăbdare.

Ea îi zâmbi.

— Eu sunt bine, Eliezer. Dar Melah nu se simte bine.

Făcu semn spre nepoata ei.

— Trebuie s-o iau pe Kammani de la ea pentru o vreme, dar nu ştiu cum să cobor sau cum să ajung la ea.

În acea clipă se simţi neajutorată şi hotărî să înveţe a-şi mâna singură animalul, în ciuda fricii ei de înălţime.

— Poate ar fi mai bine că Melah să călărească pe un măgar. Cămila se leagănă prea mult şi o face să se simtă rău.

Eliezer încuviinţă.

— Desigur.

Porunci animalului său să îngenuncheze şi sări jos, apoi se îndreptă spre cămilele femeilor şi le porunci animalelor să facă la fel. Se auzi tropot de copite, iar Sarai îl zări pe Lot călare pe măgarul său, îndreptându-se spre ele. Sarai o luă pe Kammani din mâinile întinse ale lui Eliezer în timp ce Lot îşi opri animalul.

— Ce înseamnă toate astea? Nu suntem încă pregătiţi de oprire.

Privi la soţia sa care, ducându-şi mâna la pântec, se împletici odată ce Eliezer o ajută să coboare de pe cămilă.

— Soţia ta se simte rău, spuse Sarai pe un ton din care Sarai nu se strădui să-şi ascundă dezgustul.

O aşeză pe micuţa de doi anişori cu spatele rezemat pe pieptul ei şi-i aranjă faldurile robei în jurul trupului, adulmecând mirosul micuţei şi simţind cum inima i se umple de căldură faţă de ea. *O, Adonai, pentru ce îmi refuzi o asemenea binecuvântare?*

Lot mormăi în timp ce coborî de pe măgar şi se apropie de Melah. Aruncă o privire scurtă lui Sarai, însă aceasta se prefăcu că nu observă. Se opri lângă soţia sa, însă n-o atinse.

— E din cauza pruncului?

Melah încuviinţă.

— Cred că m-aş simţi mai bine dacă aş face câţiva paşi.

O expresie de îndoială îi umbri trăsăturile, însă dispăru deîndată.

— Ia măgarul meu. Iau eu cămila.

Deşi, după expresia de pe chipul lui, Sarai îşi dădu seama că ideea nu-i făcea plăcere.

- Dacă eşti de acord, domnul meu, aş prefera să merg pe jos o vreme.

Melah îşi privi soţul, chipul cenuşiu trădând sentimente pe care Sarai nu reuşi să le definească clar. Dor? Iritare? Sau un ciudat amestec din amândouă?

- Fă ce vrei, în cazul ăsta.

Lot se întoarse la măgarul său fără a se mai deranja să-i ofere lui Melah o opţiune de călătorie pentru mai târziu. Le privi scurt pe ambele femei, urcă pe spinarea animalului şi se întoarse la bărbaţii aflaţi în fruntea convoiului.

Eliezer îşi drese glasul, ca şi cum întregul episod îl tulburase.

— Mă voi interesa să văd dacă există o altă modalitate de a călători, stăpână. Acum eşti în stare să mergi pe jos?

Melah îşi duse mâna la gură, iar Sarai se întrebă dacă nu cumva era o încercare de a-şi reţine lacrimile, însă din locul în care se afla nu-şi putea da seama.

— Sunt bine. Cred că voi reuşi să ţin pasul.

— Vom merge mai încet.

Sarai făcu un semn cu capul spre Eliezer, care porunci cămilei să se ridice. De data asta Sarai se ţinu tare de frâie şi nu scoase niciun icnet.

Atinse cu genunchii pântecul cămilei după ce-l văzu pe Eliezer făcând la fel când porni din loc, aruncând o ultimă privire în direcţia lor. Ispravnicul îl întrecea cu mult în bunătate pe nepotul ei. Avram ar face bine să-l numească moştenitorul lor lucru ce le-ar oferi siguranţă în cazul în care li s-ar întâmpla ceva în timpul călătoriei. Era o alegere de bun simţ – şi singura

***

Focul serii risipi cortina de întuneric ce înlocuise rapid culorile pastelate ale apusului. La fiecare mişcare Sarai simţea dureri în trup, având impresia că picioarele şi spatele păstrează forma cămilei. Încă mai avea senzaţia că este legănată. Degetele îndemânatice ale Lilei îi masară muşchii încordaţi ai umerilor,

în timp ce o altă slujnică înmuie o bucată de țesătură în apă, pentru a îndepărta praful de pe picioarele lui Sarai.

Aceasta închise ochii, bucurându-se de îngrijirea oferită, adulmecând mirosul focului și aroma turtei coapte. Singurul lucru care îi lipsea era prezența lui Kammani, adormită în brațele sale.

Oftă și auzi glas de bărbați apropiindu-se. Își ridică privirea și-l zări pe Avram cufundat în conversație cu Eliezer. La vederea ei, se opriră. Avram se așeză pe bolovanul de lângă ea, în timp ce Eliezer ceru îngăduința să plece.

— Cum a fost prima ta călătorie pe cămilă?

Zâmbetul său ascundea un amestec de preocupare și amuzament în timp ce privea cum slujnicele îi făceau vânt, de parcă ar fi fost o regină.

Lila se opri din masat și-și apropie buzele de urechea lui Sarai.

— Îți aduc puțin vin și pâine.

Se îndepărtă înainte ca Sarai să răspundă, urmată îndeaproape de cealaltă slujnică.

— Le-ai speriat, spuse Sarai, prefăcându-se îmbufnată. Dar sunt gata să te iert.

Zâmbi, lipindu-se de el în clipa când el o cuprinse cu brațul.

— Nu voi uita curând călătoria asta. Poate că mâine voi merge o bucată de drum pe jos.

— E prea mult de mers. Dar dacă vrei să mergi și pe jos, n-am să te opresc.

Privirea i se îndreptă dincolo de ei, în partea opusă a focului, unde Lot, Melah și Kammani își luau cina.

— Vei avea mai mult timp pentru discuții cu nepoata noastră sau să asculți bârfele servitorilor. Dar... cum îți face plăcere.

Se întoarse spre el, lovindu-i brațul în joacă.

— Te amuzi pe seama mea, bărbate.

Coborî glasul.

— Cred, totuși, că Melah se simte singură. Lot nu se poartă cu ea așa cum te porți tu cu mine.

Pe fruntea lui apăru o cută.

- Nădăjduiesc că nu se poartă aspru cu ea, nu-i aşa? Nu voi tolera între noi un om arţăgos.

Lia clătină din cap.

- Nu, nu. Însă nu pare să-i pese când ea se simte rău. Mă întreb dacă nu cumva pruncul ce va veni îi produce repulsie.

– Cred că mai degrabă îi displace nevasta, nu pruncul, draga mea.

Avram se aplecă şi o sărută pe nas.

— O să vorbesc cu el.

Zâmbetul lui copilăros îi făcu inima să tresalte. Ochii săi negri sclipiră în lumina focului, semnificaţia lor fiindu-i limpede. În seara asta nu avea să doarmă singură.

Lila se întoarse cu două căni de lut pline cu vin aromat, o turtă şi un castron cu supă de linte. Avram îi luă cănile din mână şi-i întinse una lui Sarai, în timp ce Lila aşeză pâinea şi castronul pe o piatră în faţa lor şi se retrase.

Mâncară în tăcere câteva clipe, zumzetul vocilor amestecându-se cu cântecul duios al unui fluier. Sarai sorbi din vin şi privi în direcţia sunetului, zărindu-l pe Eliezer aşezat pe o piatră aproape în afara cercului de lumină al focului, cântând la fluier.

— Eliezer este un bărbat foarte înzestrat, nu-i aşa, domnul meu?

Sarai îşi studie soţul îndeaproape în timp ce frânse o bucată din turtă, o înmuie în supă şi i-o întinse.

— Un bărbat al cărui tată ar trebui să fie mândru de el, dacă ar avea un tată.

Avram luă bucata din mâna ei şi o vârî în gură, dus pe gânduri.

— Eliezer nu are familie. Părinţii lui au murit la scurt timp după ce s-a căsătorit şi deja ţi-am povestit ce s-a întâmplat cu soţia lui.

— E greu să uiţi un astfel de lucru, spuse ea, silindu-se să păstreze tonul cât mai liniştit, în ciuda amărăciunii pe care gândul i-o evoca. Dacă n-ar fi fost necazul lui Eliezer, ei n-ar fi aflat nimic despre răutatea regilor străini. Poate că ignoranţa în

această chestiune ar fi fost mai bună, însă n-ar fi putut spune asta pe şleau.

— Păcat că Eliezer n-are familie. Poate că ar trebui să-i găsim o soţie.

Îşi duse bucata de turtă la gură şi ciuguli încet, privindu-l cu o expresie neutră.

— Eliezer este destul de matur ca să-şi găsească singur o soţie, Sarai. N-are nevoie de permisiunea unui tată.

În ciuda asprimii cuvintelor sale, în ochi îi apăru un licăr de amuzament.

— Sugerezi pe cineva anume sau doar te complaci în jocul femeilor de-a peţitul?

Ea îşi întoarse capul, prefăcându-se jignită.

— Cum poţi spune aşa ceva? Eu nu mă amestec în asemenea nerozii.

Cu toate că dacă ar fi avut câţiva fii până acum, ar fi contribuit bucuroasă la alegerea viitoarelor lor mirese. Însă îşi ascunse gândul, zâmbindu-i.

— Am văzut cât de mult te respectă Eliezer, cum te priveşte aproape ca pe un tată şi m-am gândit că l-ai putea ajuta să treacă peste pierderea suferită găsindu-i o altă soţie.

Avram privi în direcţia lui Eliezer, iar ea observă cum umerii lui îşi pierd încordarea ascultând cântecul melodios al instrumentului simplu.

— Dacă aş fi tatăl lui, aş face asta, draga mea. Însă a fi stăpân şi tată nu e acelaşi lucru. Îi pot sugera, dacă asta te mulţumeşte, însă nimic altceva.

— Poate că ar trebui să schimbi statutul lui. Şi pe al tău.

Cuvintele şoptite păreau să reverbereze între ei.

El se răsuci, continuând să ţină cana într-o mână, cealaltă punând-o pe genunchiul ei.

— Ce vrei să sugerezi, Sarai?

— Nu este evident, domnul meu? Dacă ni s-ar întâmpla ceva în timpul călătoriei, Lot va moşteni tot ce-ţi aparţine. Însă va purta el de grijă slujitorilor sau turmelor aşa cum o faci tu?

li va păsa oare unde vom fi îngropaţi sau va rosti binecuvântarea peste noi? Nu mi-aş dori să se îmbogăţească pe socoteala ta.

Nu era un secret ceea ce gândea despre slăbiciunile lui Lot sau nemulţumirile lui Melah.

Avram frânse o altă bucată din turtă şi-şi desprinse privirea din a ei, dus pe gânduri în timp ce vârî bucata în gură şi o mestecă. Ea sorbi din vinul aromat, simţind o căldură plăcută răspândindu-i-se prin trup, relaxându-i muşchii încordaţi şi uşurându-i durerea după o zi întreagă petrecută călare. Nu mai era nimic de făcut acum decât să aştepte ca el să cântărească cele spuse de ea.

El îşi isprăvi masa, luă ultima înghiţitură de vin şi-şi şterse gura cu dosul palmei. Se ridică şi-i întinse mâna.

— Vino, nevastă.

Ea zâmbi văzându-i licărul din privire, ştiind că discuţia lor cu privire la Eliezer luase sfârşit. De acum începea o altă discuţie.

Capitolul 8

Vremea nu se schimbă mult, iar zilele se scurseră una după alta cu aceeaşi monotonie, de dimineaţă până la apus. După o lună călare pe cămilă, cu pauză la prânz şi apoi din nou călare până la apus, când încă mai era puţină lumină pentru instalarea corturilor, Sarai aproape că se obişnuise cu rutina. Însă sosi şi ziua când pătrunseră în ţara Canaan, trecură de cetatea Sihem şi îşi continuară drumul până la marele stejar al lui More, unde Avram opri caravana şi dădu porunca să i se ridice corturile.

Slujitorii îşi reluară rutina, descărcând măgarii şi cămilele, scoţând corturile şi vasele pentru gătit din carele de lemn. Femeile îşi îndemnară copiii la treabă şi-şi începură pregătirile pentru masa de seară. Sarai dădu să li se alăture, când îi zări pe Avram şi pe Eliezer discutând la o aruncătură de băţ de locul unde slujitorii ridicau cortul lui Avram.

Nu era un lucru neobişnuit. Avram se consulta adesea cu principalul său supraveghetor, însă când Eliezer îşi plecă genunchii şi sărută poala hainei lui Avram, curiozitatea o îndemnă pe Sarai să se apropie. Avram îi întinse mâna lui Eliezer şi-l ajută să se ridice.

- Îndată ce cortul va fi ridicat şi toate lucrurile vor fi de pachetate, voi scrie contractul şi-l voi pecetlui. Dacă Adonai nu găseşte cale să-mi dea un fiu, tu vei fi moştenitorul meu.

Braţul său descrise un cerc, incluzând în el oamenii şi turmele răspândite înaintea lor până departe.

— Adonai mi-a promis că-mi va da urmaşi şi nu mă îndoiesc de promisiunea Sa.

Sarai se apropie şi mai mult, iar când Avram o zări, îi făcu semn să vină la el.

— Nu mă îndoiesc că Adonai va face ceea ce a spus. Însă nu ştiu când se va întâmpla asta. Este înţelept ca în faţa legii să am un moştenitor.

Avram privi la Eliezer, iar Sarai oftă uşurată când văzu gestul de încuviinţare al bărbatului.

— Voi fi onorat să-ţi fiu moştenitor, stăpâne. Şi voi fi încântat să fiu al doilea, după fiul pe care l-ai putea avea. Voi face tot ce-mi stă în putinţă ca să protejez ce este al tău, iar dacă veţi muri, am să vă găsesc un loc de odihnă. Fie ca Adonai să te binecuvânteze şi fie ca faţa Lui să se întoarcă spre tine, să-şi ducă la îndeplinire promisiunile.

— Mulţumesc, Eliezer.

Avram îl trase pe bărbat în braţele sale şi-i sărută ambii obraji, bătându-l pe spate.

— Vino în cortul meu în seara asta. Acolo voi avea martori şi-ţi voi încredinţa pecetea de înfiere.

Eliezer se aplecă adânc, apoi se ridică.

— Se va face precum ai spus.

Avram îi dădu îngăduinţa să plece, iar Sarai îl urmări privind sprinten printre slujitorii ocupaţi, supraveghindu-le munca.

— Oare am făcut ce trebuie?

Avram îşi petrecu braţul pe după mijlocul ei, însă continuă să privească înainte. Vorbise încet, numai pentru urechile ei.

— Asta nu înseamnă că nu cred promisiunile Adonai a spus că ne va binecuvânta.

Se întoarse spre ea.

— Ştiu că o va face, Sarai. Nu ne putem îndoi.

— Sigur că o va face.

Ea îl bătu uşurel pe braţ, nădăjduind că zâmbetul ei îl va linişti.

— Dar nu este greşit, după cum ai spus, să faci ceea ce este înţelept. Nu e de dorit ca averile tale să intre pe mâna lui Lot şi a lui Melah. Nu vreau să spun că nu mi-e drag nepotul nostru, doar că...

— Ştiu. Aşa simt şi eu.

Avram îşi mângâie barba, dus pe gânduri.

— Când Adonai ne va da copilul făgăduit, nu va mai fi nevoie să ne îngrijorăm cu privire la aşa ceva. Însă ai dreptate. Eliezer este o alegere mai bună decât nepotul nostru. Probabil că am greşit atunci când le-am îngăduit să vină cu noi în călătorie.

Sarai îi zâmbi şi-şi strecură mâna în mâna lui.

— Ai luat decizia corectă, domnul meu.

Se apropie de el şi-i sărută obrazul bărbos.

— Mă duc să pregătesc cina.

Se îndepărtă de el ca să supravegheze treaba slujnicelor.

***

Mai târziu în acea seară, Sarai îl văzu pe Avram scoţându-şi de la încheietura mâinii pecetea din lazulit, de formă conică, după care o presă pe tableta de lut ce confirma înfierea. Majoritatea actelor de înfiere se încheiau prin înţelegeri verbale, însă Sarai ştia că Avram nu dorea să lase nicio portiţă prin care Lot ar fi putut uzurpa locul lui Eliezer.

Eliezer luă de la Avram documentul sigilat, îl strecură într-un săculeţ de piele şi-şi legă şnururile din piele în jurul gâtului.

— Când Adonai Îşi va ţine făgăduiala de a-ţi da un fiu, spuse el privindu-l în ochi pe Avram, vom sparge împreună această tăbliţă. Voi rămâne bucuros slujitorul tău vrednic de încredere.

Lacrimile umplură ochii lui Sarai la auzul cuvintelor lui Eliezer. Cuvinte la fel de valabile precum tăbliţa de lut pe care

o purta la gât. Făcuseră o alegere înțeleaptă, poate mai înțeleaptă decât realizau.

Simți deodată bine-cunoscutul disconfort specific femeilor, însoțit de crampe și se grăbi să iasă din cortul lui Avram și să intre în al ei. În seara asta nu va dormi lângă Avram, așa cum nici fiul făgăduit nu avea să sosească în curând. Încă o lună irosită. Încă o dovadă a nerodniciei ei. Oare speranțele lui Avram se bazau pe false promisiuni? Oare chiar Îl auzise pe Adonai spunându-i asemenea lucruri? Unde era semnul venirii copilului făgăduit?

Se așeză pe rogojină și acceptă din mâna Lilei ceaiul de plante ce avea să-i ușureze disconfortul. Încercă cu disperare să se consoleze, știind că cel puțin acum Avram avea un moștenitor, chiar dacă era unul înfiat. La sfârșitul săptămânii ei de necurăție, îl va întreba dacă înfierea o elibera de juruința făcută. Poate că va fi mai binevoitor decât fusese tatăl ei și-i va oferi acest dar. Dacă nu, nu știa ce-avea să facă.

***

Avram se trezi devreme a doua zi dimineață, cu o stare de agitație interioară. Era bucuros că-i oferise lui Eliezer pecetea înfierii. Bărbatul mai tânăr îi devenise ca un fiu în timpul șederii în Haran, iar Avram era ușurat să știe că avea pe cineva care să-i poarte de grijă lui și lui Sarai pe parcursul anilor ce le stăteau înainte. Însă ce va fi cu copilul, cu urmașii promiși lui? Intenționa oare Adonai să-Și țină promisiunea? Dar cu ținutul în care își ridicaseră acum corturile? Canaaniții, unii dintre ei înalți ca niște copaci, umpleau cetățile prin care trecuseră. Unii dintre ei fuseseră deschiși și destul de prietenoși, însă alții îi priviseră cu ostilitate, iar zvonurile auzite de Eliezer îl determinaseră pe Avram să-și pună paznicii în alertă. Câtă vreme va reuși s-o ferească pe Sarai de pericole?

Oamenii încă nu se treziseră, iar cerul era brăzdat la răsărit de fâșii de lumină. Păși pe pământul îmbibat de roua dimineții, îndreptându-se spre înălțimea pe care se înălța semeț stejarul

lui More, cu crengile-i precum niște brațe uriașe întinse cu mult deasupra lui. Se opri după ce ajunse în dreptul copacului, scrutând câmpia ce se întindea dincolo de el. Un personaj solitar se îndrepta spre el, la fel de înalt ca și uriașii din țară. Statura îi era dreaptă și mersul sigur și era înveșmântat cu veșminte aurii și albe, ce aproape că-i luau ochii. Când se apropie, privirea lui îl străpunse până în adâncul sufletului.

Frica i se strecură în inimă ca un pumnal, iar Avram își simți dintr-odată genunchii îmbătrâniți, prea slăbiți pentru a-l mai ține pe picioare. Gândurile, întrebările, fiecare îndoială – avea impresia că-i erau date pe față. Se prăbuși la pământ, cu fața lipită de țărână.

Domnul meu și Dumnezeul meu! Cuvintele nerostite umplură aerul dintre ei, muzical și glorios, neasemuindu-se cu nimic din ce rostise sau gândise vreodată mai înainte. Sângele îi zvâcnea în vine și începu să respire agitat. *Cum se face că Domnul meu mă onorează cu prezența Sa?* Avea să moară, căci Îl văzuse pe Dumnezeu.

— Toată țara aceasta o voi da seminței tale.

Glasul, deopotrivă puternic și mângâietor, îl umplu de pace.

Tăria îi reveni în trup și simți mâna bărbatului prinzând-o pe a sa, trăgându-l în picioare. Ochii bărbatului îl atraseră și într-o clipită zări în ei o dragoste desăvârșită și se întrebă dacă nu cumva încetase să mai respire. Se simți învăluit de căldură și de o bucurie atât de profundă, încât nu-și putu opri zâmbetul și râsul. Bărbatul îi zâmbi, iar Avram nu-și mai dori să plece de lângă acest om sau loc.

Însă o clipă mai târziu, bărbatul dispăru din vedere, cuvintele lui persistând în aerul liniștit al dimineții. *Toată țara aceasta o voi da seminței tale.*

Nu lui Eliezer. Seminței lui Avram. Copii care se vor naște din trupul său. Propriul fiu al lui Sarai.

Gândul la ea îi aduse în minte plecarea precipitată din seara trecută. Știuse, după privirea pe care o schimbaseră, că rânduiala femeilor îi venise din nou. Avea să treacă o săptămână până când o va putea mângâia, amintindu-i de promisiunea lui Adonai.

În acest timp, va zidi un altar lui Adonai, pentru a [illegible] pentru de laudă.

***

Sarai măsură semințe de chimen, fenicul și coriandru și le aruncă într-o oală cu trei picioare așezată deasupra jăraticului. Folosindu-se de o lingură cu mâner lung, le amestecă să nu se ardă. Ceva mai încolo un alt vas cu apă era așezat pe foc, la fiert. Dintr-un năsuleț legat la brâu scoase puțin mușstar, apoi luă câțiva castraveți din coșul aflat la picioarele ei. Fumul jertfei lui Avram încă persista în aer, însă carnea pentru supă va ajunge curând în mâinile ei.

În timp ce mesteca semințele, fredona încetișor un cântec. Văzând că se prăjiseră, ridică vasul de pe jăratic, pentru a se răcori. Se întinse pentru a-și alunga amorțeala din spate, apoi apucă un cuțit ascuțit din cremene și tăie felii subțiri de castravete.

— Ai nevoie de ajutor, Sarai?

N-o auzise pe Melah apropiindu-se și tresări, iar cuțitul îi alunecă și-i crestă degetul. Și-l duse repede la gură.

— Poți pregăti pâinea, dacă vrei.

Se uită la deget, văzu că crestătura era mică și nu sângera și începu din nou să felieze castravetele. Melah se îndreptă spre sacul cu grâne și scoase grăunțe într-un castron din piatră. Luă un pistil pentru mărunțit și începu să zdrobească grânele.

— Mă întreb cât vom zăbovi aici de data asta. Lot ar dori să se stabilească aici, dacă Avram este de acord.

Melah privi la dealurile din depărtare.

— E frumos aici.

Sarai își ridică privirea spre dealurile verzi, luminate de razele soarelui ce făceau ca pășunile să sclipească precum aurul lustruit.

— Îți taie respirația.

Rămăseseră lângă stejarul lui More aproape un an înainte ca Avram să poruncească a porni din nou. Acum, aici, în dealurile dintre Betel și Ai, se simțea împăcată.

— Nu știu cât vom mai sta aici.

Tânjea să se poată stabili într-un loc şi să aibă copilul promis. Privi spre Melah, apoi se apropie de vasul cu apă clocotindă şi aruncă în ea muştarul, mestecând.

Sunetul grăunţelor sfărâmate în vasul de piatră umplu tăcerea dintre ele. Glasurile slujnicelor se auziră mai aproape, în timp ce mai multe femei veniră pentru a da o mână de ajutor la pregătirea mâncării. Copiii se treziseră din somnul de după-amiază şi zburdau de acum pe pajiştea din apropiere, unde puteau fi văzuţi de mamele lor.

Melah isprăvi de zdrobit grânele şi se ridică. Trecu făina printr-o sită, pentru a separa tărâţele. Se apropie de Sarai, aproape atingându-i braţul.

— Acum, că suntem aici, dacă vom zăbovi o vreme, ai face bine să faci rugăciuni şi să aduci o jertfă.

Se opri, privi înainte şi înapoi, apoi se aplecă şi mai mult spre ea.

— Dacă vrei dovezi că zeiţa te poate ajuta, uită-te la Kammani şi Ku-aya – două fiice sănătoase.

Îşi ridică bărbia.

Amuletele sunt în cortul meu. Dacă te răzgândeşti...

— Nu mă răzgândesc.

Sarai făcu un pas înapoi, încruntată. Simţi un junghi în inimă, ca şi când aceasta ar fi contrazis-o. Dacă ar fi fost atât de simplu. Însă o amuletă n-o putea face să zămislească. Cu toate că Dumnezeul lui Avram nu-i dăruise un copil în cei trei ani care se scurseseră de la promisiunea făcută. Oare cât mai aveau de aşteptat?

— Îţi spun doar... dacă vrei... Ei bine, n-o să ţin ranchiună pe tine pentru că m-ai tot dat la o parte în toţi aceşti ani.

Melah îi aruncă o privire ascuţită, însă, în ciuda cuvintelor, în privirea ei se oglindea bunătatea.

— Ştii că îţi doresc numai binele. Ştii asta, nu-i aşa, Sarai?

Sarai se întoarse la semințele prăjite şi mestecă în ele, apoi se îndreptă spre vasul cu apa fierbinte şi-i ridică capacul, privind cum aburul se înalţă în aer. Se auziră glasuri de bărbaţi şi Sarai

oftă uşurată când îi văzu pe Avram şi Eliezer aducând cu ei o parte din mielul jertfit.

- Gata pentru carne?

Avram îi zâmbi, în timp ce, împreună cu Eliezer, o puse înainte o bucată groasă de carne de miel.

— Vrei să o tai?

Sarai se îndreptă de spate în timp ce Eliezer puse carnea pe o piatră plată şi apucă un cuţit ascuţit ca să o desfacă de pe os.

— Mulţumesc, domnul meu, dar slujnicele se pot ocupa de asta.

Zâmbi şi surprinse privirea recunoscătoare din ochii lui Avram.

— Îţi dai atâta interes să pregăteşti mesele. Mulţumesc.

O apucă de umeri şi o trase aproape, sărutând-o pe frunte.

— Asta ar face orice soţie.

El privi dincolo de ea, spre Melah, apoi îi făcu pe furiş cu ochiul.

— Nu orice soţie, îi şopti el la ureche.

Ea chicoti încetişor, ştiind că Lot, fără îndoială, îşi făcuse cu vârf şi îndesat cunoscută nemulţumirea cu privire la soţia sa atunci când ea nu se afla prin preajmă. Oare se plânsese şi de nevoia constantă de a-şi desface corturile şi de-a porni la drum? Oare Lot şi Melah vor rămâne aici în cazul în care Avram va spune că a sosit timpul să-şi ridice din nou corturile? Răspunsul aproape că o încânta, însă oferta lui Melah o opri. Oare să nu profite de zeii lui Melah cât timp mai erau împreună, cât încă mai avea timp? Ar fi fost un lucru greşit, mai ales că Avram n-ar fi aflat niciodată despre asta?

Privi în ochii săi întunecaţi şi văzu dragostea şi încrederea pe care o avea în ea. Cum putea face aşa ceva, ştiind foarte bine care îi era părerea? Însă o parte din ea se întreba. Dacă rezultatul final ar fi un copil, atunci mai contau mijloacele prin care l-ar fi obţinut?

— Cina va fi gata în câteva ceasuri. Te pot servi cu ceva, domnul meu? O cană cu bere, poate?

Băutura fabricată în casă, din malţ, se afla printre preferatele lui. Îi atinse braţul, uimită de vigoarea tinerească pe care o simţi

sub pielea lui. Avram părea mai puternic decât fusese cu mai mulţi ani în urmă, asta încă din ziua când spusese că se întâlnise cu Dumnezeu faţă în faţă. Şi-ar fi dorit să-L poată întâlni şi ea.

— Am de lucru, dar o să beau cu tine, după ce vom lua masa.

Zâmbi şi o sărută pe obraz, apoi se îndepărtă spre partea principală a taberei. Eliezer îl urmă îndată, iar Sarai se întoarse la treburile ei.

— Dacă te răzgândeşti, Sarai, spuse Melah în timp ce adăugă apă în făină şi începu să frământe aluatul, cortul meu este întotdeauna deschis.

Capitolul 9

Norii întunecaseră soarele, iar Sarai se îndreptă grăbită spre marginea taberei, purtând pe şold coşul cu rufe murdare. Lila şi alte două slujnice o urmară, purtând ulcioare cu apă de la fântâna din apropiere şi o oală goală, pentru a încălzi apa. Două luni trecuseră de când se aflau în acest loc, acest sanctuar între Betel şi Ai, însă pe Sarai acest gând n-o mângâia astăzi.

Slujnicele se pregătiră să facă focul pentru a încălzi apa, în timp ce Sarai îngenunche în iarbă şi scoase din coş o tunică murdară de-a lui Avram. Comentariile constante ale lui Melah o secătuiseră, până când aproape că ajunsese să le creadă. Sau, cel puţin, ajunsese să se îndoiască de promisiune, de Dumnezeul lui Avram.

Oare o simplă rugăciune înălţată zeiţei avea să strice ceva?

Lacrimile îi umplură ochii şi clipi des pentru a le alunga, silindu-se să se liniştească. Nu-i ardea ei ca cei din tabără să i ştie neliniştea şi tulburarea ce o urmăreau la fiecare pas. O reţetă nouă pentru masa de seară o va binedispune. Va folosi cele mai fine mirodenii, acelea pe care le pusese deoparte încă de la plecarea din Haran şi va trimite slujnicele să caute nişte frunze de praz sălbatic şi măsline proaspete.

Apoi va scoate firele pe care le isprăvise de dărăcit şi va aduna nişte plante, ca să pregătească noi culori pentru vopsit. Lui Avram i-ar plăcea o mantie nouă, colorată.

Se întoarse când auzi foşnetul ierbii şi glasuri de femei. Melah se apropie împreună cu Kammani şi două slujnice, în timp ce o a treia, venind în urma lor, o purta în braţe pe micuţa Ku-aya. Îşi lăsă povara în iarbă şi îngenunche în dreptul lui Sarai. Melah îşi strecură mâna în săculeţul legat la brâu şi scoase un obiect mic. Se aplecă spre ea şi puse obiectul sub faldurile tunicii murdare din coşul lui Sarai. Îşi înclină capul, aproape imperceptibil, şi se ridică, ducându-şi propriul coş mai aproape de oala aflată pe foc.

Kammani sporovăia, iar Melah îi întinse o jucărie din lemn ca să se joace, împiedicând-o astfel să se apropie prea mult de foc. Prezenţa unui copil şi gânguritul unui prunc, într-o zi ca asta, strecurară în inima lui Sarai un dor sfâşietor. Îşi întoarse privirea, se uită la obiectul din coş şi dădu la o parte faldurile tunicii pentru a vedea mai bine ce era. Un mic idol, precum cel pe care-l aruncase în jăratic, în Ur, zăcea liniştit printre rufe. Studie postura-i rigidă, braţele sale susţinând sânii voluminoşi. Îşi ridică ochii şi o văzu pe Melah privind-o şi încuviinţând din nou printr-o aplecare a capului.

Sarai privi din nou obiectul ce-i provoca repulsie şi o atrăgea deopotrivă. Acţiunile lui Melah erau mai grăitoare decât orice cuvinte pe care le-ar fi putut rosti. Era timpul ca Sarai să facă ceva pentru a avea fiul făgăduit. Fiicele în viaţă ale lui Melah erau o dovadă suficientă a faptului că zeiţa îi ascultase rugăciunile. De ce nu le-ar asculta şi pe-ale ei?

Ce rău putea să facă o rugăciune?

***

Mai târziu în acea seară, în timp ce stătea aplecată deasupa pietrei de măcinat, gândurile i se învolburau cu fiecare rotire a pietrei. Era înconjurată de slujnice. Slujnica ei, Lila, al cărei statut se îmbunătăţise de când cu căsătoria ei cu Eliezer luna trecută, sporovăia cu alte câteva femei alături de care trebăluia cot la cot.

Sarai simți privirea lui Melah pironită asupra ei din locul în care se afla, dincolo de foc. Își ridică ochii, își șterse sudoarea de pe frunte cu dosul mânecii și-l zări pe Avram îndreptându-se spre ea, cu toiagul în mână.

Sarai se ridică, își scutură mâinile de praful fin al grânelor și îi ieși în întâmpinare, primind sărutul lui.

— Ai venit devreme, domnul meu. Cina nu va fi gata decât peste câteva ceasuri. S-a întâmplat ceva?

Avram privi spre femei, care se opriseră din treabă pentru a-l asculta pe stăpân. El le salută cu un zâmbet, apoi se întoarse spre ea.

— Păşunile se usucă tot mai mult, cu fiecare zi fierbinte a verii. Este timpul să pornim spre miazăzi, spre Negev. Deja am pornit turmele, aşa că am venit să te înştiinţez.

Privi din nou spre femei, scuzându-se, oarecum, din priviri. Acestea, una câte una, își reluară treaba.

— Va trebui să termini pregătirile şi să începi să împachetezi.

O atinse pe braţ.

— Bărbaţii vor încărca animalele.

— Dar ce fac cu cina pe care am început s-o pregătesc? Nu vom mânca?

Cuvintele fuseseră spuse pe un ton ce părea irascibil chiar şi pentru propriile-i urechi, iar Avram o privi întrebător.

— O poţi termina când ne vom opri pentru înnoptat, nu-i aşa?

— Nu e totuna să opresc acum pregătirile şi să le încep din nou, domnul meu. Nu putem aştepta până dimineaţă?

Era trecut de amiază şi n-o încânta ideea de a porni la drum atât de târziu. Acum şi-ar fi dorit doar să se pregătească pentru o masă bună şi o bere din orz, pentru părtăşie şi voie bună.

El o privi şi maxilarul i se încordă.

— Foarte bine, spuse, însă tonul şi privirea întunecată îi comunicară limpede că nu era deloc bine. Vom trimite animalele înainte, însă restul taberei va porni în zori. După ce termini de măcinat grăunţele, poţi începe să împachetezi.

Se răsuci brusc şi se îndepărtă de ea cu paşi hotărâţi, măsuraţi.

l-a îl privi îndepărtându-se, simţindu-se pe dată părăsită, ştiind că neascultarea ei nu-i făcuse deloc plăcere. Aşadar, avea de gând să-i poarte pică? N-avea decât! Bărbaţii puteau fi atât de nerealişti când era vorba de a plănui lucrurile sau de a strămuta o mulţime atât de mare de oameni. Nu-i păsa de proastele lui dispoziţii, cu toate că acestea nu mai erau atât de dese ca în primii ani ai căsniciei lor, când descoperiseră că ea nu poate avea copii. Pe atunci ea obişnuia să se încăpăţâneze, iar el să se supere, însă pe măsură ce se maturizaseră, amândoi îşi puseseră deoparte egoismul şi învăţaseră să-şi accepte soarta – de cele mai multe ori. Ziua de astăzi făcea excepţie, iar ei îi venea greu să-l vadă plecând furios.

Se întoarse la piatra de măcinat, simţind pe coapsă greutatea statuetei pe care i-o dăduse Melah. Puse mâna pe piatră, cu gândurile din nou învolburate şi furioase, vărsându-şi supărarea pe grânele pe care le zdrobea. Când aluatul va fi pregătit pentru copt şi tocana va clocoti deasupra focului, va trece pe la micul altar din cortul lui Melah. Se va ruga pentru copilul pe care-l dorea cu atâta disperare şi se va ruga ca Avram să nu mai fie furios şi să nu afle ce făcuse.

***

Avram, Eliezer şi Lot se întoarseră, împreună cu alţi câţiva bărbaţi din tabără, mai devreme decât se aştepta Sarai şi se aşezară în jurul focului. Abia terminaseră de copt pâinea, iar orzul încă mai trebuia să se înmoaie în tocană. Însă slujnicele puteau avea grijă de restul. Ea se îndreptă spre cortul din piele de capră ce devenise căminul lor, nedorind să-i asculte pe bărbaţi vorbind despre planurile de călătorie spre Negev. Era sătulă de schimbări şi nu dorea să părăsească locul acesta unde găsise o oarecare linişte.

Oftând, se îndreptă spre locul unde dormea şi scoase o oglindă din bronz dintr-un săculeţ de piele, îşi examină părul aflat în dezordine şi-şi vârî câteva şuviţe sub şal. Ar fi trebuit să se spele şi să-şi schimbe veşmintele înainte de a intra la altarul lui Melah, însă acum nu avea timp pentru un lux ca acesta.

Îşi trecu mâinile peste tunică, scuturându-şi praful de grăunţe şi ieşi din cort. Se însera şi intenţiona să folosească acest lucru în avantajul său. Privi în dreapta, spre locul larg unde ardea focul şi unde Avram şi oamenii lui şedeau, cu picioarele întinse, sorbind bere din căni de lut. Slujnicele trebăluiau în apropiere, zăngănind tul vaselor înştiinţând-o că puneau tocana în castroane şi duceau bărbaţilor pâinea. Sarai ocoli focurile de gătit şi se îndreptă spre corturile lui Lot, aflate faţă în faţă cu cele ale lui Avram. Distanţa dintre ele era cam aceeaşi ca şi cea dintre casele lor, din Ur. Şi în timp ce străbătu grăbită cărarea bătătorită, Sarai îşi imaginu pavajul din piatră şi clădirile din cărămidă pe care le lăsase în urmă. Cetatea cu templul lui Ningal. Cea pe care odinioară o dispreţuise.

Privind peste umăr ca să vadă dacă n-o urmărea cineva, Sarai îşi plecă capul, îşi trase şalul peste faţă şi grăbi paşii. Sandalele ei garnisite cu pietre preţioase erau mai tot timpul acoperite cu un strat subţire de praf şi rareori le scotea din coşul de nuiele în care le împachetase. Trebuia să se mulţumească cu cele pe care le purta acum şi care nu erau împodobite, cu toate că îşi dorea să se poată înveşmânta din nou în straie fine şi să întoarcă capetele nobililor care veneau în vizită. Frumuseţea era singurul lucru în favoarea ei, poate singurul lucru ce-l oprea pe Avram să-şi ia altă soţie. Una care să-i ofere mult-făgăduitul moştenitor.

Ocoli un morman de baligă – probabil de la una dintre caprele de lapte pe care Melah le creştea pentru lapte bătut şi brânză. Ridicându-şi privirea, văzu micul animal negru legat cu o franghie de un ţăruş înfipt în pământ. Cortul lui Melah se afla puţin mai încolo, având intrarea largă acoperită de un paravan mare. Se opri. Să intre oare neanunţată? Mai făcuse asta, de multe ori, însă niciodată nu venise cu un astfel de scop.

Se răsuci, privi în toate direcţiile, apoi intră în cort. Dacă cineva ar fi privit-o, probabil că s-ar fi întrebat pentru ce se furişa astfel.

— Melah? E cineva?

Îşi frecă mâinile de fustă, trecând cu degetele peste obiectul tare legat la brâu.

Nu-i răspunse nimeni. Se îndreptă spre locul unde erau primiţi de obicei oaspeţii, mijind ochii pentru a putea zări ceva în lumina difuză. Nu se gândise să aducă o lampă şi urma să plătească pentru nesăbuinţa ei când va bâjbâi înapoi, spre focul de tabără. Sandalele ei vor sfârşi probabil acoperite cu baligă dacă nu-şi va mai aminti unde dăduse peste acea moviliţă. Mâhnită din cauza gândurilor ce i-o luaseră razna, se scutură, reamintindu-şi pentru ce venise aici.

Grăbeşte-te şi termină cu treaba asta. Unde-şi ţinea Melah altarul? Sarai se mustrului pentru că n-o întrebase, iar ea nu fusese aici suficient de des cât să fi observat. Poate că era ascuns în spatele unei perne.

Iritată, străbătu interiorul cortului, trecând din zona de primire în cea privată unde dormeau Kammani şi Ku-aya şi unde Melah îşi ţinea obiectele personale. Dădu la o parte cu piciorul o pernă, nădăjduind că Melah n-avea să observe deranjul pe care-l făcuse. În cele din urmă zări o masă din piatră, netedă, sculptată. Pe ea se afla statuia unei zeiţe aşezată într-un tron auriu, pe care erau sculptate simboluri. Era înveşmântată într-o robă voalată, plină de falduri, avea braţele lipite de talie, iar părul negru, împletit, îi era împodobit cu o diademă aurită. Privirea îi era senină.

Sarai studie statuia, încremenită. Putea Ningal să-i audă rugăciunile? Statueta îi oferea o senzaţie de linişte.

Bătăile inimii i se liniştiră în timp ce îngenunche, scoase statueta din lemn din săculeţ şi o puse înaintea idolului. *Mă auzi?*

Nu primi niciun răspuns, însă nici nu se aştepta la vreunul. Atunci la ce se aştepta de la o statuetă din aur? Poate că rugăciunile ei vor ajunge la lună şi zeiţa va auzi, din căminul ei dintre aştri.

Dă-mi un fiu. Te rog. Te implor să mă auzi, să faci ceea ce eu nu pot. Ajută-mă să-mi împlinesc juruinţa făcută soţului meu şi să port un fiu care să-i ducă mai departe numele.

O adiere de vânt umflă pânza cortului. Sarai tresări, cuprinsă de frică.

— E cineva acolo? Melah?

Îi răspunse doar o boare fierbinte a vântului. Își ridică privirea de pe altar și o îndreptă spre ușa cortului. Se lăsase întunericul, iar Avram avea să se întrebe unde este. Făcând o plecăciune adâncă, își lăsă statueta la picioarele miniaturii zeiței aurite. Ar trebui să aducă un soi de jertfă, să-i promită zeiței ceva, însă ce? Nu va sacrifica copilul – chiar darul pe care-l ceruse. Nu avea nimic.

Se simți tulburată de propria-i nesiguranță, iar întunericul tot mai adânc o făcu să se-nfioare. Puse înapoi perna în fața altarului, se îndreptă grăbită spre intrarea cortului și se strecură afară, în noapte. Încercă să-și umple plămânii cu aer, însă nu reuși decât să respire sacadat. Frica însoțea umbrele, șușotind, bântuind-o. Se liniști, ascultând. De partea cealaltă a taberei se vedea lumina flăcărilor, atrăgând-o, chemând-o.

Privi înapoi, la cortul lui Melah. Adierea vântului pe gruma zul ei o făcu să se înfioare din nou, întunericul adâncindu-se pe măsură ce luna se ridica tot mai sus pe cer. Își ridică privirea. Oare zeița o auzise? Va vorbi cu ea aici? Pentru o clipă își dori să creadă, să știe că rugăciunile ei fuseseră ascultate. Însă în timp ce se îndrepta grăbită spre focul de tabără, se întrebă dacă făcuse o alegere înțeleaptă.

Capitolul 10

— Te-am căutat. Unde-ai fost?

Avram primi castronul de lut din mâna lui Sarai şi-şi înclină capul, făcându-i semn să se aşeze lângă el pe piatra netedă ce slujea drept bancă.

Sarai se aşeză, încordată, ţinând în mâini o turtă mică şi o cană cu bere de orz.

— M-am dus la cortul lui Melah, ca s-o caut.

Îi evită privirea, deşi i-o simţea aţintită asupra ei, cercetătoare. Era sigură că-i putea citi gândurile.

— Melah a fost aici, cu femeile, încă de când m-am întors cu Lot şi Eliezer. Pentru ce te-ai dus la cortul ei dacă era aici?

Avram aşeză castronul cu tocană între ei, luându-i turta din mână. Degetele lui le atinseră pe ale ei, iar ea tresări, surprinsă de tulburarea pe care i-o produsese atingerea lui.

— Ai mâinile reci.

O privi iscoditor, iar inima ei continuă să bată nebuneşte.

— Nu mă simt prea bine.

Nu era o minciună, căci, într-adevăr, cu cât se apropia mai mult de Avram, cu atât mai puternică era senzaţia de rău la stomac. Era îngrozită. El nu va înţelege niciodată, nici nu va aproba

ceea ce făcuse. Ar trebui să alerge înapoi la cortul lui Melah chiar în clipa asta, ca să ia înapoi statueta şi s-o arunce în flăcări. Ar trebui să-i spună lui Avram despre închinarea la idoli a lui Melah şi să pună în felul acesta capăt practicilor greşite ale nepoatei sale.

Pe fruntea lui Avram apărură cute ce-i trădară îngrijorarea. O atinse pe obraz, mângâind-o.

— Chipul îţi este îmbujorat. Poate că ar trebui să te întinzi. O trimit pe Lila să-ţi aducă nişte vin şi ierburi. N-ai dormit bine?

Ea închise ochii la atingerea mâinii lui, simţindu-şi inima împovărată de vinovăţie. Clătină din cap, incapabilă să rostească un cuvânt. Ar trebui să-i mărturisească totul acum...

— Dacă ai nevoie de odihnă, putem amâna cu o zi plecarea spre miazăzi. Păstorii se pot descurca cu turmele pe drum.

Îi apucă mâna şi i-o duse la buze.

— Hai, Sarai, spune-mi ce te tulbură?

Ea nu-l putea privi în ochi, însă ştia că dacă îi evita privirea, el avea să suspecteze şi mai mult. Înghiţind greu, ea îi întâlni privirea, tulburată de tandreţea din ochii lui.

— Îmi pare rău pentru ceea ce s-a întâmplat după-amiază. Dacă despre asta e vorba...

— Nu, nu. Tu n-ai făcut nimic rău. Este vremea să plecăm la drum, aşa cum ştiam că se va întâmpla. Trebuie doar să mă obişnuiesc cu felul ăsta nomad de viaţă. Uneori mă istovesc. Crezusem că Adonai ne-a dat ţara asta, iar dacă aşa este, nu înţeleg de ce trebuie să ne tot mutăm.

Nu dorise să se plângă, însă cuvintele îi izbucniră pur şi simplu de pe buze, ca o scăpare de moment de vinovăţia pentru ceea ce nu putea să mărturisească.

El se trase înapoi, oftând greu. Câteva clipe se aşternu tăcerea între ei, tulburată doar de zumzetul glasurilor celor ce tăiaseseră în preajma lor. În cele din urmă, Avram rupse o bucata din turtă şi o înmuie în tocană, apoi i-o întinse.

— Viaţa unui păstor constă în faptul că porneşte acolo unde se găseşte iarbă ca să-şi hrănească turmele sau cirezile. Ţinutul

acesta nou în care ne-a trimis Adonai nu este ca ţinuturile irigate din Ur sau Haran.

Mai rupse o bucată din turtă pentru sine şi luă cu ea din tocană o bucată de carne de miel şi linte. Mestecă şi înghiţi, apoi îi zâmbi.

— Foarte gustos. Nimeni nu te întrece în ale gătitului, prinţesa mea.

Îi întinse o altă bucată.

— Şi eu trebuie să mă adaptez acestei vieţi nomade. Nu se aseamănă deloc cu primii noştri cincizeci de ani de căsătorie, însă este totuşi o aventură grozavă, nu-i aşa?

Sclipirea din ochii lui o linişti, aşa că acceptă o sorbitură din cana de lut, înfăşurându-şi mâinile în jurul mâinii sale în timp ce el îi duse cu blândeţe cana la buze. După ce îndepărtă cana, se aplecă şi o sărută pe buzele încă umede.

— Mmmm... ai rămas delicioasă, chiar şi după cincizeci de ani.

Îi puse un deget pe buze şi se aplecă spre ea.

— Următorii cincizeci vor fi chiar mai buni, Sarai. Dumnezeul nostru are lucruri mari pregătite pentru noi.

Privirea îi alunecă spre pântecul ei şi-i acoperi mâna cu mâna sa, deasupra locului în care niciodată nu se cuibărise vreun prunc.

— Tu-l vei purta pe pruncul făgăduit, Sarai. Sunt sigur de asta.

Simţi o fierbinţeală pe grumaz, urmare a cuvintelor sale atât de intime şi a atingerii mâinii lui. Încă ştia cum să trezească în ea sentimentele, s-o facă să se simtă precum o mireasă, când voia, deşi aceste momente erau mai puţine şi mai rare. Oare rugăciunile înălţate zeiţei reuşiseră să-i trezească ardoarea? Sau poate că Dumnezeul lui încerca să-i arate, prin asigurarea constantă a lui Avram, că n-avea pentru ce se teme?

Însă treaba unei femei era să-i ofere soţului ei un moştenitor. Legea pământului natal declara asta, iar tatăl ei o făcuse responsabilă pentru asta, chiar şi pe patul de moarte. Nu putea sta liniştită, nădăjduind că Avram a auzit cum se cuvine ceea ce dorise să-i spună Dumnezeul de care se temea. Din bunătate n-o dăduse Avram la o parte. Ar fi putut să divorţeze de ea sau poate

că i-ar fi putut oferi un statut inferior ca soție. Sau, dacă el n-ar fi avut această tărie de caracter și credință în Dumnezeul său, de mult s-ar fi aflat în situația de a-l împărți cu alte femei.

— Sper să ai dreptate, domnul meu.

Îi strânse mâna, dorindu-și ca vorbele lui să prindă rădăcini și în ea. Poate chiar noaptea asta... însă credința ei nu era suficient de mare pentru a nădăjdui că se va întâmpla ceva atât de curând.

— Am dreptate. Niciodată să nu te îndoiești de asta.

Se întoarse la bucatele sale, îndreptându-și atenția spre conversațiile din jurul său.

— Acolo e Melah, spuse el, întorcându-se spre ea câteva clipe mai târziu. Vrei s-o chem aici?

— Nu... nu e nevoie.

Calmul ei se spulberă din nou auzindu-i cuvintele și își dădu seama că nu uitase întrebarea pe care i-o pusese.

— Am găsit ce aveam nevoie. Nu te mai deranja.

El încuviință, privind-o cu uimire, însă mai apoi deveni interesat de tocană, împărțind cu ea ultima bucată de turtă. Mâncarea, amestecată cu minciuna, avu gust de nisip în gura ei.

***

Vânturi dogoritoare, uscate măturau nisipurile Negevului, transformându-le în furtuni mai aprige decât văzuse Sarai vreodată. În urmă cu două săptămâni, tabăra se mutase de la Betel în căutare de pășuni verzi, însă dogoarea verii uscase chiar și verdeața ce mărginea deșertul, silindu-l pe Avram să-și continue drumul spre miazăzi, spre Egipt.

Sarai stătea lângă intrarea închisă a cortului, ascultând sunetul grăunțelor fine de nisip lovindu-se de pereții groși din piele de capră ai cortului. Stomacul îi era strâns de o groază greu de ascuns. Avram se înfășurase în mantia sa și își pusese turbanul, își apucase toiagul și ieșise afară, în furtună.

Unde era acum? Trecuseră două zile, dacă ținea bine minte, deși, din cauza întunericului și a șuieratului necurmat al vântului,

era cu neputință să-şi dea seama dacă era zi sau noapte. Şi încă nu se întorsese.

— Va veni, stăpână. Nu trebuie să te îngrijorezi atât.

Lila vorbise din spatele ei, iar când se întoarse, Sarai abia reuşi să vadă conturul chipului slujnicei sale în bezna cortului. Nu puteau risca să aprindă o lampă acum, când tot se mai zărea ceva în lumina difuză a zilei, ca nu cumva vântul ce scutura pereții din păr de capră să se strecoare pe dedesubt şi să aprindă cortul.

— Atunci unde este?

Sarai trase aer în piept. Îi era greu şi să respire în spațiul sufocant al cortului. Avram ar fi trebuit să se întoarcă până acum. Doar dacă nu cumva se întâmplase ceva îngrozitor. Oare furtuna asta de nisip era o pedeapsă trimisă de Dumnezeul lui Avram pentru că se rugase zeiței-Lună?

— El şi Eliezer şi ceilalți au avut mult de mers până la turme. Cămilele pot supraviețui în furtună. Sunt sigură că Dumnezeul stăpânului va merge cu ei.

Lila îi atinse brațul, lucru pe care rareori îl făcea, gestul ei aducându-i lui Sarai o mângâiere mai mare decât se aşteptase. De când Lila se căsătorise cu Eliezer, relația dintre slujnică şi stăpână se schimbase. Deşi încă o mai slujea pe Sarai, Lila nu era o sclavă, iar Sarai o privea ca pe o fiică.

— Da, ştiu. Dumnezeul lui Avram nu va lăsa ca furtuna să-i facă vreun rău.

Oare nu promisese Adonai să-l facă pe Avram o binecuvântare printre națiuni? Însă asta nu însemna că între timp Avram nu va suferi nicio pierdere. Mai ales dacă Dumnezeu îl considera pe el responsabil pentru ceea ce făcuse ea.

O apăsa vinovăția. Era posibil aşa ceva? Avram nu ştia nimic despre alegerile ei, despre eşecurile ei. Nu putea şti că simplul fapt că se ridica din aşternut în fiecare dimineață îi cerea mai multă putere decât avea ea. Şi-ar fi dorit să rămână sub învelitori şi să nu se mai trezească niciodată, decât atunci când ar fi

putut da deoparte sterpiciunea pântecului ca pe o mvelitoare nedorită.

Surprinsă, îşi simţi ochii umezi şi se grăbi să se aşeze, ca nu cumva Lila să-i vadă durerea. Pipăi de-a lungul peretelui după fus şi furca de tors, deşiră firele şi se cufundă în pernele prăfuite. Era atât de sătulă de mizerie şi praf, de lipsa de apă şi călătorie... Unde era Avram?

Mâinile i se mişcară în ritmul fusului pe care îl cunoştea atât de bine, iar Lila începu pregătirile pentru cină. Dacă bărbaţii se întorceau, sigur vor fi flămânzi ca nişte cămile. Îşi ridică capul ascultând vuietul vântului, dorindu-şi să se poată ruga pentru ocrotirea lor, însă ştia că nimic din ce ar fi putut spune nu va fi ascultat.

***

Avram îşi ţinu capul plecat în faţa vârtejului de vânt şi nisip, împingând şi îmboldind şi ultima oaie spre una dintre peşterile din Negev. Avusese nevoie de treizeci de bărbaţi în ultimele două zile ca să adune turmele şi să le vâre la adăpost. Nu ştia câte oi pierduse în deşert. Va face o numărătoare după ce se va linişti furtuna.

Intrarea peşterii deveni vizibilă în cele câteva clipe în care vântul îşi îmblânzi furia. Ridică şi ultimul miel firav în braţe şi-şi folosi toiagul pentru a-i îmboldi pe ceilalţi. Odată intrat, se întoarse şi-şi desfăcu turbanul de peste ochi. Încercând să se adapteze la lumina difuză, zări pe câţiva dintre oamenii lui şi auzi behăitul oilor tulburate.

Puse mielul jos şi-l privi cum se îndreaptă cu picioare tremurânde spre mama sa, apoi îşi croi drum spre bărbaţii adunaţi laolaltă. Eliezer păşi înainte, iar cei doi bărbaţi se îmbrăţişară.

— Eşti bine.

În glasul lui Eliezer se putea desluşi uşurarea, ca şi cum se temuse că Avram nu avea să facă faţă unui asemenea supliciu.

— Sunt bătrân, dar nu chiar atât de bătrân.

Avram desfăşură tot turbanul şi-şi trecu mâna peste barba plină de nisip.

— Cred că astea sunt ultimele.

Eliezer îşi frecă ceafa.

— Greu de spus, până nu le vom număra.

Avram încuviinţă, desfăcu burduful cu apă pe care-l purta la şold şi-şi picură câţiva stropi în gură. O păstrase cât putuse de mult, îngrijorat de forma tot mai scobită a burdufului. Cine ştie ce se întâmplase cu fântânile pe o furtună ca asta?

— După ce vedem cum stăm cu pierderile, vreau să duci oamenii şi turmele spre miazăzi. Furtuna asta, pe lângă iarba puţină şi albiile seci, nu face altceva decât să îngreuneze lucrurile. Animalele nu vor supravieţui mult foametei.

Eliezer îşi duse mâinile la spate şi-l urmă pe Avram, care se îndreptă înspre partea din spate a peşterii şi se lăsă la pământ.

— Probabil că Egiptul nu este la fel de afectat de foamete precum Canaanul, spuse el, lăsându-se pe vine în faţa lui Avram.

Avram îşi aşeză toiagul lângă el şi chemă una dintre oile-mamă la el. Animalul ascultă, iar Avram o trase spre el ca pe un animal de companie, trecându-şi degetele prin lâna năclăită de nisip.

— Pune-i pe oameni să cureţe de nisip oile, cât de bine pot.

Îşi ridică privirea, întâlnind-o pe cea a lui Eliezer.

— Nu aş merge în Egipt. Adonai m-a chemat în Canaan.

— Totuşi, nu cred că Dumnezeu ar vrea să murim în Canaan.

— Adonai nu va lăsa să se întâmple asta.

Cu toate acestea, se simţi cuprins de îndoială. Adonai îngăduise seceta şi furtuna de nisip, iar acestea nu făcuseră altceva decât să îngreuneze situaţia. Ce altceva putea face dacă dorea să-şi salveze turmele şi oamenii care se aflau în grija lui? Nu putea – şi nu dorea să se întoarcă în Mesopotamia, nici să se îndrepte spre miazănoapte, spre Damasc, de unde venise Eliezer. Nu-i mai rămânea de ales decât Egiptul sau Marea cea Mare.

— Mă duc să văd de turme.

Eliezer se ridică şi se îndepărtă. Dus pe gânduri, Avram continuă să mângâie blana oii din braţele sale, cântărindu-şi opţiunile.

Dacă Ninive se dovedise a fi o ameninţare pentru Eliezer, luând o de lângă el pe prima lui soţie, Ierusa, ce va face oare impera tul Egiptului unui bărbat care avea o nevastă atât de frumoa precum Sarai?

Să îndrăznească oare să rişte viaţa soţiei şi chiar a lui însuşi pentru hrană?

Capitolul 11

Sarai îşi încleştă fălcile şi prinse strâns frâiele măgarului, sentimentele ei învolburându-se şi potolindu-se cu fiecare privire în faţă, la spatele ţeapăn al lui Avram. Acesta mergea înaintea ei, cu toiagul în mână, mersul lui hotărât şi zorit sporindu-i în mod repetat iritarea. Faptul că se întorsese cu bine la ea după furtună fusese o uşurare nespus de mare, însă următoarele cuvinte pe care le scosese pe gură îi domoliseră bucuria, înfuriind-o. Nu voia să meargă în Egipt!

— N-avem de ales, Sarai, decât dacă vrei să flămânzeşti şi să priveşti cum toţi cei pe care-i iubim mor de foame şi de sete. Foametea nu va trece atât de curând. Egiptul are hrană şi apă din belşug. În plus, nu vom sta acolo la nesfârşit.

Cuvintele lui puseseră capăt discuţiei, deşi n-ar fi putut s-o numească astfel. El nu-i ascultase obiecţiile şi, evident, făcuse planuri pentru viitorul lor înainte de a pune piciorul în cortul ei ca să o salute.

Credeam că Adonai vrea să ne stabilim în Canaan. Însă nu dăduse glas acestui gând, pentru că vinovăţia ei stăruitoare împiedicase orice încercare de a-l face să se răzgândească. Oare din cauza ei era acum foamete? Să-i spună oare lui Avram ce făcuse, să-şi

mărturisească greşelile, să aducă o jertfă? Poate că foametea se va sfârşi mai degrabă dacă ar face asta, însă pagubele produse de furtună erau deja prea evidente. Turmele aveau nevoie de iarbă şi apă, care le lipseau deja.

Îşi descleştă degetele, furia ei potolindu-se uşor la gândul acesta, spunându-şi din nou că fusese de acord să-şi urmeze soţul oriunde ar fi condus-o. Se sili să zâmbească când îl văzu întorcându-şi capul spre ea şi încetinindu-şi mersul pentru ca măgarul pe care călărea ea să-l ajungă din urmă şi să poată călători alături.

— Dimineaţă vom ajunge la hotarele Egiptului.

Privi dincolo de ea, spre culmea îndepărtată spre care se îndreptau.

Ea aşteptă ca el să mai spună ceva, neştiind cum să răspundă. Să-i spună că era un lucru bun, că era bucuroasă că ajungeau la destinaţia de care se temuse? Se cercetă câteva clipe. De ce-i era teamă de Egipt? Nu exista nicio altă explicaţie logică decât teama cu care se confrunta ori de câte ori ajungeau într-o cetate. Închise ochii, implorându-l în sinea ei să nu-i mai ceară iar acelaşi lucru.

— Străjerii de la hotare ne vor lua la cercetat toate calabalâcurile. Mi s-a spus că faraonul cere o taxă de la cei care-i vizitează ţara, iar de-a lungul principalelor drumuri sunt postate garnizoane. Puterea faraonului este mare şi, ca toţi împăraţii, face tot ce îi stă în putinţă ca toată lumea să ştie asta.

Avram puse mâna pe grumazul măgarului, îndemnându-l să se oprească. Ceilalţi bărbaţi şi femei care îi urmau făcură la fel, aşteptând ca Avram să pornească din nou.

Sarai privi în ochii săi întunecaţi, citind adevărul în privirea lui imploratoare.

— Ştiu ce femeie frumoasă eşti.

Ezită, privind în jos, la picioare, ca şi când ar fi fost stânjenită de faptul că avea să repete cererea pe care i-o făcuse de atâtea ori înainte.

— Te rog, Avram...

Vorbi cu voce joasă.

– Nu-mi cere iar lucrul acesta.

Cuvintele şoptite căzură ca o negură între ei. El îşi puse mâinile peste ale ei, care strângeau frâiele măgarului.

— Când egiptenii te vor vedea, vor spune: „Aceasta este soţia lui." Pe mine mă vor omorî, iar pe tine te vor lăsa cu viaţă. Ştii că este adevărat, Sarai. Oare să scăpăm de foamete doar pentru a-mi găsi sfârşitul la cheremul faraonului?

Ea strânse şi mai tare frâiele, încordându-se la auzul cuvintelor lui, înţelegând din expresia de pe chipul lui semnificaţia a ceea ce alesese să nu spună. Dacă ea ar fi avut un fiu, nu i-ar fi cerut aşa ceva. Însă până nu dădea naştere unui moştenitor, moartea lui însemna nu doar sfârşitul vieţii. Promisiunile lui Adonai nu se vor mai împlini, iar ea va ajunge în stăpânirea unui împărat puternic. Cererea lui era menită s-o protejeze, deşi nu se simţea deloc protejată.

— Spune că eşti sora mea, Sarai, ca să-mi meargă bine şi viaţa mea să fie cruţată datorită ţie.

Cuvintele lui o făcură să-şi încleştеze dinţii. Iar tensiunea aceasta constantă îi dădu o durere de cap pornită de undeva de la fălcile încleştate şi transmisă mai departe, spre tâmple.

— Ar fi bine dacă ţi-ar păsa şi de viaţa mea.

Cuvintele fuseseră rostite printre dinţii încleştaţi, iar Sarai îşi întoarse capul, evitând privirea lui imploratoare.

Simţi atingerea lui pe umăr, ca o mângâiere.

— Sigur că-mi pasă de viaţa ta, scumpa mea. Te-am iubit încă din copilărie şi nu doar datorită frumuseţii tale.

Reuşi s-o facă să se întoarcă şi să-l privească din nou.

— Dacă nu ai fi atât de incredibil de frumoasă... Îţi poţi închipui cât de greu a fost, de-a lungul anilor, să te ascund de privirile bărbaţilor desfrânaţi? Chiar şi în Ur şi Haran, unde erai fie soţia, fie sora mea, eram nevoit să resping avansurile altor bărbaţi care mă abordau pentru tine. Crede-mă, scumpa mea, le-am pierdut şirul, la câţi au fost.

Ochii ei se măriră când auzi cuvintele lui.

Nu mi-ai spus niciodată asta.

Oare îi mărturisise acest lucru doar ca să o facă să accepte mai ușor pe Ninciuna?

— Te-am ferit de astea. N-am vrut să-ți dorești un alt bărbat, mai ales că nu ți-am putut oferi fiul pe care îl dorești atât de mult.

Îmboldi măgarul la drum, privind în urma lor. Zumzetul îndepărtat al conversațiilor îi dădu de știre că erau singuri în mulțime, că spusele lui nu fuseseră auzite.

Însă ele îi strecurară în suflet o căldură pe care nimic, niciodată, nu reușise să i-o dea. Niciun bărbat n-ar recunoaște vreodată un asemenea lucru. Dacă o femeie nu zămislea un copil, era vina ei, nu a bărbatului. Iar treaba ei, după cum dicta obiceiul, era să ofere un înlocuitor dacă nu putea zămisli propriul copil. Faptul că Avram nu-i ceruse niciodată să-i ofere o slujnică – pentru a-și dovedi nevinovăția și a avea un copil – era o mărturie a dragostei profunde pe care o nutrea față de ea, lucru pe care rareori îl spunea fățiș.

Îi atinse brațul, întâlnindu-i privirea, simțind cum i se înmoaie inima.

— Eu sunt cea care te-am dezamăgit, domnul meu. Mi-am dorit un fiu de dragul tău. N-aș putea iubi niciodată un alt bărbat, nici n-aș putea să-mi doresc altul – niciodată.

Zâmbetul lui copilăresc îi formă o gropiță în obrazul stâng, chiar deasupra bărbii.

— Îmi faci o mare cinste, Sarai.

Îi atinse vălul, mâna lui dezmierdându-i fața.

— Înseamnă că vei mai fi de acord cu șiretlicul acesta încă o dată? În calitate de frate al tău, voi face tot ce-mi stă în putere ca te ocrotesc. Știi asta.

Ea încuviință.

— Desigur.

Însă, în timp ce-și așezau tabăra pentru popasul de noapte într-un loc de unde puteau vedea ținutul îmbelșugat al canaaniților, moștenirea istorică a fiului lui Noe, Ham, teama ce o tulburase pe tot parcursul drumului își făcu din nou cunoscută prezența.

***

Avram se apropie de hotar, cu un sentiment de neliniște care îl îndemna a face cale întoarsă. Însă luase de atâtea ori în considerare fiecare opțiune pe care o avea, încât pierduse socoteala lor. Dacă se întorcea, mureau. Nu aveau unde să meargă.

Doi străjeri păşiră înainte, având pe pieptul gol, de la gât şi până pe umeri, câte un colier încrustat cu nestemate. Tunicile scurte lăsau să li se vadă picioarele goale. Fiecare purta la spate câte o tolbă cu săgeți, iar în mâna stângă țineau câte un arc. În jurul taliei aveau legată o centură, iar pe creştetele întunecate purtau coifuri înalte. Avram încercă să zâmbească în timp ce se apropie, însă privirea aspră cu care-l întâmpinară făcu ca zâmbetul să i se spulbere degrabă.

— Spune ce treburi te mână pe aici, zise unul dintre străjeri, arborând atitudinea unui prinț, cu privirea rece, cercetătoare.

— Am venit împreună cu toată casa mea pentru a scăpa de foametea din Canaan. Dorința noastră este să rămânem aici doar până când ținuturile de la miazănoapte vor deveni din nou fertile.

Avram croi un cerc cu brațul în urma lui, cuprinzând întreg grupul.

— Oamenii mei sunt slujitori de bunăvoie ai împăratului vostru.

Privirea străjerului se mută dincolo de Avram.

— Câți oameni ai cu tine?

— Acum suntem o sută cincizeci de bărbați, plus femei şi copii.

— Ce sunt turmele acestea şi ce este behăitul pe care-l aud?

Străjerul cu privirea fioroasă se încruntă şi gura i se schimonosi.

— Avem câteva oi şi vite, pentru hrana şi întreținerea familiilor noastre.

Avram simți aversiunea bărbatului, însă nu spuse nimic, aşteptând.

Străjerul făcu semn primului om din grup să înainteze, iar Avram îşi ținu răsuflarea în timp ce slujitorii săi şi familiile acestora păşiră în Egipt. În timpul nopții, Avram îşi aranjase oamenii într-o anumită ordine, punându-l în față pe Lot, oamenii şi turmele sale, pe Sarai, slujnicele ei şi copiii acestora la mijloc şi pe

Eliezer şi restul bărbaţilor aproape de coada şirului. Nădăjduia că, procedând astfel, femeile adunate în jurul lui Sarai să treacă împreună, neobservate şi protejate.

Rămase în tăcere, privind în timp ce mai mulţi străjeri ieşeau din căsuţele din cărămidă aflate lângă avanpost şi se îndreptau spre el. Discutară cu bărbatul care vorbise cu Avram, apoi trecură pe lângă şirul de oameni şi animale, îndreptându-se spre femei, scopul fiindu-le evident. Desigur, avanpostul egiptean era martor zilnic al unui flux de oameni care încercau să fugă din calea foametei. Plănuiau oare să le acosteze pe femeile aflate în grija lui chiar în faţa lui?

Avram privi în direcţia Sarei, teama cu care se luptase în timpul nopţii revenind în forţă în timp ce străjerii egipteni ajunseră la mijlocul grupului şi se opriră în faţa fiecărei femei. Avram se grăbi într-acolo.

— Este vreo problemă?

Se opri la câţiva paşi de Sarai, nădăjduind să atragă asupra lui atenţia străjerilor.

— Niciuna. Faraonului îi plac femeile frumoase.

Omul îşi trecu degetele peste marginea arcului, ochii mărginiţi de gene negre privind dispreţuitor spre Avram, ca şi când ar fi fost o persoană lipsită de importanţă.

— Ai vreo femeie frumoasă în grupul tău?

Avram îşi luă intenţionat privirea de la Sarai, inima zbătându-i-se de groază. Străjerul se îndepărtă, aparent nedorind să primească un răspuns, însă cei doi străjeri ce pătrunseseră printre femei, cercetându-le, îl făcură pe Avram să se simtă neputincios.

În cele din urmă străjerii îşi văzură de drum, iar femeile şi copiii trecură nevătămaţi în Egipt. Avram răsuflă uşurat, iar bătăile repezi ale inimii i se liniştiră.

Îşi stabiliră tabăra la marginea Sucotului, grupându-şi corturile într-un cerc, aşa cum făcuseră în toate locurile de poposire. Avram se gândi s-o ţină pe Sarai cu el, oferind cortul ei slujnicelor, însă se răzgândi degrabă, amintindu-şi privirile aproape răutăcioase ale străjerilor. Dacă guvernatorii sau vizirii sau vreun

prinț al Egiptului ar fi aflat că Sarai este soția lui, lucrurile ar fi luat o întorsătură urâtă.

N-ar fi trebuit să-i aducă atât de departe. Cu toate că brațul faraonului slăbise în ultimii ani, acesta unificase din nou Egiptul, influența lui ajungând până în nord, în ținuturile canaanite. Avram n-ar fi trebuit să-și încredințeze familia, averile, în mâna acestei puteri străine. Acest faraon nu putea fi mai bun decât împărații răsăritului, de unde venise el. Și poate chiar mai rău.

După ce se lăsă întunericul, iar glasurile oamenilor din tabără scăzură până la niște șopote, Avram ieși din cortul său, aruncând încă o privire spre cortul lui Sarai, dorindu-și să poată merge la ea și s-o mângâie.

Adevărul era că avea nevoie de căldura ei, de zâmbetul ei, de asigurarea pe care i-o putea da că făcuse ceea ce era bine.

***

Sarai se simțea istovită și neliniștită după trei săptămâni în care, în mod constant, se trezise la orice sunet, la orice adiere a vântului. Avea de lucru și ar fi trebuit să se trezească în clipa asta, însă mădularele îi erau ca de plumb, iar motivația îi dispăruse. Cât urmau a sta în ținutul acesta al zeilor pe care ea nu-i cunoștea, trăind cu frică pentru ceea ce ei nu puteau vedea? Credința lui Avram, întotdeauna atât de puternică, părea să se fi pierdut pe undeva, într-un loc la care nu mai putea ajunge. Iar ea n-avea cum să-l ajute dacă el nu venea la ea. Credința ei în singurul lui Dumnezeu era prea slabă pentru a sta în picioare fără el.

Melancolia ei fu întreruptă de niște glasuri. La ureche îi ajunse sunetul unor pași grăbiți pe covoarele groase, întinse pe pământul tare.

— Sarai, trebuie să vii îndată!

Lila dădu buzna în încăperea de dormit a cortului, cu răsuflarea întretăiată.

— Au venit în tabără niște prinți egipteni. Chiar acum stau de vorbă cu Avram.

Cuvintele şoptite ale Lilei îi strecurară în suflet un fior de teamă.

— Ce-ar putea să vrea?

Însă ştia, instinctiv. Soarta pe care o avusese prima soţie a lui Eliezer – teama cu care trăise încă de când plecaseră din Ur – asta o aştepta şi pe ea. Inima începu să-i bubuie în timp ce se ridică grăbită din aşternut şi îi îngădui Lilei s-o ajute la îmbrăcat.

Lila scoase din coşul cu robe şi tunici cel mai bun veşmânt al lui Sarai, o robă de un albastru închis.

— Va trebui să faci bagaje pentru cel puţin două săptămâni, pentru călătoria la Teba şi înapoi.

Apucă cutia căptuşită cu un material moale, ce conţinea bijuteriile lui Sarai.

— Au spus să iei cu tine cele mai frumoase veşminte, spuse ea în timp ce scoase din cutie cerceii din lazulit şi un colier asortat, din lazulit, aur şi perle. Faraonul vrea să te vadă.

Lila îi prinse colierele la gât, greutatea lor făcând-o să se simtă ca un întemniţat cu funia în jurul grumazului.

— Nu pot să fac aşa ceva.

Glasul îi era slab şi toate mădularele îi erau amorţite. Se lăsă pe un scăunel, simţind că o părăsesc puterile.

— Ştiu. Dar ce altceva poţi face?

Lila strânse din buze în timp ce aplică fard pe pleoapele lui Sarai.

— Trebuie să existe ceva.

Puteau spune adevărul. Însă stomacul i se întoarse pe dos la gândul acesta. Avram n-ar fi de acord.

— Poate că, în calitate de frate, Avram i-ar putea spune faraonului că eşti promisă altcuiva. Sau ar putea spune că eşti văduvă.

Lila îi prinse părul cu piepteni împodobiţi cu pietre preţioase şi o acoperi cu un voal dintr-o ţesătură fină, închisă la culoare.

— Nu vorbi aşa!

Oare exprimarea în cuvinte a unui lucru îl putea face să adevărat? Un tremur o stăbătu şi se apucă cu ambele mâini de scaunul pe care şedea.

— Îmi pare rău, Sarai. Nu aţi plănuit, tu şi Avram, ce ar trebui să faceţi în cazul în care s-ar întâmpla aşa ceva?

O umbră trecu peste deschizătura cortului, întrerupându-le conversația. Se întoarse și-l văzu pe Avram stând acolo, blocând intrarea. Se ridică încet, ca și cum n-ar fi avut încredere în propriile picioare și se duse la el.

— Sarai.

Glasul îi suna gâtuit.

— Faraon... vrea să ne întâlnească... să i-o prezint pe sora mea.

Ea se ținu tare pe picioare în timp ce-i căută privirea, ce se ferea s-o întâlnească pe a ei. Avram își strângea și-și deschidea pumnii, mutându-și greutatea de pe un picior pe celălalt.

— Ai spus că nu se va ajunge aici. Ai spus că le vei face de cunoscut că sunt ocupată.

Cuvintele îi ieșiseră de pe buze șoptite și aspre, furia fiind singurul lucru ce o împiedica să se clatine și să se prăbușească la pământ pe loc.

Rămaseră în tăcere câteva clipe, până când el o privi în ochi.

— Am încercat, Sarai. Dar se pare că faraonul Mentuhotep II are o predilecție pentru femeile frumoase. Prinții, străjerii, vizirii și guvernatorii lui sunt însărcinați să-și țină ochii deschiși când e vorba de asta. Raportează direct împăratului dacă descoperă vreuna, iar ei i-au spus despre tine.

Intră în cort și-i luă mâinile într-ale lui. Ea nu se trase, neștiind dacă îi va mai simți vreodată atingerea după această întâlnire.

— N-ar fi trebuit să te aduc aici nici în ruptul capului.

Privirea lui descurajată atinse o coardă în inima ei, potolindu-i furia, simțind și ea frica lui. Își trase o mână din mâinile sale și-i mângâie barba.

— Foametea.

Și jertfa ei nesăbuită ce-o cauzase.

— N-aveam altă variantă.

Cuvintele aveau gust de cenușă în gura ei.

El aruncă o privire în spatele său, apoi se întoarse și-și petrecu brațele în jurul ei, aproape sufocând-o cu sărutul lui. Îi dădu drumul prea repede, ea resimțind îndepărtarea aceasta ca pe o pierdere uriașă. Încuviință printr-o aplecare a capului, se întoarse

şi ieşi cu paşi mari din cort. Cu inima alergându-i nebuneşte ea îl urmă.

Sarai miji ochii în lumina soarelui dimineţii, zărindu-i pe prinţii egipteni, cu piepturile goale, împodobiţi cu cununi din aur, coliere şi brâie încrustate cu nestemate, tunicile bogat colorate, acoperindu-i de la brâu până la genunchi. Cinci prinţi înconjuraţi de douăzeci de străjeri o aşteptau. Ciudata lor fru museţe o impresionă şi o dezgustă deopotrivă. Veniseră ca să-şi etaleze puterea militară sau juridică? Ce erau douăzeci de străjeri faţă de cei o sută cincizeci de bărbaţi din casa lui Avram?

Şi totuşi, ştia că bărbaţii lui Avram nu vor lupta pentru ea. Aceşti soldaţi egipteni erau doar o pildă neînsemnată a puterii Egiptului. Ea şi Avram se aflau la cheremul faraonului. Dacă nu asculta, Avram putea fi ucis şi totul ar fi pierdut.

Păşi înainte, inima plângându-i în piept, implorând ajutorul Dumnezeului lui Avram şi scăparea din ceea ce le stătea în faţă. Dacă de vină era nesăbuinţa de care dăduse dovadă atunci când se închinase zeiţei-Lună, putea să aducă o jertfă şi să primească iertarea. Ce s-ar întâmpla cu Avram, omul chemat de Adonai să înceapă o nouă naţiune, dacă ar cădea captiv – sau mai rău – în mâinile unui rege străin?

Se cutremură sub vălul ce îi acoperea tot chipul, cu excepţia ochilor conturaţi cu fard, însă în timp ce se apropie de soldaţi şi simţi privirile acestora asupra ei, se sili să-şi facă curaj şi să nu se înjosească. Nu se va înjosi nici în faţa faraonului Mentuhotep II. Dacă era hotărât s-o întâlnească, se va prezenta în faţa lui cu capul sus şi demnă. În calitate de soră a lui Avram, prinţesă a Urului, n-o va cuceri cu uşurinţă. Chiar dacă va fi dusă în haremul lui, lucru de care se temea Avram, nu-l va lăsa să o atingă.

Dacă Avram nu reuşise s-o protejeze, iar dacă Dumnezeu nu o va salva, va face ceea ce trebuia pentru a se ajuta singură.

Capitolul 12

Doi sclavi egipteni o prinseră de braţe şi o îndepărtară de Avram. Ea se răsuci, încercând să scape din strânsoarea lor.

Nu mă atingeţi!

Însă aceştia o priviră ciudat şi bâiguiră cuvinte pe care ea nu le înţelese.

Se întoarse spre Avram, întinzând o mână. Însă sclavii o apucară din nou de partea de sus a braţelor, mai strâns, târând-o după ei. Îi trecu prin cap să se răsucească şi să se zvârcolească, însă prezenţa a cinci prinţi cu săbiile aurii scoase, aşteptând-o lângă o lectică elegantă, colorată, o făcu să se potolească. Îşi încleştă pumnii, însă nu-şi putu opri tremurul.

Unul dintre prinţi făcu un semn cu capul şi arătă spre lectică, oferindu-i mâna pentru a o ajuta să urce înăuntru. Ea îl privi cu dispreţ. Râsul lui o înfurie şi urcă în lectică, refuzându-i ajutorul.

Patru sclavi egipteni ridicară pe umeri barele aurite ale lecticii, ducând-o cu ei. Vehiculul se clătină, iar ea îşi înăbuşi un strigăt, temându-se să nu cadă. Însă în câteva clipe, sclavii îşi potriviră paşii în acelaşi ritm, înaintând rapid. Ea se răsuci, căutând să vadă prin perdeaua subţire dacă Avram o va urma, însă îl pierdu

din vedere. Putea doar să spere că va veni după ea, însă se văzu singură într-o mare de cai şi bărbaţi.

Oare îl va mai vedea vreodată? Inima i se zbuciumă în piept şi se luptă cu o senzaţie teribilă de rău. Lectica se opri puţin mai târziu, iar la urechi îi ajunse clipocitul unei ape. Perdelele se dădură la o parte, iar în faţă îi apăru acelaşi prinţ, purtând pe buze un zâmbet îngâmfat. Simţi cum o cuprinde furia. Îi ignoră mâna întinsă şi coborî singură.

Cetatea-port fremăta de viaţă, însă o privire scurtă aruncată în jurul ei o înştiinţă că Avram nu se afla pe aproape. Simţi un nod în stomac în timp ce doi sclavi se apropiară din nou de ea.

Se întoarse spre ei.

— Unde este fratele meu? Luaţi-vă mâinile de pe mine!

Se uită furioasă la ei, însă aceştia se mulţumiră să ridice din umeri, neînţelegându-i spusele.

O apucară din nou, însă ea îi lovi peste mâini. Egipteni necivilizaţi! Cum îndrăzneau s-o trateze ca pe o sclavă scoasă la mezat? Se răsuci, întorcându-le spatele. Se auziră hohote de râs din spatele ei, iar Sarai blestemă aroganţa prinţului egiptean. Acesta se apropie de ea, făcu o plecăciune şi arătă spre barcă, însă lui Sarai nu-i scăpă privirea amuzată a bărbatului. O credea o femeie prostuţă! Îi va arăta ea cine era prostul mai mare.

Păşi pe platforma din lemn ce ducea spre doc, unde aştepta barca ale cărei stindarde şi însemne nu puteau fi decât cele ale faraonului egiptean. Urcă în barcă, ţinându-se strâns de parapet, ca să-şi menţină echilibrul. Stomacul i se strânse şi mai tare în timp ce păşi împleticit spre banca aflată sub un baldachin colorat.

— Sarai.

Tresări la auzul vocii bine-venite a lui Avram, zărindu-l, alături de Eliezer, lângă cârmaci, la proră.

— Avram!

Se grăbi spre ea. Sarai apucă coloanele de marmură ce susţineau baldachinul, încercând să nu alunece pe duşumeaua aurită. Simţi braţele lui dând s-o cuprindă, apoi retrăgându-se degrabă. Tânjea să-l îmbrăţişeze, să se agaţe de el.

— Nu putem face asta, Sarai, îi şopti el la ureche. Trebuie să fii tare.

— Cum poţi să-mi ceri asta? Trebuie să mă ajuţi să scap, şuieră ea printre dinţi.

— Singura scăpare este să plecăm din Egipt, spuse el – şi vezi şi tu că e cu neputinţă acum.

Privirea ei se opri asupra sclavilor egipteni care trebăluiau în preajma lor, pregătind prăjinele pentru apă. Ambarcaţiunea se îndepărtă de mal, iar Sarai apucă strâns coloana de marmură. Enervantul prinţ păşi pe platforma aurită, făcându-i semn să se aşeze. Ea îl privi încruntată, însă Avram o atinse pe umăr, iar ea se supuse.

— Ce se va alege de mine?

Se uită la Avram, a cărui privire încruntată urmări spatele prinţului în timp ce acesta se îndrepta spre prora.

— Nu putem face nimic?

Glasul ei tremura precum trestiile ce creşeau pe malurile râului.

— Nu ştiu.

O privi, pe chip citindu-i-se un amestec de durere, furie şi teamă. Sarai se îngrozi când îşi dădu seama cât de neajutorat era Avram. Şi cât de deznădăjduit.

***

Mai târziu, în aceeaşi zi, după ce vasul se opri pentru popasul de noapte, Avram rămase pe malul râului, privind fix apa întunecată, luminată de razele lunii. Apa plescăi în apropiere, iar Avram făcu un pas în spate. N-avea de gând să devină hrană pentru crocodili.

— Avram?

Sarai.

Ea se îndreptă grăbită spre el, iar el o trase alături de el pe mal, ascunşi printre trestii. Buzele ei erau dulci ca mierea şi sărate ca lacrimile.

— Sarai, preaiubita mea.

Rostise cuvintele în şoaptă, la urechea ei, ţinând-o strâns în braţe.

Ea hohoti tăcut, cu capul la pieptul lui.

— O, soţul meu!

El se înfioră auzind cum îl numise. Nu merita să-i spună astfel. Ce fel de soţ era acela care îngăduia ca soţia lui să se afle într-un asemenea pericol?

O strânse tare la pieptul său, încercând să-şi întipărească în minte senzaţia atingerii ei, mirosul ei. Cum o putea proteja de oamenii aceştia, de faraon?

— Trebuie să mă duci departe de locul acesta. Putem fugi chiar acum la corabie şi să trecem pe partea cealaltă.

— Vasul e păzit noapte şi zi, Sarai. Şi este nevoie de cel puţin şase bărbaţi la vâsle pentru un vas ca acela.

Îşi trecu o mână prin păr, ascultând şoapta vântului adiind printre trestii.

— Atunci vom înota până pe partea cealaltă. Va fi ca atunci când eram copii şi ne jucam în Eufrat.

Sarai îi apucă braţul atât de strâns, încât unghiile ei îi intrară în carne.

— Crocodilii ne-ar înşfăca îndată ce am intra în apă.

Îi descleştă degetele de pe braţul lui.

— Am avea nevoie de oameni care să ne ajute şi de o barcă suficient de mică cât s-o putem manevra singuri.

Privi în ochii ei îndureraţi şi-i şterse lacrimile de pe obraji.

— O, Sarai, mi-aş dori să existe o cale. Însă nici măcar nu putem vorbi limba celor mai mulţi şi nu există nimeni care şi-ar trăda faraonul ca să ne ajute pe noi.

Simţi un nod în stomac gândindu-se la asta şi pentru o clipă se temu că va ceda şi va începe să plângă. În schimb, o trase spre el, luptându-se cu propriile sentimente.

— De ce ni se întâmplă aşa ceva?

Cuvintele ei erau doar o şoaptă.

— Am învăţat cu multă vreme în urmă să nu pun asemenea întrebări, scumpa mea.

Îi mângâie spatele, închizând ochii, ca şi când n-ar mai fi vrut să se confrunte cu durerea acestei jumătăţi de adevăr. Pusese această întrebare de prea multe ori, sigur de faptul că el era vinovat pentru că-i adusese aici.

Se lăsă uşor pe spate şi-i cercetă chipul luminat slab de razele lunii. Ea îl privi şi în ochi i se aprinse o licărire pe care el n-o putu defini. Sarai deschise gura, ca şi când ar fi vrut să spună ceva, apoi o închise.

— Nu vreau să locuiesc la palat. Nu vreau să te pierd.

— Nici eu.

Ea trase aer în piept.

— Atunci trebuie să faci ceva. Mai avem o săptămână, soţul meu, până când vom ajunge la Teba. Trebuie să găseşti o cale de scăpare, înainte de a fi prea târziu.

***

Imensitatea şi splendoarea Tebei, capitala egipteană, o umplu pe Sarai cu un profund sentiment de groază. Săptămâna trecuse prea repede şi nu avusese şansa de a-şi mai întâlni soţul singur pe malul râului sau de a ticlui un plan ce avea să-i scape de gazdele lor egiptene. Soldaţii egipteni veniră lângă ei în timp ce ieşiră din corabie şi îi escortară de-a lungul unei alei pietruite, oprindu-se sub o colonadă umbrită. Din spatele coloanelor de marmură îşi făcură apariţia câţiva sclavi care scuturară praful de pe straiele lui Sarai. Unul dintre ei îi întinse un pocal aurit, cu vin. Ea flutură din mână ca pentru a refuza, însă surprinse privirea lui Avram. Acesta acceptă băutura, sorbind din lichidul închis la culoare. Ea îi urmă exemplul, gustând din vinul de rodie.

Fruntea i se îmbroboni, iar aroma de chimion şi usturoi ce plutea în aer îi strânse stomacul. Se apropie de Avram.

— Ce aşteptăm?

— Ne aşteptăm rândul.

Avram îi luă mâna şi şi-o petrecu pe după braţul său.

Câteva clipe mai târziu, uşile duble se deschiseră. Străjerii le făcură semn să înainteze şi, în timp ce trecură pragul uşii, trâmbiţele începură să sune. O mulţime de bărbaţi şi femei rau înşiruiţi pe marginea sălii. Avram îşi încetini paşii.

— Continuă să înaintezi.

Un soldat îi îmboldi, îndreptând vârful sabiei spre picioarele lui Avram.

Sarai se poticni. Avram o strânse de mână, iar ea sc.ăpă de braţul lui. Sala lungă părea fără capăt, însă curând se opriră ma intea treptelor de piatră încrustată, ce duceau la tronul aurit al faraonului. Avram îngenunche, trăgând-o pe Sarai după el. Sarai îşi apropie faţa de pardoseală, simţind un nod în stomac.

— Ridicaţi-vă.

Glasul venise din partea stângă, nu de la bărbatul aşezat pe tron.

Sarai se ridică, simţindu-şi trupul străbătut de un fior. Faraonul Mentuhotep II şedea drept, iar pe cap purta o mitră dungată, ce-i cobora pe umeri şi atârna pe pieptul împodobit cu un colier în formă de vultur, încrustat cu nestemate. Din bărbie îi pornea o barbă falsă, subţire şi împletită, iar pe frunte i se odihnea o bijuterie reprezentând o cobră aurită şi un vultur din lazulit, ce părea gata să scuipe foc. Într-o mână ţinea o carjă aurită, de forma celei folosite de păstori, iar în cealaltă un soi de bici prevăzut cu curele din piele şi verigi de alamă, simboluri ale protecţiei şi ale judecăţii.

Faraonul se adresă unui bărbat aflat lângă el, într-o limbă pe care Sarai n-o recunoscu. Glasul îi era profund, iar privirea lui mândră, posesivă îi îngheţă sângele în vene.

Bărbatul răspunse, iar teama lui Sarai spori. Cum puteau comunica cu cineva a cărui limbă părea mai degrabă o bolboroseală?

Bărbatul vorbi din nou, de data asta cuvintele fiindu-i familiare, deşi greu de înţeles.

— Da, regele meu. Ea este sora bărbatului.

Arătă spre Avram, iar Sarai ştiu că bărbatul vorbise despre ei. Sarai abia îndrăznea să respire.

Faraonul Mentuhotep se uită spre Avram, cercetându-l, apoi îşi mută brusc spre Sarai ochii înnegriţi de sulemeneli. O cercetă pe îndelete, ca şi cum ar fi savurat bucatele multe şi alese ale unui ospăţ, iar Sarai se simţi vulnerabilă şi expusă.

— Daţi-i jos vălul.

Porunca, cu neputinţă de răstălmăcit, o uimi, însă protestele îi amuţiră pe buze în timp ce două slujnice se grăbiră să asculte cuvintele rostite de slujbaşul faraonului. Din cauza grabei, smulseră pieptenii atent aşezaţi de Lila în părul ei. Câteva şuviţe din părul gros al lui Sarai i se revărsară pe umeri. Ea dădu să le prindă şi să le strângă într-un alt pieptene, însă încercarea ei eşuată nu rezolvă nimic altceva decât să desfacă şi restul părului din strânsoare. Simţi cum i se aprind obrajii şi nu reuşi să facă altceva decât să privească în jos, la pardoseală.

Faraon vorbi din nou, pe un ton aproape amuzat. Bărbatul răspunse în limba egipteană, apoi Sarai surprinse ultimele sale cuvinte.

— Are un păr frumos.

Vorbeau despre ea ca şi cum ar fi fost o simplă roabă de vânzare. Gândul o îngheţă. Oare nu asta ajunsese? În ciuda cuvintelor pline de pasiune ale lui Avram, acum era doar o soră. O femeie liberă să se căsătorească cu un altul, să fie vândută împăratului la un preţ asupra căruia s-ar fi convenit. Oare Avram nu va face nimic ca să oprească aşa ceva?

Se schimbară încă câteva cuvinte în limba egipteană, apoi discuţia se încheie.

— Accept.

Sarai îşi ridică brusc capul auzind cuvintele faraonului. Vorbise limba lor. Îşi bătuse joc de ei ca de nişte proşti încă de la bun început? Dar, desigur, însăşi venirea lor aici dovedea că asta erau.

— Accepţi, domnul meu? Spuse Avram cu o plecăciune. Nu înţeleg.

— O accept pe sora ta să-mi fie soţie.

Întinse toiagul şi-i făcu semn lui Avram să-l atingă.

Avram privi spre ea, ochii lui negri scânteind de o durere teribilă. Însă într-o clipită îşi ascunse expresia şi se întoarse fără a spune nimic. Păşi înainte, ridică mâna şi atinse vârful toiagului.

— Ne-am înțeles.

Un străjer bătu din palme, iar Sarai avu impresia că nervii încordați îi erau gata să plesnească.

— Duceți femeia aceasta în apartamentele reginei.

Înainte de a se dezmetici, străjerii o escortară pe Sarai din sala tronului, prin câteva coridoare luxoase, fiecare dintre ele ornamentată cu sculpturi reprezentând animale – vulturi, cobre, pisici. Și chipuri de zei necunoscuți. Slujitori ce vorbeau într-o limbă necunoscută treceau pe lângă ei, unii zâmbind, alții impasibili.

O silință să se oprească în fața unei curți împrejmuite.

— Bine ai venit în palatul reginei.

Slujnica îi vorbise într-un dialect al limbii canaanite, pe care Sarai îl înțelegea, chiar dacă nu întru totul.

Se simți cuprinsă de panică, iar inima începu să-i bată cu putere în timp ce tânăra femeie îi făcu semn spre câteva încăperi aflate în partea stângă.

— Aici este locul unde noile achiziții ale faraonului încep procesul de purificare. Vei sta aici până când trupul îți va fi parfumat și uns și până când ți se vor face veșminte potrivite.

O cercetă, iar în atitudinea ei se putea citi o notă de dispreț.

— Hainele pe care le am sunt foarte potrivite.

Sarai își ridică bărbia. Cum îndrăznea o slujnică să se poarte cu atâta trufie? Ea era o prințesă a Urului, soția lui Avram!

— Împăratului îi place ca soțiile lui să fie deosebite, însă uneori preferă ca acestea să se îmbrace ca egiptencele. Iar tu nu vei fi o excepție, doamna mea. Ultimele cuvinte fuseseră adăugate aproape în mod deliberat, amintindu-i lui Sarai că, deși continua să fie o prințesă și chiar regină acum, nu mai era ceea ce fusese.

***

O pierduse. Așa cum Eliezer o pierduse pe Ierușa, numai că mai rău. Eliezer luptase pentru a o salva pe Ierușa din mâinile împăratului din Ninive, în timp ce Avram stătuse și privise cum preaiubita lui îi este luată, fără să rostească un singur cuvânt.

Vinovăția îl apăsa. Ar trebui să-şi deschidă chiar acum gura şi să-i spună faraonului adevărul, cerând să-i înapoieze soția. Privi la chipul faraonului, văzu sclipirea amenințătoare din ochii acestuia şi vorbele îi amuțiră pe limbă.

— Vei fi bine plătit pentru sora ta.

Avram încercă să se concentreze. Tonul mieros al faraonului Mentuhotep părea la fel de fals ca şi barba pe care o purta.

Faraonul îşi aşeză toiagul şi biciul de-a curmezişul pe genunchi şi bătu din palme.

— Luați bărbatul acesta – care este numele tău?

Avram înghiți greu şi-şi drese glasul.

— Avram ben Terah, domnul meu.

Faraonul încuviință.

— Conduceți-l pe Avram ben Terah în curțile mele interioare şi chemați slujitorii. Îşi va alege dintre ei – bărbați şi femei. Conduceți-l la țarcurile oilor şi la grajdurile de măgari şi cămile. Dați-i ce-i mai bun din turmele şi cirezile mele.

Îşi mângâie barba falsă, privind la Avram.

— Sora ta... care-i este numele?

Avram simți o gheară în piept, iar inima începu să-i bată mai repede.

— Sarai, domnul meu.

Faraonul Mentuhotep zâmbi, iar dinții albi îi sclipiră deasupra bărbii subțiri.

— Prințesa mea. Cât de potrivit.

Pocni din degete la slugile din preajmă.

— Aveți grijă ca omul să fie bine plătit.

Avram se plecă adânc, reuşind cumva să-i mulțumească faraonului. Slujitorii îl conduseră spre curtea palatului, însă picioarele-i erau grele, mădularele încovoiate şi forțate să miște ca şi cum ar fi încercat să păşească prin gropile de catran ale Canaanului. Trase aer în piept, însă efortul îl făcu să-şi simtă picioarele slăbite. Eliezer îşi făcu de undeva apariția lângă el şi-l prinse de braț.

Cum s-a putut întâmpla una ca asta? întrebă Avram.

Desigur, se va trezi din coşmarul acesta. Nu putea fi aievea.

Un amestec de voci umplea curtea, bărbaţi şi femei formând două şiruri, precum oile duse la tăiere. Avram clipi, parcă incapabil să-şi focalizeze privirea. Ce căuta el aici?

Eliezer se apropie de urechea lui Avram.

— O vom aduce înapoi.

Avram clătină din cap, dintr-odată simţindu-se bătrân, mort şi totuşi continuând să respire.

— Dintre toţi oamenii tu ar trebui să ştii că lucrul acesta este cu neputinţă.

Un străjer îi făcu semn lui Avram să înainteze şi să-şi aleagă douăzeci de slujitori şi douăzeci de slujnice. Avram privi la supraveghetorul egiptean, dezgustul umplându-i măruntaiele de amărăciune. Se răsuci şi privi la Eliezer.

— Tu hotărăşti.

Se îndepărtă grăbit, cu gândurile învolburate, mistuit de pierderea suferită. Nu putea trăi fără Sarai. Cum de îngăduise Dumnezeu aşa ceva?

N-ar fi trebuit să vină aici. Acum totul era pierdut.

Dumnezeu să-l ajute!

Capitolul 13

Agar şedea la capătul eleşteului sclipitor al mamei sale, bălăngănindu-şi picioarele în apă. Un flautist cânta un cântecel vesel în încăperea din apropiere, iar glasurile surorilor ei tăifăsuind şi sfădindu-se se strecurau până la urechile ei, tulburându-i liniştea pe care o căutase. Muzica era menită s-o liniştească, însă nimic nu putea spulbera tensiunea din încăperile mamei sale, în special de când tatăl ei adăugase încă o soţie la haremul deja prea plin.

Îşi scufundă vârful piciorului în apă şi o azvârli în sus, privind dănţuiala picăturilor ce se prelingeau de pe piciorul arămiu pe luciul apei. Pisica mamei sale se apropie de ea şi-şi lipi capul de braţul ei. Ea râse, mângâind animalul până când începu să toarcă zgomotos.

— Agar, aici erai.

Lui Agar nu îi pică bine tonul mamei sale. Îşi cuprinse trupul cu braţele.

— De ce leneveşti lângă eleşteu? Tatăl tău şi-a luat o nevastă nouă. Acum du-te!

Agar privi la chipul furios al mamei sale. Femeia părea s-o remarce doar atunci când avea nevoie de ceva.

— M-am gândit să-i dau noii neveste ocazia de a se instala mai întâi.

Era obosită să tot facă pe slujnica pentru a satisface toanele mamei sale. Deşi, în calitate de slujnică, se simţea iubită. Nitianu, slujnica pe care o avea încă de când se născuse, îi era mai mult o mamă, spre deosebire de femeia care se uita acum la ea încruntată, iar Osahar, căpetenia eunucilor haremului tatălui său, îi era tatăl pe care nu-l avusese niciodată în calitate de fiică de faraon.

— Eşti mult prea indolentă pentru o fiică şi mai că-mi vine să te vând negustorilor de sclavi.

Mama ei se aplecă spre ea şi-o prinse de braţ.

— Ridică-te!

O smuci pe Agar de mână, unghiile ei lungi pătrunzându-i în carne.

Agar îşi înăbuşi un ţipăt, zorindu-se să se ridice.

— Foarte bine! Nu mă mai tot bate la cap. Nu ai cum să mă vinzi. Sunt fiica faraonului! Din când în când n-ar strica să-ţi aduci aminte.

Mama ei o plesni. Ea se trase înapoi, clătinându-se, urând slăbiciunea ce o copleşi pe loc. Nu voia să plângă.

— Să nu îndrăzneşti să-mi vorbeşti aşa, Agar. Degeaba eşti tu fiică de faraon, căci n-ai nimic de oferit.

Ochii sulemeniţi cu negru i se îngustară, iar gura ei, frumoasă de obicei, i se schimonosi într-o expresie de dezgust.

— Dacă ai avea farmecul surorilor tale şi frumuseţea sau chiar talentul lor, ai putea forma o alianţă de dorit cu ţinuturile străine. Aşa cum stau lucrurile acum, nu-mi foloseşti la nimic decât să-mi aduci informaţii şi să strecori minciuni la urechea noii neveste. După ce faraonul se va sătura de ea, va fi curând uitată. Nu trebuie să-ţi reamintesc cât de important e lucrul acesta pentru cauza noastră.

Agar încuviinţă, focul din privire fiind pe măsura fierbinţelii lăsate de palma mamei ei pe obraz. Însă durerea fizică nu se putea compara cu rănile emoţionale pe care le lăsa în urma ei cu fiecare cuvânt. Cauza mamei sale? Nu-i păsa dacă mama ei îşi

va recâştiga vreodată favoarea ca soţie în loc de cea de ţiitoare sau dacă va câştiga vreodată inima tatălui ei. Dacă ar fi fost după ea, mama ei putea merge liniştită la Osiris, zeul infernului!

— Ce mai stai aici? Du-te!

Aproape că ţipase. Flautistul atinse o notă înaltă, iar sfada surorilor ei încetă.

— Da, mamă.

Cuvântul o făcu să-şi simtă gura plină de amărăciune în timp ce se răsuci şi fugi din curte. Va merge la noua soţie şi va încerca să afle ce se putea afla. Însă pe aceasta n-o va minţi. Va face tot ce-i stătea în putinţă s-o ajute pe femeie să găsească trecere în ochii tatălui ei.

***

Sarai intră într-o încăpere pictată în culori aprinse, lespezile albe şi lucioase de pe jos sclipind în contrast. Încăperea se deschidea într-o grădină îngrădită şi era despărţită de aceasta de un şir de coloane. Pe apa albastră a unui eleşteu pluteau flori de nufăr.

— Aceasta va fi odaia ta în prima lună.

O slujnică se îndreptă spre cufăr şi-i ridică capacul.

— Când vei fi pregătită pentru întâlnirea cu împăratul, te vei muta într-o altă odaie, de partea cealaltă a curţii.

Arătă cu mâna spre coloanele ce înconjurau eleşteul.

— Dacă va fi mulţumit de tine, vei fi soţia lui. Dacă nu, spuse ea ridicând din umeri – îi vei fi ţiitoare. În funcţie de alegerea lui se va hotărî unde vei locui.

Fata scoase din cufăr o piesă de lenjerie albă, din pânză şi o robă dintr-o ţesătură diafană şi le întinse pe pat.

— Acestea sunt veşmintele tale de noapte. Celelalte sunt în cufăr. Mâine le vom vedea împreună. Deocamdată eşti liberă să te bucuri de încăperile tale şi să te odihneşti. Masa ţi se va servi aici, până când vei fi pregătită să te alături celorlalte femei.

Sarai îşi simţi capul ameţit în timp ce studie lucrurile din jurul ei. O privi pe tânăra slujnică egipteană. Era în creştere şi purta

doar o fustă scurtă, albă, ce-i ajungea până la genunchi, de care erau legate două bucăți de material petrecute pe după umeri. Sarai simți că i se oprește răsuflarea. Bucățile acelea late de material abia îi acopereau parțial sânii ei mici, arămii. Oare oamenii aceștia nu puneau deloc preț pe modestie? Își duse o mână la gât și clipi greu, sigură că nu văzuse clar veșmintele slujnicei, însă când o privi din nou, nimic nu se schimbase în înfățișarea copilei.

Sarai își simți obrajii îmbujorându-i-se și-și ridică privirea, studiind chipul fetei. Părul negru, împletit al perucii îi ajungea puțin mai jos de bărbie, la fel ca al oricărei alte slujnice pe care Sarai o remarcase, scoțând astfel în evidență chipul cu trăsături egiptene, banale. Ochii fetei erau conturați cu fard negru, la fel ca toate celelalte, fără nicio diferență. Care era motivul pentru care erau toate îmbrăcate la fel? Și pentru ce credeau că este normal să-și expună atât de mult trupul?

— Dacă nu mai dorești altceva, doamna mea, eu mă retrag.

— Nu... adică... te rog, nu pleca.

Dintr-odată, gândul că va rămâne singură o înspăimântă. Dacă urma să ticluiască un plan de scăpare din acest loc, trebuia să se familiarizeze cu slujnicele. Acestea știau adesea mai multe decât stăpânele lor.

Fata ridică o sprânceană bine conturată, ca și când ar fi cântărit cele spuse. În cele din urmă încuviință.

— Am să aduc niște pește cu pâine și miere, apoi te poți odihni.

Se îndreptă spre ușă și spuse ceva unui străjer. Se întoarse la Sarai, indicându-i un scaun cu picioare scurte. Când Sarai se așeză, slujnica apucă un pieptene din os și începu să pieptene părul stăpânei sale.

Se așternu tăcerea, în timp ce fata descâlcea cosițele lungi de păr ale lui Sarai. Aceasta trase adânc în piept miresmele de lotus și tămâie, împotrivindu-se stării de calm pe care i-o inducea acesta.

— Care este numele tău? o întrebă Sarai, simțindu-și mădularele tot mai greoaie, mintea ei luptându-se să rămână trează.

— Mi se spune Agar.

Sarai se răsuci pe scaun şi o cercetă pe fată, gândindu-se ce ar putea însemna acest nume.

— Câţi ani ai, Agar?

Gura lui Agar se schimonosi, însă Sarai nu-şi dădu seama dacă fata ar fi preferat să nu răspundă sau găsise că întrebarea era amuzantă. Înainte de a se gândi la ce ar mai putea face, Agar făcu o uşoară plecăciune.

— Am şaisprezece veri, doamna mea.

Aşeză pieptenele pe masă şi porni să aprindă lămpile din încăpere. O slujnică apăru cu peşte, pâine şi bere, iar Agar o îndrumă pe Sarai în camera de zi, ca s-o servească.

Muzica plutea în jurul ei şi se uită la mâncare, însă n-avea poftă deloc. Miresmele şi sunetele din palat erau menite să o calmeze şi s-o îmbie, dar ea nu-şi dorea nimic din toate acestea.

— Trebuie să mănânci, doamna mea.

Agar îi înmână lui Sarai o cupă aurită cu bere.

Avram ar fi trebuit să împartă cupa cu ea. Închise ochii strâns, văzând cu ochii minţii chipul lui răvăşit de durere.

— Deşi cele mai multe soţii noi aleg doar băutura când sosesc aici.

Agar o privi cu simpatie.

— În timp, te vei obişnui.

Împinse cupa spre buzele lui Sarai.

— Bea.

Sarai privi la lichidul din cupă şi i se făcu silă. Împinse scaunul în spate şi se ridică, începând să măsoare încăperea la pas. Privi la slujnică, a cărei înfăţişare părea mai degrabă amuzată, decât supusă. Cu toate acestea, ea ştia cum mergeau treburile pe aici.

— Nu mă voi obişnui niciodată.

Se opri şi o privi pe Agar.

— Vreau să-mi spui tot ce ştii despre faraon. Ajută-mă să îl conving cumva să mă lase să plec.

Agar ridică o sprânceană, fără a-şi mai înălţa însă arogant bărbia. O clipă ceva asemănător cu frica licări în ochii ei negri. Încuviinţă.

— Este cu neputință să pleci, doamna mea.

Își coborî privirea și-și plecă capul.

— Însă îți voi spune tot ce știu despre faraon. Poate că, dacă-ți voi spune, vei găsi tu singură ceva de făcut.

***

Agar se trezi tânjind după patu-i moale și se rugă lui Bastet s-o ajute să găsească o cale de scăpare din locul acesta. Sarai, noua soție, o străină, nu-i îngăduise aproape nicio clipă de liniște, bătând-o la cap întruna cu întrebări referitoare la ceea ce-i face sau nu plăcere tatălui ei, la fel cum proceda și mama ei. Diferența era aceea că Agar alesese să-i spună lui Sarai adevărul, trecând peste dorințele mamei sale. Totuși, se săturase de veșmintele de slugă și de restricțiile pe care acest rol i le impunea. Îi lipsea eleșteul din apartamentele mamei sale și zâmbetul blând al lui Nitianu.

Ra încă nu-și arătase fața la răsărit în timp ce Agar se ridică în liniște și se strecură afară din locuințele servitorilor. Ciuli urechile, ca pentru a surprinde vreun zgomot, se opri scurt în fața ușii lui Sarai și fu întâmpinată doar de binecuvântatul sunet al respirației femeii. Ținându-și răsuflarea, făcu un pas spre ușă și păși în hol. Astăzi va trimite o altă slujnică să îi țină companie lui Sarai, iar ea își va îngădui să-și petreacă întreaga zi în rolul ce i se cuvenea de drept, acela de fiică a împăratului.

Îndată ce se află într-un loc de unde nu mai putea fi auzită, începu să fredoneze încetișor un cântec, încercând să redea melodia pe care flautistul o interpretase cu o săptămână în urmă, în timp ce-și bălăcea picioarele în eleșteul mamei sale. Într-o zi, când va avea propriul ei apartament, va plăti o orchestră întreagă pentru a-i cânta în timp ce mânca sau își vedea de treburi. Zâmbi la acest gând, însă bucuria ei se spulberă îndată când realiză că la vârsta de șaisprezece ani ar fi trebuit deja să fie căsătorită cu un prinț. Fără îndoială, mama ei și faraonul vor băga de seamă în curând că ajunsese la vârsta măritișului.

Coti pe hol. La ureche-i ajunse un geamăt îndepărtat – sau erau murmure? Se opri, încercând să-şi dea seama de unde venea sunetul. De undeva din apartamentele uneia dintre multele ţiitoare favorite. Oare cineva fusese rănit? Însă sunetul încetă, iar Agar îşi continuă drumul prin sala împărăteselor, lăsă în urmă grădini, eleştee şi cele douăzeci şi şapte de apartamente şi se opri, în cele din urmă, în faţa chipului cioplit al lui Bastet, zeiţa-pisică a protecţiei, ce străjuia încăperile mamei sale. Nabirye, mama sa, era singura dintre multele concubine ale faraonului care îi născuse cinci fiice, între care două seturi de gemene. Această ispravă, oricât de remarcabilă ar fi fost, avusese drept rezultat pierderea statutului ei în ochii faraonului, căci nu fusese în stare să-i nască fii.

Agar privi fix la ochii sticloşi ai pisicii sculptate în bronz, întrebându-se – şi nu pentru prima oară – cum i-ar fi putut proteja de rău un obiect fără viaţă. Zeiţa nu făcuse nimic pentru a o proteja de nefericitul destin de fiică defavorizată, prinsă între două seturi de gemene. Ar fi fost mai bine să aibă şi ea o soră geamănă.

Dacă ar fi fost la fel de frumoasă ca Jamila sau îndrăzneaţă ca şi Kamilah... Nu se putea compara nici măcar cu blânda Kakra, nici nu putea imita entuziasmul lui Jendayi. Singurul lucru bun pe care-l putea face era să adune informaţii despre cele mai noi achiziţii din haremul tatălui ei, ca să satisfacă gelozia mamei sale.

Agar atinse zăvorul şi împinse uşa bogat ornamentată. Din holul de la intrare o întâmpină o adiere răcoroasă. Un firicel de apă curgea din gura unei broaşte din obsidian şi se revărsa într-un bazin mic. Mirosul bogat, ameţitor, de lotus şi flori de muşeţel îi umplu nările, însă urechile ei nu surprinseră niciun sunet. Melodiile flautului, ce în mod normal ar fi răzbătut până la ea de dincolo de paravanul pictat, pieriseră. Ciudat. Mama ei nu trăia nicio clipă fără muzică, decât dacă era bolnavă...

Îşi smulse peruca grea, uşurată de povara acoperământului de slujnică şi se simţi cuprinsă de spaimă. Se grăbi spre încăperile spaţioase. Mama şi surorile ei nu erau acolo. Dădu fuga spre

încăperile ei şi se opri brusc când o văzu pe Jamila încovrigată în patul ei, gemând.

— Ce faci în camera mea?

O cuprinse furia văzând că intimitatea îi fusese încălcată. Avea puţine lucruri pe care le putea numi ale ei. Însă, apropiindu-se, inima îi tresări.

— Ce s-a întâmplat?

Atinse fruntea Jamilei, apoi obrazul.

— Ai febră.

Frica îi strânse ca o ghiară inima.

— Pentru ce nu eşti în camera ta? Unde sunt slujnicele? Unde e mama?

Jamila tremură şi o privi cu ochi sticloşi.

— Mi-e frig.

Agar o privi fix, neştiind ce să facă. Apucă o învelitoare subţire de la picioarele patului şi i-o puse Jamilei în jurul umerilor.

— Mă întorc imediat.

Se întoarse pe drumul pe care venise, aproape împleticindu-se în timp ce păşea, din cauza grabei.

Nu se vedea niciun semn de viaţă lângă eleşteu sau în curtea de dincolo. Tămâia încă mai ardea în mangalurile conice din faţa altarului zeiţei Bastet, altar pe care mama ei îl aşezase aproape de grădini, însă în timp ce trecea prin încăperile de gătit şi de festivităţi, le găsi înfricoşător de pustii.

Cu spaimă crescândă, alergă de-a lungul coridoarelor, până la dormitoarele surorilor ei. Deschise uşa fără să bată şi le găsi pe Kakra şi Kamilah încovrigate, gemând. Se răsuci pe călcâie şi dădu fuga spre încăperile de primire ale mamei sale. Uşa era deschisă, iar din partea opusă a încăperii se auzeau incantaţii înăbuşite. Agar îşi simţi picioarele grele, incapabile să asculte de poruncile ei.

— Mamă?

Cuvântul păru strident în încăperea tăcută, însă nimeni nu era prin preajmă. Un miros greţos de dulce-acrişor îi întoarse stomacul pe dos. Cele câteva lămpi cu ulei umpleau încăperea

cu un fum cenuşiu. Dorind o gură de aer proaspăt, Agar îşi sili picioarele să se mişte şi se îndreptă spre fereastra cu obloane, deschizând-o larg. Lumina şi aerul răcoros pătrunseră înăuntru, iar Agar trase adânc aer în piept înainte de a se îndrepta spre patul mamei sale.

— Mamă? repetă în timp ce se apropie de trupul făcut ghem din aşternuturi. Nu, nu era unul singur, ci două. Mama ei zăcea acolo alături de cea mai mică soră a ei, Jendayi, pe care o cuprinsese cu braţele. Slujnica ei de încredere, Nitianu, puse o bucată de pânză muiată în apă rece pe fruntea lui Jendayi.

— Ce s-a întâmplat? De ce sunt toate bolnave?

Oare cineva îi otrăvise familia?

— Agar? Tu eşti?

Mama ei îşi ridică capul pentru o clipă, apoi îl lăsă să cadă din nou între perne.

Agar îngenunche lângă pat şi atinse braţul lui Jendayi.

— Da, mamă, sunt eu. Ce s-a întâmplat?

— Spune tatălui tău...

Chipul lui Nabirye păli, se răsuci în pat şi vărsă într-un vas aflat de partea cealaltă a patului, înainte de a se prăbuşi din nou între perne.

Agar îşi duse o mână la nas, temându-se că o va urma şi ea dacă va rămâne acolo. Nitianu dădu să cureţe vasul, însă Agar chemă o altă slujnică pentru a se ocupa de treaba asta şi-i făcu semn lui Nitianu s-o urmeze.

Aflată din nou în hol, Agar se întoarse spre îndrăgita slujnică.

— Spune-mi ce s-a întâmplat.

Îşi trecu o mână prin părul scurt şi-şi sili picioarele să rămână ferme.

— E ca şi cum cineva ar fi încercat să le otrăvească pe toate odată. De ieri, de la prânz, se află în acest chin neîntrerupt.

— Slujnicele n-au nimic?

Nitianu clătină din cap.

— Dar celelalte soţii? Surorile mele vitrege?

Nitianu încuviinţă.

— Se vorbeşte printre servitori că un alt zeu, mai mare decât Bastet a noastră, a aruncat un blestem asupra soţiilor şi a fiicelor faraonului.

Agar îşi simţi trupul străbătut de un fior.

— Trebuie să-i spun tatălui meu.

Cu toate că gândul o înspăimânta. Niciodată nu se apropiase de el fără să fi fost chemată. Poate că ar trebui să trimită un slujitor...

— Ţie nu ţi s-a întâmplat nimic, stăpână?

Braţele îi căzură pe lângă corp şi în ochi îi apăru o umbră de nesiguranţă. Sau poate era dezaprobare?

Cu gândurile învolburate, Agar încercă să găsească un răspuns la întrebare. Avea un nod în stomac, însă nu de la vreo boală. Pentru ce fusese scutită? Oare bănuiau că *ea* le-ar fi otrăvit pe nevestele şi fiicele faraonului?

— În ultima săptămână am fost îmbrăcată în haine de slujnică şi am slujit-o pe cea mai nouă soţie a tatălui meu. Poate că i-am păcălit pe zei.

Nitianu încuviinţă din cap, iar Agar răsuflă uşurată în timp ce slujnica o îmbrăţişă.

— Desigur, desigur. Slujitorii – ei nu au fost atinşi.

O desprinse de ea şi o privi.

— Dar să nu-i laşi pe zei să afle adevărul. Nu te întoarce în încăperile tale şi nu te înveşmânta ca fiică a faraonului, ca nu cumva blestemul să cadă şi asupra ta.

O împinse spre intrare.

— Întoarce-te la noua soţie, stăpână. Prefă-te, până are să treacă blestemul.

Gândul o nemulţumi. Venise acasă să se odihnească lângă eleşteu, să scape de limitările falsei robii. Însă frica o împinse să asculte. Dacă cineva aruncase un blestem asupra soţiilor şi asupra fiicelor tatălui său...

Aflată la uşa apartamentelor mamei sale, Agar privi la chipul lui Bastet, apoi la Nitianu.

— Oricare zeu ar fi făcut asta, este mai puternic decât Bastet, căci Bastet nu mi-a protejat familia, aşa cum ar fi trebuit s-o facă.

Atinse braţul slujnicei şi mulţumi dumnezeului necunoscut pentru că i-o lăsase pe Nitianu.

— Trimite pe cineva s-o ajute pe Jamila şi adu o jertfă acestui zeu, oricare ar fi el. Apoi trimite vorbă lui Osahar să vină la mine, în încăperile acestei noi soţii. O să-i dau instrucţiuni cu privire la ce ar trebui să-i spună tatălui meu.

— Se va face cum spui, stăpână Agar.

Nitianu îi ţinu mâna încă câteva clipe.

— Ai grijă de tine.

Agar clipi când simţi lacrimi în ochi, apoi se întoarse şi alergă înapoi, prin sala împărăteselor.

Capitolul 14

Sarai se plimbă pe sub coloanele unui portic minuțios lucrat, păşind pe marginea unui eleşteu albastru, în formă de cerc. Flori albe şi albastre de lotus pluteau pe suprafaţa apei, candelabre înalte umplând aerul cu fum înmiresmat. Zidul era mărginit cu palmieri, un soi de gard viu menit să ascundă zidul de cărămidă din spatele său, împiedicând-o să se îndepărteze prea mult de acest palat al împărăteselor. Ochii i se umplură de lacrimi când luă colţul, descoperind străjeri postaţi în afara uşilor ei şi pe culoarele ciudat de pustii. Până şi Agar o părăsise astăzi, neavând pe nimeni cu care să poată vorbi, care s-o poată mângâia.

Îşi duse mâna la gură, încercând să-şi zăgăzuiască emoţiile şi se îndreptă spre odăile sale. Se răsuci auzind sunet de paşi alergând şi o văzu pe Agar grăbindu-se spre ea. Slujnica se opri în dreptul unei coloane de marmură, se sprijini de ea şi trase adânc aer în piept. În ochii întunecaţi, conturaţi cu fard negru, i se citea groaza.

Privirea i se opri asupra lui Sarai, ca şi când n-ar mai fi văzut-o până atunci.

— Te simţi bine?

— Sigur că sunt bine. Ce mi s-ar fi putut întâmpla în scurtul răstimp cât ai fost plecată?

Totuşi, întrebarea o surprinse şi pe ea. I se întâmplaseră multe în săptămâna ce trecuse. I se părea că trecuseră ani de atunci.

Agar se foi şi încuviinţă.

— Poate că este un semn.

O urmă pe Sarai în camera de zi şi începu să umble de colo-colo, înfoind şi îndreptând pernele. Se opri brusc.

— Îţi aduc ceva răcoritor de băut.

Se grăbi să iasă, de parcă ar fi fost vânată.

— Aşteaptă.

Sarai era neliniştită, iar dispoziţia ei se potrivea cu cea a lui Agar. Aceasta se răsuci, frământându-şi mâinile.

— Ce vrei să spui – poate că este un semn? Ce semn?

Sarai studie ochii negri şi trăsăturile simple, întrebându-se pentru ce era atât de speriată copila.

— Toate soţiile şi fiicele faraonului au fost răpuse dintr-odată de o boală. Tu ai fost scutită... poate că zeii încă nu ştiu că şi tu eşti acum a împăratului. Ei nu cunosc chiar tot ce se mişcă sub soare, aşa că este posibil...

Frământă între degete cordonul fustei scurte, albe.

— Dacă nu mai este ceva...

— Toate soţiile şi fiicele faraonului?

Cu neputinţă!

Agar încuviinţă, apoi păru să-şi cântărească cuvintele.

— Aproape toate... mai multe decât ar trebui. Ca şi cum cineva le-ar fi otrăvit pe toate deodată.

Sarai trase aer în piept. *Otrăvite?*

— Sunt... vor supravieţui?

Frica îi străpunse măruntaiele, amestecându-se cu un simţământ copleşitor de disperare. Oare ea va fi următoarea? Va muri şi ea în locul acesta, abandonată atât de Avram, cât şi de Dumnezeul acestuia?

— Încă sunt în viaţă... deocamdată. Am venit să stau cu tine, până când va trece pericolul.

Se înclină şi nu aşteptă ca Sarai s-o trimită de la ea, ci se întoarse şi ieşi grăbită din încăpere.

Sarai o privi plecând, dorindu-şi s-o poată chema înapoi. În ciuda veşmintelor ciudate şi lipsite de modestie, era o persoană cu care putea vorbi, cineva care înţelegea limba mesopotamiană vorbită de ea, care o putea ajuta să simtă că nu era complet singură în acest loc. Un fior îi străbătu trupul şi se lăsă pe un scaun, dorindu-şi ca pernele să o înghită cu totul. Trebuia să scape de aici. Trebuia să reuşească cumva.

***

Agar îşi încetini paşii în timp ce ajunse în faţa cămărilor cu grâne şi vin. Dacă mama şi surorile ei erau pe moarte... ar trebui să fie cu ele. Însă mai întâi trebuia să vorbească cu tatăl ei. Gândul îi făcu sângele să-i curgă mai repede prin vene, încălzindu-i pielea. Numai ea scăpase de mânia zeilor. Ea şi Sarai. Însă de ce?

Slujitorul care avea în grijă butoaiele cu vin se întoarse cu un ulcior pictat şi i-l întinse lui Agar. Ea ridică pe umăr vasul greu de lut şi se întoarse cu paşi înceţi la palatul împărăteselor. Supraveghetorii faraonului vor privi oare ca binecuvântare sau ca blestem faptul că ea fusese scutită de boală? Oare o vor remarca? Îngrijorarea persistă, iar inima începu să-i bată mai repede când îl zări pe Osahar aşteptând-o la intrarea în apartamentul lui Sarai.

— M-ai chemat, stăpână?

Bărbatul îşi plecă creştetul în semn de respect.

— Da, te-am chemat. O, Osahar!

Aşeză vasul pe pardoseala din piatră şi se aruncă în braţele părinteşti ale bărbatului, uşurată când văzu că acesta o îmbrăţişează la rându-i, că o acceptă.

— Linişteşte-te, stăpână.

O bătu uşurel pe spate şi, preţ de o clipă, fata se simţi iubită, aşa cum se simţea atunci când Nitianu o ţinea în braţele ei.

— Şi tu eşti bolnavă, stăpână Agar? Boala...

— Ai auzit şi tu?

El încuviinţă, pielea sa întunecată strălucind în lumina puternică a după-amiezii. Fruntea îi era încreţită de îngrijorare.

— Casa faraonului este în panică.

Agar înghiţi, încercând să pună stavilă lacrimilor.

— O, Osahar, zeii nu le mai protejează pe soţiile şi fiicele faraonului.

— Nici pe fiii săi, stăpână.

Un fior o străbătu şi se clătină, aproape pierzându-şi echilibrul.

— Toţi fiii împăratului?

Osahar încuviinţă şi-şi încrucişă braţele pe pieptul gol. Singura lui piesă de îmbrăcăminte era o bucată de pânză înfăşurată în jurul şoldurilor, lucru deloc neobişnuit pentru Agar.

— Întregul palat fierbe. Până şi împăratul a fost atins de boala aceasta, cu toate că nu se simte la fel de rău ca şi fiii săi. Ra a arătat îndurare faţă de el... deşi se pare că Ra a arătat faţă de tine o mai mare îndurare decât faţă de împărat, stăpână Agar.

— Boala n-a atins-o nici pe noua lui soţie, Sarai.

Întâlni privirea lui Osahar şi-l văzu ridicând din sprâncene la auzul acestei veşti.

— Chiar aşa?

Agar se cutremură, înfiorată.

— Poate că eu am fost cruţată pentru că zeii au crezut că sunt o simplă slujnică. Sau poate pentru că am fost alături de noua soţie?

Teama ce mocnea în adâncul ei prinse viaţă în privirea lui Osahar.

— Asta nu poate fi decât mâna zeului străin. Zeul lor probabil că are putere asupra zeităţilor noastre. Este singura explicaţie, căci niciun plan omenesc malefic n-ar putea otrăvi întreaga casă a faraonului dintr-odată. S-a întâmplat prea repede şi persoanele au fost alese cu mare grijă, făcând bine diferenţa între casa regală şi slujitori.

— Ce-o să ne facem?

Glasul îi era slab şi se simţea ca un copil care tânjea să se târască într-un colţ şi să se ascundă de restul lumii.

— Mă duc la faraon să-i împărtăşesc suspiciunile mele. Tu întoarce-te la noua lui soţie şi află tot ce poţi despre zeul ei. Poate că ea îţi va explica ce s-a întâmplat.

Dădu să plece, apoi privi înapoi peste umăr.

— Mă voi întoarce cu veşti de la împărat, oricare ar fi acestea. Orice ai face, stăpână Agar, ai grijă să n-o superi pe soţia străină. Dacă zeul ei este de vină pentru toate astea, s-ar putea întâmpla lucruri şi mai rele.

Agar încuviinţă. Un fior puternic îi cutremură trupul fragil şi pentru o clipă se temu că fusese şi ea lovită de boală. Însă după ce respiră adânc de câteva ori, senzaţia dispăru. Adunându-şi curajul, ridică din nou ulciorul cu vin pe umăr şi se întoarse în odăile lui Sarai, pentru a căpăta nişte răspunsuri.

***

Avram nu era foarte atent la discuţia dintre Eliezer şi slujitorii lui Mentuhotep II, care inspectau şi alegeau măgarii şi cămilele pe care aveau să le adauge la numărul deja înfloritor de oi şi boi ce îi fuseseră dăruiţi. Aerul din grajdurile ce păreau să se întindă la nesfârşit devenise înăbuşitor, iar mirosul, de nesuportat. Mulţimea darurilor primite de la faraon era uluitoare, însă Avram nu le putea privi fără a simţi apăsarea constantă a vinovăţiei. Sarai preţuia mult mai mult decât toate astea, însă cum i-ar fi putut spune faraonului adevărul? Se scursese deja o săptămână de când intrase în această minciună, iar suferinţa cauzată de pierderea lui Sarai era tot mai mistuitoare.

O, Adonai Elohim, cum s-o iau înapoi? Rugăciunea aceasta îi frământase mintea în timp ce-şi imaginase tot felul de scenarii de evadare, la urmă însă renunţând la idee. Ar fi riscat atât viaţa lui, cât şi pe a ei dacă i-ar fi spus acum adevărul faraonului. Şi totuşi, nu putea părăsi Egiptul fără ea.

Un zgomot venit dinspre intrarea în grajduri îi atrase atenţia. Atinse braţul lui Eliezer, făcându-i semn să-şi îndrepte privirea într-acolo.

Un sclav cu bustul gol, purtând doar o bucată de pânză în jurul şoldurilor, veni şi se plecă adânc în faţa supraveghetorului.

— Ridică-te şi vorbeşte, spuse supraveghetorul.

Îşi îndreptă colierul încrustat cu nestemate de la gât şi privi în jos la sclavul cu pielea mai întunecată decât a lui.

— Ordin de la faraonul Mentuhotep II. Trebuie să vii îndată!

— Ce este atât de important?

— O boală s-a abătut asupra fiilor, a soţiilor şi a fiicelor împăratului. Împăratul a trimis după preoţi şi ghicitori, ca să afle cauza. A poruncit ca fiecare supraveghetor să se prezinte la el deîndată.

Din nou, sclavul se plecă adânc, iar supraveghetorul îi îngădui să plece.

Avram se uită la Eliezer, simţind cum tensiunea şi frica îi cuprind sufletul. Eliezer se aplecă spre Avram.

— Toate soţiile?

Avram îşi simţi capul vâjâind. Pentru ce ar fi fost scutită Sarai? Se uită la Eliezer, frecându-se la ceafă.

— Trebuie să facem ceva.

— Poate că Sarai nu s-a îmbolnăvit.

Avram se îndreptă spre uşă şi ieşi afară, la aer.

— Poate că Adonai a ferit-o.

Dar oare ar fi ferit-o?

— Avem nevoie de un plan. Trebuie s-o luăm înapoi.

Avram îşi coborî glasul, auzind sunetul copitelor unui măgar pe pământul bătătorit din spatele său.

Un slujitor ţinea frâiele.

— Vom duce animalele cu şlepurile până la tabăra ta din Sucot, stăpâne.

Se înclină înaintea lui Avram şi trecu pe lângă el, urmat de un şir de slujitori ce duceau cu ei încă nouăsprezece măgari.

Supraveghetorul se grăbi să i se alăture lui Avram în timp ce slujitorul păşi înainte.

— Trebuie să te părăsesc. Ceilalţi slujitori se vor îngriji să-ţi pună deoparte toate darurile din partea faraonului. Nu trebuie decât să mergi după mirosul de cămile până în spate.

Făcu un semn spre uşă şi dincolo de ea, în direcţia opusă celei care ar fi vrut să se îndrepte Adam.

— Le vei mirosi înainte de-a da ochii cu ele.

Îşi înclină capul, apoi se răsuci.

— Aşteaptă! strigă Avram după el.

Bărbatul se întoarse, vizibil iritat.

— Nevestele faraonului. Sora mea se află printre ele. Trebuie aflu cum îi merge.

Ochii bărbatului se măriră când îi auzi temerarele cuvinte.

— Membrilor de familie nu le este îngăduit să viziteze cele ai noi achiziţii ale faraonului. După ce se va aşeza în calitate de ţie sau concubină – doar atunci o vei putea vizita. Iar asta ar tea dura şi un an.

Un an! Avram simţi cum i se topeşte inima.

— Dar boala asta... trebuie să existe o excepţie, să aflu cum simte.

Inima îi era împovărată de spaimă şi văzu un licăr de simpatie privirea omului.

— Îmi pare rău. Nu te pot ajuta.

Privi în urma sa.

— Nu-l pot lăsa pe faraon să aştepte.

Se îndepărtă fără să arunce o privire înapoi.

Avram se simţi cuprins de deznădejde. Se întoarse când iezer îl atinse pe umăr.

— Nu dispera, Avram.

Însă nu se putea opune senzaţiei că se prăbuşea în gura desisă a Şeolului. Dacă n-o putea aduce înapoi pe Sarai, ce rost ai avea să trăiască?

***

Sarai acceptă din mâna tremurândă a lui Agar o cupă cu vin es cu mirodenii. De când se întorsese de la cămări, fata nu cuse nimic altceva decât să se agite şi să bodogănească în limba ipteană, iar neliniştea ei nu ajuta deloc gândurile deja tulburate

ale lui Sarai. Duse băutura la buze, ținând pe limbă conținutul picant, însă senzația amețitoare la care se așteptase n-o cuprinse, iar vinul nu ușură tensiunea pe care o simțea înăuntrul ei.

Frustrată, puse cupa deoparte și se ridică.

— Agar, așază-te. Te agiți atâta, încât simt că amețesc. Nu poți ajuta soțiile și fiicele faraonului agitându-te în halul ăsta. Dacă se poate face ceva, trebuie să cauți o modalitate de a le ajuta și apoi să acționezi.

Se îndreptă spre fată și-i făcu semn să se așeze pe scaunul de obicei rezervat nobililor, nu slujitorilor. Însă curtoazia nu-și mai avea locul acum.

Când Agar ezită, Sarai îi zâmbi încurajator. Se îndreptă spre o fereastră și privi grădina, singurul loc ce-i îngăduia să respire adânc, cu toate că nimic de aici n-o făcea să se simtă acasă.

— Cum te pot ajuta, Agar?

Oare cât va mai putea să se prefacă? Exista vreo șansă de a spune adevărul cuiva pentru ca acesta să ajungă la urechile faraonului? Ar putea fi scutită, în felul acesta, de căsătoria cu împăratul?

— Eu... adică, se zvonește...

Sarai se întoarse auzind cuvintele șovăielnice ale fetei. Agar trase de minusculul ei veșmânt, pentru ca să-și acopere mai bine pieptul dezgolit. Sarai răsuflă ușurată, bucurându-se că o poate privi pe fată fără a se simți stânjenită.

— Dacă ai ceva să-mi spui sau să mă întrebi ceva, nu te teme s-o faci.

Agar își încrucișă brațele pe piept și privi în podea.

— Boala asta... vine probabil de la un zeu mai mare decât zeii Egiptului, căci zeii noștri nu i-au protejat pe oamenii noștri așa cum ar fi trebuit.

Își ridică privirea spre Sarai, ochii ei întunecați fiind plini de întrebări.

— Zeul tău îi întrece oare în putere pe zeii străvechi ai poporului meu?

Inima lui Sarai tresăltă văzând privirea chinuită din ochii lui Agar. Fără să vrea, făcu un pas înapoi, gândindu-se ce să răspundă.

Adonai Elohim era mai puternic decât zeii Egiptului? Nu făcuse nimic pentru a o împiedica să fie luată în haremul faraonului. Însă oare El să fi fost acela care trimisese boala în casa faraonului?

— Crezi că „boala" asta, cum o numeşti, este lucrarea unui zeu? Poate că de vină sunt duşmanii împăratului, care au vrut să-i otrăvească familia.

Sarai se întoarse, simţind nevoia subită de a face câţiva paşi. Ieşi din încăpere pe uşa din zăbrele şi se îndreptă spre eleşteu.

Agar o urmă cu paşi înceţi.

— Numai un zeu putea face asta, stăpână. Ta... Faraonul are mulţi străjeri care-i sunt loiali. Niciun duşman n-ar putea trece dincolo de ziduri. Nu în felul acesta.

Sarai se opri la marginea eleşteului şi se aplecă pentru a smulge petala unei flori de lotus. Strânse între degete marginile fine şi o duse la nas, adulmecând mirosul puternic. Oare floarea asta putea creşte în Canaan? Se scutură. Canaanul era pierdut pentru ea.

La fel şi Avram.

Simţi un dor mistuitor după soţul ei şi genunchii i se înmuiară. Se clătină, întinzând mâna după un punct de sprijin. Agar se avântă spre ea şi o prinse uşor de braţ.

— Te simţi bine, stăpână? Şi tu eşti bolnavă?

Sarai se îndreptă, sprijinindu-se de Agar. Închise ochii, trăgând adânc aer în piept.

— Nu sunt bolnavă. Mi-e dor de casă.

Întâlni privirea îngrijorată a lui Agar, apoi aruncă petala zdrobită de lotus în eleşteu. Arătă spre camera de zi şi se îndreptă într-acolo, aşezându-se pe marginea divanului.

— Îţi voi spune, Agar, că nu-L cunosc pe Dumnezeul soţului meu la fel de bine ca şi el, însă ştiu că este Creatorul Elohim, Făcătorul cerului şi al pământului. Avram ar spune despre El că este atotputernic. În ce mă priveşte, nu ştiu, însă mi-ar face plăcere să văd că ceea ce spune Avram este adevărat.

Îşi împreună mâinile în poală.

— Soţul tău, stăpână? Zeul faraonului este Ra, iar faraonul întruchipează divinitatea. Vei ajunge curând să-l cunoşti, atunci când va veni la tine.

Cercetă privirea lui Sarai, însă aceasta nu tresări, nici nu ascunse adevărul de pe chipul ei.

— Vorbeşti despre faraon...! nu-i aşa?

Tăcerea se aşternu între ele ca un zid gros de incertitudine.

— Îmi pare rău, stăpână. N-am vrut să sugerez... N-am vrut să aduc vreo ofensă.

Se aplecă adânc, iar Sarai se întrebă dacă fata se temea cumva că Dumnezeul lui Avram s-ar fi aflat la dispoziţia ei şi ar putea să poruncească să trimită boala asupra fetei pentru faptul că îndrăznise să-şi chestioneze stăpâna.

— Nu trebuie să te temi de mine, Agar. Nu-ţi fac niciun rău.

Se ridică şi se îndreptă spre fereastră.

— În ce priveşte întrebarea ta, prefer să nu răspund la ea şi totuşi, dacă nu spun cuiva, mă tem că am să înnebunesc în locul acesta.

Până şi compania lui Melah era de preferat slujitorilor dezbrăcaţi şi acestei noi lumi de singurătate. Îşi dorea să se întoarcă acasă.

— Ce anume să spui, stăpână?

Agar ridică cupa de pe masă şi i-o întinse lui Sarai, ca şi cum şi ei i-ar fi venit să facă ceva ca să nu înnebunească. Oare boala aceasta adusese cu sine şi un duh de frică? Atmosfera din jur era teribil de apăsătoare.

Sarai acceptă cupa şi privi în ea.

— Nu mă refer la faraon, Agar. Este un alt soţ despre care vorbesc. Avram, bărbatul care a stat alături de mine înaintea faraonului Mentuhotep II, este, într-adevăr, fratele meu, însă este doar fratele meu vitreg.

Se opri doar o clipă, deşi această mărturisire i-ar fi putut aduce moartea.

— El este şi soţul meu.

Capitolul 15

Agar păşi pe vârful picioarelor în curtea pavată cu un mozaic ce înfăţişa în mod artistic imaginile familiare ale zeilor egipteni. Tâmplele îi pulsau în ritmul rugăciunilor lălăite ale preoţilor, în timp ce un prezicător ridică o vergea sculptată deasupra capului acoperit cu perucă neagră, înălţând incantaţii în încăpere. Un altul, împovărat de ani, sufla asupra conurilor înalte, umplute cu tămâie, trimiţând spre zei fumul acesteia.

Agar îl zări pe Osahar alături de ceilalţi supraveghetori ai împăratului, într-un grup compact adunat în apropierea tronului aurit. Îşi croi drum prin mulţimea slujitorilor până când ajunse lângă el. Îi atinse braţul, ridicându-se pe vârfuri ca să-i ajungă la ureche.

— Trebuie să vorbesc cu tine.

Bărbatul încuviinţă, se desprinse de grup şi o călăuzi spre o coloană sculptată, lângă zid.

— N-ar trebui să te afli aici. Dacă împăratul te-ar recunoaşte înveşmântată în veşminte de slujnică...

— Împăratul nu mă recunoaşte niciodată.

Îi făcu semn să se apropie de ea.

— Ştiu care este motivul bolii.

Trase aer în piept, pentru a-şi face curaj.

— Cauza este noua lui soție, Sarai. Ea nu este... adică... femeia are deja un soț. Bărbatul care este fratele ei îi este și soț.

Osahar se îndreptă de spate, umerii săi lați lucind în zăduful amiezii, privind-o tulburat.

— Ești sigură de asta?

Agar încuviință.

— Zeul ei este supărat că tatăl meu – că faraonul a luat-o de soție când deja aparținea unui alt bărbat. Omul acesta, Avram, probabil că este un profet al zeului, dacă el și soția lui sunt atât de onorați de el.

Frica umplu ochii negri ai lui Osahar. Își mută privirea de la fată spre împărat, apoi la preoți și înapoi la fată.

— Trebuie să-i spui, Osahar. Tatăl meu nu va avea odihnă până când nu va avea un răspuns.

Preoții urmau să înceapă să-și facă crestături în piele sau cineva va sfârși prin a fi învinuit și executat dacă unul dintre ei nu vorbea, iar asta cât mai repede.

— Dacă te duci, voi sta în spatele tău și-ți voi întări cuvintele. Împăratul va lua aminte mai bine dacă vor fi doi care să-i spună același lucru.

El o privi, apoi clătină din cap.

— N-ar trebui să mergi, stăpână Agar. Asta este îndatorirea unui slujitor, nu a unei prințese.

Înainte ca fata să poată răspunde, el se întoarse și se îndreptă cu pași mari spre masa la care era așezat scribul împăratului, așternând cuvinte pe foaia de papirus cu un fir subțire și lung de trestie. Agar se apropie de el atât cât să poată asculta, însă rămase ascunsă în spatele unui stâlp.

— Am vești pentru faraon.

Osahar se aplecă peste masa la care era așezat scribul.

Bărbatul îl privi pe Osahar de parcă întreaga afacere l-ar fi plictisit la culme.

— Împăratul este ocupat cu treburi importante.

Flutură din mână spre prezicători și preoți.

— Doar nu te gândești să le întrerupi incantațiile și rugăciunile.

Îl privi cercetător pe Osahar din cap până-n picioare.

— N-o vor face pentru tine.

— Ceea ce am de spus priveşte chiar această chestiune. Ştiu care este cauza urgiei.

Cuvintele sale şoptite îl făcură să tresară.

Se ridică pe jumătate de pe scaun, aplecându-se spre Osahar.

— De unde ştii lucrurile astea?

— N-are importanţă.

— Ba are. Dacă vrei să obţii o audienţă la faraon, îmi vei spune deîndată.

Osahar se îndreptă de spate, scoţându-şi în afară bărbia pătrăţoasă.

— Explicaţiile i le voi da împăratului.

Se uită în jos la scrib.

— Vrei să fii răsplătit pentru că ai oprit nebunia asta sau nu?

Agar privi cum o umbră de îndoială îşi făcu loc în privirea dispreţuitoare a scribului. Făcu un pas înainte. Nu-l putea lăsa pe Osahar să-şi pună viaţa în pericol.

— Noua soţie este deja căsătorită.

— Poftim?

Glasul scribului răsună strident. Agar tresări puternic şi privi peste umăr. Ochii împăratului erau fixaţi asupra ei.

— Vino în faţă.

Două bătăi puternice din palme puseră stavilă zarvei prezicătorilor şi a preoţilor, iar liniştea se aşternu peste mulţimea adunată. Nu era nicio urmă de bunăvoinţă în tonul împăratului, iar Agar nu se putu ascunde de privirea aspră a acestuia.

— Păşeşte în faţă.

Osahar se avântă înainte şi se aruncă cu faţa la pământ înainte ca Agar să facă ceva, însă privirea tatălui ei nu-i părăsi chipul.

— Ce înseamnă asta? îl întrebă pe Osahar. Vorbeam cu fata.

Agar îşi sili picioarele să se mişte, abia respirând. Se opri la baza treptelor pe care obişnuia să se joace când era copilă şi îngenunche, apropiindu-şi faţa de pardoseală.

Pentru ce-mi tulburi curtea? Eşti oarbă, nu vezi ce se întâmplă aici? Vorbeşte degrabă, până nu poruncesc să fii aruncată la crocodili.

- Iertare, stăpâne. Îmi îngădui să vorbesc?

Aşteptă, cu inima bătându-i puternic în piept.

— Ridică-te şi vorbeşte.

Ea îşi înălţă capul, însă nu se ridică de pe genunchi.

— Iertare, domnul meu, însă ştiu care este cauza urgiei.

Cârja şi biciul nu se clintiră în mâinile tatălui său, iar privirea sa regală ar fi făcut să pălească până şi razele soarelui. Oare o recunoscuse?

— Spune-mi ce crezi că ştii.

Ochii i se îngustară, iar gura i se strânse.

— Noua soţie, Sarai, este singura soţie a faraonului neatinsă de febra ciudată şi de boală.

— Neatinsă defel?

Răsuci biciul în mâini. Agar clătină din cap.

— Nu, domnul meu. Cred că zeul ei o protejează probabil de ceea ce s-a abătut asupra restului casei faraonului. Când am întrebat-o despre zeul ei, mi-a mărturisit că nu-L cunoaşte pe zeul soţului ei aşa cum îl cunoaşte acesta. M-am gândit îndată că vorbeşte despre tine, o împărate, însă cuvintele ei erau prea neclare, iar înţelesul lor l-am priceput îndată după aceea. Ea are deja un soţ, domnul meu.

— Cu neputinţă! Cine ar îndrăzni să-l mintă pe faraon, Domnul celor Două Ţinuturi?

Se aplecă, iar încheieturile degetelor i se albiră pe cârja şi biciul pe care le ţinea în mâini, şarpele din coroana sa părând a împroşca venin odată cu vorbele sale.

Agar înghiţi, frica împiedicând-o să respire. Dacă ar fi recunoscut-o acum, ar fi ştiut că şi ea îl minţise.

Bărbatul Avram nu-i este doar frate, ci şi soţ.

Nu vorbeşti ca o roabă. Unde ai învăţat graiul ăsta cultivat?

Agar îşi simţi stomacul întorcându-i-se pe dos. Ce s-ar întâmpla dacă i-ar spune tatălui ei adevărul?

— A fost în casa faraonului multă vreme, stăpâne. A învățat bine de la cei cărora le slujește.

Cuvintele lui Osahar îi făcură inima să bată mai repede. N-ar fi trebuit să vorbească. Nu putea suporta să-l piardă!

Fata privi spre tatăl ei, a cărui tăcere o speria. În cele din urmă, acesta ridică biciul și-l flutură.

— Aduceți-l la mine pe străinul Avram.

Zece slujitori porniră să ducă la îndeplinire porunca faraonului, iar cei aflați lângă zidurile sălii începură să șușotească între ei. Faraonul privi de la Agar la Osahar.

— Veți sta deoparte și veți aștepta. Dacă descopăr că ați spus adevărul, veți trăi. Dacă v-ați mințit împăratul, noaptea asta veți dormi cu crocodilii.

Agar se aplecă cu fața la pământ încă o dată, închinându-se înaintea tatălui ei, apoi se ridică în grabă și se alătură lui Osahar sub coloanele ce împodobeau sala tronului faraonului. Soarta îi va fi hotărâtă curând. Dacă noua soție o mințise, își riscase viața pentru nimic.

***

— După ce cămilele sunt încărcate în șlepuri alături de restul darurilor de la faraon, ne putem întoarce în tabără.

Eliezer veni lângă Avram.

— Sau putem găsi un loc în cetate, până când te vei hotărî ce-o să faci.

Avram trase greu aer în piept.

— N-o pot părăsi. Cum poți să-mi sugerezi așa ceva?

Își flutură mâna în direcția darurilor tot mai numeroase din partea faraonului – animale și slujitori, șei din piele și pături țesute cu măiestrie.

— La ce bun asemenea daruri fără Sarai?

Strânse din pumni, simțind căldura soarelui de amiază sub turbanul închis la culoare, având senzația că se va topi de năduf.

Sunetul apăsat de paşi îl smulse din gândurile dureroase. Se întoarse la vederea a douăzeci de soldaţi egipteni ce se apropiau pe drumul pavat cu pietre, acoperiţi cu coifuri şi purtând scuturi şi săbii.

— Avram din Ur, trebuie să vii cu noi deîndată. Faraonul Mentuhotep vrea să-ţi vorbească.

Avram păşi înainte.

— Aveţi veşti despre Sarai? Este bine? Spune-mi ce ştii.

Soldatul ridică uşor din umăr.

— Faraonul îţi va spune, dacă va binevoi să-ţi spună. Trebuie să vii. Acum.

Puse o mână pe mânerul sabiei.

— Şi voi veni îndată ce îmi vei răspunde la întrebare.

Avram fu cuprins de frică, gândurile învălmăşindu-i-se în minte. Dacă Sarai fusese atinsă de boală...

— Îndrăzneşti să pui întrebări soldaţilor faraonului?

Îşi scoase sabia dintr-o mişcare scurtă, rapidă. Avram simţi vârful lamei sub bărbie.

— Vei veni.

Eliezer păşi înainte.

— Iertaţi-l pe tatăl meu.

Puse o mână pe umărul lui Avram.

— A vorbit fără să gândească.

Soldatul îl privi aspru pe Avram, apoi îşi retrase încet sabia.

— Trebuie să vii deîndată. Mai vino cu astfel de vorbe la mine şi vei simţi nu doar vârful sabiei mele.

Eliezer schimbă o privire cu Avram. Pentru ce şi-a trimis împăratul soldaţi, când un singur slujitor ar fi fost îndeajuns? Oare considera că Avram e primejdios sau se temea că are să fugă? Avram îşi înăbuşi un hohot batjocoritor de râs. Ca şi cum ar fi avut de ales.

Avram îşi plecă capul spre soldat.

— Condu-mă, spuse el, şi se trezi deîndată înconjurat de soldaţi, parcurgând distanţa scurtă, prevestitoare de rău, spre palatul faraonului.

Capitolul 16

Mersul sacadat al unor paşi grăbiţi o trezi pe Sarai din amorţeală. Îi spusese adevărul slujnicei Agar, iar acum veneau după ea. Ce se va alege de ea, de Avram? Frica încercă s-o doboare, însă Sarai se îndreptă de spate, hotărâtă să moară dacă va fi nevoie. Mai bine moartea decât viaţa în odăile aurite ale faraonului.

O, Adonai Elohim, ai milă de noi!

Dacă Dumnezeul lui Avram îi auzea rugăciunea, nu ştia, însă faptul că-şi împărtăşea povara Celui Nevăzut o linişti.

Deschise uşa auzind o bătaie puternică. Unul dintre soldaţii faraonului bolborosi câteva fraze în limba egipteană pe care nu reuşi să le înţeleagă, făcându-i semn în acelaşi timp să-l urmeze de-a lungul aleii pavate. Întinse mâna după vălul pe care-l pusese deoparte când sosise, aruncând o ultimă privire la această încăpere străină. Nimic de aici nu-i aparţinea şi putea părăsi totul cu dragă inimă. Îşi acoperi capul cu vălul şi porni cu bărbia ridicată şi pasul semeţ, străjuită de soldaţii egipteni.

Drumul se dovedi a fi acelaşi pe care sosise cu o săptămână în urmă, larg, străjuit de coloane şi şerpuind, cu aceleaşi chipuri cioplite care o priveau de sus, cu ochi acuzatori. Glasuri străine

se amestecau într-o cacofonie de vorbe zorite, iar fumul amețitor de tămâie făcea dificil să respiri. Cu fiecare pas pe care-l făcea simțea un dor tot mai mare de casă și o groază tot mai adâncă. Trase adânc aer în piept când se opriră în fața ușilor duble, ornamentate. O pisică neagră, lucioasă, se strecură pe lângă ea și intră în sala tronului, ușile închizându-se în urma ei. Se cutremură. Astfel de animale nu-și aveau locul în palatele împăraților.

Trâmbițele răsunară, iar soldații mărșăluiră tot mai strâns în preajma ei.

— Iat-o!

— Alungați-o! Alungați-i pe amândoi!

— Aruncați-i la crocodili!

Voci de slujitori, nobili și preoți se ridicară din stânga și din dreapta, în timp ce se apropie de tronul bogat ornamentat. Știau. Și-i urau prezența aici.

Îl zări pe Avram stând lângă trepte, cu capul plecat, împovărat de amărăciune. Știa. Gândul o îngheță.

Soldații se opriră la o oarecare distanță de faraon și îngenunchează. Urmându-le pilda, Sarai făcu la fel. Tăcerea se așternu peste încăpere, întreruptă doar de respirația greoaie a soldaților.

— Avram din Ur, ce mi-ai făcut?

Cuvintele faraonului Mentuhotep răsunară aspru în urechile ei.

— Pentru ce nu mi-ai spus că această femeie este soția ta?

Cârja se mișcă în mâna sa cu lejeritatea unuia care deținea puterea și autoritatea, unul care ținea în mâini destinul împăraților. Arătă spre stânga sa, unde se afla un grup de slujitori. O femeie păși înainte, iar Sarai o recunoscu pe slujnica Agar.

— Slujnica îmi spune că femeia nu este sora ta, ci soția ta. Este adevărat?

Sarai aruncă o privire spre Avram, care stătea cu mâinile încleștate în fața sa. O privi și se înfioră, apoi întâlni privirea faraonului.

— Este adevărat.

— Atunci pentru ce ai spus: „Este sora mea" și, astfel, am luat-o de soție?

Pieptul lui Avram se ridică într-un oftat adânc.

— Iartă-mă, domnul meu. Am crezut că o pot proteja mai bine în calitate de frate decât de soţ. Este adevărat că îmi este soră pe jumătate. Un frate are drepturi pe care un soţ nu le are.

Buzele faraonului se strânseră într-o linie subţire, cu ochii scăpărând.

— Ai adus mânia zeilor asupra noastră! Credeai că poţi scăpa de zei cu minciuna asta?

— Unul singur, împăratul meu. Dumnezeu Creatorul, Adonai Elohim, este acela care a adus urgia aceasta asupra casei faraonului. El singur are această putere. Eu sunt slujitorul Său.

Capul lui Avram se ridică şi privirea lui o întâlni pe a lui Sarai. Ea îşi înclină capul, cu un mic zâmbet.

Îşi întoarseră amândoi privirile spre faraon. Focul din ochii acestuia se potolise şi fusese repede înlocuit de o teamă cumplită.

Împăratul clipi, încercând să-şi ascundă frica.

— Nu ştiu dacă-mi spui adevărul sau nu. Iat-o pe soţia ta, la o şi pleacă!

Străjerii o apucară pe Sarai de braţe şi o escortară lângă Avram. Se simţi cuprinsă de un fior când auzi schimbarea bruscă de ton a faraonului. Privi la Avram, văzând credinţă şi putere în atitudinea lui de acum încrezătoare.

— Luaţi-l pe acest om şi tot ce i-am dăruit, spuse Mentuhotep cu glasul dur ca piatra, şi escortaţi-i afară din ţara mea. Aveţi grijă ca nimeni să nu-l atingă sau să-i facă tulburare.

Sarai îşi ridică capul auzind aceste cuvinte şi întâlni privirea faraonului. O zări pe Agar stând lângă treptele tronului, plecată într-un genunchi şi cu capul plecat. Nădăjduia că fata nu va fi pedepsită pentru ceea ce îi dezvăluise Sarai. Oare faraonul o va învinovăţi pe Agar după plecarea lui Avram?

Ca şi când i-ar fi citit gândurile, faraonul se uită la Agar, încruntându-şi şi mai tare sprâncenele.

— Slujnica aceasta a fost un dar pentru tine, spuse el, privind-o din nou pe Sarai, vocea îmblânzindu-i-se uşor. Ia-o şi pleacă.

Spunând acestea, se ridică de pe tron şi dispăru în spatele unei perdele groase, brodate.

Sarai fu uimită de faptul că împăratul i se adresase direct. Expresia sa, deşi impenetrabilă, trădase o uşoară urmă de regret. În timp ce împăratul se retrăgea, Sarai privi la Agar. Expresia îndurerată de pe chipul fetei care îl privea pe faraon plecând, atinse profund inima lui Sarai. Ştia ce înseamnă să te desparţi de tot ce ai mai drag. Simţi o dorinţă arzătoare de a o mângâia pe fată, însă înainte de a gândi ce avea să facă, simţi strânsoarea fermă a lui Avram pe braţ, îndemnând-o să pornească din loc. Soldaţii îi înconjurară, potrivindu-şi paşii cu ei, însoţindu-i afară din încăperea strălucitoare, în josul treptelor de marmură şi dincolo de porticul cu coloane, spre cheiul din Teba, unde slujitorii aşteptau să-i conducă la corabie.

***

Lumina stelelor străpungea întunericul nopţii, în timp ce ultimul piron al cortului fu implântat în pământ, dincolo de graniţele Egiptului. Sarai înfoie pernele aflate în colţul cortului său, recunoscătoare pentru rogojina pe care urma să doarmă în noaptea asta, indiferent cât de tare ar fi fost pământul sub ea. Cortul ei bine ştiut, din păr de capră, i se înălţa deasupra creştetului, iar dinspre cortul egiptean din pânze, instalat în apropiere pentru slujnicele egiptene, răzbăteau glasurile acestora. Tânăra Agar rămăsese tăcută pe tot parcursul călătoriei, iar ochii plecaţi în pământ purtau urme uşoare de lacrimi.

— Mulţumesc, Agar, pentru că m-ai ajutat să mă întorc la adevăratul meu soţ, spusese Sarai, încercând să se apropie de ea, la o săptămână după ce corabia părăsise Teba. Însă îmi pare rău că ai fost silită să-ţi părăseşti ţinutul natal. Dacă preferi să te las într-o cetate unde faraonul n-are să te găsească...

Agar clătină din cap.

— Nu există cetate unde faraonul să nu aibă ochi.

Deşi după privirea ei deznădăjduită, Sarai se întrebă dacă faraonul o remarcase într-adevăr pe Agar atât cât credea ea.

Gândul o tulbură, însă acum tot ce-şi dorea era ca Avram să vină la ea şi s-o ţină încă o dată în braţele lui.

Însă glasurile din jurul ei se transformară în respiraţii liniştite şi Avram tot nu venea. Fu cuprinsă de dezamăgire, retrăind sentimentele de durere şi abandon pe care le cunoscuse pe parcursul zilelor petrecute în palatul faraonului. Unde era Avram?

Ridică învelitoarea de la uşa cortului şi păşi în lumina lunii. Din focul aprins se înălţau scântei în văzduh şi zări o siluetă aşezată pe una din pietrele mari de lângă foc. Se apropie, înfăşurându-şi mantia mai strâns în jurul trupului, pentru a se feri de aerul răcoros al nopţii. Îl recunoscu pe soţul ei, aşezat lângă focul de tabără, cu coatele pe genunchi şi cu capul în mâini. Se apropie încet şi se aşeză lângă el, fără o vorbă. În cele din urmă, îşi aşeză o mână pe braţul lui.

— Vino şi te odihneşte lângă mine, preaiubitul meu, spuse ea, strângându-l uşor de braţ. Am nevoie de tine.

El nu se mişcă, nici nu răspunse.

— Avram?

El se îndreptă de spate şi o privi adânc în ochi, însă privirea lui nu trăda nimic. Ce gânduri se ascundeau în spatele ochilor lui negri? Pentru ce n-o îmbrăţişa? Se apropie de el mai mult, nădăjduind că mireasma parfumului ei sau dorinţa din privirea ei îl va atrage.

El se ridică. O luă de mână, o ridică în picioare şi-i petrecu braţul pe după al său. Rămase tăcut în timp ce o conduse înapoi, la cortul ei, însă n-o urmă înăuntru. Îl privi cum studiază interiorul cortului, ca şi când i-ar fi fost necunoscut. Însă nimic nu se schimbase, cu excepţia câtorva piese de mobilier pe care împăratul i le dăruise împreună cu restul darurilor. Însă rămase în pragul cortului, nesigur.

— Vino, spuse ea, luându-l de mână şi trăgându-l spre rogojină. Te rog, soţul meu. Ia-mă în braţe.

Îi îngădui să-l conducă la rogojină şi se întinse, punându-şi mâinile sub cap, privind fix stâlpul de lemn al cortului.

— Nu merit să-mi spui astfel.

Tristețea din glasul lui îi mișcă inima. Cât de mult îl iubea pe omul acesta!

— Ei bine, meriți sau nu, *ești* soțul meu și nu vreau pe nimeni altul.

Își adună picioarele sub ea și trasă cu degetul o linie pe brațul lui.

El o privi, iar ea îl simți însufletindu-se, cu toate că privirea îi trăda o anumită reținere. Avram o apucă de încheietură și o trase lângă el, petrecându-și brațele puternice în jurul trupului ei. Ea trase în piept mireasma tunicii lui și-l simți fremătând lângă ea. În timp ce norii se perindau în dreptul lunii, împiedicând lumina să se strecoare prin crăpăturile pereților din păr de capră, buzele lui Avram le găsiră pe ale ei. Sarai era din nou acasă și de data asta n-o să-l mai lase niciodată să plece.

Partea 2

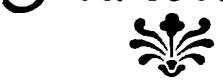

Lot, care călătorea împreună cu Avram, avea şi el oi,
boi şi corturi. Şi ţinutul acela nu-i încăpea să locuiască
împreună; căci averile lor erau aşa de mari,
încât nu puteau să locuiască împreună.
GENEZA 13:5–6

Lot şi-a ales toată câmpia Iordanului şi a mers spre răsărit.
Astfel s-au despărţit ei unul de altul. Avram a locuit în
ţara Canaan, iar Lot a locuit în cetăţile din câmpie
şi şi-a întins corturile până la Sodoma.
Oamenii din Sodoma erau răi şi afară din cale
de păcătoşi împotriva Domnului.
GENEZA 13:11–13

Capitolul 17

Opt ani mai târziu

Sarai îşi aşeză vălul peste faţă, ferindu-se de vânt. Glasul Lilei şi al lui Melah se amestecau cu vorbirea străină a lui Agar şi a celorlalte slujnice egiptene. Tăifăsuiala asta amestecată îi dădea dureri de cap lui Sarai. Se îndepărtă cu capul plecat pentru a se feri de vânt, îndreptându-se spre înălţimea pe care era aşezat altarul de piatră. Avram se afla în apropiere. Îşi înfipsese toiagul în ţărână şi, cu spatele drept, îi privea pe Eliezer şi pe unul dintre păstorii mai tineri călăuzind mieii aleşi spre locul de jertfă.

Auzi sunet de paşi pe prundiş şi se întoarse, zărind-o pe Melah îndreptându-se greoi spre ea. Se opri în dreptul lui Sarai.

— N-am înţeles niciodată scopul jertfelor de animale.

Melah îşi scutură praful de pe mânecă şi-şi înălţă bărbia, cercetând-o pe Sarai cu o privire scurtă.

— Îmi lipsesc ceremonialul, ritmul şi graţia închinării de la templu. Spune-mi sincer, ţie îţi place altarul acesta grosolan când îl compari cu frumuseţea ziguratelor?

Sarai îşi luă ochii de la Melah şi îşi îndreptă privirea spre altarul lui Avram. Pietrele nu erau tăiate sau cioplite dintr-o carieră,

ci luate din pământ, de mărimi şi forme diferite, lipsite de simetrie sau alese pentru a se potrivi perfect una deasupra celeilalte. Lemnele – vreascuri de toate mărimile, unele mai subţiri, altele mai groase – zăceau într-un morman deasupra pietrelor, aşteptând jertfa. Categoric, nu se asemăna cu ziguratele impresionante din Ur.

Îşi întoarse privirea înapoi, la Melah.

— Există frumuseţe în amândouă, doar că în mod diferit.

N-ar fi recunoscut niciodată în faţa nepoatei sale, însă altarele lui Avram erau prea simple şi neatrăgătoare în comparaţie cu templele poporului lor.

— Te întrebi vreodată cum ar fi fost să rămânem în Egipt? Mi-ar fi plăcut să văd interiorul templelor lor. Chipurile zeilor lor erau pretutindeni, iar măiestria cu care erau lucrate era impresionantă.

Melah se apropie atât de mult, încât Sarai îi putea simţi răsuflarea.

Sarai făcu un pas înapoi.

— Nu-mi doresc să mă întorc în locul acela, nici măcar în gând. Mai ales în gând.

Se întoarse din nou cu faţa spre altar şi închise ochii. Amintirile se estompaseră în cei opt ani de când făcuseră acea nefericită călătorie în Egipt, însă slujitorii egipteni pe care-i primiseră îi aminteau mereu de asta.

— Mă gândeam... dacă vei vrea vreodată să vinzi câţiva egipteni... cred că ţi-ar putea aduce un preţ bunicel. Iar pe Agar aş păstra-o pentru mine.

Ridică dintr-un umăr, privirea ei sugerându-i lui Sarai că i-ar face un favor.

Sarai tresări şi ridică o sprânceană, curioasă.

— Pentru ce ar fi Agar mai diferită de celelalte slujnice?

Dacă Melah o dorea pe Agar, nici nu se gândea să se despartă de ea.

Melah flutură din mână, ca şi când ar fi vrut să alunge gândul.

— N-are importanţă.

— Atunci de ce ai spus asta?

Melah oftă dramatic.

— Foarte bine, însă dacă ți-aș spune, ți-ai dori s-o păstrezi.

Sarai își înăbuși un geamăt.

— Spune-mi.

Mirosul de carne arsă ce se ridica de pe altar îi atrase privirea. O discuție atât de frivolă, la o ocazie atât de solemnă! Se îndepărtă de altar, trecu pe lângă copaci și coborî colina.

Melah o urmă îndeaproape.

— Face cele mai bune aluaturi, iar când îți spală picioarele, când pune ea mâna, ai impresia că te topești, nu alta.

Sarai se opri brusc și se întoarse cu fața spre nepoata ei.

— Lot ți-a cumpărat și ție sclavi egipteni. Ce-ți veni s-o pui pe slujnica mea să facă treaba slugilor tale?

Simți cum se înfurie la gândul că Agar nu se deranjase să ceară permisiunea lui Sarai pentru asta și că nici Melah, nici Agar nu păreau să-și respecte locul ce li se cuvenea.

— Slujnicele mele erau ocupate. Agar părea destul de binevoitoare. În plus, sunt egipteni. Ce contează cui slujesc?

— N-ar trebui să-ți reamintesc faptul că eu am fost cea nevoită să suport șederea în haremul faraonului. Eu am fost cea smulsă de lângă soț, de lângă tot ce iubeam. Egiptenii ne-au fost dați ca zestre a mea. A mea. Nu sunt ai tăi, să le poruncești după bunul plac. Nu uita asta.

Sarai își încleștă pumnii, tremurând la fiecare cuvânt rostit.

— Însă n-ai devenit mireasa faraonului, nu-i așa? Se pare că ai scăpat de acolo mai bogată, cu tot necazul tău. Ba poate că te-ai și bucurat de puțin lux.

Zâmbi afectat, apoi se răsuci și coborî în grabă colina.

Sarai rămase uluită, privind-o îndepărtându-se. Simți cum se înfurie gândindu-se la aluziile răutăcioase. Cum îndrăznea! Melah nu vorbise niciodată atât de pripit sau atât de acuzator. Ea n-avea idee cât de groaznică fusese acea săptămână în care fusese separată de Avram, cât de abandonată și de trădată se simțise. Cum îndrăznea!

Tremura din cap până-n picioare, cuprinsă de furie și durere. Cuvinte atât de aspre pentru o sclavă?

Mirosul jertfei ajunse până la ea. Privi în jos, la tabăra însufleţită. Corturile egiptene se distingeau de la distanţă, pete de culoare într-o mare întunecată de corturi din piei de capră. O zări pe Agar ieşind dintr-unul, înveşmântată cu o robă dungată şi purtând un ulcior de lut pe umăr.

Melah putea să-i admire cât poftea sclavele. Însă ea câştigase dreptul de a le păstra şi oricât de copilăresc şi capricios părea acest lucru, nu avea de gând să le împartă cu nimeni.

***

Lot şedea cu picioarele rezemate de un bolovan mic, privind cum sclavii egipteni, pe care-i cumpărase recent de la nişte negustori hitiţi aflaţi în trecere, înfigeau în pământ ultimul ţăruş al cortului. O sclavă egipteană veni spre el purtând un burduf cu vin şi o tavă cu prăjiturele. Îi admiră trupul aproape dezbrăcat, iar inima începu să-i bată mai repede. Dacă i-ar fi putut citi gândurile, Melah nu l-ar fi scutit de cuvintele ei usturătoare. Cu toate acestea, îşi lăsă ochii să se delecteze în voie.

— La odihnă deja, nepoate?

Lot tresări la auzul glasului lui Avram.

— Nu te-am observat, unchiule.

Se ridică degrabă, oferindu-i lui Avram locul său.

— Vrei să mi te alături? Fata a adus destul pentru amândoi.

Avram îşi trecu o mână peste barbă, cercetând-o pe tânăra sclavă.

— Du-te la stăpâna Sarai şi spune-i că te-am trimis ca să-ţi dea nişte straie mai potrivite.

Ochii fetei se măriră şi privi de la Avram la Lot.

— Du-te acum!

Avram se întoarse spre Lot în timp ce fata se îndepărtă în grabă.

— Credeam că am spus clar, de la bun început, că egiptenii trebuie să se îmbrace ca toţi ceilalţi. Nu va fi nicio deosebire între ei şi noi.

Lot îşi încrucişă braţele peste pântecul uşor proeminent, însă nu putu privi în ochii unchiului său.

— Au haine cuviincioase. Câteodată le cer să poarte costumele din ţara lor. Trebuie să recunoşti, veşmintele egiptenilor au şi ele frumuseţea lor.

Zâmbi larg, privind la Avram, însă redeveni serios când îl văzu încruntându-se.

— Aşa vrei să-ţi creşti fiicele – crezând că asemenea veşminte sunt cuviincioase?

Lot simţi cum i se înfierbântă obrajii, dintr-odată ruşinat.

— Am apreciat ce-am văzut. E atât de greşit, oare?

Trase aer în piept, iritat de acest amestec în treburile personale.

— În plus, este sclava mea. Dacă vreau ca egiptenii să se îmbrace ca egiptenii, ce treabă ai tu?

Avram ridică din sprâncene, privirea lui rămânând fermă.

— Asta este casa mea. Împărţim aceeaşi tabără, aceeaşi mân care. Nu vreau ca bărbaţi sau femei să se expună privirilor tutu ror, oricare ar fi neamul din care fac parte.

Lot îşi lăsă greutatea pe celălalt picior. Strânse din dinţi.

— Aşa că atâta vreme cât trăiesc sub protecţia ta, facem totul după vrerea ta, fără comentarii?

— Atâta vreme cât nu te priveşte doar pe tine.

Tânăra sclavă se întoarse, îmbrăcată într-o robă cu dungi, ca cea a oricărei femei din tabără, lipsită de sclipirea frumuseţii de dinainte.

— Aici sunt vinul şi prăjiturelele cerute, stăpâne.

Lot privi de la fată la Avram, furia înlocuindu-i apetitul.

— Nu mi-e foame.

O trimise de la el cu o fluturare din mână, apoi se uită din nou la unchiul său.

— Voi accepta ce-ai spus.

Se răsuci pe călcâie şi se îndreptă furtunos spre cortul său, mormăind:

— De data asta.

Capitolul 18

Melah îşi înfăşură un şal subţire în jurul capului, apucă un coş de jos şi ieşi din cort. Se uită în jur, la slujitorii lor, simţind cum se irită văzând o tânără sclavă egipteană printre femeile ce măcinau grăunţele, în timp ce o alta îi alunga pe copiii mai mici de lângă foc.

De când avusese loc acea confruntare cu Sarai care, trebuia să recunoască, nu decursese aşa cum intenţionase, viaţa ei se schimbase. Ar fi trebuit să se gândească mai bine când o ceruse lui Sarai pe Agar, mai ales în felul în care-o făcuse. Însă când i se plânsese lui Lot, acesta păruse mult prea dornic să părăsească tabăra lui Avram.

Oare aceşti egipteni să fi fost motivul pentru care Lot plecase urechea la spusele ei? Abia dacă făcuse vreo aluzie – nici măcar nu ajunsese să se plângă de Sarai – că el îi şi dăduse dreptate. În mod normal nu ceda niciodată fără ca între ei să există măcar o mică ceartă.

Obrajii îi ardeau. Privirea lui Lot zăbovise prea mult asupra acestor femei de când părăsiseră tabăra lui Avram, mai ales atunci când purtau veşmintele egiptene pentru el, iar el nu ştia că ea îl urmărea.

Gândul îi făcu sângele să pulseze mai repede. Îşi dorea să fie stăpână pe propria avere, însă asta nu însemna că era gata să sacrifice afecţiunea soţului ei. Lot jurase să nu-şi mai ia altă nevastă şi nu putea să divorţeze de ea în mod legal, însă oare asta l-ar fi împiedicat să aibă o relaţie ilicită cu o sclavă?

— Unde te duci, mama?

Fiica ei mai mare, Kammani, se grăbi să-i vină alături, cu suflarea întretăiată. Tânăra ei soră o urma.

— Putem veni cu tine?

Melah dădu la o parte o şuviţă de păr de pe chipul fetei şi-i îndreptă şalul ce întotdeauna părea strâmb, încă din clipa în care părăsea cortul, în fiecare dimineaţă. Privi în ochii înflăcăraţi ai fetei, atât de asemănători cu cei ai tatălui ei.

— Desigur. Numai să nu vă îndepărtaţi prea tare. Mergem la câmp ca să-l vizităm pe tatăl vostru şi nu vreau să vă prindă vreun animal.

Cu toate că fata avea doar unsprezece ani, deja dădea semne de maturitate. Curând – prea curând – bărbaţii aveau să-i ceară mâna. Însă nu aici, nu încă. Cu siguranţă în cetăţile din apropiere erau bărbaţi mai buni decât cei cu care se întovărăşea soţul ei.

— Nu ne îndepărtăm, mamă.

Melah încuviinţă printr-o mişcare a capului şi porni din nou. Ku-aya, fiica mai tânără, alergă ţopăind înainte, în timp ce Kammani rămase lângă Melah.

— Îi ducem mâncare lui Abi?

— Da.

Melah îşi iuţi pasul, dintr-odată nerăbdătoare să ajungă la soţul ei.

— Pot rămâne cu Abi în câmp? A spus că o să mă înveţe să fiu păstoriţă.

Melah se uită la fiica ei, îngrozită de această idee. Deşi ştia că multe femei aveau grijă de oi, fiicele ei n-aveau să se afle printre acestea.

— Sunt alte sarcini pe care ar trebui să le învăţaţi. Lăsaţi-l pe tatăl vostru să vadă de oi. De-asta avem slujitori.

Îşi ridică capul şi zări o turmă ce păştea dincolo de ele, pe colină.

— Eşti fiica unui om mare, Kammani. Fiicele oamenilor mari nu se apleacă la sarcini atât de josnice, menite pentru bărbaţi.

— Dar îmi plac animalele. Oile au blana aşa moale!

Aproape că alerga pentru a ţine pasul cu Melah.

— Atunci roagă-l pe tatăl tău să-ţi dea una în dar. Însă nu acum. Trebuie să vorbesc cu el despre treburi mult mai importante.

Poate mai bine era să nu le fi luat pe fete. Însă nu se gândise de la bun început, iar acum era prea târziu ca să le trimită singure înapoi, în tabără.

Kammani îşi deschise gura ca şi cum ar fi vrut să protesteze, însă Melah o reduse la tăcere ridicând mâna.

— Nu mă contrazice, Kammani.

Fata tresări, ca şi când Melah ar fi pleznit-o. Bun. N-avea intenţia de-a lovi copila, însă frica atrăsese după sine o ascultare grabnică.

Kammani alergă în faţă pentru a culege flori împreună cu sora ei şi începură să se fugărească prin iarbă, râzând în timp ce se apropiară de turmă. Kammani îl zări pe tatăl ei şi ajunse în dreptul lui înaintea lui Melah.

— Abi!

Fetele îi strigară numele la unison, ţopăind de bucurie. Lot se aplecă la nivelul lor, o luă pe cea mai mică în braţe şi pe cealaltă de mână.

— Abi, mama a spus că pot să primesc un miel. Pot să mi-l aleg, Abi? Te rog!

Melah se sili să nu-i răspundă furioasă. Copilul era incorigibil, întotdeauna insista să se facă după bunu-i plac. Iar tatăl ei se lăsa atât de uşor convins. Nu dădea dovadă de suficientă fermitate atunci când era vorba de femeile lui.

Gândul acesta fu însoţit de amărăciune. Oare ea l-ar fi vrut diferit? Şi totuşi, tânjea după mai mult.

Îşi înăbuşi gândul, nedorind să se gândească prea mult la motivul pentru care nu era fericită de soţul ei, de viaţa ei.

— Văd că fetele te-au găsit deja şi au profitat de bunăvoinţa ta.

Îi zâmbi cât ştia ea de frumos, ridicând coşul.

— Am adus pâine şi brânză şi câteva măsline pe care le-am cules săptămâna trecută.

Lot o aşeză jos pe Ku-aya, o bătu încetişor pe spate şi-şi îndemnă fetele să meargă la joacă.

— Pot alege o mieluşea, Abi? Te rog?

El se uită la Melah, ca şi când i-ar fi cerut permisiunea. Văzând că încuviinţează, se întoarse spre fiica sa.

— Alege una tânără, dar totuşi destul de mare ca să se poată despărţi de mama ei.

Fetele ţipară de bucurie şi alergară în direcţia turmei lui Lot.

— Mielul acesta să fie o promisiune că n-o s-o înveţi pe Kammani să fie păstoriţă. N-avem nevoie ca fetele noastre să înveţe lucruri pe care slujitorii le pot face.

Îl privi, aşteptând.

— A şti cum să păstoreşti animalele este o deprindere pe care nu strică s-o înveţe.

Se întoarse pentru a le privi pe fete cercetând turma în căutare de miei.

Melah clătină din cap.

— Nu voi îngădui asta.

Privirea lui se mută de la fete la ea.

— Tu nu vei îngădui? Dacă eu vreau să le învăţ pe fetele noastre ceva, ce treabă ai tu?

Inima lui Melah stătu în loc o clipă. Nu se aşteptase la un asemenea ton.

— Vreau să spun, domnul meu, zise ea pe un ton conciliant, că prefer să n-o faci. Dealurile sunt periculoase pentru o fată singură şi avem destui servitori care pot face treaba asta la fel de bine.

— N-aş lăsa niciodată pe copilul meu singur cu oile. Decât dacă ar fi bine instruit şi în toată firea. Şi atunci, numai dacă este nevoie.

O privi încruntat.

— Ce fel de om crezi că sunt?

Ea îşi plecă privirea în semn de respect, surprinsă de faptul că încă mai simţea ceva pentru el. Rareori o contrazicea, iar acum îi închisese gura. Nu asta îşi planificase şi trebuia să îndrepte situaţia degrabă, înainte ca Lot să o lase singură şi să rateze această ocazie.

— Iartă-mă, domnul meu. N-am vrut să sugerez...

Îşi ridică privirea spre el.

— Mă tem că nu mă simt prea bine zilele astea.

Îşi duse mâna la mijloc.

— Cred că pruncul este de vină pentru vorbirea mea încurcată.

Sprâncenele lui se ridicară şi îl văzu cercetând-o îndeaproape.

— Pruncul? spuse el în cele din urmă, ca şi când ideea era de necrezut.

Ea încuviinţă.

— Are doar câteva luni. Sunt sigură că acesta este băiat.

Deja pierduseră câţiva fii, aşa că a spune asta atât de curând era un gest aproape pripit, însă trebuia să-i îndrepte atenţia spre scopul pe care şi-l propusese.

— Un băiat.

Tonul lui purta o urmă de speranţă. Oare un fiu îi va atrage atenţia asupra ei şi nu asupra roabelor?

— Ne aşezăm acolo, la umbră, domnul meu, ca să împărţim mâncarea pe care am adus-o?

Arătă spre un pâlc de copaci aflat mai la depărtare, pe colină, unul despre care ştia că se ridica deasupra văii îmbelşugate a Iordanului.

El încuviinţă luând-o de braţ şi călăuzind-o cu blândeţe spre locul aşternut cu iarbă moale. Peisajul era spectaculos, însă dincolo de câmpii, presărate în acea mare verde, străluceau cu sclipiri aurii câteva cetăţi, multele lor temple sclipind mai puternic decât soarele.

— Îţi este vreodată dor de Ur sau de Haran, domnul meu?

Ridică capacul coşului şi-i întinse o bucată groasă de brânză moale de capră şi o felie de pâine dospită.

El luă bucatele din mâna ei şi muşcă din brânză.

— Nu.

Îşi mută privirea de la ea spre valea întinsă la picioarele lor.

— Liniştea dealurilor este atât de paşnică.

Rostise cuvintele pe un ton nostalgic, iar Melah se îngrijoră că ar putea fi mai greu de convins decât crezuse la început. Trebuia să procedeze cu grijă.

— Uneori mi-ar plăcea să trăiesc suficient de aproape încât să pot vizita din când în când cetăţile mai mari.

Arătă cu mâna în direcţia Gomorei.

— Sclipeşte ca un diamant şi parcă-mi imaginez cât de interesant este locul acela. Îmi doresc să le duc pe fiicele noastre acolo, să ajungă să cunoască puţin din cultură şi artă, să înveţe felul de-a fi al femeilor înstărite, rafinamentul şi graţia – ceva ce nu vor învăţa niciodată dacă trăiesc în corturi.

Aproape că adăugă „şi dacă îngrijesc de oi", însă se răzgândi. Îl studie ca să vadă care-i era dispoziţia în timp ce el muşcă din pâine şi luă o înghiţitură de apă din plosca de la brâu.

— Nu sugerez să locuim în Sodoma sau în Gomora, doar că poate am putea trăi mai aproape în această câmpie minunată, ca să le pot vizita împreună cu fetele din când în când.

Zâmbi şi-i atinse braţul.

— Poate că cer prea mult?

El îşi trecu mâna peste barbă. Privi spre vale. Ea îşi ascunse zâmbetul, ştiind după ezitarea lui că triumfase.

— Nu, spuse el, făcându-i inima să se oprească în loc.

Nu-l înţelesese greşit. Sau?

— Nu ceri prea mult.

Se întoarse spre ea cu ochi cercetători şi simţi cum o lasă puterile când îi zări zâmbetul.

— Nu ai spus nimic din ceea ce eu să nu fi gândit deja. Însă uiţi că turmele şi cirezile unchiului meu sunt mai mari decât ale mele şi el este patriarhul acestui grup. Deşi acum locuim în tabere separate, trebuie să-i respect hotărârile.

Îi atinse mâinile, apucându-i degetele.

— Ai răbdare, dragostea mea. Deja ai bogăție mai mare decât tot ce ai avut în Ur sau Haran. Ce ți-ai putea dori mai mult?

Ce şi-ar fi putut dori mai mult? Nu ştia, iar întrebarea lui îi strecură din nou în suflet acea tulburare de care se pare că niciodată nu scăpase.

— Nu ştiu. Ştiu doar că vreau ceva mai mult.

El o privi, vădit uimit, apoi dădu drumul mâinii ei şi ridică din umeri.

— Ai răbdare, Melah. Adonai ne-a binecuvântat deja din belşug.

Expresia lui se îmblânzi când o privi, iar ea urî compasiunea pe care o desluşi în ochii lui.

— Poate că atunci când se va naşte pruncul, vei găsi pacea.

Se ridică, iar ea ştiu că pierduse ceea ce nădăjduise să câştige. Ce ştia el despre pace?

— Mulţumesc pentru mâncare, spuse el, apoi se întoarse şi se îndreptă spre turma de oi, unde se jucau fetele.

Ea nu răspunse, sentimentele împletindu-i-se cu o mulţime de gânduri confuze. După ce vârî în coş restul de brânză şi pâine, se ridică, se scutură de firimituri şi mai privi o dată spre cetăţile din câmpie. Cumva va trebui să-l convingă pe Lot să le viziteze. O singură dată îi era îndeajuns pentru a-i arăta cu cât ar putea fi mai bună şi mai civilizată viaţa în cetate. Acolo s-ar putea închina liberă lui Ningal, alungând frica asta sâcâitoare de Dumnezeul lui Avram. Atunci va cunoaşte pacea.

***

Lot savură sucul fermentat, apoi înşurubă dopul pe gâtul ploştii şi o lăsă să-i atârne la cingătoare. Tensiunea i se risipi uşor în timp ce sorbi cu privirea valea luxuriantă a Iordanului. Cuvintele pe care i le spusese Melah cu câteva săptămâni în urmă prinseseră rădăcină şi nu reuşise să se scuture de dorinţa de a se despărţi cu totul de unchiul său şi a locui la câmpie.

Îşi trecu o mână peste faţă, întorcându-se la auzul sunetului de paşi pe prundiş.

— Îţi mulţumesc că ai venit, unchiule.

Îl salută pe Avram cu câte un sărut pe amândoi obrajii. Flutură din mână spre valea de dedesubt.

— Nu-i aşa că-i frumoasă?

— Da, nepoate, este.

Atinse umărul lui Lot.

— Însă frumuseţea nu este întotdeauna un semn al binelui. Oamenii care locuiesc în câmpii... am auzit zvonuri.

Lot se întoarse cu faţa spre Avram.

— Zvonurile nu înseamnă nimic decât dacă sunt adevărate. Am auzit că sunt multe lucruri bune în cetate – cultură, artă, muzică şi multe altele.

Îşi trecu o mână peste barbă, alegându-şi cuvintele.

— Mă gândesc s-o duc pe Melah într-o vizită.

Avram îi aruncă o privire curioasă în timp ce Lot îşi întoarse din nou ochii spre câmpie.

— Melah ţi-a cerut asta?

Avram se îndreptă spre liziera de copaci şi se aşeză în iarba deasă. Soarele coborâse spre apus, culorile din spatele lor arun când o strălucire gălbuie asupra colinei întunecate.

— Mi-a amintit de asta o dată sau de două ori.

Cu toate că ceea ce făcuse ca dorinţa aceasta să devină şi dorinţa lui fuseseră acele cuvinte şi acea privire imploratoare din ochii ei.

— Însă eu sunt de acord cu ea.

Se aşeză lângă unchiul său, pipăind plosca, ignorând însă dorinţa de a mai sorbi o înghiţitură.

— Dacă te-ai hotărât deja, fiul meu, atunci pentru ce m-ai chemat aici? Nu-mi ceri sfatul şi nu ai nevoie de permisiunea mea.

În privirea lui Avram se citi o preocupare sinceră, iar privirea-i întunecată nu şovăi. Lot privi în lături, iar obrajii i se înfierbântară – de ruşine sau furie, nu-şi putea da seama.

— M-am gândit... adică, tu eşti capul casei noastre. M-am gândit că ar trebui să ştii.

Își ridică bărbia, etalând o siguranță pe care n-o simțea și întâlni privirea unchiului său.

— Înseamnă că n-ai nimic împotrivă?

Avram își mângâie barba, privind spre valea din ce în ce mai întunecată.

— Nu cred că este înțelept. Cred că te vei expune la niște ispite de care n-ai nevoie și la pericole de care nu ar trebui să te temi. Oare Egiptul nu te-a învățat nimic?

Lot simți mustrarea ca pe o palmă și își schimbă poziția, apăsându-și ambele palme pe genunchi.

— Egiptul m-a făcut bogat. Egiptul m-a învățat că Adonai este, într-adevăr, puternic. Însă Sodoma nu este Egipt. Acolo nu se fură nevestele bărbaților, mai ales cele însărcinate.

Se încordă când își dădu seama de irascibilitatea din tonul său, urând umbra pe care o aruncaseră cuvintele lui în privirea lui Avram.

— Îmi pare rău, unchiule. N-am vrut...

Avram ridică o mână.

– N-are pentru ce să-ți pară rău, fiule. Nădăjduiesc doar să te temi de ceea ce s-ar cuveni să te temi.

Se ridică, sprijinindu-se greoi în toiag. Anii ce trecuseră de la venirea din Egipt lăsaseră urme, iar Lot se gândi din nou că era o nebunie ca, la vârsta pe care o avea unchiul său, să se mai agațe de promisiunile ce i se făcuseră. Melah avea dreptate. Sarai ar trebui să facă ceva ca să-i ofere un fiu lui Avram.

— Poate că e timpul să-ți iei o slujnică, să-ți fie a doua soție.

— Poftim?

Expresia lui Avram se schimbă din preocupare pentru nepotul său în șoc.

— Îmi pare rău, unchiule. Am vorbit fără a gândi.

Oare sorbise atât de des din ploscă încât i se dezlegase limba?

— Ba da, ai gândit. Astfel de lucruri nu te privesc.

Avram se îndepărtă de pâlcul de copaci. Strălucirea tot mai palidă a soarelui lumina cerul în timp ce se îndreptă în direcția corturilor sale.

Lot își muşcă buza, muştruluindu-se. Porni în grabă după Avram.

— N-am vrut să te supăr. Situația noastră e diferită. Vedem diferit lucrurile.

Avram nu se opri din marşul său spre poalele colinei, iar Lot se grăbi să țină pasul cu unchiul său. Odată ajuns acolo, Avram se opri în cele din urmă şi se întoarse spre el.

— Nu ştiu ce este în mintea ta, fiule, sau pentru ce nu te poți hotărî dacă vrei să-mi ceri sfatul sau vrei mai degrabă să mi-l dai pe al tău. Poate că în viitor ar fi mai bine dacă ai lua propriile hotărâri şi pe mine să mă laşi să hotărăsc în dreptul meu.

În privire i se citi o uşoară tulburare, deşi vorbise pe un ton calm.

Lot îl cercetă o clipă, simțind dintr-odată cum inima i se umple de tristețe. Existase o vreme când amândoi îngrijiseră de turme mai mici în Ur, o vreme când discutaseră despre femei şi muncă şi credință. Acceptase sfatul lui Avram, chiar şi mustrările lui, atunci când o luase în căsătorie pe Melah cu atâta pripă. Însă omul care stătea acum în fața lui nu mai era acelaşi. Egiptul descoperise slăbiciunea unchiului său, iar Lot realizase dintr-odată că nu mai nutreşte acelaşi respect față de unchiul său.

— Ai dreptate, unchiule. Este timpul să-mi iau propriile hotărari.

Îşi ridică bărbia, simțindu-se încrezător în sine. De acum încolo va face cum pofteşte. Înclină capul, salutându-l scurt pe unchiul său, apoi se îndreptă, țanțoş, spre cortul lui.

***

Avram se aşeză la umbră, sub acoperitoarea cortului, pentru un strop de odihnă mult aşteptată în acea după-amiază. Frunzele stejarilor falnici ce se înălțau deasupra lui îşi şopteau taine una alteia, iar el închise ochii, încercând să-şi destindă trupul ostenit. Discuția pe care o avusese cu Lot cu o săptămână în urmă încă îl tulbura, însă probleme mai mari – certuri şi conflicte se iviseră între slujitorii şi păzitorii vitelor lui Lot şi ai săi, sporindu-i simțământul pierderii.

Trase aer în piept, iar la nări îi ajunse, din partea opusă a taberei, miros de fum şi miel fript. Tăifăsuiala gălăgioasă a femeilor care măcinau grânele la mică depărtare îi ajungea la urechi, iar râsul copiilor care se jucau îi făcu inima să tânjească. Închise ochii, ascultând glasurile lor copilăreşti chemându-se unii pe alţii, apoi alergându-se. Dacă măcar unul dintre ei ar fi fost al lui...

Cât să mai aştept, Adonai Elohim? Aşteptarea devenise mai grea cu fiecare an ce trecuse. Cât de uşor fusese să creadă promisiunea pe care o primise în al şaptezeci şi treilea an de viaţă, când plecaseră din Ur. Însă de atunci trecuseră unsprezece ani, iar vârsta lui Sarai, cu toate că nu prea se arăta în exterior, nu ajuta cu nimic. Cât mai era până când rânduiala femeilor avea să dispară din trupul lui Sarai, făcând imposibilă zămislirea copilului făgăduinţei?

Îşi îndreptă privirea spre cortul lui Sarai gândindu-se la asta, zărind-o pe femeia pe care o iubise atâta timp. Fusese mulţumit cu dragostea ei şi cu rolul lui de soţ, frate şi fiu. Chemarea lui Adonai schimbase toate astea, făcându-l să-şi dorească mai mult, făgăduinţele primite oferindu-i un strop de speranţă.

Când?

Întrebarea rămase fără răspuns.

Închise din nou ochii, încercând să se distanţeze de sunetele din jur, însă doar câteva clipe mai târziu, glasurile unor bărbaţi îl făcură să-şi ridice privirea. Îşi duse mâna la ochi, ca să se ferească de lumina soarelui şi-i zări pe Eliezer şi pe doi dintre capii păstorilor apropiindu-se. Întinse mâna după toiag şi îşi simţi oasele înţepenite în timp ce încercă să se ridice. Se rezemă în toiag pentru sprijin, îşi îndreptă spatele, apoi păşi înainte pentru a-şi întâmpina oamenii.

— Ce este?

Avram îşi opri privirea asupra ispravnicului său. Eliezer nu-i întrerupea de obicei odihna de după-amiază fără a avea un motiv întemeiat.

— Avem probleme la fântână.

Eliezer privi la cei doi bărbaţi care-l însoţeau.

— Între păzitorii de vite ai lui Lot şi ai tăi.

Avram se aplecă pentru a-şi lua turbanul de jos şi-l înfăşură în jurul capului. Se îndepărtă de cortul său şi de umbra copacilor.

— Care fântână?

— Cea aflată mai aproape de Ai, spre valea Iordanului.

— Adică cea mai apropiată de tabăra lui Lot.

— Da.

Eliezer i se alătură lui Avram şi păşiră în faţa celor doi păstori.

— În ultimele câteva zile au fost câteva ciondăneli, dar acum, cum canaaniţii şi fereziţii împart acelaşi ţinut cu noi, turmele lui Lot s-au apropiat de ale noastre.

Eliezer întâlni privirea lui Avram.

— S-a ajuns chiar la lovituri.

Avram se opri la marginea taberei. Le lua un ceas de mers pe jos până la păşune. Privi la cei doi păzitori de vite, adresându-se celui dintâi.

— A fost cineva rănit?

Nu tolera un asemenea comportament în casa lui, însă Lot nu era nici pe departe atât de ferm cu oamenii săi. Iar accese de felul acesta nu erau întotdeauna uşor de controlat.

— Câteva bărbii şi coaste învineţite, dar nimic din ce nu se poate vindeca în cele din urmă, spuse omul, trecându-şi mâna peste bărbia pătrăţoasă, bărboasă.

— Totuşi, lucrurile nu s-au liniştit, adăugă Eliezer. Am venit deîndată ce mesagerul a ajuns cu vestea. Se pare că Lot se află deja acolo, încercând să-i împace.

În ochi i se citi furia.

— Şi nu se prea descurcă la asta, nu-i aşa?

Avram ajunsese să-l cunoască pe Eliezer după expresiile de pe chipul său. Îl simţea ca pe propriul său fiu, iar acest lucru mai spulbera îngrijorarea ce-l sâcâia în zilele când ceda în faţa îndoielilor. Oare nu-l trimisese Dumnezeu pe Eliezer atunci când avusese nevoie de el? Cu siguranţă, El va trimite şi copilul, la vremea lui.

— Lot nu e ca tine, stăpâne. Îi ţine destul de bine în frâu pe slujitorii săi, deşi uneori mă întreb dacă nu cumva chiar el poartă o parte din vină.

Avram privi spre păzitorii de vite în timp ce păşi înainte, cu pas mai vioi.

— Mergeţi înaintea noastră şi faceţi tot ce puteţi ca să menţineţi pacea. Spuneţi-le că vin şi eu.

Privi la Eliezer, în timp ce bărbaţii o luară la goană.

— N-am nicio îndoială că Lot are o parte de vină. E un om destul de tulburat, iar slujitorii au tendinţa de a urma exemplul stăpânului lor.

Oare nu învăţase Avram această lecţie cu mulţi ani în urmă? Vârsta pe care o avea îl învăţase ceva valoros, deşi uneori se întreba dacă îi va intra în cap cum trebuie.

— Slujitorii tăi sunt binecuvântaţi. Au un stăpân înţelept.

Avram râse încetişor.

— Mă tem că memoria îţi joacă feste, Eliezer. Ai uitat atât de repede Egiptul?

Îşi folosi toiagul pentru a coborî un povârniş nu foarte abrupt, având grijă să ocolească bolovanii şi arbuştii.

— Nu am uitat, stăpâne. Însă mă tem că tu ţi-l aminteşti prea bine.

Se apropiară de valea în care erau risipite numeroase turme de oi şi capre, acoperind mare parte din păşune. Dincolo de acestea, vitele ocupau chiar şi mai mult din spaţiile largi.

— Crezi că trăiesc cu prea multe regrete?

Avram ridică o mână pentru a-şi umbri privirea, apoi îşi continuă drumul.

Eliezer ţinu pasul cu el.

— Uneori cazi pe gânduri, iar Lila a observat ce efect are tăcerea ta asupra lui Sarai. Sarai se îngrijorează, crezând că o învinovăţeşti pe ea.

Oare? Avram trase adânc aer în piept şi-i dădu drumul încet.

— Cum aş putea s-o învinovăţesc pe ea? Pentru ce? Pentru frumuseţea ei? La fel de bine L-aş putea învinovăţi pe Adonai pentru că a făcut-o astfel.

Clătină din cap, înăbuşindu-şi o neaşteptată iritare.

— Şi dacă-L învinovăţesc pe Adonai pentru frumuseţea ei, ar trebui oare să-L învinovăţesc şi pentru faptul că e stearpă?

Privi la ispravnicul său.

— Nu. Nu-L pot învinovăți pe Creatorul pentru ceea ce face. Eu sunt cel nevrednic.

Glasuri furioase de bărbați certându-se ajunseră la urechile lor înainte de a zări mulțimea adunată la un loc. Avram privi la Eliezer, citind în ochii săi aceeași expresie de îngrijorare pe care o resimțea și el. Oare Lot nu făcuse nimic pentru a-i liniști? Își îndreptă umerii și păși hotărât înainte, Eliezer deschizându-i calea prin mulțime.

— Ce temei are toată această tulburare?

Avram intră în mijlocul grupului de bărbați, unde Lot se uita la doi bărbați ce se luau la trântă.

— Terminați! În clipa asta!

Strigătul său făcu să înceteze batjocurile, cu toate că cei doi bărbați ce se luptau nu se opriră. Avram îi făcu semn lui Eliezer, care păși înainte, arătând spre câțiva dintre bărbații lui Avram.

— Opriți-i.

Bărbații se supuseră deîndată, dând să-i despartă pe cei doi bătăuși. Când aceștia încetară să se mai zbată în mâinile celor care îi țineau, Avram se apropie de Lot.

— Noi suntem rudenii, nu-i așa?

— Da, domnul meu. Sigur că suntem.

Avram încuviință.

— Atunci nu trebuie să îngăduim ca între noi să intervină cearta, nici între slujitorii noștri.

Își petrecu un braț în jurul umerilor lui Lot.

— Ce pot face ca să rezolvăm problemele dintre noi?

Avram își trase mâna în timp ce Lot îl privi cu ochi mari, aplecându-și capul.

— Nu e nimic de făcut, unchiule. Ținutul acesta nu poate cuprinde toate turmele noastre.

— Înseamnă că nu folosim toată întinderea lui.

Făcu un gest larg cu mâna spre valea Iordanului, loc îndrăgit de nepotul său.

Lot se întoarse, cu o nostalgie adâncă în ochi. Între ei se lăsă tăcerea. Glasurile bărbaților se auzeau ca un freamăt în jurul lor, Eliezer liniștindu-i pe un ton calm, încrezător.

— Oare nu este tot acest ținut înaintea ta? spuse Avram, croind un arc cu brațul dinspre râul Iordan spre apus, unde ținutul era mai deluros, iar apa, mai puțină.

Lot încuviință.

— Ai dreptate. Există mult mai mult pământ disponibil decât cel pe care-l folosim acum.

Avram veni lângă Lot și-și puse din nou brațul în jurul umerilor acestuia.

— Atunci separă-te de mine. Dacă o iei la stânga, eu mă voi duce la dreapta; și dacă pornești la dreapta, eu voi porni spre stânga.

Privirea lui Lot păru să scruteze apusul, însă zăbovi mai mult asupra văii bine udate a Iordanului.

— Este precum grădina Domnului, ca Egiptul.

Avram își înăbuși un fior. Irigarea Egiptului era previzibilă, sigură, oferind locuitorilor țării puține motive să se teamă de secetă sau de lipsa ploii. Egiptul era ca Ur și Haran, ale cărui râuri aduceau siguranță și prosperitate... și lăsa loc de puțină credință. Precum valea Iordanului ce se întindea acum înaintea lor.

— O voi lua spre răsărit, spuse Lot după doar un scurt moment de ezitare. Se uită la Avram, își puse mâinile pe umerii lui și-i sărută obrajii cu respect.

— Mulțumesc, unchiule. Ești foarte binevoitor.

Avram sărută la rându-i obrajii lui Lot, cu inima grea.

— Ai grijă, fiul meu.

Privirea lui Lot se umbri. Știa la ce se referea Avram. Însă în timp ce privi spre vale, expresia i se schimbă. Un zâmbet îi lumină fața, ridicându-i colțurile mustății.

— Să nu te temi, unchiule. Oare nu am destui slujitori care să mă protejeze? Nu-ți face griji pentru mine.

Îl sărută pe Avram și-i mulțumi încă o dată, apoi se întoarse spre oamenii lui, poruncindu-le să adune turmele și să se mute

spre răsărit, spre vale. Avram i se alătură lui Eliezer şi se întoarseră pe drumul pe care veniseră, simţindu-se dintr-odată mai bătrân decât se simţise cu câteva ceasuri în urmă. Grija pentru Lot şi familia acestuia îl apăsa greu, însă în timp ce se apropiau de tabăra de lângă Betel simţi cum o pace profundă îi însoţeşte fiecare pas. Oare nu-i poruncise Dumnezeu să iasă din familia sa şi să pornească spre ţara pe care i-o va arăta El? Despărţirea de Lot şi familia lui îi îngăduia, în sfârşit, să facă ceea ce-i poruncise Adonai. Poate că acum, când se afla în ascultare deplină, Adonai va împlini pe deplin ceea ce îi făgăduise.

Capitolul 19

Melah privi scânteile focului de tabără țâșnind în văzduhul întunecat al nopții și se cutremură. Își apropie mai mult de flăcări mâinile, cu palmele în jos, știind că ar fi trebuit să fie cuibărită lângă copiii ei în cort, și nu așteptând aici, temându-se pentru siguranța lui Lot. Oare unde era?

Își înfășură mai bine șalul în jurul gâtului și mai privi o dată la luminile scânteietoare ale cetății, ce sclipeau deasupra câmpiei precum stelele îndepărtate. Cele două luni petrecute în câmpie nu liniștiseră cu nimic duhul ei tulburat. Dacă lui Lot i-ar fi păsat de ea, ar fi plecat urechea la rugămințile ei și i-ar fi oferit o casă de piatră înăuntrul cetății, cu drugi care să le ofere protecție în casă. Ce fel de protecție se aștepta să primească dacă trăiau în cort?

Frica i se transformă în furie și se amestecă cu o spaimă și mai adâncă în clipa când părăsi focul și parcurse scurta distanță până la adăpostul cu pereți subțiri. La urechi îi ajunse sunetul respirației regulate a fetelor. Lumina lunii scălda intrarea cortului, aruncând umbre grotești asupra coșurilor și a pernelor și a uneltelor de gătit. Își scoase sandalele și se strecură de-a lungul peretelui, lăsând învelitoarea de la deschizătura cortului să cadă în urma ei.

Se opri, trăgând cu urechea. Se auzeau glasuri de bărbaţi care se apropiau.

Se apropiau prea mult. Inima începu să-i bată mai repede şi i se tăie respiraţia. Bărbaţii lui Lot nu făceau gălăgie când intrau în tabără noaptea, târziu.

Îşi duse mâna la pântec ca pentru a-şi proteja pruncul, strecurându-se încet înapoi, spre ieşire. Umbra unui bărbat umplu intrarea. Se retrase un pas, aproape împiedicându-se din cauza grabei, simţindu-şi gâtul strâns de frică.

Bărbatul păşi în încăpere. Ea trase scurt aer în piept, însă o mână îi astupă gura, înăbuşindu-i strigătele.

— Şşşş. Nu ţipa.

Simţi că o lasă puterile când auzi glasul lui Lot. Braţele lui o cuprinseră, ţinând-o în picioare.

— E în regulă. Eu sunt.

O lipi de el, iar ea îi simţi inima bătându-i la ureche. Se trase puţin înapoi, atât cât să-i vadă privirea tulburată.

— Unde ai fost? Ce s-a întâmplat?

Îl prinse de mână şi-l trase mai adânc în cort, de partea cea laltă, spre locul de dormit.

— Spune-mi totul.

El trase de câteva ori aer în piept, apoi se lăsă pe pernele din aşternutul ei.

— Abia am scăpat de o bandă de tâlhari. Ne aşteptau în timp ce duceam oile la ţarcurile din stâncă. Oamenii mei s-au luptat cu ei, iar aceia dintre ei pe care nu i-am ucis, cu greu au reuşit să scape. Au fugit unul câte unul, răniţi.

Îi strânse mâna.

— Mă tem că unchiul a avut dreptate. Nu suntem în siguranţă în câmpie.

— Şi eu m-am gândit la asta. Sunt sigură că acum vei asculta de glasul raţiunii şi ne vei muta în cetate, într-o casă din piatră, cu uşi ce se zăvorăsc.

Îngenunche lângă el şi-i atinse buzele cu buzele ei.

— Te rog, domnul meu. Gândeşte-te la copiii tăi, la prunc.

Îşi plecă bărbia, iar barba lui îi atinse faţa. Întinse mâna şi-i mângâie obrazul cu un gest tandru.

El îi acoperi mâna cu mâna sa.

— Întotdeauna ai ştiut cum să mă convingi.

Zâmbetul lui o făcu să răspundă cu o prefăcută bosumflare, însă în loc să declanşeze în el pasiunea la care se aştepta, el o sărută cast pe frunte.

— Voi asculta de glasul raţiunii, spuse el cu gura la urechea ei. Ne vom muta la ivirea zorilor.

***

Avram se trezi înconjurat de ciripitul păsărilor, înainte ca glasurile femeilor aflate pe punctul de a se trezi să le izgonească. Se ridică în grabă în întunericul cortului său, singur. Necurăţia lui Sarai o reţinuse în propriul cort – din nou. Un oftat îi scăpă de pe buze, aducând cu el un sentiment de resemnare. Nu putea face nimic decât să aştepte înaintea lui Adonai şi, cu toate că Sarai devenise nerăbdătoare, el ştia că n-avea niciun rost să se frământe.

Îşi vârî braţele prin mânecile tunicii şi robei, spunându-şi din nou că putea avea încredere în Adonai. Oare nu o salvase El pe Sarai din mâna faraonului? Nu le dăduse pace cu vecinii lor şi nu le promisese o ţară? Pentru ce să se îndoiască? Însă acea nesiguranţă sâcâitoare provocată de întrebarea *când* nu dispăruse.

Lăsând la o parte tulburarea gândurilor lui, îşi vârî picioarele în sandale, ridică învelitoarea de la uşa cortului şi păşi în liniştea de afară, pregătit să întâmpine zorii. Un cer pictat în nuanţe rozalii acoperea întinderea precum o pătură, îndemnându-l să urce colina spre altarul pe care-l ridicase când ajunsese prima oară în Canaan. Curând va fi nevoie de o altă jertfă. Cu toate că Adonai nu-i poruncise acest lucru, Avram simţi în inima lui că Îi datora atâta lucru – şi mai mult.

În timp ce ajunse la locul dorit, pe colina nu foarte înaltă, Avram se opri, privi din nou spre cerul ce se lumina, minunându-se de

frumusețea sa, de petele de culoare și lumină ce-i împingeau pe domnoroși să se ridice din paturile lor.

Ești măreț, Adonai. Creația Ta vorbește despre slava Ta.

Nu putea privi un răsărit de soare fără a simți o tresărire în sufletul său. Dumnezeu era cu el, îl cunoștea pe nume. Nu-și putea închipui altfel, nici nu-și putea imagina viața fără a-L cunoaște pe Creatorul.

Bogăția de culori se întindea până la linia orizontului, îmbrățișând întinderea cerului. Îndată, aerul deveni dens în jurul lui, învăluindu-l într-o căldură blândă. Privi în jurul său, intuind o prezență, simțind o adiere dulce de vânt mângâindu-i obrazul. Însă nimic nu tulbura liniștea, doar sunetul propriei respirații.

Rămase liniștit, așteptând, cu inima bătându-i mai repede, plină de o inexplicabilă bucurie. Adierea îi mângâia fața acum și se întoarse pentru a o privi strecurându-se printre crengile copacilor din apropiere.

Avram.

Mai degrabă își simți numele rostit, întreaga sa ființă tânjind spre înălțimi.

Da, Doamne, sunt aici.

Răspunsul părea lipsit de sens. Cu siguranță, Dumnezeu știa unde se află. Așteptă din nou, înclinându-și capul, însă sunetul părea să vină din toate direcțiile odată, ecoul său răsunând în pământul de sub tălpi și în aerul de deasupra.

Ridică-ți ochii și, din locul în care ești, privește spre miazănoapte și spre miazăzi, spre răsărit și spre apus. Căci toată țara pe care o vezi ți-o voi da ție și semințeitale în veac. Îți voi face sămânța ca pulberea pământului de mare; așa că dacă poate număra cineva pulberea pământului și sămânța ta va putea să fie numărată. Scoală-te, străbate țara în lung și în lat; căci ție ți-o voi da.

Se așternu tăcerea. Avram se întoarse, încet, simțind că prezența aceea îl părăsise la fel de neașteptat precum venise. Se plecă și-și lipi fața de pământ.

— Slujitorul tău este nevrednic.

Chiar pământul pe care se afla părea pus deoparte, ca şi când ţărâna aceea ar fi aparţinut lui Dumnezeu.

— Voi face precum ai spus, Adonai.

Când îşi ridică capul, soarele rămăsese suspendat exact în acelaşi loc în care se aflase atunci când sosise la altar. Trebuia să-l găsească pe Eliezer şi să aducă degrabă o jertfă, apoi să pornească a cerceta în lung şi-n lat ţara pe care Dumnezeu i-o făgăduise.

***

Melah se cufundă într-o canapea căptuşită aflată în camera de zi a noului ei cămin, aproape incapabilă de a se bucura de luxul din jur. Era epuizată şi ciuli urechile. Oare ar auzi plânsul lui Assam de aici? O, dar avea nevoie de odihnă! Şi el trebuia să doarmă puţin.

Închise ochii, auzind ca prin vis sporovăiala slujnicelor ei şi zgomotul făcut de piatra de moară în curtea casei. În cele trei luni ce trecuseră de la naşterea lui Assam, nu făcuse nimic decât să-l hrănească şi să-i poarte de grijă. Nu îngăduise nimănui să facă asta. Slujnicele n-aveau decât să se ocupe de treburile lor.

Gândul o mulţumi, iar mintea îi zbură la malurile Eufratului, unde Lot o curtase prima dată. Dragostea lor însemnase ceva atunci. Era sigură că o iubise. Şi, în cele din urmă, îi dăruise un fiu.

Ţipete stridente o smulseră din reverie. Unde se afla? Clipi des, simţind cum o cuprinde furia. Pentru ce se mai certau acum?

Mădularele refuzau să mişte, însă se sili să se ridice, furia sporindu-i odată cu glasurile certăreţe ale fiicelor ei. Porni cu paşi apăsaţi de-a lungul coridorului, spre încăperea pe care o împărţeau. Îl vor trezi pe Assam dacă vor continua cu zarva asta. Se opri la uşă, simţindu-şi inima ca de plumb când îi auzi scâncetele. De data asta le va da o lecţie s-o ţină minte! Copilul ăsta nu putea dormi nici măcar un ceas?

Plânsul lui Assam se înteţi, ca şi când ar fi vrut să acopere strigătele surorilor sale. Melah închise ochii, trase aer în piept şi dădu buzna în odaia fiicelor sale.

— Ce-aveţi de împărţit?

O trase pe Ku-aya de păr, până când ţipetele fetei deveniră reale, apoi o împinse la o parte. Furia o orbea. Se întoarse spre Kammani, ridică o mână şi o lovi peste gură.

— Fratele vostru nu doarme niciodată! Şi când adoarme, nu puteţi păstra liniştea nici măcar un ceas?

Trupul îi tremura.

— În seara asta o să vă scot afară, pe străzi, să dormiţi cu vagabonzii. Să nu credeţi că n-am s-o fac!

Melah privi la fetele ei fără să le vadă, de fapt, fără să le audă ţipetele ce se transformaseră acum în scâncete înăbuşite. Plânsul lui Assam răzbătu până la ele, iar fetele îşi încetară vaietele.

N-avea cum să-i fie din nou foame. Îşi simţi sânii umplându-i cu lapte la acest gând şi intră în alertă. Nu-şi putea linişti tremurul în timp ce se repezi spre el. Oare surorile lui nu fuseseră mult mai măricele decât el la vârsta lui?

Atingerea ei potoli plânsul jalnic al micuţului. Se aşeză într un fotoliu, punându-l la sân. Îl simţi cum suge, însă laptele îi veni prea repede şi copilul aproape se înecă, trăgându-şi căpşorul la o parte. Blestemând, apucă o bucată de pânză de lângă pat, ca să oprească curgerea laptelui.

— Uşor, uşor. Nu-i nimic.

Respiră adânc de câteva ori, însă nu se putea linişti. Oboseala şi frica o urmăriseră întruna, încă de la naşterea lui. Iar acum, cu toate eforturile, prea puţin lapte ajungea în stomăcelul copilului.

— Haide acum, puiul meu, dacă nu-ţi este foame, de ce plângi? De ce nu creşti?

Oare o ofensase cumva pe Ningal? Sau asta era mâna Dumnezeului lui Avram?

O uşă se deschise şi se trânti undeva în casă şi paşi apăsaţi se auziră îndreptându-se în direcţia ei. Glasul tulburat al lui Lot o strigă, până când ajunse în pragul odăii ei.

— Aici erai.

Trase greoi aer în piept.

— Mănâncă?

Ea clătină din cap şi nu reuşi să-şi stăvilească lacrimile când spuse:

— Nu mai ştiu ce să fac cu el.

El o privi o clipă, apoi se apropie de ea.

— Avem necazuri.

El atinse capul pruncului şi mângâie părul subţire, închis la culoare.

— Regele Bera şi aliaţii lui s-au răzvrătit împotriva birurilor grele pe care le-a pus Chedorlaomer asupra noastră. Se adună la război împotriva lui Chedorlaomer şi a aliaţilor lui în valea Sidim.

Ea îşi strânse copilul mai tare la piept. Ce-i păsa ei de război?

— Dă-le pace. Oricum, regele şi acum ia prea mult de la noi.

Lot pufni dezgustat şi îngenunche la picioarele ei.

— Melah, nu cred că înţelegi. Acesta este un act nebunesc din partea regelui. Sodoma şi Gomora şi aliaţii lor din cetăţile mai mici nu sunt pe măsura lui Chedorlaomer şi a armatelor sale. Acestea au înfrânt deja Refaimul, Zuzimul şi Emimul şi pe horiţi, în ţinutul lor deluros, până la hotarul cu pustia. Apoi s-au întors şi i-au bătut pe amaleciţi şi pe amoriţi. Sunt de neoprit.

Un fior de teamă o străbătu, nu doar din cauza cuvintelor lui Lot, ci şi a tulburării profunde din ochii lui.

— Dar ce putem face? Nu-l poţi opri pe rege. Abia dacă-l cunoşti.

El încuviinţă şi se ridică, trecându-şi o mână peste barbă.

— N-avem de ales decât să plecăm.

— Poftim?

Inima ei tremură şi privi spre fiul lor.

— Unde vrei să plecăm? Nu putem călători cu Assam.

— Trebuie. Le-am spus deja slugilor să împacheteze. Trebuie să părăsim Sodoma şi să ne adăpostim la unchiul meu până când pericolul va fi trecut. Altfel n-am cum să te ocrotesc.

— Nu pot pleca.

Se ridică, ţinându-l pe Assam la piept, respirând agitat în timp ce încercă să-şi potolească bătăile rapizi ale inimii.

— N-ai văzut cum Assam se arată flămând ori de câte ori se aud fluierele cântând la templul lui Ningal? E ca şi cum Ningal l-ar trezi ca să-i amintească să mănânce. Dacă plecăm, Assam nu va auzi fluierele şi nu va mai mânca deloc.

Plângea de acum şi abia simţi braţele lui Lot trăgând-o aproape.

Ea se smuci, iar mintea îi alergă mai repede decât picioarele.

— Ningal ne va feri de războiul ăsta absurd. Doar nu crezi că după toate jertfele pe care i le-am adus, după credincioşia de care am dat dovadă faţă de ea, mă va abandona acum, nu-i aşa?

Oare al ei era acest glas ţipător? Sunetul i se părea atât de îndepărtat.

Un alt strigăt o aduse la realitate în timp ce mâinile lui Lot o apucară de umeri.

— Melah, opreşte-te! Îl sperii pe Assam.

Tonul lui îi aduse gândurile sub control. Se uită la Lot, deşi îi zărea chipul oarecum distorsionat.

— Nu-l sperii pe Assam.

Mângâie obrazul pruncului, apoi îl ridică pe umăr şi-l bătu uşurel pe spate. Pruncul se linişti din nou, iar în odaie se aşternu liniştea, o linişte tulburată doar de glasurile îndepărtate ale slujitorilor. Până şi cearta fetelor încetase.

— Melah, ascultă-mă. Nu putem sta aici dacă vrem să supravieţuim invaziei ce stă să înceapă. Chedorlaomer va înfrânge Sodoma. De asta poţi fi sigură.

Involuntar, un hohot de râs îi scăpă de pe buze.

— Şi de ce anume mai pot fi sigură, dragul meu soţ?

Îi atinse obrazul.

— De noile cute ce ţi s-au format pe frunte? Dacă regele Bera a hotărât să pornească la război cu acest individ, Chedor şi mai cum...

— Chedorlaomer – şi nu este un om pe care să-l iei în derâdere.

— Ei bine, regele Bera nu-l va lua uşor, dacă aşa stau lucrurile.

Se cufundă la loc între pernele fotoliului, simţindu-se secătuită de puteri. Nu putea discuta cu Lot atunci când acesta îşi punea ceva în cap.

— Regele Bera tratează mult prea uşuratic acest război şi văd că soţia mea face la fel!

— Cum crezi că-l pot alăpta pe Assam dacă strigi la mine? Ştii câte nopţi m-a ţinut trează? Cât de greu îmi este să-l liniştesc?

Glasul îi devenise o şoaptă. Îl bătu pe micuţ pe spate, legănându-l înainte şi înapoi.

Lot o privi de parcă avea în faţă o străină, privirea oprindu-i-se, în cele din urmă, asupra fiului lor. Care era problema cu el? Atât de mult se îngrijora pentru un amărât de război. Ea în schimb, se îngrijora mai mult pentru copil. Dacă nu începea să mănânce mai bine, iar asta curând... Nu se putea gândi la asta acum. Pierduse deja atât de mult.

— Foarte bine, Melah. Ştiu că voi regreta decizia asta, însă dacă tu crezi că pruncul este prea firav pentru a călători...

— Este. Categoric.

În sfârşit, ascultase de ceea ce-i spunea ea! Şi cedase, aşa cum făcea întotdeauna. Era un soţ atât de bun. Îi oferea tot ceea ce-i cerea. Un oftat îi scăpă de pe buze şi îşi îndreptă atenţia spre prunc, luându-l de pe umăr şi încercând din nou să-l convingă să mănânce. Când îşi ridică privirea, Lot dispăruse.

— Haide, scumpul meu. Încă puţin lapte şi vei fi la fel de puternic precum tatăl tău.

Capitolul 20

Vibrațiile neîntrerupte crescură în intensitate, potrivindu-se cu bătăile rapizi ale inimii lui Lot. Stătea pe acoperișul casei sale, privind în jur dintr-o casă care nu mai oferea siguranță. Soția și fiicele sale dormeau în casă. Valea Sidim era împânzită de torțe, mișcându-se într-un ritm alert spre Sodoma. Lupta nu avusese sorți de izbândă, se vedea asta. Simți cum îl cuprinde panica.

N-ar fi trebuit s-o asculte pe Melah. Călătoria n-ar fi durat decât câteva zile, iar acum s-ar fi putut afla în tabăra unchiului său, la adăpost de prădătorii ai căror cai rapizi și care de fier urmau a trece cu ușurință peste șanțurile umplute cu smoală, traversând câmpia până la porțile Sodomei încă înainte de-a se ivi zorii. Trebuia să facă ceva. Însă acea mare de puncte luminoase ce se apropia de ei îl țintuia pe acoperiș, făcându-l să-și simtă picioarele grele.

O, Adonai, ce-am făcut? Privi spre stele, simțind adevărul pe care unchiul său încercase să i-l transmită. Dumnezeu, Creatorul, era singurul Dumnezeu adevărat, singurul Salvator adevărat. Dacă avusese nevoie vreodată de salvare... Însă Melah va pune la inimă cuvintele lui? Chiar și acum, l-ar urma dacă ar pregăti

întreaga casă de plecare? Cât de departe ar ajunge înainte ca acele care să tăbărască asupra lor?

Gândul îl făcu să iasă din amorțeala ce îl cuprinsese și se întoarse în grabă spre scări, apucându-se de balustradă. Aproape că se izbi de ispravnicul său, învesmântat în tunica de noapte.

— Stăpâne, am avut impresia că aud un zgomot.

— Fără îndoială.

Lot apucă torța din suportul de pe zidul curții și-i făcu semn slujitorului să-l urmeze.

— Trebuie să te îmbraci degrabă și să dai fuga la unchiul meu. Spune-i că Sodoma a fost capturată și suntem cu toții prinși de război.

Arătă spre odaia slujitorului.

— Ia-ți roba și toiagul și pornește!

Slujitorul clipi, frica răzbătând în privirea sa încețoșată de somn.

— Dar... nu suntem prinși de război. Sodoma nu este captivă.

Slujitorii nu-și contraziceau stăpânul în mod normal, însă oboseala, sporită probabil de prea multă băutură, își spunea cuvântul.

— Nu auzi carele și copitele cailor? Ascultă, omule!

Ciuli urechea în direcția sunetului. Se apropiau mai repede decât anticipase.

Slujitorul se scutură, ca și când ar fi ieșit din amorțeală, ochii mărindu-i-se pe măsură ce sunetul se apropia. Dintr-odată, văzduhul nopții fu străbătut de strigăte și bătăi de tobă, iar în clipa următoare, se auzi huruit de roți pe străzile pietruite ale cetății.

— Fă ce-ți spun!

Lot blestemă și-l lăsă în urmă, îndreptându-se în grabă spre odăile soției și ale copiilor săi. Cum îi mai putea proteja? Să se predea... Avea oare de ales, o altă cale de scăpare?

Frica îl cuprinse în timp ce rămase în pragul odăii lui Melah. Pruncul era cuibărit la pieptul ei, iar epuizarea îi era vizibilă pe chipul luminat de lumina torței. S-o trezească? Dar trebuia să facă ceva.

Intră în odaie şi puse torţa în suport.

— Melah, trezeşte-te!

O scutură mai tare decât intenţionase. Ea se sperie şi ţipă.

— Ce este?

Se întoarse spre el.

— Tocmai l-am adormit.

Rostise cuvintele cu furie şi lacrimi.

— Îmi pare rău, draga mea, dar trebuie să te ridici. Cetatea este invadată. Trebuie să fugim. S-ar putea să fie deja prea târziu.

Ea îl privi ca şi când nu înţelesese nimic din ceea ce spusese.

— Unde să mergem?

Se ridică într-un cot şi privi la fiul lor, care continua să doarmă liniştit, cu toate că la lumina asta se vedea limpede că pruncul nu era sănătos.

— Spre dealuri, la unchiul meu.

O apucă de braţ ca s-o ridice din pat, însă ea se trase înapoi şi ridică pruncul ca pe un scut între ei.

— Nu pot pleca. Assam nu este bine.

Strigătele ce se auzeau în stradă nu pătrunseră în mintea ei amorţită. Ar fi vrut s-o scuture, s-o facă să vadă, însă nu putea să vorbească cu ea în starea asta.

— Atunci rămâi. Eu iau fetele şi plec.

Poate că asta o va trezi. Plecă de lângă ea şi apucă torţa de pe perete.

— Nu mă poţi lăsa aici!

Ţipătul ei disperat îl opri brusc. Parcă era un animal rănit, prins în capcană.

Rămase locului, nehotărârea făcându-l să se simtă dintr-odată istovit şi neajutorat. Se întoarse încet, auzind-o hohotind. Cum de ajunseseră la asta? În zilele de început ale relaţiei lor ştiuse cum s-o farmece, însă după ce se căsătoriseră, nu se mai simţise atras de ea. La început. Când, în cele din urmă, ajunsese să ţină din nou la ea, apăruse copilul între ei. Avea impresia că avea în faţa lui o străină.

Roţile din fier zăngăniră pe străzile de piatră până când tropăitul copitelor cailor se stinse, fiind înlocuit de ţipetele celor mai apropiaţi dintre vecini. Tresări puternic când auzi bubuieli în poarta casei. Paşii slujitorilor se auziră alergând pe coridoare. Strigătele fiicelor sale îl făcu să prindă viaţă.

Însă zgomotul uşilor şi al ferestrelor distruse aproape că îl încremeni. Se grăbi spre odaia fiicelor sale, le smulse pe amândouă din paturile lor şi le târî în odaia lui Melah. Rugăciunea i se stinse pe buze când soldaţii lui Chedorlaomer dădură buzna în odaie.

***

Sarai se aplecă deasupra oalei cu lapte de oaie şi mestecă în lichid cu o crenguţă de smochin, ca să nu se ardă. Aruncă o privire neliniştită spre cer. Vântul se înteţise în ultimele clipe, ameninţând să stingă flăcările de sub oală. Se apropia furtuna.

— Poate că ar trebui să trimitem pe slujitori să aducă o acoperitoare, ca să ne ferească de ploaie.

Lila se afla în apropiere, mestecând şi ea în propria oală cu lapte, privind-o cu aceeaşi privire neliniştită.

— În felul acesta am putea păstra focurile aprinse.

Sarai fu de acord.

— Agar!

Fata îşi ridică capul aplecat asupra pietrei de moară.

— Găseşte un cort ca să-l putem desface deasupra noastră. Cere ajutor, dacă ai nevoie.

Privi spre Lila în timp ce Agar se înclină adânc şi se grăbi să facă precum i se poruncise.

— Nu mă aşteptam azi la furtună.

— Nici eu.

Zâmbetul Lilei o încălzi pe Sarai.

— Sper că Avram şi Eliezer nu vor fi luaţi pe nepregătite.

Privirea Lilei se mută dincolo de Sarai, la copiii aflaţi pe pajiştea din apropiere, adunând flori pentru vopsele şi surcele pentru foc. Fiii Lilei şi ai lui Eliezer erau cu tatăl lor acum, dând o mână

de ajutor la treabă, însă fiicele lor erau în apropiere, una dintre ele chiar începând să-şi ajute mama, pe când cealaltă încă mai sugea la pieptul ei. Sarai urmări privirea Lilei. Copiii ei îi erau ca nişte nepoţi. Dacă n-ar fi existat în mintea ei copilul promis de Adonai, ar fi fost mulţumită să îi înfieze pe Lila şi pe Eliezer şi să nu-şi mai dorească niciodată mai mult.

Amestecă în lapte, observând bule mici ridicându-se în lichidul cremos, în timp ce slujnicele egiptene se grăbiră în direcţia ei, aducând un paravan din păr de capră. O surprinse din nou pe Agar aşezându-se lângă piatra de moară, măcinând nesfârşitele grăunţe între suprafeţele grunjoase ale pietrei. Era o fată simplă, iar înfăţişarea ei aparte nu atrăsese atenţia niciunuia dintre bărbaţii care-i slujeau.

Zerul se separă încet în timp ce Sarai îşi îndreptă din nou atenţia spre laptele ce fierbea, dorindu-şi să poată grăbi procesul. Simţea miros de furtună.

Se auziră strigătele unor bărbaţi în depărtare şi-şi ridică privirea. Se uită la Lila, la fel de îngrijorată ca şi ea, însă nu putea lăsa deoparte brânza până când nu avea s-o strecoare prin bucata de tifon.

— Să dau fuga să văd ce s-a întâmplat, doamna mea?

Agar se ivi lângă ea, ca şi când i-ar fi simţit gândurile.

Sarai o privi curioasă. Fata vorbea puţin şi, în ciuda celor nouă ani cât trăise alături de ei în Canaan, Sarai aproape că ştia mai puţine despre ea decât ştiuse în scurta lor şedere în Egipt.

Strigătele se înteţiră – nişte bărbaţi strigau numele lui Avram. Sigur era o treabă de mare însemnătate.

— Du-te şi întoarce-te repede.

Strânse din dinţi, blestemând în minte propria-i lipsă de agilitate în timp ce o urmări pe fată luând-o la goană, picioarele-i subţiri şi arămii zărindu-i-se pe sub tunica pe care şi-o ridicase ca să poată alerga. Tânăra n-avea strop de modestie, însă era de înţeles, din moment ce egiptenii erau un popor barbar.

Sarai privi spre Lila.

— Sper să nu fie probleme cu fântânile din cauza canaaniţilor.

— Poate că nu e nimic.

Cuvintele liniştitoare ale Lilei nu se potriveau cu cutele de îngrijorare de pe fruntea acesteia. Îşi chemă fiicele, glasul fiindu-i purtat de vânt.

— Da, sunt sigură că nu e nimic.

Însă îngrijorarea se cuibări în inima ei, în ciuda acestor cuvinte.

***

Avram îşi înfipse toiagul în pământul negru, silindu-se să ţină piept vântului. Eliezer se afla în apropiere, vorbind cu îngrijitorul cămilelor, în timp ce Avram discuta cu negustorul care tocmai se întorsese din Răsărit, cu marfă. Dinspre câmpia de dincolo de colină auzea glasul căpeteniilor, dând ordine bărbaţilor ce se antrenau pentru luptă. Deşi făcuse alianţe cu amoriţii Mamre, Eşcol şi Aner, nu putea risca să fie atacat de alţii, care nu priveau cu ochi buni prezenţa sa aici.

— Preţurile din Damasc au fost mai ridicate decât cele din Ebla şi Cades. Regii de acolo au impus biruri mai mari, aşa că m-am gândit că este mai înţelept să cheltui aurul în alte cetăţi, spuse negustorul.

Îşi deschise pungile din piele. Avram inspectă mărfurile şi încuviinţă.

— O alegere înţeleaptă. Damascul a trecut prin multe în ultima vreme.

Cu toate că era veşnic recunoscător locului ce i-l dăruise pe Eliezer.

— Stăpâne Avram! Stăpâne Avram!

Se răsuci şi zări un bărbat oprindu-se brusc şi aruncându-se cu faţa la pământ la picioarele sale.

— Stăpâne Avram, îngăduie slujitorului tău să-ţi vorbească.

— Trage-ţi suflarea şi spune ce ai de spus.

Avram îl chemă pe Eliezer să i se alăture.

— Aduceţi omului nişte apă.

Mesagerul se sprijini pe călcâie, îşi puse mâinile pe genunchi, trăgând cu nesaţ aer în piept. Un slujitor îi întinse un burduf cu apă. Înghiţi încet, încercând să-şi recapete suflul.

— Vin din Sodoma, unde Chedorlaomer a pornit la război împotriva lui Bera, împăratul Sodomei, şi a aliaţilor lui. Sodoma este înfrântă, iar Chedorlaomer a măturat-o de la un capăt la altul, luând cu el tot ce era acolo, chiar şi pe locuitorii cetăţii. Nepotul tău, Lot, a fost luat şi el captiv împreună cu familia sa. Numai eu am scăpat, ca să-ţi dau de veste.

Avram trase adânc aer în piept. Oare nu-l prevenise pe Lot că nimic bun nu se putea alege de el locuind în locul acela? Simţi cum îl umple furia, însă se stăpâni.

— Când au fost luaţi?

— În dimineaţa asta, devreme, domnul meu. Înainte de răsăritul soarelui.

Bărbatul sorbi din nou şi se ridică, încet, în picioare.

— Lot nu a pus geană pe geană, de frica lor. Dacă nu i ar fi văzut de pe acoperiş îndreptându-se spre Sodoma, nu m ar fi trimis la timp cu vestea asta. Aş fi fost şi eu luat împreună cu ceilalţi. Rogu-te, domnul meu, trebuie să porneşti în ajutorul lor.

Avram încuviinţă, apoi privi la Eliezer, dându-şi seama după expresia de pe chipul acestuia că nu-i plăcea deloc ceea ce auzea. Bătăliile lui Chedorlaomer erau bine ştiute, căci nimeni nu reuşise să-l înfrângă în luptă.

— Adună căpeteniile şi trimite mesageri la Mamre şi la fraţii lui, spuse Avram. Ne vom întâlni în cortul meu la lăsarea serii şi vom porni la ivirea zorilor.

Aruncă o privire spre bărbatul care îi adusese vestea, apoi zări o altă siluetă singuratică îndreptându-se spre ei în fugă dinspre tabără. O femeie, singură?

Ce se mai întâmplase acum?

Îi îngădui bărbatului să se retragă şi ieşi în întâmpinarea femeii, recunoscând-o pe slujnica egipteană a lui Sarai.

— Totul e bine cu stăpâna ta?

Fata încuviinţă.

— Este bine, domnul meu. Am auzit glasuri ce-ţi strigau numele şi...

— Te-a trimis să afli ce este?

— Da, domnul meu.

Avram o privi pe roabă preţ de o clipă, apoi clătină din cap.

— Îi voi da eu însumi vestea lui Sarai. Spune-i că vom avea oaspeţi la cină.

Se întoarse, îndreptându-se spre mesagerul trimis de Lot.

Capitolul 21

Şarai privi la cerul din ce în ce mai întunecat, recunoscă toare că ameninţarea furtunii trecuse, apoi ridică încă o dată capacul de pe oala cu tocană. Brânza era gata, pâinea era coaptă, însă Avram şi oaspeţii despre care Agar spusese că vor veni încă nu sosiseră. Unde era Avram?

Faptul că refuzase să transmită prin slujnică veştile şi dorise să i le spună el însuşi o îngrijora şi o încânta, deopotrivă. Nu avea de gând să renunţe la dreptul ei de soţie de a afla planurile lui Avram, mai ales în faţa unei roabe – una tânără –, însă în tulburarea acelei clipe, i se păruse a fi lucrul cel mai înţelept. Acum aproape că îşi dorea ca Avram să-i fi oferit măcar un indiciu despre ce se întâmpla. O parte din ea însă se temea să afle. Dacă veştile erau bune, oare Avram nu s-ar fi grăbit până acum spre casă pentru a i le împărtăşi?

O presimţire rea îi dădea târcoale cu fiece clipă ce trecea, în timp ce amurgul se transformă în noapte, iar focurile începură să pâlpâie.

— Vreun semn până acum?

Lila apăru lângă ea, sprijinind-o pe şold pe cea mai mică fiică a sa. Fata trebuia curând înţărcată, iar atunci vor avea o sărbătoare

între femei, mult mai mică decât cea care se organizase pentru fiii ei.

— Niciunul. Sunt sigură că nu e nimic grav.

Privi cercetător în ochii Lilei.

— Crezi că s-a întâmplat ceva rău?

Lila clătină din cap.

— Ştii cum sunt bărbaţii.

Râse, însă sunetul vesel nu se potrivea cu privirea din ochii ei.

— Poate că oaspeţii n-au sosit încă şi îi aşteaptă la drum.

— Poate.

Însă îngrijorarea n-o părăsi.

Sarai se aplecă asupra vasului şi mai mestecă o dată. Se auziră glasuri, sunetul lor fiind purtat, din ce în ce mai aproape, de adierea vântului. Avram se întorsese! Se simţi grozav de uşurată. Aşeză deoparte vergeaua de lemn cu care mestecase în oală şi ieşi de sub paravan, îndreptându-se spre locul unde torţele luminau calea spre focurile din mijlocul taberei. Avram şi Eliezer se apropiau însoţiţi de trei bărbaţi care-i urmau îndeaproape. Îi recunoscu pe Mamre, Eşcol şi Aber, cei trei fraţi amoriţi care se aliaseră cu Avram, înainte de a-şi aşeza tabăra lângă stejarii cei mari.

— Domnul meu, zise ea, înclinându-se în faţa lui Avram.

El se aplecă şi o sărută pe obraz.

— Îmi pare rău că am ajuns atât de târziu, draga mea. După ce se serveşte mâncarea, aşteaptă în cortul tău.

Trecu pe lângă ea, îndreptându-se spre cercul unde pâlpâia focul. Nu va afla nimic de la el decât mai târziu, când va veni la ea. Oricare ar fi fost treaba lui cu aceşti oameni, femeile nu erau bine-venite să participe la întâlnire. Presimţirea rea pe care o avusese mai devreme o asaltă cu putere în timp ce se grăbi să-i servească pe Avram şi pe oaspeţii săi.

***

Se făcuse târziu, însă Sarai nu putea dormi. Probabil că bărbaţii îşi vor isprăvi discuţiile şi Avram va veni curând. Îşi înăbuşi

un căscat, îşi luă lucrul de mână şi înfipse acul din os şi firul de lână în pânza sfâşiată a uneia dintre tunicile lui Avram, abia reuşind să vadă cusăturile la lumina lămpii de lut. Acoperitoarea de la uşa cortului foşni şi Avram păşi înăuntru, cu o expresie întunecată pe chip. Îşi scoase roba şi se aşeză pe rogojina de dormit, alături de ea.

— Ce este, domnul meu? M-ai lăsat să aştept ceasuri întregi şi sunt nerăbdătoare să aflu.

Îi luă mâna în mâinile ei şi o duse la piept.

— Pentru ce se află Mamre şi fraţii lui aici? De ce nu mi s-a îngăduit să stau şi eu la discuţiile voastre?

El îi puse un deget pe buze.

— Sarai, Sarai, vorbeşti mai repede decât pot eu gândi! Ştiu că eşti curioasă şi de aceea o să-ţi spun acum.

Îi mângâie obrazul, privirea lui devenind serioasă.

— Sodoma a fost invadată, iar Lot şi familia lui au fost luaţi prinşi de război. Trebuie să mă duc să-i scap.

Ea se trase în spate, uluită.

— Nu! Adică, nu poţi. Cu siguranţă se găseşte altcineva să meargă.

— Sarai.

O privi cu reproş.

— Ştii că nu este altcineva, iar Lot ne este rudenie. Trebuie să-l salvez.

Ea îl privi, iar tăcerea umplu spaţiul dintre ei.

— Când pleci?

Nu-i plăcea că era nevoită să renunţe atât de uşor.

— Oamenii mei sunt gata să plece la ivirea zorilor. Mamre şi tribul său ni se va alătura. Adonai ne va călăuzi cumva ca să-l salvăm pe Lot.

Întinse mâna şi o trase spre el.

— Nu te îngrijora, scumpa mea. Adonai ne va ocroti şi nimeni nu va păţi nimic.

— De unde poţi să ştii asta?

— Ştiu. O sărută pe frunte şi o mângâie pe umeri. Mă voi întoarce într-o lună, poate şi mai curând. O îndepărtă puţin, ca s-o privească în ochi. Nu te îngrijora, scumpa mea!

O sărută, ca şi cum cuvintele sale erau suficiente ca să-i alunge temerile.

— Cum aş putea să nu mă îngrijorez? Dacă crezi că pot sta liniştită, înseamnă că eşti un bătrân nesăbuit!

El râse încetişor, luând în glumă cuvintele ei, apoi o sărută din nou, în ciuda protestelor ei. Însă ea vorbise serios şi tare ar fi vrut să aibă forţa de a i se împotrivi.

***

Sarai rămase pe colina ce străjuia câmpia, privindu-l pe Avram îndreptându-se spre Sodoma, distanţa dintre ei lărgindu-se precum un hău. Îşi petrecu şalul pe după gât, lumina palidă a zorilor ridicându-se precum un abur. Însă nici măcar soarele din ce în ce mai strălucitor nu reuşi să dea la o parte vălul de pe inima ei.

Dacă Lot n-ar fi ales cu nesăbuinţă să locuiască într-o cetate atât de plină de răutate, acum nu s-ar fi aflat în pericol. Îşi încrucişă strâns braţele la piept. Fără-ndoială, Melah era de vină pentru o asemenea mişcare. Lot n-avea tăria de a i se împotrivi soţiei sale. Ea avea să-l ducă la pieire – Sarai ştia asta în inima ei. Totuşi, gândul îi înţepă conştiinţa, critica sa dură umplând-o de vinovăţie.

Simţi prezenţa Lilei lângă ea, tăcerea dintre ele fiind binevenită. Stătuseră aşa, privind în depărtare, până când bărbaţii dispărură dincolo de coama dealului, înălţimea unei alte coline ascunzându-i vederii.

— O lună.

Sarai privi spre Lila, fără a-şi putea reţine un fior.

Crezi că doar atât va dura? Avram atâta a spus.

Lila puse mâna pe braţul lui Sarai, încercând s-o liniştească, privirea ei îndreptându-se din nou spre câmpie.

— Eliezer a fost de părere că le va lua două luni. Până vor ajunge în ţinuturile lui Chedorlaomer, îi vor salva pe oameni,

îi vor duce la Sodoma şi se vor întoarce aici – vor trece cel puţin două luni. Mi-a spus că nu ar trebui să ne îngrijorăm dacă le va lua atât de mult sau încă pe jumătate.

Sarai se îndepărtă, mânioasă de faptul că soţul ei nu se deranjase să-i spună adevărul, lăsând-o să creadă ceva imposibil. La fel cum credea ceva imposibil atunci când era vorba de copil, pentru că el îi tot spunea să aibă încredere.

— Hai acasă. Avem treabă.

Se grăbi spre casă, gândindu-se că trebuia să aibă încredere în Avram, mai mult decât în oricine altcineva. Dacă el spusese că se vor întoarce cu bine într-o lună, atunci ea va crede spusele lui.

N-avea de ales.

***

Melah se prăbuşi într-un colţ al peşterii, temniţa provizorie a lui Chedorlaomer în ţinutul deluros, şi-l strânse pe Assam la piept, plângând. Marşul silit, pe lângă lipsa de mâncare şi apă, îl slăbise pe micuţ. Acum erau înghesuiţi unul într-altul într-o peşteră, ca nişte dobitoace.

Laptele i se împuţinase, iar puţinul ce-i rămăsese abia dacă ajungea până în gâtlejul fiului ei.

Copilul avea să moară în curând.

Închise ochii, simţind gustul sărat al propriilor lacrimi. Trupul firav al lui Assam îi era lipit de piept, iar cele două fiice i se rezemau de umeri, deopotrivă înăbuşind-o şi aducându-i mângâiere. Lot se afla ca la o aruncătură de piatră distanţă de ea, sforăind gălăgios.

Privi încă o dată la pruncul din braţele ei. Abia dacă i putea distinge trăsăturile în întuneric, însă se alarmă când îşi dădu seama că ceea ce crezuse că era suflarea lui liniştită era, de fapt, propria-i suflare.

Îl scutură. Încetişor la început. Puse mâna pe obrazul lui şi pe frunte şi descoperi ceea ce ştiuse deja în inima ei. Pruncul îşi dăduse ultima suflare. Oare ştiuse asta dinainte, fără să accepte

gândule? De când îl ţinea astfel, plângând? După răceala pielii lui, îşi dădu seama că sufletul îl părăsise cu ceva vreme în urmă. Când se opriseră scâncetele sale firave?

Un strigăt înăbuşit îi scăpă de pe buze când privi în ochii lui deschişi, goi. Trebuia să-l trezească pe Lot înainte de întoarcerea barbarilor. Trebuia adusă o jertfă... însă n-avea cum să ajungă la templul lui Ningal şi nu aveau miei pe care să-i sacrifice Dumnezeului lui Avram în peştera asta uitată de lume. Privi chipul senin al pruncului, lacrimile sale scăldându-i tunica moale. Lot se întoarse pe partea cealaltă, fără să aibă ştire de durerea ei.

Trebuia să-l trezească, apoi împreună vor aduna pietre şi vor zidi un mic altar. Lot putea fura o torţă de la duşmanii lor şi vor aduce jertfă trupul fiului lor pentru protejarea celor rămaşi. Se cutremură şi trase aer în piept, expirând încet. Ningal va fi mulţumită cu o astfel de jertfă.

Se răsuci, eliberându-se din strânsoarea fiicelor sale şi se ridică în genunchi, apoi se târî până la Lot. Îl atinse pe braţ. El tresări, devenind alert.

— Ce este?

Privi în jur, apoi îşi opri privirea îngrijorată asupra ei.

— Ce s-a întâmplat, Melah?

De ce se uita la ea atât de ciudat?

Ea îşi şterse lacrimile de pe obrajii uzi şi strânse pruncul la piept.

— Trebuie să mă ajuţi. Nu-i putem lăsa pe barbari să-l atingă.

— Pentru ce l-ar...

Se opri, apoi o privi.

— Este...?

Ea încuviinţă.

— În timp ce dormeai mi-am dat seama că nu mai are suflare deja de o bună bucată de vreme. Trebuie să zidim degrabă un altar şi să-i aducem trupul ca jertfă zeilor. Nu vreau să-l las într-o peşteră părăsită.

Lot strânse din pleoape, apoi îşi trecu o mână peste faţă, ca şi când ar fi încercat să se trezească dintr-un vis. Ea încercă să-i

cerceteze chipul în lumina palidă pe care o arunca în jur singura lampă ce le fusese îngăduită.

— Cum crezi că putem zidi un altar? Şi cum te poţi gândi să faci aşa ceva cu fiul nostru?

Cuvintele şoptite erau pline de dojană şi furie.

— Eu...

Se uită la el, cuprinsă de îndoială.

— Nu-l putem îngropa aici. Nu-l vom mai vedea niciodată.

Îşi înăbuşi un hohot de plâns şi strânse mai tare copilul la piept.

Lot atinse trupul învelit în pături al fiului lor.

— Voi avea eu grijă de el.

Întinse braţele, însă ea nu-i putu da drumul.

— Nimeni nu-i va face rău, Melah, iar tu te poţi odihni aici cu fetele, protejându-le.

El îi prinse obrazul în căuşul palmei, îndemnând-o să i privească în ochi.

— Ai încredere în mine.

— Nu-l poţi lua de la mine. Vin cu tine.

— Şi cine va sta cu fetele?

Îşi petrecu mâinile în jurul trupului pruncului şi trase încetişor.

— Nu putem face foc, ceilalţi vor observa.

Se aplecă şi o sărută pe obraz.

— Te rog, ai încredere în mine.

Melah simţi cum fiul îi este luat din braţe, iar mâinile îi căzură moi pe lângă corp. Lot îl ţinu pe braţe şi se îndreptă bâjbâind spre partea din spate a peşterii. Melah se prăbuşi la pământ, implorându-l s-o înghită, dorindu-şi să fi murit odată cu fiul ei.

Capitolul 22

Lot coti pe un alt coridor în acest labirint al peşterilor, rugându-se să găsească o ieşire. Întunericul îl înconjura, întrerupt doar de fâşiile înguste de lumină reflectată de lună, ce se strecurau prin crăpăturile din tavanul peşterii. Tăcerea apăsătoare făcea ca respiraţia greoaie să i se audă mai tare. Cel puţin era ascuns de privirile vigilente ale oamenilor lui Chedorlaomer. Se opri, trase în piept aerul stătut, simţind în braţe greutatea trupului fără viaţă al fiului său. Durerea îi copleşi inima şi căzu în genunchi, lipit de peretele de piatră aspră.

Nu va zidi altarul despre care-i spusese Melah. Oftă tulburat. De unde-i venise femeii o idee ca asta? Niciodată nu s-ar fi gândit să aducă un copil ca jertfă, chiar dacă acel copil era fără viaţă. Adonai n-ar fi fost mulţumit de un asemenea gest. Probabil că ideea îi venise de la zeiţele acelea străine cărora li se închina.

Pe frunte îi apărură broboane de sudoare. Nişte glasuri îndepărtate îi ajunseră până la urechi. Se opri să asculte, apoi, mulţumit de faptul că glasurile nu se apropiau, aşeză trupul băiatului la poalele zidului. Se târî pe mâini şi genunchi, pipăi după pietre de toate mărimile şi adună un morman suficient de mare cât să acopere trupşorul pruncului. Când mormanul se înălţă suficient

de mult pentru a feri trupul de animalele ce l-ar fi putut descoperi, Lot mai privi o dată la chipul cadaveric al fiului său, apoi înfăşură bine pătura în jurul oricărei părţi expuse şi-l vârî sub pietre, pregătindu-l pentru odihna veşnică.

Odată treaba făcută, Lot se lăsă pe călcâie, copleşit, aşezându-şi mâinile pe genunchi. Nu mai avea putere să se ridice în picioare, nici să se întoarcă la Melah şi la viitorul ce-i aştepta, de acum ca prinşi de război ai lui Chedorlaomer. Cum putea s-o protejeze pe ea şi pe fiicele sale de o armată atât de mare formată din nişte bărbaţi fără milă? N-ar fi trebuit niciodată să le aducă în Sodoma.

Tulburarea se amestecă cu o durere bruscă, copleşitoare, în timp ce privi fix la mormanul de pietre pe care abia îl vedea. În ochi i de adunară lacrimi nu doar pentru fiul său, ci şi pentru neputinţa şi alegerile sale nesăbuite.

Adonai, dacă găseşti cu cale să ne scapi de aici, voi face tot ce-mi sta în putinţă ca să Te ascult, aşa cum face Avram.

Rugăciunea izvorî din adâncul sufletului său, însă, îndată ce cuvintele îi ajunseră pe buze, Lot se întrebă dacă le va putea împlini. Nu fusese niciodată atât de puternic precum Avram. Dacă Adonai îi cerea lucruri precum cele pe care i le ceruse lui Avram, putea oare să asculte?

Îşi cercetă inima şi îşi văzu vinovăţia. Alungă brusc aceste gânduri, se ridică pe picioarele-i tremurânde şi-şi scutură praful de pe robă. Trebuia să scape din captivitatea celor ce-i aveau acum în mâini şi să se întoarcă la viaţa pe care o cunoşteau. Dacă asta însemna să părăsească Sodoma şi să trăiască din nou în corturi pentru a-i fi plăcuţi lui Adonai, în ciuda protestelor lui Melah, o va face.

***

Aflat pe culmea dealului, Avram privi în jos, la valea dinspre partea de miazănoapte a Damascului, unde corturile se întindeau precum o mare de lăcuste negre. Tabăra era luminată

de torțe, însă oamenii lui Chedorlaomer nu se vedeau nicăieri. Auzind zgomot de pași pe prundiș, se întoarse și-l zări pe Eliezer în lumina palidă a lunii.

— Oamenii așteaptă porunca ta, domnul meu.

Eliezer se opri în dreptul lui Avram, oboseala din privirea sa reflectând-o pe cea din ochii stăpânului. Drumul de la Hebron le luase mai mult decât se așteptaseră, deși puteau fi mulțumitori pentru faptul că încă nu intraseră în sezonul ploios. În felul acesta scăpaseră de pârâuri inundate și de albii nebănuite, formate în pământ uscat.

— Vom împărți oamenii în două cete. Una va porni în direcția asta, spuse Avram, făcând un semn cu mâna pentru a-i arăta că ar trebui să se strecoare prin spatele taberei. Cealaltă va ataca din față. Eu mă voi afla în ceata aceasta.

Cu ajutorul lui Adonai, urmau să izbândească în luptă cu mult înainte de ivirea zorilor.

— Ce semnal să le dau când ne vom afla cu toții pe poziții?

Eliezer își mută privirea de la Avram spre tabăra adormită de la picioarele lor.

— Flutură torța o dată, apoi ascunde-o în spatele unui scut. Repetă de trei ori. La a treia repetare, atacă din spate, iar noi vom ataca din față. Fie ca Adonai să ne dea o izbândă rapidă.

— Se va face precum ai spus.

Eliezer își înclină capul, apoi se întoarse și coborî colina.

Avram așteptă până când sunetul pașilor lui Eliezer se pierdu în întuneric, apoi cercetă încă o dată marginea taberei. Se plecă pe genunchi și-și lipi fața de pământul stâncos.

În Tine, Adonai, mă încred. Dă-ne biruință asupra acestor oameni care l-au răpit pe Lot și ajută-ne să-i eliberăm pe toți.

Rămase acolo câteva clipe, inima vibrându-i odată cu țârâitul insectelor de noapte și cu vuietul vântului ce se strecura printre copacii presărați pe dealuri. Niciun glas nu răspunse rugăciunii lui, nu simți nicio îndrumare aparte, doar o stare de siguranță și pace interioară. Se ridică și coborî colina, toiagul păstrând ritmul pașilor săi hotărâți și porni să-și conducă oamenii spre victorie.

***

Strigătele de luptă o treziră pe Melah dintr-un somn agitat. Tresări, simțindu-și inima străbătută de un fior, când îi reveni în minte cucerirea Sodomei și groaza prin care trecuse. Clipi de două ori, încercând să-și obișnuiască ochii cu întunericul dintre pereții peșterii. Sunetele se auzeau mai clar acum – săbii lovindu-se una de alta și bărbați strigând – unele glasuri guturale, tânguitoare, altele, strigăte de furie. Se ridică, trează de-acum, și încercă să se desprindă din brațele fiicelor ei care dormeau lipite de ea. Lot se afla lângă ea și se întoarse, oferindu-i mâna pentru a o ajuta să se ridice.

— Ce este?

— O bătălie.

— Sigur că este o bătălie. Însă a cui?

Se lipi de el și trase în piept mirosul trupului său. Niciunul dintre ei nu se îmbăiase de câteva zile, ba chiar de săptămâni, însă mirosul îi aminti de anii pe care soțul ei îi petrecuse pe câmpuri, cu oile. Gândul îi aduse o oarecare liniște.

— Dacă aș fi știut, ți-aș fi spus.

— Ai încercat să te apropii de intrare și să vezi?

Dacă el nu se uitase, se va duce ea.

— M-am gândit că aș face mai bine să rămân și să vă apăr, pe tine și pe fete. N-am nicio armă, așa că la ce bun să mă arunc într-o încăierare?

Îi dădu drumul și făcu câțiva pași înainte.

— Nu mai contează, lasă. Mă duc.

Ea ridică mâna spre el ca și când ar fi vrut să-l oprească, însă el deja dispăruse în întuneric. Își înfășură brațele în jurul trupului. Simți o atingere pe braț și tresări, iar sunetele făcute de cei din grupul lor care se trezeau îi aduseră aminte din nou de temerile ei.

— Ce este, mamă?

Kammani își strecură mâna pe după brațul lui Melah.

— Unde se duce Abi? Și ce înseamnă zgomotul ăsta?

Melah privi spre colţul unde Ku-aya încă mai dormea.

— Vorbeşte încet. Nu ştiu. Tatăl tău s-a dus să vadă ce se întâmplă.

— Parcă s-ar lupta cineva.

Glasul îi era temător.

— Ce-o să păţim?

Melah îşi puse un braţ în jurul ei şi o strânse îndurerată, dorindu-şi să-şi fi putut ţine fiul în braţe.

— Nu vom păţi nimic.

Melah spera că vorbele îi fuseseră mai convingătoare decât ceea ce simţea ea însăşi.

— Ne vom împotrivi cu toată puterea noastră.

— Dar, dacă ne împotrivim, n-o să ne facă rău?

Melah simţi un nod în stomac, iar groaza pe care o cunoscuse încă din clipa în care fuseseră capturaţi reveni în forţă. Îl folosise pe Assam ca pe un scut pentru a se proteja de bărbaţii care o cercetaseră din priviri, iar până acum Lot reuşise să-i împiedice pe barbari să le atingă pe fete. Dar dacă i se întâmpla ceva lui Lot? Acum, că Assam nu mai era, nu le mai putea apăra pe fiicele ei decât oferindu-se pe sine în locul lor. Fu străbătută de un fior şi o trase pe Kammani aproape, odihnindu-şi bărbia pe creştetul fetei.

— Vom sta departe de ei şi ne vom ruga.

Se întoarse, prinzând bărbia lui Kammani în mâna ei.

— Le vom da tot ce vor să le dăm ca să rămânem în viaţă şi să ne putem întoarce acasă.

Se întrebă dacă fata ştia ce însemna asta, rugându-se la oricare zeu ar fi ascultat-o ca fiica ei să nu înţeleagă implicaţiile. Ar fi fost în stare să spele până şi picioarele celui mai josnic sclav al ei înainte de a le oferi pe fiicele ei acelor oameni.

Zgomotul bătăliei se auzea tot mai slab şi îndepărtat, iar ea aştepta, dorindu-şi ca Lot să vină cu veşti, în vreme ce oamenii care erau cu ei se îngrămădeau la intrarea peşterii. Kammani plecă de lângă ea şi se întinse lângă sora ei. Lumina zorilor se strecură prin crăpăturile tavanului peşterii, iar Lot se întoarse, urmat

Îndeaproape de câțiva bărbați. Melah miji ochii, simțindu-și inima stoarsă de vlagă când îi recunoscu pe cei care îl însoțeau.

— Avram.

Se aruncă înainte și se prăbuși la picioarele lui.

— Și tu ai fost luat prins de război? Oh, cum se poate una ca asta?

Simți atingerea lui pe creștet și-și ridică privirea.

— Ridică-te, Melah.

Îi întinse mâna.

— Ieși din peșteră. Ne întoarcem acasă.

Ea își puse mâna în mâna lui, nevenindu-i să creadă. Apoi, deodată, toate mădularele începură să-i tremure, slabe precum cele ale unui miel de curând fătat. Lot o sprijini, văzând-o poticnindu-se.

— Ne ducem acasă? întrebă gâfâind. Cu adevărat?

— Ne ducem acasă.

În timp ce bărbații le luară pe fiicele ei, Melah continuă să hohotească în brațele soțului ei.

Capitolul 23

Sarai rămase întinsă printre pernele cortului ei, refuzând să se ridice. Soarele se ridicase deja până aproape de mijlocul boltei, însă ei nu-i păsa. Alungase deja câteva slujnice, nedorind să-şi facă cunoscută durerea.

Învelitoarea de la intrarea cortului foşni, lumina zilei alungând întunericul la care se condamnase singură. Închise ochii, rugându-se ca persoana de la intrare, oricine ar fi aceasta, să creadă că doarme şi să plece. N-avea nevoie de simpatia lor. Trupul o trădase, se uscase şi se stafidise şi nimic din ce ar mai fi putut spune cineva nu-i mai putea da înapoi ce pierduse. Nici măcar Adonai nu mai putea da viaţă trupului ei. Orice şansă de a mai purta sămânţa promisă lui Avram dispăruse odată cu mărturia unui pântec mort.

— Sarai?

Vocea Lilei pătrunse în gândurile ei, sporindu-i durerea. Lacrimi nedorite îi apărură în ochi şi se întoarse încă o dată pe spate, acoperindu-şi ochii cu braţul.

— Pleacă.

Cuvintele îi erau înecate, iar asta o umplu de disperare. Nu dorea ca Lila s-o vadă în starea aceea. Femeia avea tot ceea ce-şi

dorise Sarai şi, totuşi, n-o putea învinovăţi pentru asta. O iubea pe Lila ca pe o fiică, mai mult decât crezuse că este cu putinţă.

Auzi paşi apropiindu-se şi Sarai simţi că Lila îngenunchease lângă ea.

— Te rog, Sarai, spune-mi ce s-a întâmplat. Toţi sunt îngrijoraţi din cauza ta.

— Pentru ce să fie îngrijoraţi? Ce însemnătate am eu pentru ei?

Cât de amare îi erau cuvintele! Şi totuşi, nu-i păsa de ceea ce ar fi putut crede Lila despre ea.

— Sigur că ai o mare însemnătate! Toată lumea te iubeşte.

O atinse pe braţ.

— Te rog, spune-mi ce s-a întâmplat. Dacă Avram se va întoarce astăzi şi te va găsi ghemuită pe rogojină? Va crede că eşti bolnavă.

Se opri, iar Sarai îşi luă braţul de pe ochi.

— Eşti bolnavă?

Sarai îşi sili mădularele istovite să se ridice în şezut şi şi cuprinse genunchii cu braţele.

— Sunt bolnavă. M-am săturat de viaţă. Poftim, ţi-am spus, acum pleacă.

Deşi se ruga să nu o asculte.

— Să-ţi aduc ceva ierburi, o supă?

Lila îşi puse mâinile pe genunchi, citindu-i-se îngrijorarea pe chip.

— Nu mă poţi ajuta.

Rostise cuvintele în şoaptă şi îşi feri privirea, ca nu cumva să vadă mila din ochii Lilei.

— Am descoperit... că nu mai am rânduiala femeilor. Nu va mai ieşi niciun copil al făgăduinţei din mine.

Înghiţi greu, însă nu reuşi să zăgăzuiască lacrimile ce i se rostogoliră pe obraji. Le şterse îndată, furioasă pe ele.

Lila rămase tăcută, până când, în cele din urmă, Sarai se uită la ea. Mila pe care se aştepta s-o zărească în ochii ei nu era acolo. O văzu doar încreţindu-şi uşor fruntea.

— Ce vei face?

Lila își așeză mâna peste cea a lui Sarai și o strânse ușor.

— Nu rămâne de făcut decât un singur lucru.

Cu toții cunoșteau legile, ce se așteptă din partea unei soții. Porunca tatălui ei îi răsună proaspăt în minte.

Sarai, fiică a lui Terah, ești legată de făgăduința de a-i da lui Avram, fiul lui Terah, un fiu. Dacă nu-ți vei împlini legământul față de fiul meu, legământul lui de a nu-și lua niciodată altă nevastă va fi anulat.

— Trebuie să găsesc o slujnică potrivită și s-o dau soțului meu de nevastă. Ea i-l va da pe fiul promis.

Cuvintele avură gust de nisip în gura ei și îi venea să le scuipe. Însă se abținu, din ce în ce mai convinsă fiind de faptul că erau adevărate.

Lila încuviință încet.

— Ai vreo slujnică în minte?

Se aplecă înainte, privind-o cu înțelegere.

Sarai clătină din cap. Toată noaptea se gândise la slujnicele sale, ba chiar și în timpul săptămânilor ce se scurseseră, atunci când realizase ce i se întâmpla. Petrecuse zile întregi urmărind fetele tinere, nemăritate, eliminând de pe listă pe cele frumoase, însă nedorind să-i trimită lui Avram una care să nu-i facă cinste ca nevastă. Fiul ei avea nevoie de o femeie puternică, cu trăsături armonioase, o slujnică inteligentă, însă nu una care să-i uzurpe locul ei de soție. Sarai urma să fie adevărata mamă a copilului, la urma urmei. Fiul promis va fi al ei.

— Nu sunt sigură, spuse ea în cele din urmă. Una suficient de tânără și puternică pentru a purta un copil, însă care să nu întoarcă prea des capul soțului meu spre ea.

Gândul în sine îi trimise un junghi de durere în inimă. Își duse mâna la gură pentru a-și înăbuși un hohot de plâns și se întoarse spre Lila.

— O, Lila, gândul să-l împart cu alta e de neîndurat!

Lila se apropie de ea și-și trecu brațul pe după umerii lui Sarai.

— Știu.

— Dar trebuie. Nu este altă cale pentru a avea un fiu. Eu sigur nu i-l pot da.

Gura i se umplu de amărăciune.

— La care dintre femei te-ai gândit?

Aveau multe slujnice, însă cele mai multe fuseseră date în căsătorie altor slujitori. Cel mai logic era să aleagă dintre slujnicele personale, printre care se aflase şi Lila odinioară.

— Agar îmi vine destul de des în minte.

Sarai trase încet aer în piept.

O visase pe Agar şi nu reuşise să şi-o scoată din minte în timpul nopţii. Şi cu toate că fata nu era nici frumoasă, nici urâtă, lui Sarai nu prea îi venea uşor să-i dea lui Avram o astfel de femeie. Acesta abia dacă o remarcase, iar Sarai o compătimea încă pentru faptul că fusese smulsă silnic din ţara ei, fără a-şi găsi cu adevărat locul aici. Deşi arăta ca una din neamul lor pe dinafară, atitudinea ei încă reflecta moştenirea egipteană în felul în care îşi apleca creştetul, iar ochii ei de culoarea onixului îi aminteau lui Sarai de una dintre statuile egiptene pe care le văzuse aproape la fiecare pas când păşise în palatul reginelor.

— Agar ar putea fi o alegere înţeleaptă.

Lila îi zâmbi, un zâmbet ce nu-i cuprinse însă şi privirea.

— Este străină, aşa că sunt şanse ca Avram să nu se ataşeze niciodată de ea aşa cum s-a ataşat de tine.

Sarai protestă.

— Nici să nu pomeneşti aşa ceva! Sigur că nu se va ataşa de ea. Îşi va face datoria şi ea îi va naşte un fiu. Nu aş îndura să şi-o facă soţie.

— Îmi pare rău. N-am vrut să...

Sarai flutură din mână, oprind scuza Lilei.

— Nu. Ai dreptate. Cu toate că o soţie străină... Crezi că Adonai s-a gândit ca fiul făgăduinţei să aibă în vene sânge amestecat? Oare prin asta să-Şi dorească a aduce laolaltă Urul şi Egiptul, într-o legătură comună?

— Nu ştiu. Presupun că este cu putinţă. Însă întotdeauna am crezut că Adonai a vrut ca tu să-l porţi pe cel făgăduit. Aşa cum a spus Avram cu atâta vreme în urmă.

Lila ridică una dintre pernele de pe patul lui Sarai şi-i netezi cutele.

Sarai simţi din nou o înţepătură în inimă, o durere familiară şi neînduplecată.

— Şi eu am crezut asta, şopti ea.

Rămase trăcută o vreme, apoi se ridică şi se îndreptă de spate.

— Se pare că am greşit. Nici Avram nu are întotdeauna dreptate. Şederea noastră în Egipt ar fi trebuit să ne înveţe asta.

Însă poate că rezultase şi ceva bun din acel episod. Oare era cu putinţă ca Adonai să fi îngăduit ca ea să fie luată tocmai pentru a o întâlni şi a o avea astfel pe Agar? Oare Dumnezeu Creatorul a avut-o în minte pe Agar pentru acest scop? Răsuci această nouă idee în mintea ei, cercetând-o, privind-o din unghiuri diferite. Ar putea să i-o dea pe Agar lui Avram cu anumite restricţii. Ea era prima soţie, iar Agar nu era decât o sclavă. Faptul că i-o dădea lui Avram urma a-i schimba statutul, însă dacă ceva nu mergea cum trebuie, Sarai putea întotdeauna să-l convingă pe Avram să-i facă dreptate. Sau nu?

Îşi simţea ceafa înţepenită din cauza îngrijorării şi se întrebă dacă nu cumva greşea ea undeva. Însă i se alătură Lilei, ieşind afară din cort şi, în timp ce trebăluia împreună cu femeile pentru pregătirea meselor, o urmărea pe tânăra egipteancă şi se lămurea tot mai mult. Agar putea fi soluţia la problema ei. Femeia era blândă şi graţioasă, gata să slujească şi, în ciuda unei anumite încăpăţânări egiptene, părea mulţumită cu soarta ei. Aşa că de ce să n-o aleagă pe ea pentru a purta sămânţa lui Avram? Diferenţa de vârstă dintre ei era o garanţie că Avram nu se va ataşa niciodată de această femeie.

Sarai clipi pentru a-şi reţine lacrimile, amintindu-şi că dacă recurgea la această înţelegere, nu-l va mai avea pe Avram numai pentru ea. El avea să devină intim cu altcineva – o femeie pe care o plăcea şi n-o plăcea, o femeie pe care n-o va considera niciodată egala ei. Însă, în timp ce se aplecă pentru a mesteca în linte, simţind rigiditatea din articulaţii, îşi aminti cu asprime că nu mai era tânără şi ultima ei şansă de a zămisli un copil o părăsise

înainte ca Avram să pornească în salvarea lui Lot. Când se va întoarce – dacă se va întoarce – urma să-i propună un alt mod de a aduce făgăduința la îndeplinire, înainte ca trupul lui să se sfilească, așa cum i se întâmplase ei și înainte de a li se spulbera și ultima nădejde.

***

Avram călărea alături de Eliezer, întreaga lui ființă tânjind după casă. Valea Șave se întindea înaintea lui în timp ce se apropiau de cetatea Salem, verdele crud al ierbii așternându-se ca o pătură moale sub copitele cămilelor. Își luă de pe gură pânza cu care își înfășurase capul, scăpați de norii de nisip ce se ridicaseră în văzduh în timpul călătoriei prin deșert. Zâmbi, privind la Eliezer.

— Curând. Voi fi mulțumit să mă așez din nou la umbra cortului meu.

Zâmbetul i se lărgi închipuindu-și expresia de ușurare de pe chipul lui Sarai. Aproape că simțea strânsoarea brațelor ei în jurul lui. Cât de mult îi lipsise!

— Abia aștept.

Eliezer încuviință și își schimbă poziția în șaua cămilei.

— Cred că Ariel a învățat să macine grâne, iar Iael probabil că e încărcată de-acum. Eran și Naum cred că au crescut cât mine de înalți. N-o să-i mai recunosc.

— Nu se schimbă atât de mult în câteva luni.

— Cei mari, ca mine și ca tine, nu. Dar un copil...

Se opri și întâlni privirea lui Avram.

— E în regulă, Eliezer. Nu te teme să vorbești cu mine despre copii. Într-o zi, când voi avea propriul fiu, îmi vor prinde bine sfaturile tale.

Călătoriră o vreme în tăcere, iar gândurile lui Avram se îndreptară către Adonai. Trecuse ceva timp de când primise acea promisiune. Doisprezece ani se scurseseră de când plecaseră din Ur. Sarai îmbătrânise mai mult ca el, în ciuda înfățișării sale

încă tinere. Rareori vorbea despre asta, însă știa că soția lui se temea că nu mai are timp, că va pierde șansa de a mai avea copii. *Cât mai este, Adonai?*

Ropot de copite se auzi venind dinspre vale. Eliezer își înfrână animalul, iar Avram îi urmă exemplul.

— Îți poți da seama cine este? întrebă Avram.

Vederea lui Eliezer era mai bună decât a lui, cu toate că vedea suficient de clar până la o aruncătură de săgeată.

— Sunt încă prea departe, deși steagurile poartă culorile Sodomei.

Eliezer privi la Avram.

— Ar putea fi Bera, regele lor.

Avram se gândi o clipă la acest lucru, apoi ridică mâna spre cer.

— Viu este Adonai Elohim, Creatorul cerului și al pământului că nu voi lua nimic din ce-i aparține, nici măcar un fir de ață sau cureaua unei încălțări, ca nu cumva să spună: „Am îmbogățit pe Avram."

Își lăsă mâna jos și privi din nou la Eliezer.

— Ce facem cu oamenii noștri sau cu Mamre și frații săi?

— Ei își pot lua partea. Legământul mi se aplică doar mie.

Cum putea Lot să se întoarcă și să trăiască într-o asemenea cetate, trecând cu vederea ceea ce știau despre Sodoma toți cei aflați în vecinătate? Însă, după pierderea fiului lor, cu Melah nu se putea sta de vorbă, iar hotărârea inițială pe care o luase Lot după eliberarea lor, aceea de a asculta de Adonai, se risipise odată cu apropierea lor de Sodoma.

Adonai, ai milă de ei. Întoarce-le inimile spre Tine.

Porniră din nou, încetinindu-și înaintarea pe măsură ce se apropiară de cetatea Salem. Cetatea era așezată precum o piatră prețioasă pe creștetul muntelui Moria, iar inima lui Avram simți o ciudată căldură la vederea ei. O trâmbiță răsună, iar Avram își opri animalul pe care călărea, îndreptându-și atenția spre porțile Salemului, unde o procesiune de preoți, purtători de stindarde și trâmbițași le ieșiră în întâmpinare într-o paradă regească.

— Ce se întâmplă acum?

Avram simți un fior în timp ce-l privi pe marele-preot, recunoscându-l după robele strălucitoare decorate cu rodii, clopoței aurii atârnând la poalele veşmântului şi purtând peste piept un efod încrustat cu pietre prețioase. Într-o mână ținea o ploscă, iar în cealaltă, ceva ce nu putea fi decât o turtă. La apropierea sa, Avram porunci cămilei să îngenuncheze şi descălecă.

Un preot sau un rege? O bandă din aur masiv încrustat cu pietre prețioase mici, sclipitoare, împodobea capul cărunt al bărbatului. Avram se înclină adânc şi aşteptă până când omul se opri în fața lui.

— Ridică-te, Avram, fiul lui Terah.

Aşteptă, iar Avram făcu precum i se poruncise. De unde-i ştia acest om numele? Însă o singură privire aruncată în ochii de nepătruns ai regelui îi dădu lui Avram senzația că bărbatul îl cunoştea bine.

— Eu sunt Melhisedec, rege al Salemului, preot al lui El-Elion, Dumnezeul cel Preaînalt.

Regele-preot îşi plecă creştetul în semn de recunoaştere față de Avram.

— Vino şi frânge pâinea împreună cu mine.

Bărbatul se întoarse şi-l conduse pe Avram spre o lespede mare, invitându-l să se aşeze.

Melhisedec întinse plosca unui slujitor, apoi frânse pâinea şi oferi o bucată lui Avram, păstrând-o pe cealaltă pentru sine.

— Mănâncă tot, spuse el, făcând el însuşi acest lucru.

Când Avram isprăvi de mestecat şi ultima îmbucătură, preotul turnă vin în două cupe de aur pe care slujitorul le ținu înaintea lui. Îi întinse lui Avram una dintre ele.

— Bea.

Avram făcu din nou ce i se poruncise, în timp ce Melhisedec sorbi din cupa sa. Când isprăviră, Melhisedec se apropie de Avram şi-şi puse ambele mâini pe creştetul acestuia. Rămase nemişcat o clipă, fără a spune nimic, însă Avram îşi simți inima strângându-i-se la simpla atingere a bărbatului. Se simți, deodată,

slab şi vulnerabil, însă, în acelaşi timp, avea senzaţia că este protejat şi iubit.

— Binecuvântat să fie Avram de către El Elion Elohim, Dumnezeul cel Preaînalt, Creatorul cerului şi al pământului, spuse Melhisedec, şi binecuvântat să fie Dumnezeul cel Preaînalt, care i-a dat pe duşmanii tăi în mâinile tale.

Îşi ridică mâinile de pe creştetul lui Avram şi-l prinse de braţ, ridicându-l în picioare. Puterea bărbatului îl surprinse şi nu-l surprinse, deopotrivă. Întâlni încă o dată privirea lui Melhisedec.

— Mulţumesc, domnul meu. Îngăduie-mi să te binecuvântez, la rându-mi. Îţi ofer o zecime din tot ceea ce am recuperat.

Preotul îl sărută pe amândoi obrajii, apoi se trase un pas înapoi.

— Aşa să fie, precum ai spus.

Avram încuviinţă şi se întoarse, făcându-i semn lui Eliezer să se apropie.

— Din prada de război a Sodomei nu voi lua nimic, niciun fir de aţă sau cureaua unei încălţări. Însă acestui rege îi vom da o zecime din tot ce avem noi.

Eliezer îl privi cu respect şi aprobare.

— Aşa să fie, domnul meu.

Avram îşi îndreptă din nou atenţia la Melhisedec.

— Te voi mai vedea?

Parcă nu-şi dorea să plece din prezenţa bărbatului, însă ştia că trebuie să plece.

Zâmbetul lui Melhisedec îl încălzi, iar în ochi i se citi o taină negrăită.

— Trebuie să mă întorc acum în cetatea mea.

Pentru o clipă îşi ridică privirea la cer, apoi se răsuci şi porni spre porţile Salemului.

— Mă vei mai vedea, Avram, fiule.

Avram îl privi plecând, incapabil să nege sentimentul de pierdere ce-l încerca. Însă speranţa binecuvântării rămase cu el. Se întoarse la oamenii săi pentru a vorbi cu Eliezer, în timp ce darurile încă se mai împărţeau. Zări grupul de bărbaţi din Sodoma,

în frunte cu regele Bera, venind spre el. Eliezer i se alătură în timp ce bărbatul se apropie.

Regele Bera se opri, lăsând între ei o distanţă destul de mare, flancat de ambele părţi de străjeri. Pe chipul lui nu era nici urmă din proverbiala-i aroganţă, doar nesiguranţă cu privire la soarta averilor sale. Ridică o mână în semn de rugăminte.

— Mi-ai făcut un mare serviciu salvându-mi poporul din mâna lui Chedorlaomer.

Se înclină adânc, aducându-i un omagiu lui Avram.

— Nu-mi datorezi nimic. Nu trebuie să te pleci înaintea mea.

— În cazul acesta, dă-mi oamenii şi ţine bogăţiile pentru tine.

Avram clătină din cap şi ridică mâna dreaptă spre cer.

— Ridic mâna spre Adonai El Elion Elohim, Domnul Dumnezeul cel Preaînalt, Creatorul cerului şi al pământului şi jur că nu voi lua nimic din tot ce este al tău, nici măcar un fir de aţă, nici măcar o curea de încălţăminte, ca să nu zici: „Am îmbogăţit pe Avram." Nu voi accepta nimic în afară de ceea ce au mâncat oamenii mei şi partea ce le aparţine celor care au mers cu mine – lui Aner, Eşcol şi Mamre. Ei pot să-şi ia partea.

Regele se încruntă uşor o clipă, ca şi când nu se putea hotărî dacă ar trebui să se simtă ofensat sau uşurat la auzul cuvintelor lui Avram.

— Ia ce este al tău şi du-te în pace.

Bucuria pe care o simţise în prezenţa lui Melhisedec se risipise cu totul în scurtul timp petrecut cu acest rege, ca şi când lumina şi întunericul îşi dăduseră amândouă întâlnire cu Avram, iar una n-o putea tolera pe cealaltă.

Partea 3

Sarai, nevasta lui Avram, nu-i născuse deloc copii. Ea avea o roabă egipteancă numită Agar. Şi Sarai a zis lui Avram: „Iată, Domnul m-a făcut stearpă; intră, te rog, la roaba mea; poate că voi avea copii de la ea."
Avram a ascultat cele spuse de Sarai.
GENEZA 16:1–2

Agar a născut lui Avram un fiu; şi Avram a pus fiului, pe care i l-a născut Agar, numele Ismael. Avram era de optzeci şi şase de ani, când i-a născut Agar pe Ismael.
GENEZA 16:15–16

Capitolul 24

Mâinile lui Sarai tremurară în timp ce încerca să toarne vin dintr-un burduf din piele de capră în potirul cel nou de argint pe care Avram îl adusese cu sine când se întorsese de la salvarea lui Lot. Se simţea oarecum liniştită să ştie că Lot şi Melah se aflau în siguranţă, cu toate că adevărata linişte se datora faptului că Avram era acasă, alături de ea. Aruncă o privire spre locul unde se afla, aşezat lângă foc. Trăsăturile lui erau atât de frumoase în lumina pâlpâitoare a flăcărilor. Vârsta nu făcuse altceva decât să ofere o notă de distincţie trăsăturilor sale, iar părul aproape că nu-i încărunţise. Cum ar putea îndura ea să-l împartă cu o altă femeie?

Privi spre Agar, care se afla lângă ea, aşteptându-i ordinele. Oare ce va spune când Sarai o va trimite în cortul soţului ei, ca să i se dăruiască? Vinul se scurse pe lângă pocal şi aproape că dădu drumul burdufului. Agar se grăbi spre ea.

— Îngăduie-mi să te ajut, doamna mea.

Degetele maronii şi puternice ale fetei se petrecură în jurul burdufului, îndreptându-l.

Sarai simţi nevoia să se apere. Nu era încă atât de neajutorată! Însă îşi înfrână dorinţa de a smulge burduful din mâna fetei. Dacă o trata rău, era posibil ca aceasta să nu îndeplinească cererea ei.

— Mulţumesc, spuse ea conştientă de ciudata tăcere dintre ele în timp ce dădu drumul burdufului, lăsându-l în mâinile lui Agar. Nu ştiu ce se întâmplă de sunt atât de neîndemânatică în seara asta.

Ridică din umeri, ca şi când era un lucru neimportant.

— Poate că te simţi uşurată de faptul că stăpânul s-a întors nevătămat acasă. Dacă vrei să te aşezi, vă pot servi eu pe amândoi.

Zâmbetul blând aproape că o făcea drăguţă. Avram o va găsi destul de plăcută.

Sarai încuviinţă.

— Mulţumesc, Agar. Cred că aşa voi face.

Luă cupele şi le duse la Avram, apoi se aşeză lângă el. Agar o urmă curând, aducând o tavă cu carne şi legume coapte.

— Cum te simţi, scumpa mea?

Vocea profundă a lui Avram îi calmă nervii încordaţi. Trebuia să-i spună despre hotărârea pe care o luase, însă nu putea da glas cuvintelor ei.

— Acum, că eşti acasă, mă simt bine.

Îşi strecură braţul pe după al său şi se rezemă de umărul lui.

— Spune-mi că nu mă vei părăsi din nou.

El râse încetişor.

— Ah, Sarai, ştii că nu pot promite aşa ceva. Însă acum sunt aici.

Îşi petrecu braţul pe după umerii ei şi o strânse.

Între ei se lăsă tăcerea, în timp ce Agar le servi masa. Sarai o privi mişcându-se cu graţie, mutându-şi privirea de la ea la Avram. Oare el o remarcase? Totuşi, nu părea conştient de prezenţa femeii, fiind atent la mâncare. Oftă, iar sunetul i se păru puternic în propriile-i urechi.

Aram îşi ridică privirea din farfurie şi-i cercetă chipul. Înghiţi şi-şi şterse degetele lipicioase cu un ştergar pe care Agar se grăbi să i-l întindă. Fata era atentă. O calitate pentru o soţie inferioară. Dacă, într-adevăr, Avram va fi de acord s-o accepte astfel. Sarai trebuia să-şi facă cu grijă planul. Avram tocmai se întorsese. Trebuia să-i servească ideea în porţii mici.

— Ceva te tulbură, Sarai. Spune-mi.

Sorbi lung din cupă.

Ea privi în jos, la talerul dinaitea ei, învârtind mâncarea cu o furculiță aurită.

— Trebuie să-ți spun ceva. Mă tem că n-o să-ți facă plăcere.

Își ridică privirea și-l văzu privind-o cu atenție.

— Nu contează dacă îmi place sau nu. Dacă este vorba despre tine, vreau să știu.

Îi luă mâna și o bătu ușurel.

Ea trase aer în piept și-și mută privirea de la mâinile lor înlănțuite la preocuparea din ochii lui negri. Aruncă o privire în jur și constată că slujitorii, inclusiv Agar, se aflau suficient de departe pentru a nu-i auzi. Iar Eliezer și Lila deja plecaseră de lângă foc, în cortul lui Eliezer. Privi din nou în ochii mângâietori ai lui Avram.

— În timp ce erai plecat...

Coborî glasul și mai mult și se aplecă spre el.

— Am descoperit... că nu mai sunt... adică...

Se opri și fu zguduită de un hohot neașteptat de plâns.

El îi ridică bărbia cu un gest tandru.

— Spune-mi.

Îi mângâie obrazul cu degetul. Buza începu să-i tremure și se temu că o are să izbucnească în plâns.

Înghiți o dată, de două ori, apoi încercă din nou.

— Rânduiala femeilor mi-a trecut, domnul meu. Niciodată nu voi purta copilul făgăduinței.

Cuvintele ieșiseră în grabă de pe buzele ei, iar când isprăvi, oftă adânc. Restul planului ei va aștepta. Trebuia să-i dea timp să se obișnuiască cu asta.

Îi prinse obrazul în palmă, apoi o trase la pieptul lui.

— Și ești sigură de asta?

Întrebarea rămase câteva clipe între ei, iar ea se întrebă dacă nu cumva i-o va lua înainte și îi va spune că ar fi bine să-și caute o altă nevastă, înainte de a avea ea șansa s-o facă.

— Da, domnul meu.

Dintr-odată se simți cuprinsă de rușine.

— Te-am dezamăgit.

El rămase tăcut o vreme, mângâind-o pe spate, până când ea îşi dădu seama că-i udase tunica cu lacrimile ei.

— Adonai ne-a promis un fiu, scumpa mea. Nu trebuie să crezi că m-ai dezamăgit. Timpul Lui nu este timpul nostru.

— Timpul Lui pentru mine a trecut. Cum este cu putinţă pentru o femeie care nu mai are viaţă înăuntru să poarte un prunc?

Se îndepărtă de el, cercetându-i chipul, încercând să afle ce gândeşte. Însă privirea lui limpede o înştiinţă că nici măcar nu se gândise la a-şi lua o altă soţie.

— Crede, draga mea. Încrede-te că Adonai Îşi va ţine făgăduinţa. Dacă El a putut crea toate astea – mâna lui trasă un cerc peste ţinutul întunecat, apoi arătă spre cerul luminat de stele – atunci El poate face un lucrù atât de mic precum zămislirea unui prunc, nu-i aşa?

Aşa să fie oare? Frământă gândul în mintea ei, apoi îl lăsă deoparte.

— Nu ştiu. Poate că are alt plan.

El îşi plecă creştetul şi privi în ochii ei.

— Un alt plan? La ce te referi?

Privi în spatele lui şi o zări pe Agar, apoi îşi întoarse degrabă privirea la el.

— Eliezer este moştenitorul nostru. Poate că aşa ne-a fost dat.

Privirea lui deveni meditativă, însă o clipă mai târziu clătină cu încăpăţânare din cap.

— Nu. N-am înţeles greşit făgăduinţa Lui.

Se ridică şi o trase după el.

— Să nu mai vorbim despre asta. Când va veni timpul, vei naşte un fiu, chiar dacă acum asta pare cu neputinţă.

Ea îşi strecură mâna în mâna lui în timp ce el o conduse spre cortul său. Nu îl va contrazice. Acum nu era momentul, deşi ştia că trebuia să spună ceva, curând. Dacă dorea să crească fiul unei roabe, trebuia să-i dea soţului ei o roabă care să-i poarte copilul.

***

După câteva zile, într-o noapte, Avram stătea întins pe rogojina din cortul său, iar cuvintele lui Sarai încă-i mai răsunau în urechi. Îţi dăduse seama că Sarai nu îi spusese chiar tot ce avea pe suflet, însă se bucurase că n-o făcuse. Ştia că problema copilului o împovăra mai mult decât pe el. Datoria soţiei era de a-i oferi soţului ei un moştenitor, iar dacă nu putea să-l nască, avea posibilitatea să-i dăruiască o slujnică drept soţie, pentru ca aceasta să împlinească ceea ce ea nu putea. Oare Sarai se gândea la aşa ceva? Gândul acesta dovedea o lipsă de credinţă şi-l alungă degrabă.

Însă, pe măsură ce pleoapele i se îngreunau de somn, privirea îngrijorată a lui Sarai i se strecură în minte. Şi-ar fi dorit s-o poată linişti. Şi totuşi, cuvintele ei declanşaseră în el o teamă, credinţa clătinându-i-se precum picioarele firave ale unui viţel fătat de curând. Un oftat îi ridică pieptul şi inspiră adânc mirosurile familiare ale focurilor de tabără, ascultând foşnetul frunzelor stejarilor din apropiere, stârnite de adierea uşoară a vântului ce-l îmbia la somn.

Nu te teme, Avram. Eu sunt scutul tău şi răsplata ta cea foarte mare. Avram auzi glasul, însă nu se putu mişca, iar pleoapele îi căzură grele în faţa unei lumini strălucitoare.

— O, Dumnezeule suveran, spuse el cu un glas ce parcă venea de la depărtare, ce-mi vei da? Căci nu mi-ai dat copii şi moştenitorul casei mele este Eliezer din Damasc. Nu mi-ai dat copii, iar acum un slujitor îmi va fi moştenitor.

Acest om nu va fi moştenitorul tău, ci acela care va ieşi din trupul tău.

Lumina începu să pălească, iar Avram se trezi. Oare dormise? Simţi în continuare acea prezenţă şi se ridică, îşi înfăşură mantia în jurul trupului, cu un imbold de neoprit de a ieşi din cort. Ascultă şi rămase în picioare, scăldat în lumina lunii.

Uită-te spre cer şi numără stelele – dacă poţi să le numeri.

Urmă o clipă de tăcere, ca şi când vocea ar fi vrut să se asigure că el va măsura cerul cu privirea de la un capăt la celălalt. *Aşa va fi sămânţa ta.*

Cred în Tine, Adonai. Inima i se încălzi, cuprins de un profund simţământ de binecuvântare. Se îndepărtă de cort, pentru a putea privi cerul fără a fi împiedicat de frunzişul copacilor.

Eu sunt Domnul care te-am scos din Ur, din Haldeea, ca să-ţi dau în stăpânire ţara aceasta.

Gândul îi zbură la vecinii săi străini şi armatele lor.

— O, Dumnezeu Adonai, prin ce voi cunoaşte că o voi stăpâni?

Ia o juncană de trei ani, o capră de trei ani, un berbec de trei ani, o turturea şi un pui de porumbel.

Avram aşteptă o clipă.

— Da, Doamne. În zori o să le caut şi o să le aduc aici.

Nu se auzi niciun răspuns, însă inima lui simţi încuviinţarea. Aşteptă, simţind adierea vântului mângâindu-i obrajii şi ridicându-i părul de pe frunte. Va merge la turme şi va alege animalele pentru jertfă. Apoi va vedea ce va face Dumnezeu.

***

A doua zi, după-masă, Avram îi puse pe slujitorii săi să lege animalele de copacii din apropiere, în timp ce păsările rămaseră în coşuri, pe pământ. Îngăduindu-le robilor să plece, Avram pregăti animalele pentru jertfă, despicând în două juncana, capra şi berbecul şi aşezând jumătăţile una în faţa celeilalte, fără a despica însă trupul păsărilor.

Trecură câteva ceasuri. Avram se plimbă printre trupurile moarte ale animalelor, alungând vulturii şi ulii ce le dădeau târcoale, căutând să smulgă carnea de pe oase. Îl dureau toţi muşchii, după toată treaba cu măcelărirea animalelor. Soarele coborî dincolo de coline, spre apus, iar paşii îi încetiniră. Simţindu-se istovit, se lăsă jos sub unul dintre stejarii cei falnici şi căzu într-un somn adânc. Însă chiar şi în acest somn, simţi un întuneric îngrozitor punând stăpânire pe el, ţintuindu-l la pământ. Bătăile inimii i se rărira şi i se îngreunară, ca şi când sângele uitase să-i mai circule prin vene. Se aşternu o tăcere adâncă şi simţi în somn că suflarea i se oprise.

Să ştii hotărât că sămânţa ta va fi străină într-o ţară care nu va fi a ei; acolo va fi robită şi o vor apăsa greu, timp de patru sute de ani.

Cuvintele şoptite îl îngroziră.

Dar pe neamul căruia îi va fi roabă, îl voi judeca Eu: şi, pe urmă, va ieşi de-acolo cu mari bogăţii. Tu vei merge în pace la părinţii tăi; vei fi îngropat după o bătrâneţe fericită. În al patrulea neam, ea se va întoarce aici; căci nelegiuirea amoriţilor nu şi-a atins încă vârful.

Flăcări şi fum apărură în visul lui Avram, trecând printre bucăţile despicate de animale.

Seminţei tale dau ţara aceasta, de la fluviul Egiptului până la râul cel mare, fluviul Eufrat – ţara cheniţilor, a cheniziţilor, a cadmoniţilor, a hetiţilor, a fereziţilor, a refaimiţilor, a amoriţilor, a canaaniţilor, a ghirgasiţilor şi a iebusiţilor.

Fumul se ridică şi dispăru din vedere, luând cu el şi glasul ce i vorbise. Întunericul şi groaza ce o stârnise se risipiră, iar sunetele nopţii îi reveniră în auz. Avram se trezi, semnul legământului lui Adonai stăruindu-i clar în minte. Legământul fusese făcut doar de o parte, nu aşa cum se aşteptase Avram. Singurul lucru pe care i-l ceruse Adonai fusese să aducă jertfa. Adonai trecuse singur printre animalele despicate.

Stând jos, printre copaci, se simţi copleşit, incapabil să facă altceva decât să-şi ridice faţa spre ceruri. Urma să aibă un fiu, iar urmaşii săi vor fi mai numeroşi decât stelele cerului. Închise scurt ochii, apoi îi deschise din nou. Diamante sclipitoare de lumină împânzeau cerul nopţii, atât de multe, încât îi era cu neputinţă să le numere, aşa cum nu putea număra firele de nisip de pe malul mării.

O, Adonai, eşti atât de credincios, iar eu sunt atât de nevrednic!

Îşi sili picioarele să se ridice şi se întinse, cuprinzând tabăra cu privirea. Lumina lunii nu-l ajuta să vadă foarte departe, însă străbătuse ţinutul acela în lung şi lat, cu mai multe luni în urmă. Privi din nou cerul înstelat.

— Mulţumesc, şopti el, ştiind că, deşi plecase de la el, Dumnezeu încă îl putea auzi.

Cu inima tresăltând de bucurie, se întoarse în tabără, îşi spălă sângele de pe braţe şi picioare şi porni în căutarea lui Sarai.

Capitolul 25

Următoarea săptămână, în timp ce făceau câţiva paşi împreună pe întinderea din jur, Sarai se sprijini de braţul lui Avram, gândindu-se la viziunea pe care o primise soţul ei de la Adonai. Însă promisiunile nu-i ofereau prea mare mângâiere şi era cazul să-i spună lui Avram ce avea de spus, în ciuda durerii pe care o evocau asemenea gânduri.

— Dacă priveşti în zare, aproape că se vede marginea mării.

Avram arătă spre apus, unde se afla Marea cea Mare şi unde corăbiile negustătorilor ancorau în porturile Gaza şi Iopa, aducând mărfuri pentru Beer-Şeba şi Hebron, mărfuri pentru care Sarai era recunoscătoare.

— Urmaşii noştri vor moşteni ţinutul acesta, Sarai. Vor fi mai mulţi decât stelele de pe cer, decât nisipul mării.

— Privirea ţi-e înceţoşată, soţul meu. Cred că este doar o impresie, iar acelea nu sunt apele mării.

Îşi duse mâna la ochi şi îşi miji ochii, privind în zare de pe marginea colinei pe care se aflau, însă tot ce putea vedea erau păşuni şi copaci. Ceaţa albăstruie de la depărtare putea să fie la fel de bine un petec de cer, nu de apă – nu-şi puteau da seama din acest loc.

El puse o mână pe umărul ei.

— Nu contează dacă vederea mea este înceţoşată sau limpede, important este că urmaşii noştri vor moşteni tot ţinutul acesta într-o bună zi.

O întoarse cu faţa spre el.

— Tu îmi vei naşte un fiu, iar fiul nostru va da naştere mai multor fii şi din noi va ieşi un neam mare.

Sarai îl privi, mişcată de sinceritatea lui, urând faptul că era nevoită să-i spună adevărul, însă ştiind că trebuia s-o facă. Se trase din îmbrăţişarea lui şi se îndreptă spre marginea colinei. Vântul îi flutura veşmintele, lipindu-i roba de trup şi ridicându-i şalul de pe chip. Se întoarse la adăpostul unui terebint crescut pe margine.

— Domnul meu, încă de când mi-ai împărtăşit visul tău îmi stăruie ceva în minte şi cred că ar trebui să iei aminte la asta.

El îi luă mâna şi-i duse degetele la buze.

— Ce te tulbură, Sarai?

Ea privi dincolo de privirea lui cercetătoare şi-şi muşcă buza. În cele din urmă, se uită la el şi se îndreptă de spate, hotărâtă să-şi pună planul în aplicare.

— Promisiunea pe care ţi-a făcut-o Adonai nu spune nimic despre mine. Te-a amintit doar pe tine, soţul meu. Şi pentru că e mult prea clar faptul că sunt prea în vârstă să mai zămislesc un copil, este dreptul şi datoria mea să-ţi ofer un moştenitor în alt fel.

Se opri, trăgând adânc aer în piept, ca pentru a-şi lua curaj.

— Ţi-o ofer pe roaba mea, Agar, egipteanca.

Avram dădu drumul mâinii ei, însă nu se mişcă.

— N-ai auzit nimic din ce ţi-am spus? Adonai ne-a promis un fiu.

Ea clătină din cap.

— Nu. El ţi-a promis *ţie* un fiu. Pentru ce ţi se pare atât de greu de acceptat asta?

— Nu vreau altă soţie. Doar pe tine te vreau.

— Va fi doar o purtătoare de sământă, o a doua nevastă. Orice fiu născut de ea va fi al meu.

El o privi lung, apoi se întoarse şi se îndreptă spre marginea colinei, acolo unde stătuse şi ea mai devreme. Văzându-l acolo, cu toiagul în mână şi chipul bătut de vânt, Sarai îşi simţi inima grea. De ce nu putea avea şi ea credinţa lui Avram? Însă ea avea dreptate, fie că el vroia s-o creadă, fie că nu. Şi trebuia să-l convingă de asta.

Îşi petrecu şalul mai bine în jurul gâtului şi-şi cuprinse trupul cu braţele, deşi adierea vântului nu era răcoroasă. Încet, fiecare pas fiindu-i încărcat cu nehotărâre şi teamă, se apropie de el şi-şi strecură braţul pe sub al lui.

— Adonai n-a găsit cu cale să-mi dea copii, spuse ea, apropiindu-se de urechea lui.

Când, în cele din urmă, el o privi, ea îi zâmbi liniştitor.

— Du-te, culcă-te cu slujnica mea. Poate că voi putea zidi o familie prin ea.

El o privi lung până când ea aproape se prăbuşi sub greutatea momentului.

— Te iubesc, Sarai. Nu vreau pe altcineva.

Cuvintele lui o încântară, însă adevărul rămânea acelaşi.

— Şi eu te iubesc, soţul meu. Nu-ţi dai seama cât de greu este lucrul ăsta pentru mine?

El încuviinţă, aparent satisfăcut în cele din urmă.

— Trimite-o în cortul meu astă-seară.

***

Agar şedea în faţa pietrei de moară, hârşâitul ritmic al grânelor zdrobite de piatră răsunându-i monoton în urechi. Cât de ciudată devenise viaţa ei şi cât de departe i se părea viaţa pe care o dusese ca fiică de faraon. Uneori, noaptea, când vântul adia dintr-o direcţie anume, aproape că adulmeca mireasma de pe malurile Nilului. Probabil că surorile ei se măritaseră cu prinţi străini, dacă scăpaseră cu viaţă. Preţ de o clipă, o cuprinse un dor fiebinte. Cel mai mult îi era dor de Nitianu şi de Osahar şi adesea se ruga Dumnezeului nevăzut al lui Avram să-i protejeze.

Îi fuseseră adevărați părinți, spre deosebire de părinții ei adevărați, Nabirye și Mentuhotep. O încercă un sentiment de duioșie, însă își ascunse sentimentele undeva în adâncul inimii ei, așa cum făcea întotdeauna – cum făcuse în casa mamei sale și cum continuase s-o facă de când venise s-o slujească pe Sarai, în tabăra lui Avram. Nu se putea întoarce. N-avea rost să se gândească la ceea ce nu putea schimba.

Se aplecă din nou deasupra pietrei de moară, însă își ridică privirea când auzi zgomot de pași apropiindu-se, surprinsă s-o vadă pe stăpâna ei îndreptându-se spre ea. În mod normal era chemată, nu abordată. Lăsă deoparte piatra de moară, își scutură făina de pe mâini și se ridică, aplecându-se adânc.

— Ce pot face pentru tine, stăpână?

— Te poți ridica și mă poți urma în cortul meu. Acolo vom vorbi.

Sarai se întoarse brusc, cu pași grăbiți și se îndepărtă repede de Agar, înainte ca aceasta să realizeze ceea ce i se spusese. Se grăbi s-o urmeze, păstrând distanța de cuviință față de stăpâna sa.

Ajunse la cort, Sarai ridică acoperitoarea de la intrarea cortului și-i făcu semn lui Agar să intre înaintea ei. Agar se uită la Sarai, neobișnuită cu felul acesta de purtare, însă se grăbi să asculte.

— Vino, așază-te între perne. Am fiert câteva ierburi pentru ceai. Îngăduie-mi să-ți ofer o cană.

Înainte ca Agar să se gândească să refuze, Sarai se îndreptă spre un ungher al cortului spațios și se întoarse în locul unde o aștepta Agar, care rămase tot în picioare din cauza uimirii.

— Așază-te, îi spuse din nou Sarai. Uite, spune-mi ce părere ai.

Îi întinse cana de lut și-i făcu semn să se așeze pe perne, zâmbindu-i îmbietor. Se așeză ea însăși pe pernele ornamentate, din catifea, în fața lui Agar și-și puse mâinile pe genunchi.

Agar își adună picioarele sub ea și ținu cana în amândouă mâinile, ducând-o încet la buze. Fiertura avea un gust picant, însă dulce, o combinație de care nu mai avusese parte de când plecase din Egipt.

— Este un gust din ținutul meu natal. De floare de lotus.

Sarai încuviință.

— Negustătorii aduc florile uscate din Teba. M-am gândit că o să-ți placă.

Agar sorbi din nou, privirea ei rămânând fixată pe chipul tras al lui Sarai.

Femeia avea ceva în minte, iar trăsăturile îi erau încordate, aproape rigide. Însă Agar își ținu gura, incapabilă să dea glas întrebărilor pe care le avea.

— Agar.

Agar se încordă, așteptând ciudata mustrare ce probabil avea să i se aducă.

— Da, doamna mea. Ce pot face pentru tine?

Își plecă privirea asupra rogojinei de la picioarele ei, adoptând bine-cunoscuta expresie a unei roabe.

Un oftat scăpă de pe buzele lui Sarai, făcând-o pe Agar să-și ridice din nou privirea.

— Agar, nu pe mine trebuie să mă slujești în noaptea asta.

Sarai își feri privirea, evitând să o privească în ochi. Ciudat. Trecu o clipă. Mâinile lui Agar tremurau din cauza tensiunii din încăpere, împroșcând ceaiul din cană. Temându-se că-l va vărsa pe pernele prețioase ale lui Sarai, luă o înghițitură lungă, aproape opărindu-și gâtul, în graba de a-l isprăvi de băut.

— Agar, în seara asta vreau să-l slujești pe soțul meu.

— Fără-ndoială, doamna mea, voi face tot ce dorești.

Luă și ultima înghițitură de ceai și puse cana pe rogojină, împreunându-și mâinile în poală, pentru a le potoli tremurul.

Sarai clătină din cap.

— Nu cred că înțelegi ce vreau să-ți spun.

Agar își ridică din nou privirea. În timp ce rămase privind țintă în ochii femeii mai în vârstă, ceva se petrecu înlăuntrul ei. Doar nu voia să spună...

— Poate că ar trebui să mă ajuți să înțeleg, doamna mea. În ce fel dorești să slujesc stăpânului?

Sarai își adună ghem capetele cingătorii, privind în jos, ca și când ar fi putut primi un răspuns de la țesătura moale. Când își ridică din nou privirea, în ochi îi apăruse o expresie dură.

— Adonai a promis că-i va da soțului meu un fiu și ține de mine, ca soție a sa, să mă îngrijesc de asta. Însă, așa cum știm cu toții, Dumnezeu nu mi-a făcut parte de copii.

Privirea i se îndreptă dincolo de Agar, spre acoperitoarea de la gura cortului. Glasurile femeilor care trebăluiau în apropiere se strecurau înăuntru și un vânt iute umfla pereții cortului. Adierea ar fi fost bine-venită acum, iar Agar fu cât pe ce să o roage să ridice pereții laterali pentru a lăsa aerul înăuntru, însă știa că ar fi fost o nesăbuință să spună așa ceva. În schimb, rămase perfect liniștită, așteptând, ignorând sudoarea ce i se prelingea pe șira spinării.

— De asemenea, îmi revine dreptul și puterea de a oferi soțului meu o slujnică pentru a avea un copil prin ea. Copilul va fi al meu, însă slujnica îl va purta în pântec.

Sarai își drese glasul și o privi pe Agar.

— Înțelegi ce spun?

Agar își încleștă mai tare mâinile una de cealaltă până când își simți unghiile pătrunzându-i în palme.

— Cred că da, doamna mea.

Oare sugera ca ea să-i poarte lui Avram fiul? Gândul o îngheță și o înfierbântă deopotrivă, făcând-o să-i fie groază și atrăgând-o, în același timp.

— Tu ești slujnica pe care am ales-o pentru acest privilegiu. Te ridic de la poziția de roabă, la cea de țiitoare a stăpânului Avram. Când îi vei naște un fiu, îl vei naște pe genunchii mei. Eu îl voi crește ca pe propriul meu copil, oferindu-i lui Avram fiul făgăduinței.

Un oftat adânc îi ridică pieptul, însă niciun cuvânt nu-i mai ieși de pe buze.

Agar tăcu uluită, privind-o fix pe Sarai, gândurile învolburându-i-se în minte precum pleava purtată de furtună. Urma să se căsătorească, însă să nu fie căsătorită? Oare Sarai chiar era gata să-și împartă soțul cu atâta ușurință? Însă după expresia de pe chipul femeii, Agar își dădu seama că nu îi fusese ușor să ajungă la această hotărâre. Chiar și acum, cuvintele dureroase

îi lăsau cute adânci pe frunte. Vârsta nu afectase frumusețea lui Sarai, însă această decizie cu siguranță o costase.

Însă gândurile cu privire la Sarai se risipiră degrabă în timp ce cuvintele femeii începură să-i pătrundă în inimă. Noaptea asta? Pulsul i se acceleră și fu cuprinsă de o stare de neliniște interioară. Nu mai fusese niciodată cu un bărbat. Însă nu-i putea spune asta lui Sarai, care o privea ca și cum ar fi așteptat un răspuns.

Agar își schimbă poziția între perne, dorind să se ridice, însă temându-se s-o facă fără îngăduința stăpânei.

— Nu știu ce să spun, stăpână. Îmi faci o mare cinste.

Cuvintele aveau gust de nisip. Visase odinioară să se căsătorească, însă niciodată în calitate de a doua soție sau țiitoare. Visurile ei fuseseră mult mai mărețe în trecut, în calitate de fiică de faraon, când acestea i se păreau posibile.

Își privi picioarele, șovăind. Avram era un om în vârstă. Dacă mergea la el și nu rămânea însărcinată? Oare va fi alungată din casă? O vor izgoni din Canaan, o vor trimite înapoi, în Egipt? Dacă făceau asta, n-avea unde să meargă.

Dar dacă îi năștea un fiu lui Avram? În ciuda spuselor lui Sarai că pruncul va fi al ei, Agar nu-l va lăsa niciodată să uite cine îl născuse. O sămânță de mândrie încolți în inima ei. Își înălță bărbia, însă își ascunse adevăratele gânduri.

— Voi face precum spui, doamna mea. Doar că... nu știu ce se cere de la mine.

Își înghiți stânjeneala, știind că acest comentariu era adevărat doar pe jumătate. Le auzise pe femei povestind în timp ce scoteau apă din fântână sau măcinau grăunțele împreună. Nu existau multe secrete când era vorba despre așteptările pe care le avea un bărbat atunci când își aducea în pat o femeie. Totuși, nu știa din experiență.

— Avram te va lămuri. Acum vino. Vei merge la râu ca să te îmbăiezi și să te îmbraci în robele pe care le-am ales pentru tine. Apoi Lila te va duce în cortul lui Avram.

Sarai se ridică, cu spatele drept şi ţinuta rigidă. Se îndreptă în grabă spre uşa cortului şi ridică acoperitoarea fără a aştepta să vadă dacă Agar o urma.

Agar se ridică încet, împleticindu-se pe picioare din pricina deciziei luate. Rămase liniştită, trase aer în piept, o dată, de două ori, până când reuşi să păşească în cele din urmă fără a se poticni. Păşi grăbită după Sarai, cu inima bătându-i de frică şi anticipare.

Capitolul 26

Soarele coborî mult la asfinţit, luând cu sine şi curajul lui Agar. După ce lumina dispăru cu totul, fiind înlocuită de cea a torţelor din tabără şi a focului din mijlocul acesteia, Lila îşi strecură braţul pe sub cel al lui Agar şi o conduse spre cortul lui Avram.

— Va fi bine, şopti Lila, bătând uşor braţul lui Agar într-un gest menit s-o liniştească. Avram este un om blând.

Oare? Da, fără-ndoială, era un om bun. Deşi pe ea n-o remarcase niciodată, Agar văzuse cum se purta cu Sarai şi Eliezer. Însă Avram o iubea pe Sarai, iar pe Eliezer îl aprecia foarte mult. Ea nu era decât o slujnică. Oare îi va vorbi? Pentru o clipă, se simţi cuprinsă de panică, gândindu-se că ea nu va şti ce să-i spună. Oare bărbaţilor le plăcea ca femeile să vorbească sau doar să facă ceea ce li se cerea, pentru ca mai apoi să le trimită de unde au venit?

Se opri la uşă, iar inima începu să-i bată într-un ritm nestăpânit. Avram şedea la intrarea în cort. O aştepta, oare? Se ridică, păşi la o parte şi încuviinţă printr-o înclinare a capului în direcţia Lilei.

Lila se plecă scurt, apoi o împinse uşor pe Agar înăuntru. Odaia de dormit a lui Avram era luinată de lămpi de lut, unde

o rogojină groasă de lână, acoperită cu aşternuturi moi, ocupa cea mai mare parte a încăperii. Lângă pernele de la căpătâiul patului se afla o ladă cu capac în care probabil se aflau veşmintele lui Avram sau poate chiar o parte din aurul său, cu toate că Agar n-avea idee unde era depozitată averea lui Avram.

Îşi mută privirea degrabă dinspre lada frumos ornamentată spre restul încăperii. Perne pentru şezut erau aranjate într-un colţ, iar în apropierea lor fusese aşezată o măsuţă. Încăperea era acoperită cu ţesături albastre şi purpurii, un semn al marii averi a lui Avram – şi a măiestriei lucrului de mână a lui Sarai, fără îndoială.

Un nou val de frică o învălui. Era o intrusă aici, o femeie care n-avea ce căuta în odaia privată a unui astfel de om. Îşi simţi gâtlejul uscat, iar picioarele refuzară s-o poarte înspre acea parte a cortului.

— Trebuie să vii, Agar, şopti Lila. Trebuie să te pregăteşti ca să-ţi întâlneşti soţul.

Soţul? Cuvântul părea desprins de realitate. Avram era soţul lui Sarai, nu al ei. Ea n-avea ce căuta aici.

— Nu pot.

Rostise înecat cuvintele şi privi spre Lila, ştiind că cealaltă femeie putea vedea frica pe care nu şi-o putea ascunde.

— Stăpânul... este al lui Sarai, nu al meu.

— Iar Sarai ţi l-a dat ţie, pentru ca tu să-i dai ei un fiu. Trebuie să faci asta.

Sigur că trebuia.

— Poate că dacă ne laşi, Lila, aş putea s-o încurajez eu.

Glasul lui Avram, venit din spatele lor, îi reteză răsuflarea. Îşi duse mâna la mijloc pentru a-şi potoli tulburarea şi privi spre Lila căutând sprijinul acesteia, implorând-o din priviri să nu plece.

— Da, domnul meu.

Lila privi la Agar, zâmbindu-i liniştitor.

— Va fi bine, spuse din nou, apoi se întoarse şi ieşi grăbită din cort.

Agar rămase liniştită, incapabilă să mişte, deşi Avram se afla în spatele ei. Îl simţi apropiindu-se, mireasma rară a nardului desprinzându-se din veşmintele lui. Se îmbăiase şi se parfumase oare pentru ea? Se întoarse încet, însă nu-şi putu aduna curajul să privească în ochii lui.

— Nu vrei să vii şi să te aşezi, Agar?

Arătă spre colţul unde pernele brodate formau o zonă de primire.

Ea ascultă, fără tragere de inimă, cufundându-se între perne, dorindu-şi dintr-odată să aibă parte de un asemenea confort în propriul cort. Însă desigur, asemenea lucruri erau pentru prinţese, nu pentru sclave.

— Vrei să serveşti puţin vin?

Se îndreptă spre o zonă aflată într-o parte a cortului şi se aplecă după un burduf aflat pe jos. Ridică capacul lăzii şi scoase două cupe de argint, apoi turnă vinul, cu toate că ea nu răspunsese încă la întrebarea lui. Se apropie de ea şi i-l întinse. Când ea îl apucă, degetele li se întâlniră, iar ea se trase înapoi înainte de a realiza faptul că atingerea lui nu era un lucru pe care ar fi trebuit să-l evite.

— Este în regulă, Agar.

Tonul lui era menit s-o liniştească, iar el zâmbi în timp ce se aşeză în faţa ei, privind-o pătrunzător şi deschis.

— Aşadar, Sarai te-a ales pe tine ca să ne porţi fiul.

Ea încuviinţă, cu obrajii arzând.

— Ştii să vorbeşti sau am să primesc doar gesturi din partea ta?

Ea îşi ridică privirea, auzind cuvintele-i neaşteptate şi răsuflă adânc când văzu doar bunătate în ochii lui.

— Pot să vorbesc, domnul meu. Doar că... sunt emoţionată.

— Este de înţeles, spuse el, sorbind din cupă. Eşti de acord cu alegerea lui Sarai? Îţi poţi dărui trupul, viaţa, acestui bătrân, în speranţa că îi vei oferi un fiu?

Tonul lui melancolic îi făcu inima să i se strângă şi îl privi fără a se mai feri.

Îi cercetă chipul, citind speranţă în ochii lui şi simţi imboldul de a-i face pe plac, de a-i da ceea ce Sarai nu putea.

— Pot, spuse în cele din urmă, apucând cupa cu amândouă mâinile. Însă nu ştiu...

— Te voi învăţa ceea ce trebuie să ştii.

***

Sarai o întâmpină pe Lila la ieşirea din cortul lui Avram, cu gâtlejul sugrumat de lacrimi.

— S-a făcut, deci, spuse ea.

Lila o prinse de braţ şi cele două străbătură tabăra, înaintând de-a lungul terenului pietros.

— Da. Cel puţin, este cu el. Timpul va spune dacă va zămisli.

Lila o conduse spre locul de gătit, gol acum şi întunecat.

— Câte zile ar trebui să le dau?

Cuvintele o înecară, iar Lila o îndemnă să se aşeze pe una dintre băncile de piatră.

— Cel puţin câteva săptămâni. O lună, înainte de a şti ceva.

— Desigur.

Ştia asta. Socotise ciclurile lunare aproape întreaga ei viaţă. *Te rog, Adonai, fă să nu dureze mult. Nu pot îndura aşa ceva luni în şir.*

— Dacă îi va lua mai mult de două luni, am să aleg altă slujnică.

Agar se putea întoarce în Egipt.

Se stăpâni. Cum putea să nutrească asemenea sentimente faţă de femeia pe care ea o alesese cu grijă pentru această sarcină?

— Acesta este dreptul tău, desigur.

Privi în ochii Lilei, abia vizibili în lumina focului.

— Crezi că sunt prea nerăbdătoare.

Lila clătină din cap.

— Nu. Doar... ştiu că trebuie să fie greu să-l împarţi cu altcineva. Însă trebuie să accepţi faptul că Agar poate fi mama copilului lui Avram înainte să treacă un an – mama fiului tău înfiat.

Un fior îi străbătu tot trupul, aducând cu el un amestec ciudat de durere şi speranţă.

— Avram ar fi încântat să aibă un fiu.

— Da, ar fi. Iar tu vei avea plăcerea să-l crești.

Zâmbi, dusă pe gânduri.

— Deși a crește copii nu este întotdeauna o sarcină ușoară.

Sarai își frământă mâinile în poală, încercând să-și imagineze cum va arăta fiul lui Avram.

— Un fiu va fi un lucru bun.

Trebuia să creadă asta.

Lila își petrecu un braț pe după umerii lui Sarai.

— Așa este, iar tu vei fi o mamă bună.

Capitolul 27

Agar se îndepărtă, unduindu-şi şoldurile, după ce-l servise pe Avram cu turtă şi brânză şi o cană cu vin cu mirodenii, una dintre băuturile preferate ale poporului ei. Aruncă o privire peste umăr ca să-i vadă reacţia şi-şi ascunse un zâmbet când văzu că privirea lui o urmărea cu evident interes. Deşi era cu mult mai în vârstă decât ea, bărbatul arăta mai tânăr cu douăzeci de ani decât era, de fapt. Pielea nu-i era pătată sau ridată, aşa cum o aveau bătrânii din Egipt. Pasul îi era vioi, iar în scurta săptămână cât împărţise patul cu el, ajunsese să-l îndrăgească.

Se îndreptă spre focul de tabără, cu umerii drepţi şi cu o sprinteneală în mişcări pe care n-o mai simţise de câţiva ani. În seara asta avea să-i arate lui Avram un dans egiptean pe care-l exersase singură, în cortul ei, pentru a se face plăcută de el prin mijloace nefolosite de Sarai.

Zâmbi în timp ce se aplecă să aţâţe focul. Sarai nu-şi arătase chipul la masa de dimineaţă şi, cu toate că prima săptămână de căsătorie se încheiase, ştia că Avram n-o va da la o parte până când avea să zămislească. Dacă Dumnezeul lui Avram Se va arăta binevoitor faţă de ea, putea rămâne soţia preferată a lui Avram timp de câteva luni de acum încolo.

Îşi ridică privirea când auzi voci, observându-le pe Sarai şi pe Lila povestind. Se încordă la vederea stăpânei ei. Nu. Sarai nu mai era stăpâna ei. Oferind-o lui Avram, Sarai îşi pierduse dreptul de a stăpâni peste ea. Avram era acum stăpânul şi soţul ei. Gândul o făcu să-şi ridice bărbia, deşi nu reuşi să-i risipească încordarea când o văzu pe Sarai îndreptându-se cu graţie spre Avram şi aşezându-se pe o bancă cioplită, alături de el.

Cei doi îşi apropiară capetele şi se lăsară învăluiţi de vechea camaraderie pe care Agar o observase de multe ori în timpul anilor petrecuţi alături de ei în Canaan. Îşi feri privirea, simţindu-se ca o nenorocită geloasă, o intrusă nedorită.

— Nu te poţi aştepta să-i iei locul.

Mâna îi tremură la auzul vocii Lilei, iar bâtul cu care scormonea în foc împrăştie bucăţi de jar dincolo de cercul din piatră. Se grăbi să le stingă cu talpa sandalelor înainte de a se întoarce pentru a o vedea pe Lila privind-o.

— Niciodată nu m-aş aştepta la aşa ceva.

Faptul că avusese aceleaşi gânduri nu făcea decât s-o irite şi mai mult. Nu era cu putinţă ca expresia chipului s-o trădeze într-atât. Petrecuse ani în şir tăinuindu-şi adevăratele gânduri.

Lila ridică din umeri.

— Eşti într-o poziţie dificilă. Odată ce vei zămisli, el nu va mai avea nevoie de tine. Sarai se va îngriji de asta.

Zâmbetul Lilei nu reuşi s-o liniştească.

— Am vrut doar să te avertizez, ca nu cumva să laşi mândria să-ţi stea în cale. Gelozia este un lucru urât.

Se răsuci pe călcâie şi se îndepărtă înainte ca Agar să-i poată da un răspuns.

O privi pe Lila îndepărtându-se, apoi mai privi o dată dincolo de foc, la Avram şi Sarai. El se ridică, îi oferi lui Sarai mâna şi şi-o petrecu pe după braţ, îndepărtându-se de corturi şi îndreptându-se împreună spre câmpie. El îşi dădu capul pe spate şi râse, probabil de cuvintele lui Sarai, fiecare desfătându-se în prezenţa celuilalt.

Privirea lui Agar îi urmă până când dispărură dincolo de copaci, iar în inima ei îşi făcu loc un sentiment profund de deznădejde. Nu li se putea alătura. Nu era bine-venită lângă Avram atunci când Sarai îi era alături şi era foarte limpede că lui Sarai nu-i făcuse plăcere să o trimită pe Agar în braţele lui Avram.

Însă nu asta fusese decizia ei? Cum putea acum s-o dea la o parte, când ea era aceea care se dăruia pentru a le salva viitorul?

În inima ei se cuibări furia, o furie instantanee şi fierbinte precum focul ce-i înfierbânta faţa. Aruncă băţul la o parte şi-şi apucă poalele veşmântului cu ambele mâini, ridicând-o în timp ce se îndepărtă zorită. Se îndreptă spre locurile deschise de dincolo de cortul lui Avram, unde se afla altarul lui Dumnezeu. Avram adusese mulţi miei ca jertfă în locul acesta – cu ce scop, nu-şi putea închipui. Dacă făcuse tot ce dorise Dumnezeul lui, pentru ce mai aveau nevoie de ea? Sarai ar fi trebuit să-i fi născut deja un fiu.

Picioarele-i lungi o purtară dincolo de altar, spre colinele ce străjuiau valea, spre Sodoma, unde se adăpostise Lot împreună cu familia şi servitorii săi. Oare i-ar fi fost mai bine dacă ar fi plecat cu ei?

Vântul îi învolbură şalul şi-i răcori fierbinţeala de pe chip. Îşi dădu la o parte şuviţele de păr din dreptul gurii, surprinsă de umezeala pe care o simţi pe obraji. Însă nu putea nega nici sentimentele ce-o încercau, nici urma de lacrimi de pe chip.

Viaţa era atât de nedreaptă! Iar zeii poporului său o dezamăgiseră de mult. Oare Dumnezeului lui Avram Îi păsa că Sarai o pusese în această situaţie? Oare lui Avram îi păsa de ea? Sau era doar un obiect, o unealtă prin care amândoi urmau a obţine ceea ce-şi doreau?

Îşi înălţă privirea spre întinderea albastră a cerului, dorindu-şi să ştie cum să-L înduplece pe Creatorul să-i dăruiască un cămin, un soţ şi un fiu. Oare cerea prea mult, fiind o fiică de faraon? Însă nu, nu mai era o fiică a acestuia.

Îşi şterse obrajii umezi şi se îndreptă spre tabără, încă furioasă. Va continua să exerseze dansul poporului său până când îl va executa perfect, iar în seara asta, dacă Avram avea s-o cheme,

îl va face s-o dorească pentru ceea ce era ea, nu pentru ceea ce putea face pentru el. Dacă-l putea determina s-o îndrăgească, se va strecura între el şi Sarai şi-şi va asigura un viitor – ei şi copilului ei.

***

Avram o sărută pe Sarai urându-i noapte bună, deznădejdea acoperindu-l precum o haină îmbibată cu apă. Nu se uită înapoi în timp ce ieşi din cortul ei, ştiind foarte bine că ea îşi va petrece noaptea nemângâiată, probabil plângând în pernă. N-ar fi trebuit să fie de acord cu planul ei de a-şi lua o altă soţie, chiar dacă aceasta se afla pe un loc secund. Însă fapta era consumată şi nu putea s-o alunge pe Agar de la el. Nu fără a da femeii şansa de a zămisli.

Gândul îi grăbi pasul, însă inima încă îi era împovărată de durerea lui Sarai. Îşi petrecuse ziua încercând s-o consoleze, iar asta îl istovise. Şi acum ea se aştepta s-o ia pe Agar în cortul lui fără să mai ţină seama de sentimentele ei şi de durerea pe care i-o provoca astfel lui Sarai? Era om, nu dumnezeu.

La mică distanţă de cortul lui Sarai lovi cu piciorul o piatră, julindu-şi degetul şi bombăni în barbă. Cortul lui Agar nu fusese mutat dintre corturile slujitorilor, lucru de care ar fi trebuit să se îngrijească, însă pentru care nu mai avea niciun imbold. Adevărul era că n-avea niciun chef să păşească în acea direcţie, însă Sarai urma să-l chestioneze mâine, iar să facă faţă supărării lui Sarai avea să-i pună răbdarea la încercare – atât cât mai avea.

Îi zări pe Eliezer şi pe Lila, de partea cealaltă a taberei. Eliezer o ţinea în braţe pe mezina familiei, care dormea adânc cu capul pe umărul lui, iar Lila o ţinea de mână pe cealaltă fiică în timp ce băieţii, cei doi, alergau în jurul lor. Simţi o durere în inimă. Eliezer era un om atât de mulţumit – avea o familie de care era mândru.

Avram îşi feri privirea, privelişte fiind de neîndurat, în ciuda faptului că-i văzuse pe cei doi împreună cu copiii lor în fiecare seară, ani în şir. Ce se schimbase oare?

Oftă adânc şi se îndreptă spre cortul lui Agar. Poate că Sarai avea dreptate. Poate că Agar le putea oferi fiul după care tânjeau. Asta numai dacă nu cumva... Dar dacă el era de vină? Era posibil ca trupul lui să fie la fel de mort precum pântecul lui Sarai? Nu-şi luase niciodată altă soţie, aşa că nu avea de unde să ştie. Îndoiala îi umplu inima şi îşi încetini paşii. Dacă Agar nu rămânea însărcinată, făgăduinţa devenea cu neputinţă de îndeplinit.

Grăbi din nou pasul şi traversă tabăra, îndreptându-se spre locuinţele slujitorilor. Avea nevoie de Agar în seara asta. Nu doar pentru împlinirea promisiunii, ci şi pentru a-şi dovedi sieşi că putea zămisli. Altfel, va fi prea târziu pentru paternitate.

Capitolul 28

Agar se aplecă deasupra unui vas de lut din cortul ei şi vărsă şi puţinul ce-i mai rămăsese în stomac de la masa de seara trecută. Fruntea îi era îmbrobonată de sudoare şi maţele îi chiorăiau, deşi nu-şi dădea seama cum era posibil să se simtă înfometată după mai multe dimineţi în care se simţise rău. Se prăbuşi între pernele de catifea ce le înlocuiseră pe cele de dinainte – daruri de la Avram. Fusese mai mult decât recunoscătoare pentru bunătatea de care dăduse dovadă faţă de ea şi era aproape sigură că începuse să-i câştige afecţiunea, chiar dacă nu-l îndepărtase de Sarai. Oare favoarea aceasta în ochii lui va creşte când îi va spune despre copil?

Trebuia totuşi să primească şi asigurarea din partea moaşei taberei, însă ştia, aşa cum orice femeie ştia astfel de lucruri în inima ei. Nu dormise singură în prima lună, iar acum, când ar fi trebuit să aibă din nou socoteala femeilor, începuse să o ia cu greţuri de dimineaţă. Probabil că nu va dormi singură nici luna aceasta.

Glasul femeilor care-şi chemau copiii în verva activităţilor zilnice se strecură până la ea prin pereţii groşi ai noului ei cort, un alt dar din partea lui Avram. Nu mai dormea în locuinţele

slujitorilor, ci doar la câțiva pași mai jos de cortul lui Sarai – destul cât să dovedească statutul lui Sarai de primă soție, însă oferindu-i totodată și ei un dram de respect.

Frământă între degete pânza pernei, spunându-și că ar trebui să se ridice. Era timpul pentru micul dejun și, dacă va fi în stare, astăzi îi va da lui Avram vestea. Închise ochii, imaginându-și scena. Îi va duce mâncare la câmp și-i va da vestea cea bună la umbra unuia dintre marii stejari ai lui Mamre. Cu siguranță că o va îmbrățișa și va sta alături de ea în public, la masa de seară. Iar în zilele ce vor urma, după ce se va naște fiul ei, îi va oferi statut deplin de soție, nu doar de concubină. Oare cerea prea mult? Nădăjduia oare prea mult?

Mațele îi chiorăiră din nou și se străduia să se ridice dintre perne, mustruluindu-se pentru visele ei de copilă nesăbuită. Era căsătorită cu un prinț, însă bărbatul nu-i va oferi niciodată recunoașterea sau afecțiunea pe care i-o oferise lui Sarai. Gândul îi făcu stomacul să i se întoarcă pe dos, așa că îl alungă degrabă. Trase pe ea o tunică curată și se așeză în fața unei oglinzi din aramă, temându-se că va arăta rău și că pielea îi era pământie din cauza răului ce o încerca. Mulțumită că nu arăta atât de rău pe cât se temea, își coloră obrajii cu ocru și-și înnegri pleoapele cu fard, lucru pe care nu-l mai făcuse după ce venise să locuiască alături de Avram și Sarai în Canaan.

Satisfăcută de faptul că arăta prezentabil, își ridică bărbia și se alătură, cu capul sus, celorlalte femei. Trecu pe lângă Lila, care așeza un vas cu apă într-o gaură făcută pentru a nu se răsturna și o clipă se întrebă dacă n-ar trebui să se oprească și să-i spună ei, mai întâi, despre prunc. Însă Lila nu era moașa taberei, iar Agar nu dorea ca Lila să-i spună vestea lui Sarai înainte de a avea ea șansa să i-o împărtășească lui Avram.

Își continuă drumul, salutând-o cu o înclinare a capului atunci când Lila se uită în direcția ei, apoi se opri, flămândă, în locul unde slujnicele pregăteau turtele pe grătar. Șterpeli una de pe o farfurie și muște dintr-un capăt, simțindu-se desprinsă acum de viața pe care o dusese alături de aceste femei. Grânele

moi aproape că i se topiră în gură şi se simţi chiar mai flămândă. Mai luă două turte de pe farfurie şi o bucată de brânză de capră, apoi se îndreptă spre focul principal, unde Avram şedea mâncând alături de Eliezer.

În inima lui Agar încolţi speranţa când văzu zâmbetul pe care i-l adresă în timp ce se apropia. Liniile din jurul ochilor lui se neteziră când ocupă locul arătat de el – cel pe care îl ocupa Sarai în mod normal. Se aşeză pe marginea lui, ascultând în timp ce el se întoarse la discuţia cu Eliezer.

— Se aude că lucrurile nu s-au îmbunătăţit în Sodoma, deşi slujitorii lui Lot au spus că acesta nu are planuri de a se muta. Se pare că soţia lui nu vrea cu niciun chip să se întoarcă la o viaţă în corturi.

Eliezer continuă să vorbească, iar Agar nu ascultă decât în parte cele spuse. Ea acceptase cu multă vreme în urmă viaţa aceasta nomadă, deşi cei mai mulţi preferau să locuiască în case din piatră, în cetăţi împrejmuite cu ziduri, protejate. N-o învinovăţea pe Melah pentru alegerea ei, deşi nu şi-ar fi dorit să aibă parte de violenţa despre care se zvonea că exista în Sodoma şi cetăţile învecinate.

Mestecă încet, cu gândurile rătăcind şi-şi ridică privirea când auzi sunet de paşi. Sarai se afla lângă Avram, cu spatele drept şi privirea tăioasă.

— Ce face ea aici?

Sarai nu arătă spre ea, nici măcar nu privi în direcţia ei. Tonul îi era pe măsura furiei din privire.

Întrebarea ei fu urmată de tăcere, iar Eliezer se ridică, cerând îngăduinţa de a se retrage. Agar se gândi să facă la fel, însă se simţea ţintuită locului.

— Vrei să-mi răspunzi, bărbate?

Agar trase aer în piept, surprinsă de tonul acuzator al lui Sarai. Era un lucru îndrăzneţ din partea unei soţii să-şi mustre soţul în public, iar Agar îşi dori să poată ieşi din această dispută între soţi. Se ridică, gata să plece, însă Avram o opri punându-i o mână pe braţ.

— Se află aici pentru că eu i-am spus să stea.

Se uită la Agar.

— Dar poate că ar trebui să se aşeze aici.

Arătă spre locul eliberat de Eliezer, tonul fiindu-i calm, însă rece. Inima lui Agar bătu mai repede în timp ce se grăbi să facă ce i se spusese. Privi la Sarai, însă femeia îşi feri privirea.

— Te rog spune-i ţiitoarei tale să nu se mai aşeze pe locul meu.

Sarai îşi ridică bărbia, îl privi aspru pe Avram, apoi se răsuci brusc şi se întoarse val-vârtej la cortul ei.

Avram avea să plece după ea. Sigur se va duce.

Însă trecură câteva minute şi el nu făcu nicio mişcare. Soarele dimineţii îşi trimise razele asupra taberei întunecate. În cele din urmă, el se întoarse spre ea, căutând parcă a spune ceva.

— Ai avut treabă cu mine, Agar?

Desigur, probabil că se aştepta ca ea să-l fi căutat cu un scop sau poate că avea veşti importante pentru el. Altfel, de ce l-ar fi căutat înainte ca soarele să-şi facă apariţia pe cer?

Privi degrabă în jurul ei, ca să vadă dacă era acolo cineva care să-i audă.

— Putem face câţiva paşi împreună, domnul meu?

Dintr-odată se simţi timidă şi nu putu să-l privească în ochi.

El ezită o clipă.

— Desigur.

Se ridică şi-i întinse mâna.

Ea îşi puse mâna mai mică în a lui, îmbujorându-se în timp ce reuşi să-l privească în ochi.

— Mulţumesc.

Trecură de corturi şi se îndreptară spre câmpie, spre locul unde păşteau turmele bogate ale lui Avram. El se opri aproape de primele ţarcuri şi se întoarse spre ea. Îi apucă mâna şi-i ridică bărbia.

— Ce vrei să-mi spui, Agar?

În ochii lui aproape negri, i se păru că vede o urmă de speranţă.

Înghiţi, apoi zâmbi.

— Am rămas grea.

Îşi plecă degrabă privirea, simţind cum fierbinţeala îi cuprinde gâtul şi obrajii.

— Încă nu m-a văzut moaşa, dar sunt sigură... Sunt semne.

Îşi ridică din nou privirea şi-şi dădu seama că el nu ştia ce înseamnă să aibă o soţie însărcinată. Şocul de pe chipul lui o făcu să râdă.

— Nu am cuvinte.

Un zâmbet larg îi lumină chipul, făcându-i ochii să strălucească.

— Şi totuşi, am atâtea să te întreb. Trebuie să te duci îndată la moaşă, desigur. Sarai va fi foarte mulţumită.

Îşi ascunse durerea pe care numele lui Sarai o aduse în inima ei, amintindu-şi că Sarai urma să înfieze acest copil şi să-l facă al ei. În ochii lui Sarai ea continua să fie o sclavă, la urma urmelor. Indiferent ce credea Avram despre ea, lucrul acesta nu-l putea schimba.

— Înţeleg, desigur. Dar am vrut ca tu să ştii primul.

Strânse mâna lui Avram ce încă o mai ţinea pe a ei.

— Este o binecuvântare a Dumnezeului tău, nu-i aşa? El ne-a făcut bine.

Nu era sigură pentru ce-l întreba asta, însă o parte din ea îl implora s-o remarce pentru ceea ce era ea, nu doar ca slujnică a lui Sarai.

El privi dincolo de ea mult prea multă vreme şi ştiu că-i pusese o întrebare greşită. Când o privi din nou, zâmbi, apoi o trase într-o îmbrăţişare, până ce capul ei se odihni la pieptul lui.

— Ne-ai făcut o mare bucurie, Agar, iar Adonai, într-adevăr, e binevoitor. Copilul acesta va fi destinat unor lucruri măreţe şi va fi binecuvântat de Adonai.

Simţi sărutul lui pe creştetul capului în timp ce o îmbrăţişă, însă deşi ea simţi dorinţa lui de a o mângâia, nu prea reuşise. Nu însemna nimic pentru el decât o femeie care îi purta copilul. N-o iubea. Poate că nu putea iubi mai mult de o singură femeie.

— Lucruri măreţe, da.

Se înecă în propriile cuvinte.

El o îndepărtă puţin şi-i cercetă chipul.

— Îmi pare rău, Agar. Nu va fi uşor pentru tine să-ţi dai copilul unei alte femei pentru a fi crescut...

— Fiul nostru, domnul meu.

Faptul că îndrăznise să-l întrerupă îi uimi pe amândoi, însă după câteva clipe de tăcere, el încuviinţă.

— Fiul nostru, aşa este.

Zâmbetul lui se lărgi.

— Astăzi mi-ai umplut inima de bucurie, Agar.

Se aplecă şi o sărută cast pe buze.

Gestul lui trezi ceva în ea şi, cu toate riscurile, îşi aruncă braţele în jurul gâtului lui şi-l sărută pasional. Un fior o străbătu când simţi că el răspunde sărutului ei. Când, în cele din urmă, îi dădu drumul din îmbrăţişare, Avram râse, privind-o cu ochi scânteietori.

— Mica mea ispititoare, şopti el, petrecându-şi braţul în jurul taliei ei. Vino, te conduc la cortul moaşei şi va trebui să ai confirmarea ei înainte de a-i duce vestea lui Sarai.

Păşi înainte, făcându-i semn să-l urmeze.

— Te voi scuti de povara asta.

Inima i se uşură, eliberată de durerea de dinainte. Poate că îi ţinea puţin la ea. Atât cât s-o protejeze de gelozia lui Sarai, ce fusese evidentă încă din prima noapte pe care o petrecuse cu Avram. El o va proteja şi poate că, în timp, va ajunge s-o iubească. De dragul fiului lor.

Al lor. Nu al lui Sarai.

***

Avram ridică învelitoarea de la uşa cortului şi păşi în lumina lămpii cortului lui Sarai. Moaşa confirmase bănuiala lui Agar, umplându-l pe Avram de un sentiment ciudat, un amestec de bucurie şi nesiguranţă. Vestea ar trebui să spulbere nefericirea lui Sarai şi să-i aducă o oarecare bucurie. Ea plănuise treaba asta, iar Adonai răspunsese rugăciunilor ei. Gândul îl făcu să se oprească. Oare acesta fusese planul lui Adonai? Avram crezuse

întotdeauna că Sarai va fi aceea care va naşte copilul promis, că Dumnezeu le dăruise amândurora acea promisiune. Însă şi Sarai avea dreptate. Poate că fiul lui Agar va fi, într-adevăr, cel care va împlini tot ceea ce spusese Dumnezeu că se va întâmpla. Îmboldit de acest gând, zâmbi în timp ce se apropie de Sarai, care şedea lucrând la lucrul de mână. Îşi ridică privirea, însă expresia îi rămase nepăsătoare, indiferentă.

— De ce eşti aici? N-ar trebui să fii cu *ea*?

Tonul ei îi aduse o răceală în inimă. Gândise că va fi încântată de ceea ce se întâmplase, însă acum se îndoia de asta.

— Mai ai şi alt salut pentru soţul tău?

Înaintă în încăpere şi se aşeză lângă ea. Îi luă din mâini bucata de pânză la care lucra, o puse deoparte şi-i luă mâinile în mâinile sale.

— N-ar fi mai bine să-mi spui cât de bucuroasă eşti să mă vezi? Chiar şi o mică minciună m-ar bucura mai mult decât să ştiu că soţia mea preferă mai bine să fie singură decât cu mine.

Zâmbi din nou, ridicându-i bărbia până când privirea ei o întâlni pe a lui.

— Îmi pare rău, domnul meu.

De data asta îi întoarse zâmbetul.

— Întotdeauna îmi place mai mult să fiu cu tine decât singură.

Privirea ei alunecă în spatele lui.

— Doar că am crezut... adică...

Îi întâlni din nou privirea.

— Până când va zămisli, ar trebui să fii cu ea, nu cu mine.

O simţi încordată alături de el. Îşi trecu degetul de-a lungul bărbiei ei.

— Ei bine, nu mai trebuie să-ţi faci probleme pentru asta, scumpă soţie. Agar a rămas grea, aşa că nu mai scapi de mine atât de uşor.

Ar fi vrut să râdă, tânjind să-şi vadă propria bucurie oglindită în ochii ei, însă se abţinu când constată din expesia ei că nu-i împărtăşea sentimentele.

— Deja?

Se îndepărtă de el şi-şi petrecu braţele peste piept ca pentru a se proteja, un gest pe care-l văzuse făcându-l de multe ori de-a lungul anilor.

— Pentru ce nu a venit îndată la mine? Ţi-a spus ţie mai întâi?

Nu-i venea să creadă, iar tonul ei avea o notă de furie, în acord cu sclipirea din ochii întunecaţi.

— Simte că nu-ţi place de ea, Sarai. N-a făcut decât ceea ce i-ai cerut şi totuşi se pare că te supără prezenţa ei în căsnicia noastră.

— Pentru că a încercat să mi te ia. Văd felul în care păşeşte, felul în care-şi unduieşte şoldurile în văzul tuturor, felul în care te priveşte, ca şi când ar avea dreptul să-mi uzurpe autoritatea. Ai invitat-o să se aşeze pe locul meu în timpul mesei! Cum altfel s-o privesc decât ca pe o intrusă? Este o instrusă şi chiar mai mult.

Cuvintele ei erau ca nişte săgeţi îndreptate spre el.

— Tu ai chemat-o în patul meu.

Ea tresări şi lacrimile îi umplură ochii. Inima lui se strânse văzând asta. Sarai nu era o femeie care să plângă uşor, aşa că ori de câte ori îi vedea lacrimile, se topea. Desigur, nu-i fusese uşor să-l împartă cu altcineva pe bărbatul pe care-l cunoscuse toată viaţa ei. Era o nesăbuinţă să gândească astfel.

— Îmi pare rău, scumpa mea. N-o s-o mai pun niciodată în locul tău, la o masă sau oriunde altundeva.

Întinse mâna şi o trase în braţele sale, lăsând-o să plângă. Aşa vor sta lucrurile de acum înainte? Soţia teribil de geloasă pe slujnica însărcinată cu copilul lui – copilul după care tânjiseră, pe care-l aşteptaseră, pentru care se rugaseră?

Se rugase pentru copilul său?

Se simţi dintr-odată stânjenit când se cercetă, însă alungă sentimentul. Sigur că se rugaseră. Rugăciunile lor nu încetaseră ani la rând.

O bătu uşurel pe spate, dorindu-şi să aibă cuvinte care s-o poată mângâia. În cele din urmă ea se linişti şi se îndepărtă puţin de pieptul lui.

— Mă bucur pentru tine, domnul meu. Copilul este o dovadă a temerilor mele de până acum. Adonai ţi-a făcut ţie acele

promisiuni, ţie şi copiilor tăi. N-a spus nimic despre mine în acea promisiune. Cel puţin acum ştim.

Se uită la el, ochii fiindu-i atât de plini de durere, încât simţi din nou cum i se strânge inima.

Îi cuprinse obrazul cu palma, trecându-şi degetul mare de-a lungul bărbiei.

— Îmi pare rău că a trebuit să se întâmple astfel, scumpa mea. Ştii că acest copil va fi al tău. Agar nu este decât o slujnică, la urma urmelor.

Ea încuviinţă, apoi îşi şterse ochii, expresia schimbându-i-se din tristeţe în ceva ce aducea a speranţă.

— Voi fi prezentă la naşterea lui. Se va naşte pe genunchii mei.

Zâmbi, însă buza de jos îi tremură, ca şi când ar fi încercat zadarnic să se lase însufleţită de acest gând.

— Va trebui să începem să-i coasem hăinuţe. Doar lână de la cele mai bune animale din turmă, Avram. Nimic aspru. Iar Agar va trebui să locuiască în cortul meu până când va fi înţărcat, ca să pot fi prezentă la alăptat... la toate.

Avram o cercetă, văzând în ea hotărârea cu care se obişnuise la ea, uşurat să constate că durerea începea să i se spulbere, înlocuită cu ceva ce semăna cu bucuria lui. Îi strânse mâna şi se aplecă s-o sărute.

— Vom avea un fiu, Sarai. Un copil din trupul meu, în sfârşit!

Ştia că poate ar fi fost mai bine ca ultimele cuvinte să rămână nerostite, însă nu-i putea ascunde mândria pe care o simţea. Tată. La fel ca Eliezer. La fel ca propriul lui tată. Şi într-o zi, părintele unei naţiuni.

— Vom avea un fiu, repetă ea, iar el ştiu că tonul ei vesel era menit să-l liniştească.

— Vino. Să mergem după Agar şi să adunăm oamenii laolaltă. Este timpul să sărbătorim.

O ridică în picioare şi-i oferi mâna, trăgând-o la pieptul lui.

— N-ar trebui să aşteptăm până dimineaţă? S-a lăsat întunericul, iar unii dintre bărbaţi probabil că s-au dus la culcare.

Îi văzu şovăiala, ochii umflaţi de plâns.

— Sigur, ai dreptate. Vom sărbători mâine dimineață, într-o nouă zi.

O luă în brațe și o sărută din nou.

— Între timp, adu niște vin și înmiresmează-ți patul. Noaptea asta o vom petrece doar noi doi.

Pieptul ei se ridică într-un suspin adânc și încuviință, îndepărtându-se pentru a face ce i se spusese. Însă după ce plecă de la el, Avram se întrebă ce-avea să se întâmple cu viața lor de căsnicie în zilele ce urmau.

Capitolul 29

Agar se trezi cu obişnuita senzaţia de greaţă, abia reuşind să ajungă la vasul de lut înainte de a vărsa rămăşiţele cinei de seara trecută. Se trase înapoi, cu fruntea îmbrobonată. Inima îi tresăltă când auzi glasuri apropiindu-se de cortul ei.

— Agar?

Tonul întrebător al glasului lui Avram o făcu să se înfioare de plăcere, întărind ceea ce simţise, ceea ce sperase cu o zi în urmă. Ţinea la ea. Sau la copilul pe care îl purta ea.

Alungă gândul, îşi şterse buzele cu o pânză moale şi se ridică, apoi se îndreptă încet spre intrarea cortului. Îi era foame, o foame feroce. Ridică învelitoarea şi privi chipul îngrijorat al lui Avram.

— Sunt aici, domnul meu.

Îşi plecă capul, apoi privi dincolo de el, în direcţia glasurilor ce se auzeau dinspre zona centrală a taberei, unde se întruneau cu toţii.

— Bun. Trebuie să te îmbraci cu cele mai bune veşminte şi să vii îndată cu mine. Astăzi vom anunţa vestea cea bună.

Glasul îi era vesel, ca cel al unui băieţel care găsise o comoară îngropată.

Îi întâlni privirea şi zâmbi, atingându-i scurt braţul.

— Aşteaptă-mă o clipă.

Intră înapoi, în cort, cu inima bătându-i cu putere. *Vom anunţa vestea cea bună.* O inclusese şi pe ea în asta! Sau nu? Prin *vom*, se referea şi la Sarai?

Alungă gândul într-un loc ascuns, nedorind ca acesta să-i umbrească bucuria. Se îndreptă spre cufărul egiptean pe care îl adusese din palatul faraonului şi scoase roba cu dungi roşii, negre şi galbene pe care i-o dăruise Avram. Îşi trase în grabă o tunică maronie şi îmbrăcă roba peste ea. Avram îşi va pierde răbdarea dacă va zăbovi ca să se fardeze şi să-şi împodobească părul, aşa că alese să-şi prindă părul la spate cu un pieptene mare şi să-şi acopere capul cu o eşarfă albastră. Privi spre sticluţele cu vopsele, dorindu-şi să se aranjeze puţin, însă se mărgini la a-şi vârî degetul într-unul dintre acestea, aplicând câte o pată de roşeaţă pe fiecare obraz.

Privi spre ierburile atârnate de bârnele tavanului deasupra creştetului, smulse câteva frunze de pătrunjel, le mestecă rapid, apoi le scuipă în vasul de lut. Ar trebui să trimită o slujnică să-l golească, înainte ca încăperea să se umple de miros, însă n-avea timp de pierdut. Grăbită, ieşi din cort, uşurată să vadă că Avram încă o aştepta – singur.

O privi cercetător, iar ea se îmbujoră văzându-i zâmbetul de apreciere ce-i înflorise la colţurile gurii.

— Arăt bine, domnul meu?

Îl privi scurt, mulţumită când îi văzu chipul ars de soare îmbujorându-se.

El îşi drese glasul.

— Arăţi foarte bine, ca întotdeauna, Agar.

Se scutură, ca şi când apariţia ei îi distrăsese atenţia şi-şi puse o mână pe spatele ei.

— Suntem aşteptaţi.

O călăuzi spre tabără, unde se adunaseră căpeteniile tribului lui Avram, împreună cu soţiile şi copiii lor. Agar se uită în jur căutând-o din priviri pe Sarai, zărind-o aşezată pe locul rezervat ei de Avram, precum o prinţesă între prinţi. Inima lui Agar bătu

mai repede în timp ce se apropiară de Sarai. Oare Avram dorea să dea vestea stând lângă Sarai? Da, fără-ndoială. Îşi înghiţi dezamăgirea şi-şi ridică bărbia în timp ce se opriră în faţa lui Sarai. Avram îi întinse o mână soţiei sale, iar Agar rămase la doi paşi în urma lui. Sarai îşi lăsă mâna în mâna lui şi se ridică cu graţie.

Agar îşi plecă privirea în faţa ochilor cercetători ai celeilalte femei, însă nu înainte de a observa veşmintele de regină pe care le purta aceasta – straie mult mai fine decât ale ei, ca şi când Avram ar fi dorit ca toţi cei prezenţi să observe deosebirea dintre ele.

Însă o clipă mai târziu, celălalt braţ al lui Avram i se petrecu în jurul taliei, ţinându-le pe amândouă alături de sine, ca şi când ar fi fost egale. Ei bine, poate nu chiar egale, însă cu siguranţă, Agar beneficia de un loc de cinste. Îşi ridică din nou bărbia, având grijă să nu lase să i se vadă pe chip niciun semn de sfidare, în timp ce Avram ceru să se facă linişte.

— Astăzi am să vă dau veşti bune.

Glasul lui Avram răsună în tabără, în timp ce stomacul lui Agar se strânse de foame. Îşi duse o mână la mijloc, ca pentru a-l linişti.

— Adonai mi-a binecuvântat casa. Voi fi tată!

Oamenii izbucniră în urale, iar Avram râse în timp ce Eliezer păşi înainte. Avram dădu drumul celor două femei şi-şi îmbrăţişă ispravnicul, care-l sărută pe amândoi obrajii.

— Minunate veşti, Avram! Adonai să-l binecuvânteze pe acest copil.

Mai mulţi bărbaţi păşiră înainte, repetând binecuvântarea lui Eliezer, în timp ce femeile se grăbiră s-o felicite pe Sarai, abia remarcând-o pe Agar. Stomacul i se strânse, însă nu doar de foame. Privi în jur, căutând o băncuţă de piatră şi se aşeză. Simţi o mişcare şi văzu pe una dintre slujnicele egiptene apropiindu-se cu o farfurie cu turte, brânză de capră şi curmale.

— N-ai venit ca de obicei, să şterpeleşti turte.

Femeia zâmbi, întinzându-i lui Agar farfuria.

— Ştiu cum e în primele luni. Mai întâi te simţi rău. Mai pe urmă mănânci de ai crede că nu te mai poţi sătura.

Agar luă mâncarea, recunoscătoare că cineva îi remarcase nevoia şi se îngrijise s-o împlinească.

— Mulţumesc.

Muşcă dintr-o bucată de turtă şi mestecă, stomacul liniştindu-i-se curând.

Când mulţimea se risipi, ea isprăvise de mâncat. Avram şi Sarai erau din nou singuri, ceilalţi plecând la treburile zilnice. Vor afla curând că Agar purta copilul lui Avram, deşi ştia că Avram şi Sarai probabil le spuseseră asta celor care le uraseră de bine. În calitate de ţiitoare, nu se afla în poziţia de a le împărtăşi bucuria. La urma urmelor, fiul ei va fi de drept al lor.

Un sentiment de pierdere o umplu la gândul că nu va avea niciodată un copil care să fie numai al ei.

— Mulţumesc, Agar.

Glasul lui Avram o scoase din starea în care-şi plângea de milă şi îşi ridică privirea, simţindu-i mâna pe umăr.

— Îţi suntem datori.

Avram se întoarse spre Sarai, care o privea de sus. Agar întâlni privirea femeii mai în vârstă, încercând să distingă mulţimea de sentimente ce i se oglindeau pe chipul frumos. Femeia părea să nu îmbătrânească, deşi trupul ei se trecuse – altfel n-ar fi avut nevoie de trupul mai tânăr al lui Agar.

— Aşa este, spuse Sarai în cele din urmă, cu ochii înlăcrimaţi. Înghiţi vizibil.

— Mulţumesc.

Se întoarse rapid şi sărută obrazul lui Avram.

— Trebuie să văd de ţesături. Micuţul va avea nevoie de multe învelitori.

Dădu să plece, însă Avram o opri cu o atingere pe braţ. Între ei avu loc un schimb de priviri pe care Agar nu-l putu înţelege, însă o clipă mai târziu Sarai se întoarse spre ea.

— Poţi veni cu mine, Agar. Va fi nevoie de mai multe mâini îndemânatice pentru a face tot ce trebuie făcut până când se va naşte micuţul.

Se răsuci pe călcâie, ca şi când cuvintele ar fi pârlit-o şi se îndreptă spre cortul de ţesut. Agar se ridică şi îşi scutură firimiturile de pe robă. Îşi înclină capul înaintea lui Avram şi dădu să pornească după Sarai, cu toate că fiecare părticică din ea se împotrivea gândului că avea să petreacă ziua în compania femeii. Pentru ce nu se purta mai frumos? Agar îi făcuse un mare bine, însă Sarai se purta de parcă ar fi fost o baligă de animal.

Avram o atinse pe umăr, oprind-o. Zâmbetul lui o încălzi, uşurând o parte din tensiunea pe care prezenţa lui Sarai o stârnise.

— Are nevoie de timp, spuse el, ca şi cum Agar ar fi înţeles perfect.

— Da, domnul meu. Cred că toţi trei avem nevoie.

Se îndepărtă, ştiind bine că dacă s-ar fi iscat o neînţelegere, Avram i-ar fi ţinut partea lui Sarai, nu ei. Va trebui să-şi cumpănească bine cuvintele. Bărbia i se încleştă împreună cu pumnii în timp ce porni să facă ceea ce-i poruncise Sarai.

***

După-amiaza se scurse, soarele încălzind cortul din piele de capră deasupra creştetelor lor în locul unde Sarai şi Lila şedeau la războiul de ţesut, în timp ce Agar mânuia fusul, transformând lâna vopsită în fire. Trei luni trecuseră de la anunţul lui Avram, iar mormanul de ţesături pentru hainele copilului crescuse în fiecare zi.

Copilul. Sarai îşi simţi umerii înţepeniţi şi îi ridică de câteva ori, încercând să-şi alunge încordarea. Privi la Agar, sursa iritării ei. La început remarcase doar bărbia ridicată – mai mult decât se cuvenea din partea unei slujnice, ca şi cum fata gândise că dacă era ţiitoare, merita o oarecare cinste. Apoi înfăţişarea ei devenise arogantă, deşi cuvintele ce îi ieşeau de pe buze erau împăciuitoare. Oare femeia asta îşi bătea joc de ea?

Scăpă din mână suveica, iar urzeala se adună. Lila îi sări în ajutor, ţinând întinzătorul până când Sarai o apucă din nou. Îi făcu semn Lilei să continue, blestemându-se în sinea ei pe ea şi

mânia ce simțea că clocotește înăuntrul ei. Ar trebui s-o trimită pe Agar să lucreze la vopsit. Să stea aplecată deasupra lichidului fierbinte în dogoarea necruțătoare.

Însă nu. Femeia trebuia protejată – de dragul copilului.

— Scuzați-mă.

Agar întrerupse gândurile lui Sarai și se ridică.

— Chemarea naturii.

Femeia lua mai multe pauze decât luase Lila vreodată. Oare încerca să se eschiveze de la partea ei de treabă? Sau prefera să stea departe de ea? După ce Agar ieși din cort, Sarai aşteptă câteva clipe.

— E doar în capul meu sau merge să se golească la tot ceasul?

Sarai se întinse, frecându-și spatele în zona pe care o simțea încordată. Privi spre Lila, ale cărei mâini se liniștiseră, aşteptând ca Sarai să continue.

— Nu la toate femeile e la fel.

Zâmbetul Lilei părea prea îmbibat de milă. Sarai își încordă și își descleștă mușchii umerilor, încercând să ignore durerea de spate. Oare nu va scăpa niciodată de stigmatul sterpiciunii ei? I-ar fi fost mai bine dacă Agar nu și-ar fi etalat într-atât pântecul.

— Poate, spuse Sarai, încercând să acopere tensiunea ce părea a se fi aşternut dintr-odată între ele. Însă nu-mi place cum mă privește. Este o slujnică, însă e atât de arogantă, încât ai crede că ea e stăpâna, iar eu sunt roaba!

Își duse mâna la gură, dându-și seama că vorbele îi ieșiseră mai tare decât ar fi dorit.

— Iartă-mă. Astăzi nu sunt în apele mele.

Se ridică și se îndreptă spre ieșirea cortului.

Râsul femeilor ajunse până la ea și făcu câțiva pași în afara cortului, pentru a vedea ce se întâmplase. Se opri în apropierea unui grup de slujnice egiptene care o înconjurau pe Agar. Se ascunse în spatele unor crengi lungi, de salcie, ciulindu-și urechile să audă ce discutau.

— L-ați văzut pe Avram cât de țanțoș păşea când s-a ridicat de la foc și a plecat la treabă, pe câmp?

Glasul inconfundabil al lui Agar ajunse la urechile ei, călcând-o pe nervii deja încordați.

— I-am dat ceea ce Sarai nu i-a putut da niciodată. O să mă respecte pentru asta. Iar când fiul nostru va creşte şi va lua locul lui Avram în fruntea tribului, eu mă voi afla într-o poziție de cinste.

Râse, iar slujnicele egiptene râseră împreună cu ea. Însă râsul suna mai degrabă a batjocură decât a veselie, iar Sarai nu-şi putu împiedica valul de furie ce simți că se ridică înăuntrul ei.

Apucă o creangă pentru a se sprijini. Simți un nod în stomac, iar inima începu să-i bată cu putere. Trase aer în piept, sufocându-se. Ce neobrăzare! Încercă din nou să tragă aer în piept, respirând mai adânc de data asta şi se ascunse mai bine în spatele crengilor în timp ce Agar şi slujnicele trecură pe lângă ea. Femeile îşi continuară drumul, iar Agar rămase la cortul pentru țesut.

Înainte de a ieşi din umbra copacului şi de a traversa tabăra, Sarai o privi pe Agar apucând fusul şi spunând ceva Lilei. În graba ei călcă sub picioare pietre şi crengi, bubuitul inimii ei acoperind sunetul făcut de paşi. Avram. Va merge la Avram şi-i va spune totul. Era timpul ca bărbatul să decidă de partea cui se află. De partea egiptencei sau de partea ei.

***

Dogoarea soarelui amiezii îi umplu fruntea cu broboane de sudoare sub şalul pe care îl purta pentru a-i proteja pielea, însă Sarai îşi văzu de drum, umbrindu-şi ochii de lumina puternică. Avram spusese că se va afla astăzi pe păşunea cea mai îndepărtată şi se întrebă dacă făcuse bine că se îndrepta într-acolo singură, la acest ceas. Ce făcea dacă o ataca un animal sălbatic? Ținutul era ferit de tâlhari. Oamenii lui Avram stăteau de pază în toate păşunile unde păşteau turmele de oi, capre şi vite. Însă nu puteau opri leii, şacalii şi urşii ce mişunau pe aceste dealuri.

Un fior îi străbătu trupul. Îşi legă mai bine şalul în jurul gâtului şi-şi grăbi paşii. Cuvintele lui Agar încă îi mai răsunau în

minte, sporindu-i furia. Strânse din pumni. Fiarele sălbatice nu se puteau pune cu ea.

Ajunse aproape de colina ce se înalţa deasupra văii în care şerpuia un râu şi se opri ca să-şi tragă răsuflarea. Terebinţi înalţi şi sălcii îşi înfigeau adânc rădăcinile pe malurile apei din care sorbeau câteva oi. Altele erau risipite pe întinderea mănoasă, odihnindu-se. Privi scena, căutând din priviri. Îl zări pe Avram şezând sub un copac, rezemat de trunchiul acestuia, cu ochii închişi.

Nu era nimic de mirare. Mare parte a celor din tabără se odihneau în ceasurile cele mai fierbinţi ale zilei. Agar şi Lila urmau a lăsa deoparte ţesutul şi torsul, întorcându-se la corturile lor, lucru pe care l-ar fi făcut şi ea dacă n-ar fi fost acea femeie! Scrâşni din dinţi şi coborî în grabă povârnişul, spre locul unde dormea Avram.

Acesta se trezi când o auzi apropiindu-se.

— Sarai? Ce faci aici – în arşiţa asta?

Ea trase aer în piept apoi îl dădu afară, dorindu-şi să fi adus cu ea un burduf cu apă. Îşi duse mâna la frunte, simţind umezeala, apoi se aşeză lângă Avram. Înghiţi.

— Ai venit singură, tot drumul ăsta? Unde-ţi sunt slujitorii şi burduful cu apă? S-a întâmplat ceva? Este vorba despre copil?

Avram se ridică şi-şi desfăcu burduful de la cingătoare, întinzându-i-l.

— Bea şi apoi povesteşte-mi totul.

Ea ascultă, deşi îngrijorarea de care dădea dovadă faţă de copil îi spori şi mai mult furia.

— Pruncul este bine, spuse ea după ce luă câteva înghiţituri mari de apă. De mama lui ar trebui să-ţi faci griji.

Ea îi cercetă chipul, văzându-l cum se încruntă. Bărbia lui puternică se încleştă, iar în ochi îi apăru o expresie de nedumerire.

— Explică-te, Sarai.

Ea îşi puse palma pe gura burdufului, apoi îşi petrecu degetele în jurul gâtului acestia.

— Egipteanca crede că va ocupa o poziţie de cinste după ce se va naşte fiul ei. Vede felul tău ţanţoş de a păşi şi cât de mândru

eşti de faptul că vei fi tată. Se gândeşte să-mi uzurpe autoritatea şi să-mi ia locul.

Îşi strânse mâna în jurul burdufului pentru a-şi linişti tremurul ce-i cuprinsese mădularele. N-ar fi trebuit s-o trimită pe Agar în braţele lui Avram, iar acesta n-ar fi trebuit să-i accepte darul!

— Fie ca păcatul acesta împotriva mea să cadă asupra ta! Am trimis-o pe slujnica mea în braţele tale, iar când a văzut că a zămislit, m-a privit cu dispreţ. Adonai să judece între tine şi mine!

Ea îi susţinu privirea, provocându-l s-o contrazică, însă implorându-l în tăcere să intervină, să facă ceva pentru ca Agar să-şi amintească unde îi era locul.

Avram îşi netezi barba odinioară neagră, iar acum presărată cu fire argintii. O cercetă, însă ea nu se clinti, rămânând la fel de furioasă, chiar şi sub privirea îngrijorată din ochii lui. Un suspin îi ridică pieptul şi privi dincolo de ea, apoi îşi întoarse privirea asupra ei.

— Este slujitoarea ta. Fă cu ea ce vei vrea.

Ea tresări. Nu se aşteptase la o decizie atât de rapidă – una care, la urma urmelor, nici nu era o decizie.

— Nu vei vorbi cu ea?

Femeia era ţiitoarea lui. Şi totuşi, nu. Prin ceea ce spusese, o înapoiase pe Agar lui Sarai.

— Este a ta şi tu hotărăşti ce să faci cu ea.

Se rezemă de trunchiul copacului şi închise ochii, încheind discuţia.

— Făgăduieşte-mi că n-o vei mai chema în patul tău.

Dacă Avram nu se va mai atinge de ea, Agar va redeveni o simplă slujnică.

— N-o voi mai chema în patul meu.

Glasul îi părea obosit şi Sarai ştiu că nu mai putea insista. Îi dăduse ceea ce-i ceruse. Acum era treaba ei s-o facă pe Agar să înţeleagă că poziţia ei nu era chiar atât de onorabilă. Fiul ei urma să fie moştenitorul lui Avram, însă numai dacă Sarai era de acord să-l înfieze ca fiind al ei. Agar va rămâne ceea ce fusese dintotdeauna. O sclavă. Nu o soţie.

— Mulţumesc, domnul meu.

Luă încă o înghiţitură de apă, apoi se ridică pentru a se întoarce în tabără.

— Rămâi până când soarele coboară pe cer.

Avram îşi întinse braţul, invitând-o tăcut să se odihnească la pieptul lui.

O să trimit atunci un slujitor să te însoţească.

Ea se lăsă din nou jos şi căută să se cuibărească alături de el. Inima îşi încetini goana şi intră în armonie cu răsuflarea lui Avram. Braţul lui se strânse în jurul ei şi Sarai încercă să se relaxeze, însă nu se putea gândi decât că la întoarcerea în tabără avea s-o apostrofeze sever pe Agar. Apoi vor vedea ce se va alege de înfumurarea ei.

Capitolul 30

Agar se ridică de pe rogojina ei, umbrele după-amiezii ce se prelingeau pe cortul ei egiptean din pânză anunțând-o că dormise mai mult decât plănuise. Se retrăsese la odihnă după ce se întorsese din cortul de țesut și constatase că Sarai plecase. Lila fusese de acord că zăduful era prea mare pentru a continua treaba și, cum Sarai făcuse același lucru, fără îndoială, somnul păruse a fi o alegere bună.

Însă pruncul o ținuse prea mult în pat. Clipi de două ori și se frecă la ochi, atentă să nu-și întindă fardul, apoi se ridică în șezut. O mișcare abia simțită în pântec o făcu să se oprească. Își duse mâna în acel loc, însă mișcarea nu se mai simți. Oare pruncul mișcase? Trei luni trecuseră de când îi împărtășise vestea lui Avram. Cu siguranță că ar fi trebuit să se aștepte curând la asta. Se întinse din nou, dorindu-și să simtă din nou acea senzație în pântec, abia îndrăznind să respire. O asemenea confirmare ar fi ca un balsam de alinare pentru ea, când fiecare pas făcut în prezența lui Sarai o făcea să se simtă nelalocul ei.

Așteptă, continuând să respire. Iată. Altă mișcare. Și încă una. Cu mișcări blânde, își trecu mâna peste locul cu pricina și inima îi tresări când mișcarea se repetă. Oare acestea să fi fost primele

semne de viață ale pruncului ei? Lacrimi i se adunară în ochi. Pruncul ei. Pruncul ei și al lui Avram. Și într-o zi întreaga tabără va afla adevărul. Va avea grijă să fie așa.

Mișcările încetară o vreme, iar Agar se ridică încet, cu un sentiment adânc de satisfacție în inimă. Își luă roba și-și prinse cingătoarea, nu foarte strâns, apoi păși în căldura mai înviorătoare a după-amiezii.

— Cam cât timp crezi tu că este potrivit pentru odihnă, Agar? O slujnică ar trebui să vadă de treaba stăpânului ei, iar în ultima vreme tu ai cam lăsat munca la o parte.

Sarai se afla pe cărare, având în mână o creangă lungă, subțire, ruptă dintr-o salcie.

Agar clipi, uimită.

— Eu... nu știu la ce te referi, stăpână. M-am odihnit de amiază, așa cum facem cu toții...

— Noi, ceilalți, suntem treji de câteva ore. Pregătirile pentru masa de seară au început cu multă vreme în urmă. Ar trebui să te biciuiesc pentru întârziere.

O sclipire în ochii de un albastru închis ai femeii o înștiință pe Agar că Sarai nu glumea câtuși de puțin. Dar de ce? Ce făcuse?

— Dacă n-ar fi pruncul pe care-l porți...

Sarai își lăsă fraza neterminată, privirea ei rămânând fixată asupra lui Agar.

— Să nu crezi că n-am băgat de seamă interesul pe care-l ai pentru soțul meu. Să nu crezi că nu știu despre planul tău de a-mi lua locul.

— Nu! Niciodată...

— Ha! Niciodată ce, Agar? Te-am auzit vorbind cu prietenele tale egiptene, cu slujnicele care ți-au slujit de când soțul meu te-a primit în patul lui. Ei bine, până aici. Mă vei sluji așa cum se cuvine. Nu te vei mai culca cu soțul meu, iar fiul tău, dacă se dovedește a fi un fiu, va fi al meu, nu al tău. Înțelegi?

Privirea lui Sarai scăpăra de furie.

Agar făcu, involuntar, un pas înapoi, ridicând mâinile în semn de implorare.

— N-am vrut să fac niciun rău, stăpână. Am făcut doar ceea ce mi-ai cerut.

Nu-i venea să creadă că Avram îi permitea soției sale să o trateze astfel. Ea purta copilul lui! Copilul după care tânjise toată viața lui. Copilul pe care Sarai nu i-l putuse da. De ce se purta așa?

— Ești o nenorocită nerecunoscătoare, egoistă.

Sarai ridică creanga ca pentru a o lovi.

Agar își acoperi fața și se ghemui.

— Te rog, nu mă lovi! Astăzi l-am simțit pe pruncul tău mișcând.

Așteptă o clipă, privind pe furiș prin ochii pe jumătate închiși.

Sarai lăsă creanga să-i cadă din mână. Văzând că nu spune nimic, Agar se ridică încet.

— Am crezut că ar trebui să știi. Despre prunc, mă refer.

Inima îi bătea repede și se simțea gâtuită de lacrimi. Nu va plânge. Nu aici. Însă nu se putea stăpâni.

Sarai nu se mișcă, nici nu spuse nimic, iar Agar își plecă privirea, sentimentele războindu-se înlăuntrul ei. Sarai dorea o slujnică? Foarte bine. Va fi slujnica pe care și-o dorise până și mama ei. Gândul aduse cu el o sentiment de disperare și își acoperi fața cu amândouă mâinile, privind în lături, pentru a-și ascunde lacrimile.

— Nu plânge. Așa deci, copilul a mișcat. Cel puțin, înseamnă că trăiește. Prea mulți nu apucă să supraviețuiască.

Împrăștie praful de pe cărare cu vârful sandalei.

— Acum du-te. Pune și tu mâna la măcinatul grânelor pentru masa de seară.

Agar se răsuci, ascultătoare, aruncând pe furiș o privire înapoi ca să vadă dacă Sarai o urmărea. Când o văzu pornind în direcția opusă, Agar răsuflă ușurată și se grăbi la treabă, încercând cu disperare să-și stăpânească tulburarea. Oare Sarai chiar auzise discuția ei cu prietenele egiptene? Doar nu dorise să se înalțe deasupra lui Sarai, nu-i așa? Însă cercetându-se mai bine, își dădu seama că acesta nu era adevărul întreg.

Avea nevoie ca Avram să-i vină în ajutor, să intervină, să-i dea locul de drept de care o deposedase atât de grabnic Sarai.

Însă pe măsură ce seara se scurse şi-l văzu pe Avram alături de Sarai, faptul că el nu mai privea în direcţia ei, îi dădu de înţeles că-l pierduse. Cedase nemulţumirilor lui Sarai fără a-i păsa, fără a se gândi la sentimentele ei. Ea nu însemna nimic pentru el. Ca întotdeauna.

Ochii i se umplură de lacrimi şi simţi un nod în stomac. Îşi puse mâna la gură şi alergă spre pâlcul de copaci. Găsi un loc printre ei şi cedă deznădejdii, se plecă la pământ şi vărsă şi puţinul pe care stomacul ei reuşise să-l păstreze.

***

După o săptămână, Sarai stătea la intrarea în cortul ei, ciulind urechea la sunetele venite dinspre tabără. Avram plecase la câmp de mai multă vreme, iar slujnicele adunaseră resturile mesei de dimineaţă. Dăduse slujnicelor egiptene sarcini ce le risipiseră prin toată tabăra, ca să nu mai aibă prilejul de a se aduna laolaltă şi de a unelti împotriva ei, în ajutorul lui Agar. Cu cât avea mai puţini susţinători, cu atât mai bine.

Îşi încrucişă braţele la piept în timp ce adierea vântului îi mângâie chipul, simţindu-şi stomacul plin de noduri. Cum de se ajunsese la asta? O plăcuse pe Agar când o întâlnise în palatul din Egipt, cu nouă ani în urmă. Iar faptul că o alesese pe ea să-i poarte fiul pe care nu-l putea avea i se păruse cel mai înţelept lucru atunci când hotărâse asta. Oare nu Adonai îi oferise această femeie ca o a doua şansă de a avea un moştenitor? Însă nu, nu realizase, nu-şi imaginase cât de greu îi va fi să-l împartă pe Avram cu altă femeie. Şi nu se aşteptase ca Agar să devină atât de înfumurată.

Părăsi locul din faţa cortului, cu dinţii şi pumnii încleştaţi. O văzuse pe Agar vorbind cu Lila. Îşi plecase capul, ca şi când i-ar fi împărtăşit femeii o taină. Văzând asta, o cuprinse furia, iar dispreţul pentru tânăra femeie răbufni la suprafaţă. Picioarele o purtară de parcă ar fi zburat.

— Ce faci aici, Agar? Rogojina mea trebuie aerisită şi oalele, curăţate. Treci la treabă.

Avu un simţământ de triumf când văzu expresia uimită a femeii, apoi se întoarse spre Lila, dându-i drumul lui Agar să plece fără a-i mai arunca vreo privire.

— Da, stăpână.

Răceala din glasul lui Agar o făcu să se răsucească şi s-o pleznească peste obraz.

— Mi te vei adresa cu respect!

Sângele îi curgea fierbinte prin vine şi respiraţia îi era agitată. Cum îndrăznea Agar s-o trateze cu aroganţa asta sarcastică? Clocotind de furie, Sarai făcu un pas înainte, iar Agar se feri şi căzu în genunchi.

— Iartă-mă, stăpână.

Agar ridică un braţ deasupra capului, ca şi când ar fi vrut să se apere de lovituri.

Sarai privi în jos spre femeie, însă poziţia umilă a acesteia nu-i aduse satisfacţie.

— Treci la treabă. Şi să nu te prind odihnindu-te până când nu termini tot ce ai de făcut.

— Da, stăpână.

Agar se dădu înapoi, apoi se îndepărtă grăbită înainte ca Sarai să mai poată spune ceva.

— N-a vrut să te supere, Sarai, îi spuse Lila cu blândeţe, iar Sarai se întoarse spre ea.

— Şi tu îi ţii isonul? Nu mai este nimeni aici care să mă înţeleagă, care să vadă cum mă disprețuieşte, cum unelteşte să ia ce este al meu?

Cercetă expresia Lilei, observând un amestec de îngrijorare şi milă în privirea ei.

— I-am dat soţul şi ea vrea să-mi ia tot ce am. Mi te-a luat şi pe tine, Lila?

Ura durerea din cuvintele ei, dorindu-şi s-o poată ascunde.

Lila o strânse uşor de braţ.

— Niciodată! Ştii că eşti ca o mamă pentru mine, Sarai. Agar n-ar putea să-ţi ia vreodată locul.

Inima lui Sarai tresări dureros când auzi cuvântul „mamă" ştiind că era o dovadă de bunătate nemeritată şi o onoare pe care nu o va cunoaşte niciodată cu adevărat. Înghiţi, tânjind s-o tragă la pieptul ei pe Lila.

— Ţii la Agar?

Nu suporta să ştie, însă trebuia.

— Agar se simte singură. Nu ştie care este locul ei şi îi lipsesc tovarăşele ei egiptene. M-am gândit că n-ar strica să mă împrietenesc cu ea.

Lila se întoarse la sunetul glasului fiicei sale care alerga spre ea, strigând-o. Iael se apropie, iar Lila o ridică în braţe.

— Ar fi putut avea parte de bunăvoinţa mea şi ar fi putut să-şi păstreze aproape tovarăşele egiptene dacă nu m-ar fi dispreţuit pentru un lucru pe care nu-l pot schimba.

O, ce bine ar fi fost să poată!

— Şi totuşi, oare n-o dispreţuieşti tu pe Agar pentru ceva ce nu poate nici ea schimba?

Întrebarea tăioasă a Lilei o luă prin surprindere. Făcu un pas înapoi şi-şi încrucişă braţele la piept.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti.

Cu toate că, în inima ei, ştia. Agar nu-şi putea schimba nici statutul de sclavă, nici pruncul ce-l purta în pântec şi nimic altceva în viaţa ei dacă Sarai nu îngăduia asta. Oare o dispreţuia pe femeie pentru că era sclavă sau pentru că dorea să se ridice deasupra acestui statut, acum, când se părea că ar avea dreptul s-o facă?

— Mă refer doar la faptul că Agar are nevoie de tovărăşie, Sarai. Poate că te-a privit de sus doar din dorinţa de a fi acceptată. Nu a făcut prea bine, dar poate că n-a fost mânată de gânduri rele.

Lila o sprijini pe micuţă de celălalt şold.

— Iartă-mă, rogu-te, trebuie să văd de Iael. Vino în cortul meu şi putem sta de vorbă mai mult, dacă vrei.

Sarai o privi o clipă, simţindu-se mustrată şi respinsă, ceea ce nici nu-i plăcea, nici nu s-ar fi aşteptat să vadă din partea Lilei. Oare întreaga tabără se întorsese împotriva ei din cauza felului în care se purta cu Agar? Gândul o îndurera.

— Nu. Du-te. Familia ta are nevoie de tine.

Se întoarse şi se îndreptă grăbită spre cortul ei. Nu se opri decât când ajunse la intrare, realizând prea târziu că Agar se afla înăuntru, făcând curăţenie – ultima persoană pe care şi-ar fi dorit s-o vadă. Va merge la cortul unde se afla ţesătoria şi va lucra singură dacă era nevoie, însă coşul cu noile fire era în cort.

Gândindu-se că nu va trebui decât să-l ia şi să plece, se pregăti pentru încă o întâlnire cu Agar, oricât de scurtă ar fi fost aceasta. Ridică acoperitoarea şi intră, însă încăperile erau goale.

— Agar?

Îşi ridică capul, însă nimeni nu răspunse. Oare fata îi încălcase porunca dată?

Cercetă fiecare încăpere, zona de dormit şi cea de zi, însă Agar era de negăsit. Rogojina lui Sarai rămăsese aşa cum o lăsase, iar mirosul ce se simţea o înştiinţă că oala de noapte nu fusese golită. Unde era femeia?

O cuprinse din nou furia, amestecată cu o uşoară urmă de frică. Oare se dusese la Avram ca să-i dea raportul despre tot ce se întâmplase? Însă lui Avram n-avea să-i pese. I-o încredinţase pe Agar ei, ca să facă ce dorea cu ea. Totuşi, unde ar fi putut fi?

Ieşi din cort şi se îndreptă spre cortul lui Agar. Când n-o găsi nici acolo, temerile i se înteţiră. Trebuia să fie undeva, prin preajmă. Însă fata va regreta că-i dăduse bătaie de cap ca s-o găsească. Când va da de ea de data asta, ar fi bine să aibă un bun temei, altfel nu va avea nicio milă faţă de ea.

Capitolul 31

Avram intră în tabără mai istovit decât se simţise de câteva luni. În clipele în care îşi îngăduia să se gândească la asta, îşi dădea seama că vlaga începuse să-i scadă din ziua în care Sarai venise la el în câmpie şi îl învinovăţise pe el pentru problemele ei cu Agar. Nu reuşea să-i facă pe plac femeii, iar gândul îl secătuia. Alături de Agar începuse să se simtă din nou tânăr, iar când sămânţa lui prinsese viaţă în ea, până şi el băgase de seamă vioiciunea din propriii lui paşi.

Însă acum se rezema mai tare în toiag şi păşea mai greu pe pământul stâncos, denivelat. Anii îl ajunseseră din urmă şi, în ciuda copilului care urma să vină pe lume, îi simţea în măduva oaselor. Oare va trăi suficient de mult cât să-şi vadă copilul ajungând la vârsta maturităţii? Alungă gândurile zadarnice. N-avea niciun rost să-şi facă închipuiri legate de viitor. Numai Adonai ştia ce avea să vină.

Glasuri de femei şi copii îl întâmpinară în timp ce se apropie de focul de tabără şi zâmbi văzându-l pe Eliezer ridicându-şi micuţii în braţe. Îl cuprinse nostalgia, însoţită de o umbră de bucurie ştiind că, în câteva luni, şi el va ţine un prunc pe genunchi.

O clipă mai târziu lăsă în urmă scena şi se îndreptă spre cortul lui. Mai avea puţin timp pentru odihnă până la masa de seară, iar osteneala lui persistentă avea nevoie de o pauză. O scurtă pauză înainte de a fi silit să urmărească animozitatea crescândă dintre Sarai şi Agar. Oftă, însă, în timp ce se apropie de cort, se încordă la vederea lui Sarai, care îl aştepta la intrarea în cort. Ce mai era acum?

Trase aer în piept, rugându-se în tăcere pentru tărie. Ea îi ieşi în întâmpinare înainte ca el să ajungă la uşa cortului.

— A dispărut, domnul meu. Egipteanca a dispărut.

O privire în ochii înspăimântaţi ai lui Sarai îl făcu să înţeleagă că nu era un moft.

— Are un nume, Sarai. Agar. Şi cum adică, a dispărut?

Se rezemă cu o mână în toiag, folosindu-şi cealaltă mână pentru a-şi freca muşchii încordaţi şi dureroşi ai cefei.

— Vreau să spun că am căutat-o – întreaga tabără a căutat-o ceasuri în şir. Am trimis slujitori să cerceteze câmpiile, gândindu-mă că poate a venit la tine să se plângă, dar n-am dat de ea. A venit la tine? Ai trimis-o undeva?

Se simţi cuprins de panică când pricepu cuvintele ei, toată oboseala spulberându-i-se. Clătină din cap.

— N-am văzut-o de la masa de dimineaţă.

Privi dincolo de ea, apoi cuprinse scurt cu privirea tabăra, ca şi când ar fi încercat să contribuie prin asta la căutarea ei.

— Unde ar putea fi?

Îşi întoarse privirea la Sarai.

— I s-a întâmplat ceva? Femeie, dacă ai făcut ceva care s-o determine să fugă...

Se opri văzând privirea vinovată din ochii ei.

Sarai îşi feri privirea şi făcu repede un pas înapoi.

— Ce-ai făcut?

Se simţi cuprins de furie. O cunoştea suficient de bine cât să ştie că-şi ascundea vinovăţia.

— Femeia îţi poartă copilul, Sarai. Dacă nu ştii unde este... cel puţin spune-mi de ce. Ce s-a întâmplat?

Încercă zadarnic să-şi îmblânzească tonul, ştiind că ea răspundea întotdeauna mai bine atunci când o mângâia aşa cum făcea cu cei mai mici mieluşei ai lui. Însă o parte din el pur şi simplu se săturase. Viaţa fiului său – sigur era un fiu – putea fi în pericol dacă Agar fugise şi căzuse în mâinile tâlharilor. Gândul îl făcu să simtă o durere ascuţită în măruntaie.

— Eu...

Ezită şi, pentru o clipă, se temu că va plânge, însă trase aer în piept şi-şi ridică privirea la chipul lui, încrucişându-şi braţele la piept.

— Am strigat la ea... şi am plesnit-o.

Obrajii i se făcură roşii ca purpura când îşi mărturisi isprava.

— Am făcut asta pentru că nu mi-a respectat poruncile. Dacă ar fi avut atitudinea cuviincioasă a unei slujnice, nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat.

— Aşadar, vina este doar a lui Agar?

El făcu un pas spre ea. Niciodată nu lovise o femeie, însă, preţ de o clipită orbitoare, se simţi ispitit s-o facă acum.

— Mi-ai trimis fata în braţe, apoi te-ai purtat urât cu ea, cu toate că ne-a dat chiar lucrul după care am tânjit. Iar acum, din cauza ta, recunoşti că am pierdut-o.

Se întoarse, lovind pământul cu toiagul, apoi privi în spate la soţia sa, la femeia pe care o iubise încă din tinereţe.

— Du-te în cortul tău, Sarai, şi roagă-te lui Adonai s-o găsim. Şi să sperăm că nu i s-a întâmplat nimic rău fiului meu.

Se îndepărtă, prea furios pentru a mai privi înapoi sau pentru a-şi îmblânzi cuvintele ce aduseseră pe chipul lui Sarai o expresie îndurerată. Ea va supravieţui furiei lui. Agar, pe de altă parte, era posibil să nu supravieţuiască destinului pe care şi-l alesese. Oare alesese să fugă de sub ocrotirea lui?

Un hohot amar de râs îi scăpă de pe buze. Nu făcuse nimic ca s-o ocrotească. Ajunse la cortul lui Eliezer.

— Eliezer!

Bărbatul ridică acoperitoarea de la uşa cortului şi se grăbi să-i iasă în întâmpinare.

— Da, domnul meu. Ce s-a întâmplat?

— Agar a dispărut.

Eliezer încuviință.

— Mi-a spus Lila. Tabăra a fost întoarsă pe dos toată după-masa în căutarea ei. I-am descusut pe slujitorii egipteni şi pe ceilalți, dar a dispărut fără urmă.

— Nu există decât un singur loc unde s-ar fi putut întoarce.

— Egipt.

Avram îşi duse din nou mâna la ceafă, durerea pulsând fără întrerupere de-acum.

— Trimite zece bărbați către Şur, de-a lungul drumului ce duce în Egipt. Dar pentru siguranță, mai trimite alți zece spre miazănoapte, spre Damasc. Nu lăsa nicio piatră neîntoarsă.

Eliezer atinse umărul lui Avram.

— O s-o găsim. Nu te teme.

Se grăbi să facă ce-i poruncise Avram, în timp ce acesta se îndreptă spre altar, să se roage.

***

Soarele dogorea deasupra creştetului lui Agar, iar picioarele îi furnicau de la fierbințeala nisipului din pustie. Sudoarea i se prelingea pe spate, limba i se îngroşase şi-i era o sete teribilă. Dacă număra în urmă zilele de când plecase din tabăra lui Avram, se făceau aproape o săptămână. Cât de departe ajunsese? Cât mai avea până să ajungă la brațele Nilului? Dorul după ținutul natal îi îmboldea picioarele să păşească. Însă durerea din pântec şi setea din ce în ce mai mare o făceau să se poticnească. Dacă nu găsea ceva de mâncare cât mai repede, avea să moară în acest ținut uitat de lume.

Îşi apăsă o mână pe pântec şi se sili să se ridice, ducându-şi cealaltă mână la ochi pentru a-i feri de strălucirea soarelui de după-amiază. În fața ei, un şir de copaci o îmbia să se apropie. Oare să fi ajuns în sfârşit la apă? Lacrimile îi înceţoşară privirea, însă îi aduseră şi o brumă de nădejde. Îşi zori paşii, neluând în

seamă nisipul înțepător ce i se strecura printre degetele picioarelor. Crengile se legănau în vârful curmalilor, ca și când ar fi îmbiat-o să se apropie, salutând-o. Apa unui izvor îi atrase atenția și se îndreptă într-acolo.

În cele din urmă, aflată la marginea apei, se aplecă în genunchi și-și duse apa la gură în căușul palmelor. Mâinile ei turnară, în mod repetat, lichidul rece pe limba arsă de sete. După cè-și stâmpără setea, umplu burduful gol pe care-l luase înainte de a părăsi tabăra lui Avram, apoi se târî la umbra pâlcului de copaci. După ce se va odihni, va face cumva să ajungă la mănunchiurile grele de curmale din copac și să culeagă câteva.

Ochii i se închiseră. Era atât de istovită. Însă nu putea trece cu vederea durerea din stomac. Deschise ochii și privi la roadele curmalului ce se înălța deasupra ei. Nu o mai țineau puterile să se cațere în copac. Disperarea îi dădea târcoale. Oare urma să moară aici, atât de aproape de hrană?

Cum de nu se gândise să ia și un săculeț cu nuci și curmale pe lângă burduful cu apă? Știa de ce. Nu avusese timp și își plănuise prea puțin fuga. Sarai ar fi oprit-o dacă i-ar fi cunoscut planurile. Chiar și acum, dacă ar găsi-o, Sarai n-ar sta pe gânduri să o lovească.

Femeia nu avea niciun drept să se poarte așa cu ea! Făcuse tot ce-i ceruse Sarai, chiar și atunci când nu fusese obligată, în palatul faraonului. Ce bine ar fi fost să rămână alături de familia ei în acea zi! Ce bine ar fi fost să nu-i fi întâlnit niciodată pe Avram și pe Sarai.

Amărăciunea aproape că o sufocă în timp ce apa sprințară a izvorului se prelingea peste pietre, în drum spre mare. Unde se afla, oare? Privi din nou în sus, la copacii plini de roade. Ar trebui să vină cineva să le culeagă. Oare putea aștepta atât de mult după hrană, dacă s-ar fi oferit să dea o mână de ajutor? Oare îi va fi primit ajutorul?

— Agar, roabă a lui Sarai.

Tresări la auzul unei voci profunde. Făcu un pas înapoi și-și pierdu echilibrul, apoi se îndreptă repede. Își petrecu mai bine veșmintele în jurul trupului, strângându-și brațele la piept.

— Cine e?

Tremură, însă își sili picioarele să rămână ferme, căutând în jur cu privirea de unde venise acel glas. Zări un bărbat înalt, chipeș, care făcu un pas mai aproape de ea, ținând în mână un ciorchine de curmale. I-l întinse. Ea îl privi precaută, pătrunsă de lumina din ochii lui negri.

— Cine ești?

El îi puse curmalele în mână, iar ea nu avu de ales decât să le primească.

— Agar, roabă a lui Sarai, spuse el din nou, de unde ai venit și încotro te duci?

Mă cunoști?

Începu să tremure și mai tare, simțurile devenindu-i mai ascuțite, inima alergându-i cu fiecare respirație.

— Am fugit de la stăpâna mea, Sarai.

N-avea niciun motiv să-l mintă pe acest bărbat, deși își dădu seama că n-ar fi putut să mintă nici dacă ar fi încercat. Cuvintele nu i s-ar fi format în minte sau pe limbă.

— Întoarce-te la stăpâna ta și supune-te ei.

Nu pot! Se clătină, aproape pierzându-și din nou echilibrul. Pipăi curmalele din mână, însă foamea îi pierise. Proteste tăcute izvorâră înlăuntrul ei, însă nu reuși să le dea glas. Nici nu putu privi la omul care părea să nu fie un simplu om. Nu reuși nici să-i întâlnească privirea fermă, pătrunzătoare.

— Voi înmulți sămânța ta în așa măsură încât urmașii tăi vor fi prea mulți pentru a-i putea număra.

Icni și, în ciuda fricii, în ciuda a tot ce fusese învățată, privi cu îndrăzneală la el. Îndată, frica i se risipi la vederea bunătății din zâmbetul lui. Se simți ușurată și speranța o umplu.

— Urmașii mei?

Zâmbetul lui se lărgi, iar căldura lui o liniști.

— Ești însărcinată și vei naște un fiu. Îl vei numi Ismael, căci Adonai a auzit mâhnirea ta.

Lacrimile îi umplură ochii la auzul cuvintelor lui. Lui Adonai îi păsa de o sclavă? O văzuse? Știa?

Expresia de pe chipul bărbatului se schimbă, devenind plină de compasiune şi altceva – ceva nedesluşit.

— El va fi ca un măgar sălbatic între oameni. Mâna lui va fi împotriva tuturor oamenilor şi mâna tuturor oamenilor va fi împotriva lui. Şi va trăi în ostilitate faţă de toţi fraţii lui.

Nu reuşea să pătrundă aceste cuvinte. Toţi fraţii lui? Asta însemna că fie ea, fie Avram va avea mai mulţi fii. Sau se referea la familie, într-un sens mai general? În clipa aceasta nu existau alţii care să poată fi consideraţi drept rudenii. Fraţii lui Avram locuiau departe de Canaan.

Canaan. Nu Egipt. Acolo unde Sarai încă trăia pentru a o chinui. *Întoarce-te la stăpâna ta şi supune-te ei... Vei avea un fiu... Îi vei pune numele Ismael.*

Ismael. Dumnezeu va auzi. Şi Dumnezeu auzise, văzuse întristarea ei. Îşi ridică creştetul şi privi din nou la omul care nu era doar un simplu bărbat.

— Tu eşti Dumnezeu care mă vede. L-am văzut acum pe Acela care mă vede.

Privirea lui pătrunzătoare îi spuse că întrezărise adevărul, iar acest lucru o făcu să se prăbuşească în genunchi. Îşi lipi faţa de ţărână, cu inima smerită, însă plină de o bucurie copleşitoare. Tatăl ei, faraonul Egiptului, n-o observase niciodată, propria mamă abia dacă-i recunoscuse existenţa, iar Avram, singurul om pe care îl putea numi soţ îşi întorsese faţa de la ea, însă exista Unul care nu doar că o auzise, dar o şi văzuse.

Şi nu doar că o văzuse, însă îi cunoştea tristeţea şi promisese să o binecuvânteze, pe ea şi pe copilul din pântecul ei. Ca şi cum gândul la El stârni foamea atât a ei, cât şi a pruncului, îşi simţi stomacul chiorăind şi copilul lovind. Îşi ridică creştetul, pe punctul de a-l întreba pe bărbat dacă dorea să mănânce din curmalele pe care i le oferise, însă acesta dispăruse.

Mulţumesc, El Roi, Dumnezeul care mă vede. Căci deşi plecase de la ea, ştia că El continua să o vegheze.

***

Sarai se afla aproape de marginea taberei, între drumul ce ducea spre miazăzi, spre Egipt şi cărarea ce se îndrepta spre apus, unde Avram se ducea să se roage în fiecare dimineaţă a celor zece zile de când dispăruse Agar. Îngrijorarea o măcina, iar chipul furios al lui Avram nu-i dispărea din minte. Se mai înfuriase pe ea şi până atunci, însă niciodată nu aşa ca acum şi niciodată nu avea legătură cu vreo altă femeie care concura cu ea pentru afecţiunea lui. Vântul domol îi învolbura şuviţele de păr din jurul feţei, iar căldura lui o apăsa. Oare oamenii o vor găsi pe Agar în viaţă?

Un fior o străbătu în ciuda căldurii şi se simţi bântuită de nehotărâre. Avram o trimisese în cortul ei. Lila fusese bună să-i spună că, în acea primă seară, Avram se dusese în direcţia altarului, iar Eliezer trimisese bărbaţi în căutarea lui Agar. Se simţea ruşinată. Ar fi trebuit să afle aceste veşti de la soţul ei, însă era limpede că acesta nu mai avea să-i spună nimic până când îi vor da de urmă lui Agar.

Îşi înfăşură colţurile robei mai bine în jurul trupului şi se întoarse spre tabără. Pietrele scrâşniră sub talpa sandalelor de piele, iar râsul copiilor o călcă pe nervii deja încordaţi. Privi spre un grup de băieţi care îl necăjeau pe unul dintre fiii mai mici ai unuia dintre slujitorii lui Avram. Grăbi pasul, apropiindu-se.

— Ce faceţi aici?

Glasul îi sună aspru, aşa cum intenţionase, atrăgând atenţia băieţilor.

Aceştia îşi ridicară capetele spre ea, ruşinaţi.

— Gata, plecaţi de aici! Întoarceţi-vă la mamele voastre şi ascultaţi, altfel am eu grijă să fiţi puşi la curăţat oalele de noapte!

Se risipiră care-ncotro, până şi băiatul care fusese ţinta batjocurilor lor, lăsând-o din nou singură, în ciuda zumzetului de voci ce o înconjurau.

Gândul o deprimă. Ce fel de mamă ar fi fost ea? Una care să-şi protejeze copilul împotriva băieţilor care l-ar răni? Categoric! Una care s-ar fi asigurat că asemenea copii vor fi ţinuţi la distanţă de fiul ei. Ar fi făcut orice i-ar fi stat în putere ca să-l protejeze.

Însă nu exista niciun fiu pe care să-l protejeze, nici măcar fiul unei slujnice, pe care l-ar putea înfia. Se întoarse spre cort cu

umerii lăsați. Poate că astăzi va fi o zi potrivită pentru acea țesătură cu model complicat. Nu mai avea acea dorință de a coase bucățile de pânză pentru hainele pruncului ce urma să vină.

Glasuri entuziaste îi atraseră atenția spre drumul de pe care tocmai se întorsese, cel care pornea din tabără și se îndrepta în direcția Egiptului. Câteva clipe mai târziu, auzi vocea lui Avram ridicându-se deasupra larmei.

— A fost găsită! Agar s-a întors la noi.

Bucuria din glasul lui o deznădăjdui. Ar fi dat orice să se poată întoarce la cortul ei și să rămână acolo până când Avram urma să vină cu vestea. Dacă va veni. Îndoiala se adăugă îngrijorării ce o măcina. Va trebui să stea față în față cu femeia, la un moment dat.

Se îndreptă în direcția mulțimii din ce în ce mai numeroase, recunoscătoare pentru faptul că oamenii se dădeau la o parte, făcându-i loc să treacă. Își ridică bărbia, trecând cu vederea furtuna de emoții ce o copleșeau și veni în fața lui Avram și Agar.

— Așadar, te-ai întors.

Vocea îi era calmă și privi la Agar, nedorind ca Avram să-i simtă tulburarea.

Agar se plecă adânc și se prosternă la picioarele lui Sarai, uimind-o.

— Stăpână, spuse ea cu fața în țărână, sunt roaba ta.

Sarai privi de la Agar la Avram, însă pe chipul soțului se vedea că ceea ce făcea Agar nu avea nimic a face cu el. Nu el o îndemnase să facă asta. Oare el era de acord cu asta? Sau poate că opinia lui cu privire la Agar se schimbase în cele zece zile cât lipsise din viețile lor? Aștepta o clipă, încercând să-i citească gândurile, însă el ridică din umeri și-și încrucișă brațele la piept, un semnal clar că Agar încă era roaba ei și putea să facă ce dorea cu ea. Gândul îi aduse un slab sentiment de ușurare. Încă avea încredere în ea, îi mai dădea o șansă.

Poate că, la urma urmelor, nu stricase totul.

— Unde ai fost, Agar?

Sarai își îmblânzise tonul, nedorind s-o sperie din nou pe fată.

Agar nu mișcă, nici nu-și ridică capul.

— Am fost hotărâtă să mă întorc în Egipt. Însă la izvorul de pe drumul către Şur, îngerul lui Adonai mi-a ieşit în întâmpinare.

Cuvintele îi erau încărcate de o notă de reverenţă, iar inima lui Sarai tresăltă, umplându-se de gelozie. Adonai trimisese un înger să vorbească unei roabe, în timp ce ei nu-i spusese nimic despre promisiunea Sa.

— Îngerul mi-a spus să mă întorc la tine şi să mă supun ţie, stăpână.

Vestea o luă prin surprindere pe Sarai.

— Îngerul a vorbit despre mine?

Inima îi bătu mai repede, înfricoşată. Oare Adonai o condamnase în ochii acestei roabe?

Însă nu. Îi spusese lui Agar să se întoarcă şi să i se supună.

— Da, stăpână. A spus că voi avea un fiu şi că va trebui să-l numesc Ismael.

Avram îşi drese glasul, făcând-o pe Sarai să-şi ridice privirea spre el. Acesta făcu semn spre Agar, care încă se afla îngenuncheată în ţărână, sugerându-i astfel că Sarai ar trebui să-i poruncească să se ridice. Îşi simţi obrajii arzând de stânjeneală, pentru faptul că nu se gândise la asta şi că soţul ei îi sugera s-o facă în faţa atâtor martori. Încuviinţă printr-un semn cu capul.

— Poţi să te ridici, Agar.

Fata se rezemă încet pe călcâie. Înainte ca Avram să-i mai dea o lecţie, Sarai întinse mâna ca s-o ajute să se ridice. Însă când privi din nou la el, citi doar aprobare în ochii lui.

— Vino, să-ţi dăm ceva de mâncare. Apoi îmi poţi spune mai multe despre ceea ce ţi-a spus îngerul.

Se întoarse şi păşi înaintea lui Agar, aşteptându-se ca aceasta s-o urmeze, uşurată când ea o urmă. Nu era gata s-o îmbrăţişeze sau să-i îngăduie a se întoarce în braţele lui Avram, însă ştia că, dacă dorea să aibă pace în căminul ei şi în tabără, va trebui să-i arate lui Agar un dram de respect. Femeia urma a aduce pe lume fiul lui Avram, iar vizita pe care Adonai i-o făcuse fetei îi spuse lui Sarai că poate făcuse ceea ce trebuia prin faptul că i-o dăduse lui Avram.

Capitolul 32

Adierea blândă a vântului de toamnă acompania cântecul păsărilor în zori. Ţipetele lui Agar brăzdară aerul, sfâşiind în două sunetele dimineţii. Avram ieşi din cortul de naştere, plimbându-se de colo-colo. Oare când se va naşte copilul? Femeile se învârtiseră în jurul lui Agar toată după-masa trecută şi pe parcursul nopţii, însă el încă mai aştepta ca fiul lui să vină pe lume.

Fiul lui. Oare mai existase vreun cuvânt care să aducă atâta bucurie?

Privi la Eliezer, care şedea pe o bancă din lemn aproape de foc, îmbucând din pâine, smochine şi brânză moale de capră. Încercase să mănânce, însă, aşa cum se întâmplase şi seara trecută când Eliezer îl implorase să bea puţin vin pentru a-i uşura aşteptarea, Avram refuzase. Ce s-ar întâmpla dacă ar fi nevoie de el? Şi totuşi, ce putea face un simplu bărbat? Femeile îl alungaseră departe de uşa cortului, de câteva ori. Nici măcar Sarai nu venise să vorbească cu el, pentru a-i linişti temerile.

Un zâmbet trist îi ridică uşor colţurile gurii. Nu se purtase în cel mai potrivit mod cu Sarai în aceste ultime luni, iar fisura din relaţia lor îşi spunea cuvântul. Sarai se purtase bine cu Agar

după întoarcerea acesteia. Ar fi putut cel puțin să-i acorde din nou încredere lui Sarai. Se cutremură gândindu-se la propria asprime, amintindu-și privirile încărcate de dor pe care adesea le surprindea în ochii lui Sarai. Cât de nesăbuit fusese s-o pedepsească pentru un lucru pe care Adonai cu siguranță îl iertase demult.

Alte strigăte se auziră dinspre cort, unele asemănătoare cu niște gemete sfârșite, în timp ce altele îi sfâșiau inima. Se întoarse simțind o atingere pe braț.

— Nu vei mai aștepta mult de acum, prietene.

Eliezer zâmbi, purtând pe chip expresia unui părinte care știe ce vorbește.

— Țipetele ei se aud mai des și sunt mai ascuțite.

Avram își trecu o mână peste bărbia dezordonată, prăfuită. Venise direct de pe câmp în urmă cu două zile, la primul semn că lui Agar îi sosise ceasul nașterii, și era de mare trebuință să se îngrijească.

— L-aș întreba pe Adonai pentru ce trebuie să sufere femeile atât de mult pentru a aduce copii pe lume, însă deja știu răspunsul.

— Ce bine ar fi fost dacă străbuna noastră Eva n-ar fi mușcat din poama aceea.

Eliezer râse încetișor și-l trase pe Avram lângă el, pe bancă.

— Sigur că putem da vina pe femei, însă tot ele ne amintesc de faptul că Adam ar fi putut s-o împiedice.

Avram râse, puțin mai ușurat.

— Când au putut oare vreodată bărbații să spună „nu" soților lor?

Zâmbetul lui Eliezer se lărgi la auzul plânsului unui prunc.

— Și când a fost un sunet mai bine-venit, părinte?

Îl bătu ușor pe spate.

Inima lui Avram își iuți bătăile și sări de pe bancă, însă Eliezer îl opri punându-i o mână pe braț.

— Îți vor aduce pruncul, Avram. Datoria bărbaților este să fie răbdători.

Avram se așeză din nou, însă neliniștea nu i se spulberă. Până când nu va ține băiatul în brațe, până când nu-i va număra

degetele de la mâini şi de la picioare, nu se va linişti. Îşi schimbă poziţia, dorindu-şi să-şi pornească iar plimbarea, însă se sili să se relaxeze.

Ce le lua atâta timp? Copilul încă plângea, iar lui Avram îi venea să geamă. N-ar trebui să se îngrijoreze atât. Nu toţi copiii plângeau la naştere? Auzise o mulţime în tabără de-a lungul anilor şi nici copiii lui Eliezer nu făcuseră excepţie.

O slujnică îi aduse o cană cu lapte de capră şi de data aceasta n-o refuză. În câteva clipe, îşi şterse gura cu dosul mâinii şi se ridică.

Sarai ieşi din cort, purtând în braţe o legăturică. Se apropie de el şi-l privi în ochi.

— Ai un fiu, domnul meu.

Îi întinse pruncul, ca să-l binecuvânteze, aşezându-i-l pe genunchi. El se aşeză din nou şi acceptă pruncul din braţele ei, însă nu-i scăpă amestecul de veneraţie şi alean din ochii ei de un albastru închis. El o privi lung, dorindu-şi ca pruncul să fi fost al ei, însă bucuros că nu fusese nevoit să suporte asemenea ţipete de durere din gura scumpei sale soţii. Ar fi putut îndura aşa ceva, oare? Însă când privi la chipul fiului său, ştiu că Sarai şi-ar fi dorit să simtă şi ea aceeaşi bucurie, aceeaşi dragoste pe care o simţea adânc în sufletul său.

— Ismael, spuse el, punând pruncul pe genunchi şi ţinându-l bine.

Sarai ridică pătura şi descoperi degeţelele micuţului.

— Este desăvârşit, domnul meu, spuse ea, acoperindu-l din nou. Trebuie să-l ţinem la căldură.

Avram încuviinţă, întrebându-se de unde ştia asemenea lucruri, însă acceptă asigurarea ei că totul era în regulă. Privi din nou pruncul.

— Adonai să te binecuvânteze din belşug, fiul meu. Să trăieşti o viaţă lungă pe pământ şi să naşti mulţi fii care să-ţi urmeze. Şi Adonai să-ţi dea pace.

Îşi ridică privirea la mulţimea ce aşteptase alături de el în jurul focului.

— Fiul meu!

Luă pruncul în braţe şi se ridică.

— Numele lui este Ismael!

Izbucniră uralele, iar Ismael începu din nou să plângă. Îşi coborî braţele şi-l lipi de piept.

— Poate că are nevoie de mama lui.

Se uită la Sarai şi văzu durerea din privirea ei în clipa când îi întinse copilul.

— Du-l la Agar.

Ea acceptă copilul şi dădu să plece.

— Sarai.

Făcu un pas spre ea şi-i atinse umărul.

— Este vremea să vii din nou în cortul meu.

Ea îi întâlni privirea, apoi privi dincolo de el.

— Cum doreşti, domnul meu.

Îşi dădu seama din reticenţa ei că ar fi trebuit să-i facă această cerere cu multă vreme în urmă. Trebuia să vorbească cu ea, s-o mângâie şi s-o asigure de marea lui dragoste pentru ea. Poate că atunci va vedea pruncul ca pe o binecuvântare.

Îşi spuse că lucrurile vor fi bune acum, că pruncul se născuse. Însă postura semeaţă pe care o adoptă Sarai în timp ce se întoarse cu pruncul la cortul pentru naşteri îl înştiinţă că viaţa cu două femei în acelaşi cămin nu va fi uşoară. Înainte îi stăteau zile grele – ştia asta.

***

Sarai intră în cortul lui Avram în timp ce amurgul se aşternea peste tabără. Îl lăsase pe Ismael cu Agar şi cu una dintre slujnicele egiptene, nedorindu-şi nimic altceva decât să cadă pe rogojină şi să doarmă. Naşterea o epuizase şi se întrebă, nu pentru prima oară, cât de greu era să înduri asemenea suferinţă. Însă pentru bucuria de a aduce pe lume copilul unui bărbat, ar fi trecut prin asta. Ar fi fost chiar gata să moară pentru o singură privire la

chipul copilului ei şi un sărut pe fruntea-i fină. Gândul îi puse un nod în gât. Dar n-a fost să fie.

Avram se ridică la apropierea ei, întinzându-i braţul. Îndată, o cuprinse o sfiiciune neaşteptată, în ciuda oboselii. Nu mai dormise în braţele lui de când dispăruse Agar, cu mai bine de cinci luni în urmă. Pentru ce o chemase acum? Simţise cumva că Agar ar fi fugit din nou dacă ar fi văzut că o favorizează pe ea? N-avea sens, însă învăţase cu multă vreme în urmă că erau lucruri pe care nu le înţelegea la el.

— Intră, Sarai.

Avram făcu un pas mai aproape de ea, iar ea îşi puse mâna în a lui.

Tăria braţelor lui în jurul trupului ei îi aduse lacrimi în ochi. Cât timp trecuse de când o ţinuse la pieptul lui? O mângâie uşor pe spate şi o ţinu în braţe, iar ea nu-şi mai putu zăgăzui emoţiile pe care şi le stăpânise în timpul naşterii.

— Haide, scumpa mea. Îmi pare rău că am stat departe de tine atâta vreme.

Cuvintele lui şoptite erau tandre, iar când o depărtă puţin de el, îi şterse lacrimile ce încă îi mai rămăseseră pe obraji.

— Te rog, nu te întrista pentru naşterea lui Ismael. Agar l-a născut, însă tu vei fi adevărata lui mamă. Întotdeauna tu vei rămâne singura femeie din inima mea, Sarai.

Se aplecă pentru a aşterne un sărut blând pe buzele ei, gustându-i lacrimile.

— Îmi doresc doar să fi fost eu aceea care să-ţi fac un asemenea dar, domnul meu.

Îşi înăbuşi din nou emoţiile şi clipi des, dorindu-şi să-şi poată zăgăzui lacrimile.

— Astăzi ai motive să fii mândru.

Avram încuviinţă şi îi atinse obrazul.

— A fost o vreme când am crezut că orice bărbat poate zămisli un fiu. Acum îmi dau seama ce dar special este acesta.

Continuă s-o privească în ochi, până când ea îşi feri privirea.

— Nu orice femeie poate zămisli un astfel de copil. Adonai a ales o străină, iar pe mine m-a lăsat deoparte. Acum sunt prea bătrână pentru o asemenea bucurie.

Făcu un pas înapoi şi se întoarse, îndreptându-se spre zona în care stăteau ziua în cort. Se aplecă şi pipăi ţesătura dintr-o pernă.

— Pânza se subţiază pe pernele astea. Ar fi trebuit să-mi spui. Le-aş fi înlocuit deja.

Oare Avram credea că-l acuza de neglijenţă? Însă nu-i mai păsa. Avram avea fiul promis şi o femeie care să-l crească. Acum nu mai era pentru el nimic altceva decât o soţie. O soţie nefolositoare.

— Eu nu observ asemenea lucruri.

Veni în spatele ei şi-o atinse pe umăr.

— Un alt motiv pentru care am fost un nesăbuit să te ţin departe de locul acesta. Mă ierţi, Sarai?

Declaraţia lui o uimi şi o încântă, deopotrivă. Se răsuci încet şi-i cercetă privirea.

— Îţi mulţumesc că mi-ai oferit-o pe slujnica ta, pentru faptul că i-ai îngăduit să ne ofere un fiu.

Îşi puse ambele mâini pe umerii ei.

— Însă tu eşti soţia mea. Singura mea soţie. Şi pe tine te iubesc.

Ea zâmbi şi se ridică pe vârfuri pentru a-l săruta.

— Eşti tot ce am.

El îi luă mâinile într-ale lui şi o trase aproape, apoi îşi petrecu braţele în jurul ei şi o sărută aşa cum obişnuia să facă la început, înainte ca pruncii şi starea ei de femeie stearpă să-i ocupe în mod constant gândurile, când era tânără şi îndrăgostită de acest prinţ chipeş şi când era atât de sigură că avea puterea de a-i oferi tot ce-şi doreşte el.

— Vino şi cinează cu mine, Sarai. Gustă din rodul viţei şi împarte dragostea cu mine.

Cuvintele lui erau ca o mângâiere dulce şi-i îngădui s-o conducă spre pernele din catifea, primind vinul pe care i-l turnă cu mâna lui.

— Aceasta este o seară de sărbătoare şi aducere aminte, spuse el, aşezându-se lângă ea, ţinând între degete un pocal de argint.

Sorbi din vin şi zâmbi.

Ea îi întoarse zâmbetul, dorindu-şi să-i poată împărtăşi bucuria, dorindu-şi să-i poată spune toate lucrurile ce încă mai zăceau în adâncul sufletului său precum o rană nevindecată. Însă el n-ar fi înţeles niciodată, iar împărtăşirea acum a sentimentelor de gelozie şi nesiguranţă n-ar fi făcut altceva decât să-i strice dispoziţia. Nu. Mai bine să aştepte până altădată, când vechea lor prietenie va fi reabilitată pe deplin, când pruncul nu va mai fi o amintire atât de acută a propriilor eşecuri.

Sorbi din vin şi râse la cele ce i le împărtăşea, rugându-se Celui Nevăzut să privească cu bunăvoinţă spre ea şi, dacă nu-i va da un copil, măcar să-i ofere linişte.

Partea 4

Când a fost Avram în vârstă de nouăzeci şi nouă de ani, Domnul i S-a arătat şi i-a zis: „Eu sunt Dumnezeul cel Atotputernic. Umblă înaintea Mea şi fii fără prihană. Voi face un legământ între Mine şi tine şi te voi înmulţi nespus de mult."

GENEZA 17:1–2

Dumnezeu a zis lui Avraam: „Să nu mai chemi Sarai pe nevasta ta, Sarai; ci numele ei să fie Sara. Eu o voi binecuvânta, şi îţi voi da un fiu din ea; da, o voi binecuvânta, şi ea va fi mama unor neamuri întregi; chiar împăraţi de noroade vor ieşi din ea." Avraam s-a aruncat cu faţa la pământ şi a râs, căci a zis în inima lui: „Să i se mai nască oare un fiu unui bărbat de o sută de ani? Şi să mai nască oare Sara la nouăzeci de ani?" Şi Avraam a zis lui Dumnezeu: „Să trăiască Ismael înaintea Ta!" Dumnezeu a zis: „Cu adevărat, nevasta ta, Sara, îţi va naşte un fiu; şi-i vei pune numele Isaac."

GENEZA 17:15–19

Capitolul 33

Treisprezece ani mai târziu

Sarai pipăi pandantivul de topaz pe care Avram îl cumpărase de la negustorii care îi vizitaseră, apoi îl prinse la un lanț pe care-l purta la gât. La urechi îi atârnau cercei de topaz, iar slujnica ei se îngrijise să împletească perle trandafirii în părul ei negru, presărat cu fire argintii. Ornamentele reflectau schimbările pe care le adusese vârsta, iar când Sarai examină efectul în oglinda de argint, nu-şi putu opri un zâmbet. Poate că Agar avea de partea ei vigoarea tinereții, însă, chiar şi la aproape nouăzeci de ani, frumusețea ei dăinuise.

Puse oglinda pe o masă joasă şi netezi țesătura fină a robei de culoare albastră şi verde, silindu-şi muşchii încordați să se destindă. Nu ajuta la nimic să gândească astfel despre Agar. Femeia nu-i era rivală la afecțiunea lui Avram. Nu tocmai. Nu, rivalul ei era băiatul. Băiatul care se presupunea a fi al ei. Însă nu avusese pentru el niciodată sentimente materne, iar Ismael era prea legat de mama lui egipteană.

Trecu pe lângă încăperea de zi a cortului său spațios şi salută printr-o aplecare a capului slujnica ce făcea curățenie după vizita lui Avram din seara trecută. Faptul că acesta venea adesa la ea

doar pentru a sta de poveşti nu-i aducea prea mare mângâiere. Se obişnuiseră cu viaţa pe aceste înălţimi. Dar bine ar fi fost ca Avram să poată vorbi şi despre altceva decât despre Ismael.

Glasurile femeilor ajunseră până la ea şi ieşi din cort, ţinându-şi capul sus. Astăzi i se va alătura lui Avram la întâlnirea cu negustorii care veneau din Mesopotamia şi nădăjduia să le vadă mărfurile şi să afle veşti despre fratele şi familia lui Avram. Trecuse atât de multă vreme. Oare Milca mai trăia? Nici măcar Melah, cu toate că locuia mult mai aproape, nu-i mai vizitase de câţiva ani. Timpul se scurgea necontenit, fie că-i plăcea, fie că nu.

Îl zări pe Avram stând lângă focul din mijlocul taberei, vorbind cu Eliezer, în timp ce Ismael se afla în apropiere. Băiatul purta pe cap marama unui bărbat în toată firea, deşi la treisprezece ani încă avea acea ţinută deşirată a tinereţii. Băiat frumos fiind, Ismael semăna foarte bine cu mama sa şi avea aceeaşi semeţie ca şi ea atunci când îşi ridica, mândru, bărbia. Constatarea îi trimise un junghi dureros în inimă, iar Sarai îşi simţi muşchii încordându-se din nou. Îşi ridică umerii şi trase adânc aer în piept. Dacă ar fi fost după ea, Ismael nu i-ar fi însoţit astăzi.

Străbătu cu paşi hotărâţi distanţa şi se opri aproape de Avram, aşteptând să-şi isprăvească discuţia. În cele din urmă, acesta se întoarse spre ea, însă înainte de a putea spune ceva, Ismael veni lângă tatăl său.

— Tată, pot să merg înainte cu Eliezer?

El îşi luă privirea de la Sarai, ca şi când prezenţa ei n-avea nicio importanţă. Aş putea da o mână de ajutor la cămile.

Băiatul se pricepea la animale, iar acest lucru îi câştigase respect chiar şi printre bătrânii tribului. Însă faptul că o evita pe ea, mama lui adoptivă, o mâhnea.

— Poate că îndemânarea băiatului s-ar putea dovedi de folos dacă ar merge azi la una dintre turme. Acolo întotdeauna e nevoie de un ajutor în plus şi lui Ismael nu i-ar strica puţină practică.

Sarai îşi ascunse un zâmbet când văzu privirea furioasă pe care i-o aruncă Ismael. Era momentul să dea dovadă de puţin respect, iar Avram se părea că nu ştia să-l înveţe acest lucru.

Iar Agar îi făcea toate poftele. Era sălbatic şi nedisciplinat, iar Sarai se săturase să-l mai vadă pe Avram atât de legat de el.

Avram privi de la Ismael la Sarai şi înapoi, cu o expresie de nehotărâre şi dezaprobare.

— Te rog, tată. Mă duc cu cirezile şi turmele aproape în fiecare zi. Cât de des vine o caravană pe aici? Şi încă din Mesopotamia! Aş putea învăţa multe, tată.

Băiatul îşi puse mâna pe braţul lui Avram şi Sarai ştiu că pierduse bătălia. A lupta împotriva fiului lui Avram însemna a se pune într-o poziţie în care ar fi riscat să fie înjosită în faţa băiatului. Lucru pe care nu era dispusă să-l accepte.

— Eu am spus doar aşa, domnul meu. Dacă Ismael îţi poate fi de folos la cămile, atunci fă cum doreşti.

Îndepărtă un capăt de aţă de pe mâneca veşmântului şi-şi ridică bărbia, asigurându-se că Ismael ştia din expresia ei că tatăl lui punea încă preţ pe opinia ei. Ştia că merita să lupte pentru anumite cauze, însă aceasta nu era una dintre ele.

Avram îi întâlni privirea, expresia de pe chip trădându-i bănuiala că dincolo de cuvintele ei se afla mai mult decât ceea ce rostise. Se întoarse spre Ismael şi puse un braţ în jurul băiatului.

— Foarte bine, fiul meu. Dă fuga înainte şi prinde-l din urmă pe Eliezer. Dar te rog, stai aproape şi ascultă tot ce spune. Să ajuţi numai acolo unde este nevoie. Este mai bine să asculţi în tăcere şi să înveţi.

Bucuria lumină ochii băiatului şi o expresie de recunoştinţă se aşternu pe chipul lui oacheş.

— Mulţumesc, tată!

Îl îmbrăţişă impulsiv, se întoarse şi porni în fugă prin tabără, spre drumul pe care pornise Eliezer.

Sarai observă afecţiunea evidentă din privirea lui Avram în timp ce-l urmărea pe fiul său plecând, iar acest lucru scormoni sâmburii de gelozie ce deja încolţiseră în inima ei. N-ar fi trebuit să i-o dea pe Agar lui Avram. Ar fi fost mai bine să rămână amândoi fără copii şi să-şi lase moştenirea lui Eliezer şi copiilor acestuia. Ce mai conta pentru ei cine se ocupa de averea lor

după ce vor fi plecat din lumea asta? Şi totuşi, cum putea să-i refuze lui Avram bucuria pe care o vedea luminându-i ochii ori de câte ori Ismael se afla în prezenţa lui?

Când băiatul se îndepărtă la o distanţă bunicică, Avram se întoarse spre ea, întinzându-i mâna.

— Pentru ce ai vrut să-l împiedici să ni se alăture?

Tonul îi era blând, însă încărcat cu un uşor reproş.

Cei mai mulţi din tabără vor să meargă, cu excepţia celor neputincioşi şi a pruncilor. Ştii asta, scumpa mea.

Ea îşi puse mâna în mâna lui şi îl urmă spre drum, ca să întâmpine caravana ce se apropia pe Calea Regelui.

— Uneori e greu să ţin pasul cu băiatul.

Vorbise încet, ştiind că el o auzise, însă nedorind să fie auzită de Agar sau de ceilalţi din urma lor.

Avram îi strânse degetele, posesiv.

— Nu ai pentru ce să te temi, preaiubita mea soţie. Tu eşti aceea pe care o iubesc.

Îşi plecă capul spre ea în timp ce spuse aceste cuvinte, căldura suflării lui mângâindu-i pielea de pe gât.

— Nu-mi opri însă plăcerea pe care mi-o aduce băiatul. Nu-l vom avea pentru totdeauna. Noi doi vom rămâne împreună până când ne va găzdui mormântul.

— Nu vorbi despre mormânt.

Cu toate că pasul lui Avram încă îşi păstra vioiciunea, anii lui se apropiau de hotarul sutei şi Sarai nu putea nega teama pe care acea vârstă o aducea cu sine. Teama de a-l pierde. Ce s-ar întâmpla cu ea dacă îl va pierde pe Avram atâta timp cât Ismael se va afla alături de ei? Oare Ismael va moşteni averea lui Avram? Oare ea va rămâne la mila lui?

Sigur că aşa se va întâmpla.

El îi petrecu mâna pe după braţul lui şi-şi puse mâna peste a ei.

— Nu te teme de mormânt, Sarai. Adonai nu ne va lăsa. El Îşi va împlini promisiunile faţă de noi.

— Promisiunile Sale față de tine, vrei să spui. Nu este oare Ismael împlinirea acelei promisiuni? Ce s-ar mai putea cere de la mine sau de la tine odată ce va ajunge la maturitate? Ţinutul promis de Adonai va ajunge în stăpânirea lui, iar tu şi eu vom fi uitaţi.

Glasurile entuziaste ale femeilor şi ale copiilor crescură în intensitate la vederea cămilelor ce se apropiau pe culme. Sarai îşi simţi din nou inima bătându-i mai tare la gândul veştilor de acasă.

Pentru că Avram nu mai spuse nimic o vreme, Sarai gândi că nu-i va răspunde întrebării. Îl privi în timp ce câţiva copii mai mari alergară înainte ca să-i întâmpine pe negustători. Mai trebuia să treacă ceva timp până când îngrijitorii cămilelor urmau a despacheta mărfurile, însă entuziasmul unui asemenea eveniment întrerupea rutina unei zile obişnuite.

În timp ce se apropiară de caravană, Sarai îşi privi din nou soţul, surprinsă să-i vadă privirea aţintită asupra ei. Se opri alături de el, aşteptând.

— Nu ştiu dacă Ismael este împlinirea promisiunii pe care ne-a făcut-o Adonai, Sarai.

Vorbise aproape şoptit, privind în jurul lui, pentru a se asigura că nu este auzit de nimeni.

Ea îi urmă privirea, uşurată s-o vadă pe Agar înaintând spre negustători împreună cu câteva slujnice. Ea îl privi din nou, uimită de nesiguranţa din ochii lui.

— Întotdeauna am crezut că promisiunea te priveşte şi pe tine.

Îi atinse obrazul şi un alean de nespus o umplu. Însă era mult prea târziu pentru asemenea speranţe deşarte.

— Şi eu am sperat asta, domnul meu, dar se pare că nu a fost menită pentru mine.

Avram ridică din umeri, apoi se îndreptă de spate, ca şi când ar fi realizat că discuţia nu-şi avea rostul. Sigur că Ismael va împlini promisiunile făcute de Dumnezeu. Nu avea pe nimeni altul.

— Nu ştiu de unde-mi vin asemenea gânduri, spuse el, luându-i din nou mâna şi îndreptându-se spre caravană.

Cămilele începuseră să îngenuncheze, iar Sarai îl observă pe Ismael în urma conducătorului caravanei, prins într-o discuție pe care n-o putea auzi, ca și când ar fi preluat controlul unei situații pentru care responsabil era Eliezer sau tatăl său.

— Vino. N-are rost să mai vorbim despre asta. Cu timpul, Adonai ne va arăta planul Său.

Nu conta că Adonai rămăsese tăcut pe tot parcursul ultimilor treisprezece ani.

***

După-amiaza se scurse și negustorii începură să-și împacheteze mărfurile pentru călătoria către următorul popas în drumul lor spre Egipt. Ziua fusese rodnică, iar inima lui Avram se umflă de mândrie când îl privi pe Ismael tocmindu-se cu un negustor foarte capricios. Băiatul avea toate șansele să se descurce bine în viitor. Era un prinț în devenire, însă ceea ce-i dădea de furcă era firea lui iute. Dacă va învăța să se stăpânească, oamenii îl vor urma doar datorită farmecului său.

Oftă, închipuindu-și clipa când își va lăsa toate daraverile sale pe mâna fiului său. Băiatul trebuia să mai crească. Spera ca Adonai să nu aducă acea clipă prea curând.

Pietrele scrâșneau sub tălpile încălțărilor lui în timp ce se îndreptă spre culmea pe care se afla altarul scăldat în razele soarelui la apus. Mai era încă timp să ofere o jertfă până la cină și simțea nevoia să fie singur. Avea nevoie de timp ca să asculte glasul lui Adonai. Asta, dacă avea să-i vorbească. Trecuseră ani buni de când Domnul făcuse cu el acel legământ, de când îi făcuse acea promisiune că va da urmașilor lui țara Canaanului. De la nașterea lui Ismael nu-i mai vorbise deloc și, cum băiatul se apropia de vârsta bărbăției, începea să se îngrijoreze. Nu avea rost să-l mai păstreze pe Eliezer ca moștenitor acum, când avea un fiu al lui, carne din carnea lui și sânge din sângele lui.

Coti pe după un pâlc de copaci, sprijinindu-se tot mai greu în toiag în ultima vreme. Își simțea vârsta, dar nu admitea asta

decât în faţa lui Sarai. Băiatul nu trebuia să ştie cât de slab se simţea tatăl său uneori.

Trecu pe la ţarcul oilor şi stătu să aleagă, pe îndelete, cel mai bun dintre mieii de un an, apoi îl purtă pe umeri sus, pe colina nu foarte înaltă, la altar. Jertfa îi aduse o oarecare tristeţe, îl făcu să-şi vadă în faţa ochilor propriile păcate, multele-i greşeli şi nevrednicia sa înaintea bunătăţii lui Adonai. Ştia că Adonai era demn de încredere şi Îşi va ţine cuvântul dat, însă ceea ce-l făcea să se simtă atât de slab era faptul că nu ştia, nu înţelegea ce se întâmplă.

Căzu în genunchi, cu faţa la pământ. *Primeşte-mi jertfa, o, Dumnezeul care mă vede şi mă cunoaşte. Iartă-mi slăbiciunea. Călăuzeşte-Ţi slujitorul să facă voia Ta.*

Vântul şopti printre crengile copacilor, deasupra lui şi, într-o clipă, simţi că nu este singur. Îşi ridică creştetul şi privi chipul unui bărbat fără seamăn între muritori. Avram îşi lipi din nou faţa de ţărână, având impresia că, deşi inima continua să-i bată, aceasta se oprise în loc. Se simţi învăluit de frică şi dragoste deopotrivă, până când prezenţa aceea copleşitoare îi alungă orice teamă. Îşi ridică din nou creştetul şi simţi un îndemn puternic de-a se ridica şi a-şi scoate încălţările din picioare. Ascultă degrabă.

— Eu sunt El Şadai. Mergi înaintea mea şi fii fără vină.

Avram nu vorbi, însă îşi simţi duhul încuviinţând, privirea fiindu-i aţintită asupra luminii puternice în care era învăluit omul, urechile răsunându-i la auzul acelui glas profund, fără vârstă.

— Îmi voi întări legământul dintre Mine şi tine şi te voi înmulţi nespus de mult.

Promisiunea aduse cu sine o mare uşurare şi, văzând cum Dumnezeu îi ştiuse şi îi răspunsese la frământarea sa lăuntrică, se prăbuşi din nou pe genunchi şi-şi lipi faţa de ţărână.

— Iată legământul Meu, pe care-l fac cu tine: vei fi tatăl multor neamuri. Nu te vei mai numi Avram, ci numele tău va fi Avraam, căci te fac tatăl multor neamuri. Te voi înmulţi nespus de mult. Voi face din tine neamuri întregi şi din tine vor ieşi împăraţi. Voi pune legământul Meu între Mine şi tine şi sământa ta după tine,

din neam în neam. Acesta va fi un legământ veşnic, în puterea căruia Eu voi fi Dumnezeul tău şi al seminţei tale după tine. Ţie şi seminţei tale după tine, îţi voi da ţara în care locuieşti acum ca străin, şi anume îţi voi da toată ţara Canaanului în stăpânire veşnică. Şi Eu voi fi Dumnezeul lor.

Gândurile i se învolburară în minte şi se ridică în picioare. *Avraam. Tatăl multor neamuri.* Ce însemna asta?

— În ce te priveşte – glasul lui Dumnezeu întrerupse şirul învolburat al gândurilor lui – să păzeşti legământul Meu, tu şi sămânţa ta după tine, din neam în neam. Acesta este legământul Meu pe care să-l păziţi între Mine şi voi şi sămânţa ta după tine. Tot ce este de parte bărbătească între voi să fie tăiat împrejur. Să vă tăiaţi împrejur în carnea prepuţului vostru. Şi acesta să fie semnul legământului dintre Mine şi voi. La vârsta de opt zile, orice copil de parte bărbătească dintre voi să fie tăiat împrejur, neam după neam, fie că este rob născut în casă, fie că este cumpărat cu bani de la vreun străin, care nu face parte din neamul tău. Va trebui tăiat împrejur atât robul născut în casă, cât şi cel cumpărat cu bani. Şi astfel, legământul Meu să fie întărit în carnea voastră ca un legământ veşnic. Un copil de parte bărbătească netăiat împrejur în carnea prepuţului lui să fie nimicit din mijlocul neamului său. A călcat legământul Meu.

Avraam încuviinţă printr-un semn că înţelesese, aşteptând.

— Cât despre Sarai, nevasta ta, să n-o mai numeşti Sarai, ci numele ei să fie Sara. Eu o voi binecuvânta şi îţi voi da un fiu din ea. O voi binecuvânta şi ea va fi mama unor neamuri întregi. Chiar împăraţi de noroade vor ieşi din ea.

Sarai – mamă? Simţi cum îl lasă puterile şi undeva, în adâncul inimii sale, o bucurie nespusă îşi făcu loc. Genunchii nu-l mai ţineau, aşa că se prosternă încă o dată cu faţa la pământ. *Oare se mai poate naşte un fiu unui om în vârstă de o sută de ani? Oare Sara* – noul nume îi veni cu uşurinţă în minte – *va putea zămisli un copil la nouăzeci de ani?* Ideea i se părea ridicolă. Cu neputinţă.

— Să trăiască Ismael înaintea Ta!

Cel mai cuminte lucru era să binecuvânteze copilul pe care îl avea deja. Însă nu-şi putea tăgădui bătaia rapidă a inimii, nici sentimentul că Dumnezeu putea face, într-adevăr, aşa cum promisese.

— Cu adevărat, nevasta ta, Sara, îţi va naşte un fiu şi-i vei pune numele Isaac. Eu voi încheia legământul Meu cu el, ca un legământ veşnic pentru sămânţa lui după el. Dar şi cu privire la Ismael te-am ascultat. Iată, îl voi binecuvânta, îl voi face să crească şi îl voi înmulţi nespus de mult. Doisprezece voievozi va naşte şi voi face din el un neam mare. Dar legământul Meu îl voi încheia cu Isaac, pe care ţi-l va naşte Sara la anul pe vremea aceasta.

Cuvintele-i răsunară tare în urechi, pe măsura ritmului bătăilor inimii sale. Sara va naşte un fiu. Cum va face Dumnezeu să dea viaţă unui pântec mort – asta întrecea priceperea lui. Însă nu puse sub semnul îndoielii promisiunea. Aşteptă, inima şi urechile fiindu-i atente la orice sunet, dându-şi seama în acea clipă că în timp ce vorbise glasul, nu se mai auzise niciun alt sunet. Vântul, păsările, ba chiar şi propria-i suflare părea a se fi oprit. Apoi, dintr-odată, lumina aceea orbitoare dispăru, vântul se înteţi şi cântecul păsărilor se auzi încetişor printre crengile copacilor.

Se ridică încet, simţind cum trupul îi este animat de o nouă viaţă, iar puterea îi este înnoită. Lăsă toiagul şi se îndreptă spre tabără. El Şadai îi spusese să taie împrejur fiecare bărbat din casa lui. Nu va pune geană pe geană până când va vedea sarcina dusă la bun sfârşit.

Capitolul 34

Melah îşi dezlipi fruntea de pe plăcile reci ale templului lui Ningal şi se ridică de pe genunchi, simţindu-şi fiecare încheietură dureroasă. Oare când ajunsese trupul acesta s-o trădeze într-atât? Acum era mai în vârstă, avea aproape şaptezeci de ani, însă anii ce se scurseseră de la pierderea fiului ei parcă erau de zece ori mai mulţi. După moartea micuţului nu mai născuse niciun copil, iar fiicele îi erau mari de-acum şi curând urmau a se căsători. Viitorii ei gineri erau oameni buni – cât de buni se puteau găsi în Sodoma. Atunci pentru ce viitorul îi părea atât de întunecat?

Privi la idolul strălucitor, la ofranda din sâmburi de nucă şi fructe, care rămăsese neatinsă într-un vas de aur aşezat la picioarele acestuia. Ningal o abandonase cu multă vreme în urmă, dar nu se putea hotărî să-şi părăsească zeiţa.

În timp ce ieşi din templu şi păşi în lumina soarelui, povara de pe suflet o apăsa parcă mai greu. Curtea templului vuia de incantaţiile preoţilor şi conurile cu tămâie îşi trimiteau în văzduh mireasma de o dulceaţă greţoasă. Pe strada pietruită din faţa porţilor, măgarii trăgeau care încărcate cu mărfuri, iar copiii

alergau după ele strigând sudalme şi aruncând cu pietre la cei care îndrăzneau să-i înfurie.

Melah privi la robul egiptean pe care Lot îl cumpărase pentru ea şi îi făcu semn. Îşi trase mantia peste cap, prinzându-i bine faldurile la gât şi îşi croi drum spre tarabele negustorilor. Strigăte de durere sfâşiară văzduhul, un sunet bine-cunoscut. Pietrele băieţandrilor probabil că-şi atinseseră ţinta. Se grăbi, adăpostindu-se în dosul unei căruţe, rămânând aproape de clădiri. Nu dorea să vadă vreun copil omorât în bătaie. Când devenise cetatea asta atât de violentă? Oare fiul ei – dacă ar fi trăit – ar fi fost parte a mulţimii ce arunca pietre sau a celei distruse de ura scandalagiilor?

Un fior o străbătu în timp ce vaietele de durere se pierdură în urma ei. Unde erau străjerii cetăţii într-o vreme ca aceasta? Pentru ce nu făcea judecătorul sau regele ceva pentru a potoli cruzimea? Dacă aşa stăteau lucrurile în timpul zilei, nu-şi putea imagina atrocităţile ce aveau loc după lăsarea întunericului.

Privi din nou în urma ei la robul egiptean, bucuroasă că ţinea pasul cu ea. Statura lui ar fi speriat pe oricine ar fi îndrăznit să se apropie de ea şi îi era de ajutor la căratul cumpărăturilor acasă. Dacă le-ar fi putut urni din pat pe fiicele ei, le-ar fi adus şi pe ele. Însă acestea petrecuseră seara cu prietenele care zăboviseră până târziu şi băuseră prea mult, iar Melah îşi lăsase slujnicele acasă pentru a curăţa mizeria rămasă în urma lor.

Traversă câteva străzi şi ajunse, în cele din urmă, la piaţă. Târguiala pentru fructe proaspete şi legume nu dura niciodată mult, însă tocmeala pentru ţesături şi pentru un nou rezervor de apă o reţinu mai mult. Fruntea i se îmbrobonise de sudoare pe când isprăvi. Sfârşi prin a-şi umple braţele – şi pe cele ale robului ei – şi se grăbi să ajungă acasă înainte de masa de prânz.

Dughenele cu flori îi atraseră atenţia pe drumul spre casă. Va avea nevoie de coşuri pline cu crini pentru nunta lui Kammani, primăvara următoare. Cu siguranţă că Pirhum, viitorul ginere, va isprăvi casa până atunci. Plescăi din limbă, dorindu-şi să-i poată zori pe amândoi, ca fiicele ei să ajungă să se căsătorească bine.

Gândul o făcu să se oprească brusc. Privi în faţa ei, unde se putea vedea cu uşurinţă vârful ziguratului lui Ningal, precum un far călăuzitor spre casă. Şi totuşi, ştia că nu Ningal fusese aceea care-l determinase pe Lot să găsească bărbaţi care să se căsătorească cu fiicele lor. Dacă n-ar fi fost ea, Melah, fetele ar fi rămas acasă, fără a avea şansa de a zămisli şi de a-i oferi nepoţi pe care să-i iubească. Deşi uneori se întreba dacă n-ar fi găsit soţi mai buni într-o cetate din afara Sodomei. Dacă zvonurile erau adevărate...

Se cutremură, continuându-şi drumul. Cel puţin Lot îi era credincios. Credinţa lui în Dumnezeul lui Avram nu-i permitea să fie ca alţi bărbaţi din jurul lui. Regretul îi umplu inima. Îşi dorea să poată împărtăşi acea credinţă.

Un tropăit puternic de copite zgudui pământul de sub picioarele ei, luând-o prin surprindere. Egipteanul o trase la o parte, ferind-o în ultima clipă din calea carului princiar ce trecu furtunos pe lângă ei, urmat de o avalanşă de cai şi care pline cu tineri ce strigau şi râdeau zgomotos.

Larma fu acoperită de ţipete, iar ea se întoarse la auzul lor. Stomacul i se întoarse pe dos când văzu un copil ajungând sub roţile carului. Bărbatul aflat pe capră nici măcar nu se deranjă să ia aminte. De ce dădeau buzna astfel pe străzile cetăţii în cele mai aglomerate ceasuri ale zilei, fără a avea grijă ca oamenii să se poată feri?

— Eşti bine, stăpână?

Egipteanul o atinse pe braţ, distrăgându-i atenţia de la oribila scenă.

Praful se aşternu pe pământ, iar Melah privi cu precauţie în josul străzii, uşurată să constate că tinerii aceia neobrăzaţi dispăruseră, rămânând doar trecătorii matinali şi negustorii.

— Sunt bine. Mulţumesc.

Privi la copilul ce zăcea în stradă, tăcut. Cineva ar trebui să meargă la el, să-i găsească mama. Aşteptă o clipă, uşurată când o tânără femeie alergă la băiat, ţipându-i numele. Cel puţin cuiva îi păsa suficient de mult cât să-l îngroape.

Tremurând, se răsuci şi grăbi pasul. Lot avusese dreptate. O femeie singură nu era în siguranţă în Sodoma. Şi nici copiii.

Picioarele o duseră pe lângă templu, iar incantaţiile preoţilor i se părură mai zgomotoase oarecum de această dată.

Îşi zări casa undeva, în susul străzii, însă nu se opri decât când se văzu în curte, iar egipteanul închise poarta în urma lor. Păşind în casă, îşi puse coşul cu legume pe o masă lungă, apucă un cuţit ascuţit şi începu să taie zarzavatul, frica şi groaza pe care le simţea oglindindu-i-se în mişcările ritmice şi-n tăria cu care apăsa lama pe lemnul tocătorului. Isprăvise cu mersul la piaţă, iar fiicele ei nu vor mai pune piciorul acolo fără zece străjeri care să le păzească. Nu erau protejate decât în interiorul casei, unde putea să se izoleze de zgomotul cetăţii şi de violenţa pe care nu mai îndura să o vadă înaintea ochilor.

***

Avraam închise ochii, ascultând foşnetul frunzelor tulburate de briza mult dorită, ce-i răcorea pielea înfierbântată. Acoperitoarea de la intrarea în cortul său din piele de capră îl umbrea, iar din locul în care se afla, lângă marii stejari ai lui Mamre, putea vedea foarte bine valea ce se deschidea înaintea lor. Păsările îşi cântau trilurile, bucurându-se, fără îndoială, de adierea vântului la fel de mult ca şi el. Chemarea tânguitoare a unui porumbel se auzi deasupra trilurilor.

Se mişcă încet, încă nevindecat în urma ritualului de circumcizie prin care trecuse şi pe care-l aplicase întregii sale case în săptămâna care trecuse. Ismael şi bărbaţii mai tineri se vindecaseră deja de câteva zile, însă el încă se mişca destul de încet. Iar amintirea acestui lucru nu încetase să-i aducă în inimă un sentiment de umilinţă. Dumnezeu Îşi va ţine promisiunea, la urma urmelor. Ce bine ar fi fost să fi aşteptat şi să nu-şi fi pierdut credinţa.

Privi dincolo de cortul său, spre locul unde se afla familia lui, zărindu-l pe Ismael, cu arcul atârnat pe umăr, îndreptându-se

împreună cu un prieten spre colinele din preajmă, să vâneze animale mici. Un sentiment de mândrie îl copleşi. Credinţa lui nu fusese desăvârşită, însă nu va regreta niciodată naşterea întâiului său născut. Dumnezeu Însuşi spusese că îl va binecuvânta pe Ismael. Avraam se simţi mângâiat de acest gând.

Zâmbi în timp ce tinerii dispărură din vedere, apoi îşi întoarse privirea spre intrarea în tabără, unde marii stejari făceau de strajă. Vântul adia tremurat, apoi se opri dintr-odată, precum flăcările stinse dintr-o suflare. Ciripitul păsărilor încetă, ca şi cum ar fi devenit neliniştite, ţinându-şi răsuflarea. Avraam clipi, ducându-şi mâna streaşină la ochi pentru a se feri de razele puternice ale soarelui.

Însă nu soarele cauzase acea strălucire străvezie dinspre apus. Ochii i se adaptară repede la lumina strălucitoare, iar în mijlocul ei zări trei bărbaţi care stăteau lângă stejari. Se ridică şi-şi apucă toiagul, cu inima bubuindu-i iute în piept. O presimţire plăcută, împletită cu recunoaşterea, îl împinse să se apropie de oaspeţii săi, plecându-se adânc, cu faţa la pământ. Trupul îi fu străbătut de un fior şi avu impresia că toate mădularele îi pulsau de viaţă. Se umplu de bucurie când îşi ridică privirea spre ei.

— Dacă am găsit trecere înaintea Ta, nu ocoli pe slujitorul Tău. Îngăduie-mi să aduc nişte apă ca să vă spălaţi picioarele şi odihniţi-vă sub copacul acesta. Să vă aduc ceva de mâncare, ca să prindeţi la inimă şi după aceea vă veţi vedea de drum, acum, că aţi trecut pe la slujitorul vostru.

Strălucirea se risipi precum ceaţa, iar Avraam se simţi ridicat în picioare fără ca măcar vreunul să-l fi atins.

— Foarte bine.

Păreau a vorbi toţi deodată, însă într-un singur glas.

— Fă cum ai zis.

Avraam găsi repede un slujitor care să aducă apă pentru a spăla picioarele oaspeţilor, apoi, lăsându-şi toiagul, dădu fuga la cortul Sarei, ca în zilele tinereţii. Intră degrabă, fără a se anunţa şi o găsi pe Sara aşezată între perne, cârpind ceva. Tresări speriată, iar veşmântul îi căzu din mâini.

— Repede! Ia trei măsuri de făină albă, frământă şi fă turte.

Ieşi în grabă din cort, fără a aştepta un răspuns. Inima sa bătea în ritmul unui dans plin de veselie în timp ce-şi suflecă roba, îi vârî poalele la cingătoare şi alergă spre dealuri, în afara taberei, la locul unde păşteau vitele. Unul dintre păzitorii vitelor îi ieşi în întâmpinare şi-l conduse spre locul unde se aflau viţeii păstraţi pentru oaspeţi sau jertfe. Carnea trebuia să fie fragedă, o ofrandă delicioasă pentru cei trei bărbaţi.

— Junghie-l şi pregăteşte-i carnea la foc deschis, în tabără. Nu zăbovi.

— Da, domnul meu.

Bărbatul făcu semn unui alt slujitor, chemându-l în ajutor şi duseră viţelul la locul de înjunghiere.

Avraam se întoarse grăbit spre partea din tabără ce aparţinea femeilor şi o trezi pe Lila din somnul de după-amiază.

— Mulge repede nişte lapte de capră şi pregăteşte nişte lapte bătut pentru oaspeţii mei. Repede.

Ea încuviinţă printr-o aplecare a capului.

— Da, domnul meu.

Şi porni grăbită.

În timp ce părăsi cortul Lilei, Avraam o zări pe Sara lângă cuptoare, frământând aluatul pentru a-l pune la crescut. În câteva ceasuri totul avea să fie gata, însă el se frământa ca o femeie bătrână, temându-se că oaspeţii săi nu aveau să aştepte. Însă îngrijorarea dispăru la fel de grabnic precum apăruse, ca şi cum oaspeţii săi l-ar fi liniştit fără cuvinte că n-avea de ce se teme.

Avraam privi spre copacii aflaţi lângă cortul său, unde aşteptau cei trei. Şedeau faţă în faţă, discutând unul cu celălalt, doi dintre ei ascultând cu atenţie la cel care părea a fi mai mare între ei. La Cel despre care Avraam ştia în inima lui că era Adonai venit în trup. Cum putea Dumnezeu să devină om, era mai presus de capacitatea lui de înţelegere. Însă nu se îndoia. Dumnezeu putea face orice.

Gândul stărui în mintea lui în timp ce se îndreptă grabnic spre foc, unde bucăţi mari de carne de viţel se frigeau deasupra

flăcărilor. Duse o tavă din lemn, grea, pe un bolovan din apropiere şi aşteptă. Oare Dumnezeu avea să-i vorbească despre copilul promis? Acela despre care spusese că se va naşte din pântecul Sarei? Râse când şi-o închipui pe Sara cu un prunc rezemat de şold. Un spirit de aventură îi umplu inima, ca atunci când Dumnezeu îi spusese să-şi ia calabalâcurile şi să plece din Ur. Acum stătea din nou în faţa unei schimbări şi nu se temea. Va primi tot ce avea Dumnezeu pentru el.

Se răsuci auzind glasuri de femei, mai ales glasul Sarei. Un slujitor întoarse carnea şi verifică dacă mai rămăsese sânge în ea, apoi înfipse în bucăţile groase o furculiţă cu care le scoase din foc şi le aşeză pe tava din lemn a lui Avraam. Sara se apropie, având-o pe Lila alături.

— Iată pâinea pe care ai cerut-o, împreună cu laptele bătut, domnul meu.

Îi întinse un coş şi un burduf cu lapte.

— Vrei să vin cu tine?

Avraam clătină din cap.

— Nu. Nu încă. Du-te la cort şi aşteaptă până te chem.

Ea se înclină uşor în semn de ascultare, apoi se întoarse spre Lila şi porni înapoi, spre tabără. Avraam luă coşul, burduful şi tava şi se îndreptă spre copaci. Răsuflă uşurat la vederea bărbaţilor, mirându-se de nesăbuinţa de care dăduse dovadă când se îngrijorase că cei trei nu-şi vor ţine cuvântul dat. Puse mâncarea înaintea lor şi rămase în picioare lângă ei.

— Unde este nevasta ta, Sara? îl întrebară ei.

— În cort.

Arătă spre cortul spaţios, din păr de capră, aflat cel mai aproape de cortul lui.

— La anul pe vremea aceasta Mă voi întoarce la tine şi Sara, nevasta ta, va avea un fiu.

Vorbise acela despre care Avraam simţea că este Adonai. Un fior îl străbătu din creştet până-n tălpi.

Avraam privi în spatele lui, în direcţia cortului, zărind-o pe Sara la intrare. Îşi acoperise gura cu o mână, cu toate că nu se auzi niciun sunet.

— Pentru ce a râs Sara, zicând: „Cu adevărat, să mai pot avea copil, eu, care sunt bătrână?" Este oare ceva prea greu pentru Domnul? La anul pe vremea aceasta, Mă voi întoarce la tine şi Sara va avea un fiu.

Sara ieşi din umbră, iar Avraam zări o sclipire de teamă în privirea ei.

— N-am râs, zise ea, cu toate că Avraam observă felul în care evita privirea cercetătoare a bărbatului.

— Ba da, ai râs.

Glasul Domnului era mustrător, iar obrajii Sarei se îmbujorară de ruşine. Minţise şi Adonai ştia asta. Oare avea atât de puţină credinţă?

Sara îşi plecă creştetul şi intră în cortul ei, ca şi cum n-ar fi suportat să rămână în compania lui Adonai. Oare nu auzise bunătatea din cuvintele Sale? O astfel de minciună l-ar fi făcut pe tatăl lor s-o plesnească – şi pe drept. Dacă credinţa ei era atât de slabă încât să-L mintă pe Adonai, poate că avea nevoie de timp ca să mediteze la mustrarea Lui şi la răspunsul ei faţă de promisiunea atât de întârziată.

O privi o clipă, apoi se întoarse spre bărbaţii care se ridicau. Îşi isprăviseră masa. Domnul îl privi fix pe Avraam, apoi îşi luă ochii de la el când ceilalţi îşi îndreptară privirile spre Sodoma. Păşiră înainte, iar Avraam se alătură lui Adonai, fiecare părticică a fiinţei lui tânjind ca oaspeţii lui să rămână, să aibă părtăşie unii cu alţii. Însă ştia că erau nevoiţi să plece.

— Să ascund Eu oare de Avraam ce am să fac?

Glasul liniştit al lui Adonai atinse sufletul lui Avraam. Încetini, ca să ţină pasul cu Domnul, iar ceilalţi doi bărbaţi trecură în faţă.

— Avraam va ajunge negreşit un neam mare şi puternic şi în el vor fi binecuvântate toate neamurile pământului. Căci Eu îl cunosc şi ştiu că are să poruncească fiilor lui şi casei lui după el să

ţină calea Domnului, făcând ce este drept şi bine, pentru ca astfel Domnul să împlinească faţă de Avraam ce i-a făgăduit.

Inima lui Avraam răsună în ritmul cadenţat al unei melodii, simţind bucuria Domnului în cuvinte. Însă când ajunseră la marginea colinei ce străjuia valea spre răsărit, unde Sodoma şi câmpiile văii Iordanului se întindeau înaintea lor precum o grădină luxuriantă, atmosfera se schimbă, îşi pierdu dulceaţa.

Avraam privi la Adonai, ale cărui picioare se opriră din mers. Expresia sa oglindi o mulţime de simţăminte, niciunul dintre ele plăcut, însă toate pline de dragoste.

Ce este? tânjea să întrebe, însă îşi ţinu gura. Dumnezeu îi putea citi gândurile. Va vorbi când va dori El.

Mai rămaseră câteva clipe în tăcere, privirea Domnului mutându-se dinspre Sodoma spre Avraam.

— Strigătul împotriva Sodomei şi a Gomorei s-a mărit şi păcatul lor, într-adevăr, este nespus de greu. De aceea, Mă voi coborî acum să văd dacă într-adevăr au lucrat în totul după zvonul venit până la Mine. Şi dacă nu va fi aşa, voi şti.

La aceste cuvinte, cei doi bărbaţi care se aflau puţin înaintea lor, începură să coboare povârnişul spre Sodoma. Avraam îi privi plecând, cuprins de teamă. *O, Doamne, ce se va întâmpla cu Lot?* Însă întrebarea tăcută nu aduse niciun răspuns.

Întărindu-se în prezenţa lui Adonai, care încă se afla aproape, Avraam se apropie de El.

— Vei nimici oare şi pe cel bun împreună cu cel rău? Poate că în mijlocul cetăţii sunt cincizeci de oameni buni. Îi vei nimici oare şi pe ei şi nu vei cruţa locul acela de dragul celor cincizeci de oameni buni?

Făcu o pauză, însă când văzu că Domnul tace, continuă:

— Departe de Tine aşa ceva – să omori pe cel bun împreună cu cel rău, aşa ca cel bun să aibă aceeaşi soartă cu cel rău. Departe de Tine! Cel ce judecă tot pământul, nu va face oare dreptate?

Făcu un pas înapoi, surprins de propria îndrăzneală, însă găsind încuviinţare în privirea blândă a Domnului.

— Dacă voi găsi cincizeci de oameni neprihăniţi în cetatea Sodomei, voi cruţa întreaga cetate de dragul lor.

Se simţi umplut de ruşine pentru faptul că fusese atât de grabnic să creadă contrariul. Însă în timp ce chipurile locuitorilor Sodomei îi veniră în minte, aşa cum le văzuse când îi salvase din mâna împăraţilor străini cu mai multă vreme în urmă, se îndoi. Să fie oare cincizeci de oameni neprihăniţi acolo?

Privi la Domnul cu coada ochiului, încurajat de o atitudine de acceptare pe care n-o putea explica. Îşi drese glasul.

— Iată, am îndrăznit să vorbesc Domnului, eu, care nu sunt decât praf şi cenuşă. Poate că din cincizeci de oameni buni vor lipsi cinci: pentru cinci, vei nimici Tu oare toată cetatea?

— N-o voi nimici, zise Domnul, dacă voi găsi în ea patruzeci şi cinci de oameni buni.

— Poate că se vor găsi în ea numai patruzeci de oameni buni.

— N-o voi nimici nici pentru cei patruzeci.

Avraam privi spre vale. Cei doi bărbaţi erau acum doar nişte pete la orizont, apropiindu-se de porţile cetăţii. Cum de ajunseseră acolo atât de repede?

Simţi un oftat greu în piept şi îşi spuse că ar trebui să tacă, însă nu-şi putu înfrâna cuvintele. În timp ce număra familia lui Lot, împreună cu slujitorii săi, ajunse la un număr mult mai mic de oameni buni, bărbaţi şi femei.

— Să nu Te mânii, Doamne, dacă voi mai vorbi.

Adonai încuviinţă, iar el se grăbi să vorbească.

— Poate că se vor găsi în ea numai treizeci de oameni buni.

— N-o voi nimici, dacă voi găsi în ea treizeci de oameni buni.

— Iată, am îndrăznit să vorbesc Domnului. Poate că se vor găsi în ea numai douăzeci de oameni buni.

— N-o voi nimici, pentru cei douăzeci.

Avraam nu-i mai putu zări pe cei doi, care traversaseră valea Iordanului şi se aflau acum aproape de porţile Sodomei. Oare ce vor găsi acolo? Lot, Melah şi cele două fiice ale lor – patru oameni. Cu siguranţă erau mai mulţi. Prieteni de-ai lui Lot sau ginerii săi.

— Să nu Te mânii, Doamne, dacă voi mai vorbi numai de data aceasta.

Privi în ochii aprobatori, de nepătruns, ce purtau în ei toată povara veacurilor trecute, însă oarecum noi. Se opri din nou, ştiind că acestea vor fi şi ultimele.

— Poate că se vor găsi în ea numai zece oameni buni.

— N-o voi nimici, pentru cei zece oameni buni.

Nu apucă să tragă aer în piept, că Adonai dispăru din vedere. Avraam mai zăbovi câteva clipe, ştiind că doar o singură rugăciune mai rămăsese pentru cetatea cea rea în care locuia nepotul său. *O, Adonai, Te rog, cruţă-l pe Lot.* Închise ochii, îndurerat de pierderea lui Adonai şi de nimicirea Sodomei. Căci, în ciuda rugăminţilor sale, nu putea număra nici măcar zece oameni ale căror vieţi să poată salva cetatea.

Capitolul 35

Melah îşi schimbă poziţia pe canapea, închizând ochii. Tâmplele îi zvâcneau de durere. Ferestrele fuseseră acoperite cu perdele groase, însă lumina ce se strecura acum pe la margini căpătase o nuanţă portocalie. Lot se va întoarce curând acasă, aşteptându-se la un festin. Oare bărbaţii nu oboseau niciodată să mănânce? Era mai gras decât fusese în zilele când păstorise oile. Acum şedea la poartă cu bătrânii Sodomei, cerea mâncăruri mai pretenţioase şi făcea tot mai puţină mişcare, cu fiecare an ce trecea. Şi rareori mai rostea vreun cuvânt care să nu fie presărat cu sarcasm sau spus în batjocură.

Nu-l putea învinovăţi. Oamenii din cetatea asta parcă nu vedeau nimic altceva decât mâncare şi băutură, căutau distracţii în orice chip, cu orice preţ. Uneori, ritmul acesta i se părea istovitor. Totuşi, nu-şi putea înfrâna un soi de mândrie pentru toate realizările acestei cetăţi. Nici măcar în Ur şi Haran oamenii nu o duceau atât de bine şi nu-şi îngăduiseră atâtea desfătări.

Deschise ochii, încercând să-şi adapteze vederea la lumina amurgului, durerea de la tâmple risipindu-i-se uşor. O duceau bine aici, în ciuda violenţelor. Îi trimitea pe slujitorii lor să le

aducă de la piață tot ceea ce aveau nevoie. Nu trebuia să-și asume asemenea riscuri la vârsta ei. Își câștigase dreptul la odihnă.

O ușă se trânti cu putere la intrarea în casă și niște glasuri bărbătești ajunseră până la ea. Pași grăbiți, probabil cei ai slujnicelor ei leneșe, trecură prin fața odăii ei, iar chicotele fiicelor sale îi treziră curiozitatea. Lot aducea adesea oaspeți acasă, cu toate că puțini se mai aventurau în Sodoma în aceste zile. Fără îndoială, se răspândiseră o mulțime de zvonuri cu privire la practicile sălbatice ale bărbaților din cetate. Mai ales după căderea întunericului. Se simți cutremurată de un fior și se sili să se ridice de pe patul învelit în catifea.

Se privi în oglinda de aramă la lumina slabă a unei lămpi cu untdelemn, își ciupi obrajii palizi pentru a aduce puțină culoare în ei și se încruntă când zări ridurile pe care nu le mai putea ascunde cu uleiuri și pomezi. Nu se putuse compara niciodată cu Sarai la frumusețe. Netezi cu mâna zbârcită țesătura robei brodate în timp ce o luă dintr-un cui bătut în perete și și-o petrecu pe după umeri. Totuși, o egala la avere, ba poate chiar o întrecea. Gândul cuprindea și puțină mândrie, însă își ridică bărbia și-și înăbuși vinovăția, ieșind pe hol și îndreptându-se spre bucătărie. Îl găsi pe Lot dând indicații slujitorilor.

— Coaceți pâinea fără drojdie și soateți cea mai bună brânză și cel mai bun vin.

Își ridică privirea.

— Melah, aici ești. Avem oaspeți și le-am promis o masă. Te poți ocupa de asta?

Expresia de neajutorare de pe chipul lui n-o impresionă într-atât încât să pună mâna la treabă și era pe punctul de a-i spune să se descurce singur.

Fetele dădură buzna în bucătărie, cu mâinile la gură, încercând astfel să-și înăbușe hohotele de râs.

— Nu-i așa că sunt chipeși? Păcat că deja am fost promise altora. Pirhum nu este nici pe departe atât de bine făcut ca oricare dintre ei!

Kammani se întoarse spre tatăl ei.

— Tata, nu vrei să ne prezinți? Au un glas atât de melodios! Mi-ar plăcea atât de mult să-i cunosc.

Lot își privi pieziș fiica, o privire pe care Melah n-o mai văzuse la el de ani de zile. Bărbatul clătină din cap, ca și când cererea l-ar fi dezgustat. Melah simți cum se înfurie.

— Pentru ce le-ai interzice lucrul ăsta? După ce oaspeții tăi vor fi mâncat, pentru ce nu i-ai prezenta familiei tale?

Îi aruncă o privire pe care el n-o putu ignora, acea privire căreia îi cedase pe tot parcursul vieții lor în doi.

El clătină din nou din cap și făcu un pas înapoi, spre odaia unde așteptau cei doi bărbați.

— Te rog, grăbește-te cu mâncarea. Oamenii aceștia nu sunt oameni obișnuiți.

Dispăru pe sub arcadă.

— Nu sunt oameni obișnuiți? Ce fel de bărbați s-ar numi neobișnuiți?

Melah aruncă cuvintele în urma lui, însă el nu răspunse.

— Poate că sunt ca bărbații din cetate care poftesc după alți bărbați, spuse Ku-aya.

— Și asta nu face din ei bărbați obișnuiți?

Kammani se îndreptă spre masă și luă un cuțit ca să taie legumele. Cel puțin, fetele se dovedeau a fi folositoare atunci când era nevoie.

Melah privi de la una la cealaltă. Fetele acceptau viciile Sodomei ca și cum ar fi fost normale. Oare ele nu cunoșteau noțiunea de rău?

Se opri și, preț de o clipă, își cercetă cugetul. Oare era ceva păcat, cu adevărat? Avraam vorbise despre păcat, însă lucrurile acestea se începeau tot mai mult după ce se mutaseră în cetate. Acum credința îi era șovăielnică. Pentru ce ar fi fost fiicele ei mai diferite?

Luă o bucată de brânză de pe raft și tăie felii groase, așezându-le pe tava de lemn pe care se afla pâinea nedospită. Kammani adăugă castraveți feliați, măsline și pepene galben. Era destul. Oricine ar fi fost acești oameni, sosiseră neinvitați. Nu se puteau aștepta la un ospăț în toată regula.

Apucă tava, le alungă pe fete şi intră în odaia de zi, unde aştepta Lot. O singură privire aruncată la bărbaţii înalţi, bine făcuţi, îi înmuie genunchii. Când aceştia priviră la ea, aproape că scăpă tava şi fu nevoită să-şi adune toate puterile pentru a o aşeza pe masă, înaintea lor. Se înclină adânc şi se retrase fără o vorbă.

Bărbaţii vorbiră aproape şoptit cu Lot în timp ce Melah se strecură înapoi, în bucătărie, pentru a-şi trage suflarea.

— Ce s-a întâmplat, mamă? Nu-i aşa că sunt chipeşi?

Melah nu putea rosti niciun cuvânt, întrebându-se ce însemna acea ciudată povară pe care o simţea în piept. Cu toate că bărbaţii o priviseră scurt, acea privire îi trimisese o fierbinţeală până în adâncul sufletului, ca şi cum, pentru o clipă, conştiinţa i-ar fi fost cu totul descoperită şi mândria, dată pe faţă. Îşi duse mâna la piept. Cine erau aceşti bărbaţi?

Un tumult de voci se auzi prin fereastra deschisă, devenind din ce în ce mai puternic pe măsură ce se apropia de casa lor. Se îndreptă cu paşi şovăitori spre fereastra ce dădea în curte şi tresări puternic la vederea unui grup de bărbaţi, tineri şi bătrâni, care se îndrepta spre casa lor. Închise grabnic obloanele şi se grăbi spre celelalte odăi, ca nu cumva să rămână vreun oblon nezăvorât.

Kammani şi Ku-aya o urmară, făcând acelaşi lucru, fără a li se cere. Se întâlniră în hol, înfricoşate.

— Ce este, mamă? De ce sunt aceşti oameni aici?

— Nu ştiu.

Melah îşi puse câte un braţ în jurul fiecăreia, mai mult decât bucuroasă de prezenţa lor în acel moment.

— Să mergem.

Le îndrumă spre odaia de zi, unde îşi lipiră urechea de perete, ascultând.

— Lot! Deschide uşa! Unde sunt bărbaţii care au venit la tine în seara asta? Scoate-i afară, ca să ne împreunăm cu ei.

Un fior de groază i se strecură în suflet. Melah îndrăzni să arunce o privire spre cei doi bărbaţi, însă aceştia nu păreau a fi

deranjați de zgomot sau de cererea mulțimii. Lot se ridică de pe scaun, ca ars. Se grăbi spre ușă, ieși și închise ușa în urma lui.

Melah se grăbi la fereastra cea mai apropiată de ușă, verifică zăvorul și-și lipi urechea de ea, străduindu-se să audă ce se spunea. Le simți în spate pe Kammani și Ku-aya.

— Nu, oameni buni. Nu faceți acest lucru rău, spuse Lot. Uite, am două fiice care încă nu s-au culcat cu vreun bărbat. Îngăduiți-mi să vi le aduc și puteți face ce vreți cu ele. Însă nu faceți vreun rău acestor bărbați, căci au intrat la adăpostul acoperișului meu.

Auzindu-și fiicele icnind, Melah se întoarse și le cuprinse cu brațele. Fetele începură să plângă încetișor, iar trupul mamei se cutremură, zguduit de hohotele lor. Lot glumea, așa cum făcea întotdeauna. Sigur că glumea.

— Nu poate face asta.

— Pentru ce ar face-o? Suntem promise altora.

— Nu dă doi bani pe noi pentru că nu ne-am născut băieți.

Fiecare cuvânt șoptit era ca o împunsătură pentru inima lui Melah.

— Nu vorbește serios. Știți asta.

Nu putea fi serios, nu-i așa? Oare se gândise la ce spunea? Fetele ar fi putut fi moarte până dimineață dacă le-ar fi dat pe mâna acelor oameni. Iar aceștia nu aveau să creadă că Lot glumește. Oare nu-i păsa deloc de familia lui? Amărăciunea îi umplu gâtlejul. Lot era un nebun.

— Dă-te la o parte!

Femeile tresăriră la auzul strigătelor celor de afară. Melah își trase fiicele mai departe de ușă și aruncă o privire scurtă spre oaspeții lui Lot, dorindu-și ca aceștia să pună capăt acestei nebunii.

— Omul acesta a venit aici ca străin și acum vrea să facă pe judecătorul!

Glasul ajunse în odaie prin ferestrele ferecate.

— Ne vom ocupa de tine mai rău decât de ei.

Glasului ce răsuna aproape i se alăturară și altele. Ușa scârțâi sub presiunea bărbaților gălăgioși, iar Melah și-l imagină pe Lot

lipit de ea, luptându-se pentru o gură de aer. Aşa-i trebuia dacă fusese în stare să spună un lucru atât de teribil!

— Vor sparge uşa!

Strigătul lui Ku-aya le umplu şi mai mult de frică.

— Să facă cineva ceva!

Ţipătul lui Kammani o făcu pe Melah să-şi strângă şi mai tare braţele în jurul fetelor.

În clipa următoare, cei doi oaspeţi deschiseră uşa şi-l traseră pe Lot în încăpere, închizând uşa după el. Strigătele îşi schimbară tonalitatea în dosul ferestrelor. Melah dădu drumul fetelor şi se strecură mai aproape de fereastră, ca să arunce o privire afară. Bărbaţii stăteau cu mâinile întinse în faţa lor, bătând aerul, însă nefiind în stare să-şi găsească drumul. Nu vedeau pe unde păşeau?

— Mai aveţi pe altcineva aici – gineri, fii, fiice sau pe altcineva din cetate care vă aparţine?

Unul dintre oaspeţi privi ţintă în ochii lui Lot, care se retrase într-un colţ şi încuviinţă încet.

— Scoateţi-i de aici, pentru că această cetate va fi nimicită, spuse bărbatul. Strigătul înălţat spre Adonai împotriva locuitorilor cetăţii este atât de mare, încât ne-a trimis s-o nimicim.

Melah se uită la chipul cenuşiu al lui Lot. Acesta îşi întoarse privirile asupra bărbaţilor.

— Am doi gineri cărora le-am promis pe fiicele mele.

— Du-te şi adu-i. Nu mai este timp.

Lot se grăbi spre uşă, apoi se răsuci pe călcâie şi se îndreptă repede spre uşa din spate, strecurându-se afară. Melah rămase tăcută, incapabilă să se mişte.

— Plecăm?

Glasul lui Kammani o scoase pe Melah din împietrirea în care căzuse.

— Cum putem pleca?

— Vor distruge Sodoma?

Emoţia din glasul fetelor îi umplu ochii de lacrimi. Privi în jur, la pereţii acoperiţi cu tapiţerii brodate, la mobilierul luxos,

la vasele poleite cu aur şi argint. Ulcioare scumpe de alabastru adăposteau untdelemn preţios. Vor avea nevoie de multe căruţe ca să poată încărca toate acestea. Imaginea corturilor din păr de capră îi veni în minte. Nu mai putea îndura un astfel de trai.

— Luaţi numai ceea ce puteţi căra cu mâinile.

Ridică brusc capul şi privi la cel care vorbise. Oare îi citise gândurile? Era cu neputinţă.

— Dar nu putem...

El clătină din cap.

— Nu mai este timp pentru altceva.

Spusele lui o înfuriară şi o îngroziră, deopotrivă. Privi la fiicele ei.

— Haideţi.

Se grăbi spre odaia ei, apucă hainele şi cutiuţele cu farduri, uleiuri şi ierburi şi le puse în coşuri mari. Unui slujitor nu-i era greu să le care.

— A spus să luăm numai ce putem noi căra, mamă.

Ku-aya apăru lângă ea cu un săculeţ în mână, urmată de sora ei.

Melah se simţi înfrântă şi istovită. Uşa din spate se trânti şi observă întunericul din ce în ce mai adânc. Îşi lăsă jos lucrurile şi se grăbi spre odaia de zi, urmată de fiicele ei. Lot sufla greu şi părea tulburat. Un slujitor îi aduse o cupă cu vin. O luă din mâna lui şi dădu pe gât băutura.

— Nu m-au crezut.

Trăgea greu aer în piept. Oare alergase tot drumul?

— Au crezut că glumesc.

Aruncă celor doi bărbaţi o privire imploratoare.

— N-am putut să-i conving.

— Nu!

Kammani alergă la el, bătându-l cu pumnii în piept.

— Trebuie să te întorci, tata. Trebuie să-i convingi. Nu-i putem lăsa aici.

— Din clipa în care i-ai întâlnit nu le-ai spus nici măcar un cuvânt serios. Pentru ce să te creadă? Pentru ce te-ar mai crede cineva?

Melah nu-şi putu reţine tonul batjocoritor.

— Întoarce-te şi mai încearcă, tata. Trebuie!

Ku-aya îl prinse de braţ, privindu-l implorator.

Lot le împinse la o parte.

— Am încercat. În zadar.

Privi spre cei doi bărbaţi.

— Poate că se vor răzgândi înainte să plecăm noi.

Se îndreptă spre holul casei, vrând să se ducă în odaia sa de culcare.

— Nu vom mai aştepta mult, spuse unul dintre bărbaţi.

Melah se simţi străbătută de un fior adânc, un sentiment prevestitor de rău crescând în inima ei cu fiecare pas pe care-l făcea spre odaie pentru a continua împachetatul.

***

O linişte ca cea de dinaintea zorilor se aşternu peste Sodoma. Benchetuielile cetăţii se încheiaseră, iar tăcerea era sinistră. Melah îşi petrecuse ultimele câteva ceasuri cu împachetatul şi despachetatul lucrurilor de care urma să aibă nevoie pentru a începe o nouă viaţă, într-un alt loc. În cele din urmă, se rezumase la doi saci din pânză, unul plin cu câteva dintre cele mai elegante robe şi tunici, cingători şi sandale împodobite cu pietre preţioase. În celălalt sac pusese toate cremele şi uleiurile pe care le folosea nu doar pentru a-şi păstra înfăţişarea cât mai tânără, ci şi drept leacuri. Lot va trebui să care sacii cu provizii. Pur şi simplu nu aveau loc pentru toate. Turmele lor de animale erau prea departe pentru a ajunge la timp la ele. Cei câţiva măgari pe care-i păstrau pentru călătorie se aflau în grajdurile de la marginea cetăţii. Vor fi nevoiţi să-şi care în braţe proviziile, până vor ajunge la grajduri.

— Mai încap ulcioarele astea în sacii tăi?

Privi la Lot, care se afla în bucătărie având la picioare un sac plin cu veşminte, apoi îşi îndreptă privirea spre cei doi bărbaţi care îşi făcură apariţia în cadrul uşii ce separa bucătăria de odaia de zi, umplând tot spaţiul. Lumina cenuşie a zorilor se întrezărea

în jurul ferestrelor cu obloane. Lot îşi îndreptă atenţia de la ea spre cei doi, ignorându-i întrebarea. Unde să mai vâre şi tava? Nu putea face turtă fără tava în trei colţuri. Nici măcar nu se mai putea gândi la vechiul mod de a găti, pe pietre.

— Grăbeşte-te, spuse unul dintre cei doi bărbaţi, întrerupându-i gândurile răvăşite. Ia-ţi nevasta şi pe cele două fiice, altfel veţi pieri când cetatea îşi va primi pedeapsa.

Să piară? O stare de confuzie îi cuprinse mintea. Nu-şi putea părăsi casa. Aici îşi crescuse copiii. Fiul ei era îngropat aici. Nu, stai puţin. Fiul ei a fost îngropat într-un alt ţinut, într-o peşteră străină. Nu, nu era aşa. Lot îi adusese trupul înapoi şi-l îngropase aici. Îi vizitase mormântul în fiecare săptămână, ducându-i ofrande de mâncare şi băutură.

Un ţipăt îi scăpă de pe buze şi-şi duse mâinile la tâmple. Mai erau încă atât de multe de făcut, atât de multe de adunat.

— Nu putem pleca fără măgari. Sunt prea multe de împachetat şi suntem prea puţini ca să le cărăm pe toate.

Privi la Lot, care începea şi el să arate confuz şi pierdut. Kammani şi Ku-aya se strângeau una într-alta, toţi patru stând în mijlocul odăii, neştiind ce să facă, încotro s-o apuce.

Unul dintre bărbaţi păşi înainte şi-i apucă de mână pe Lot şi Kammani, iar celălalt le apucă pe Melah şi Ku-aya.

— Veniţi.

Păşiră înainte fără a mai spune ceva, lăsând proviziile în sacii ce zăceau pe duşumeaua casei lor.

Melah simţi că i se învârte capul, străduindu-se cu greu să-şi pună mintea la contribuţie. Unde mergeau? Pentru ce îi scoteau aceşti bărbaţi afară din cetate?

Trecură prin poarta cetăţii şi porniră la drum, lăsând în urmă şirul de copaci ce ducea spre valea Iordanului. Zorii luminau aproape în întregime orizontul la răsărit, iar bărbaţii îi îndemnară să păşească mai repede, ca şi când totul urma să se schimbe odată cu răsăritul soarelui. Se opriră la marginea câmpiei de la poalele munţilor dinspre miazăzi.

— Scăpați-vă viața! Nu priviți înapoi și nu vă opriți în câmpie. Fugiți la munți, ca să nu pieriți!

Melah se apropie grăbită de Lot și-l apucă de mâneca veșmântului, în timp ce din spatele lor se auziră văicărelile speriate ale fetelor.

— Nu putem trăi în munți.

— N-am adus nimic cu noi.

— Ce gândesc oamenii aceștia? Tata, te rog!

Vorbeau amândouă odată.

— Ascultă-le, șopti Melah, privindu-l cu ochi rugători, aprinși, știind că n-o să i se poată împotrivi.

Lot făcu un pas spre cei doi bărbați și își plecă un genunchi în pământ, împreunându-și mâinile înaintea lui.

— Nu, domnii mei, vă rog! Robul vostru a căpătat trecere înaintea voastră și ați arătat mare îndurare față de mine cruțându-mi viața. Dar nu pot să fug la munte. Mă va ajunge prăpădul din urmă și voi pieri. Iată, Țoarul este o cetate destul de aproape ca să fug în ea și este mică. Îngăduiți-mi să fug acolo. Este foarte mică, nu-i așa? În felul acesta, viața îmi va fi cruțată.

Oare în mintea lui mică însemna bună și cinstită? Însă o cetate mică era mai bună decât sălbăticia munților.

— Foarte bine, spuse unul dintre cei doi, îți voi face hatârul acesta. N-o să nimicesc cetatea de care vorbești. Însă fugi repede, pentru că nu pot face nimic până când ajungi acolo.

Lot se închină și se ridică degrabă, mulțumi bărbaților și o luă la fugă.

— Fugiți! răsună strigătul său, scoțând-o pe Melah din amorțeala pe care i-o produsese frica.

Se răsuci și le împinse pe fete înaintea ei.

— Nu priviți înapoi!

Strigătul lui Lot răsună în mintea ei, cuvintele celor doi bărbați arzându-i inima. Își prinse poalele veșmântului cu amândouă mâinile și alergă după fiicele ei, cetatea Țoar părând a rămâne la fel de îndepărtată. Auzi răsuflarea greoaie a lui Lot în urma ei și se simți mângâiată de prezența lui.

Cetatea părea mică, pentru că era atât de îndepărtată de câmpie. Ce gândise Lot? Şi totuşi, era mai uşor să străbată câmpia decât să se cațere pe munți.

Îşi încetini mersul, simțindu-şi picioarele istovite.

— Nu te opri, spuse Lot.

Nici trupul lui nu era mai odihnit. Alergatul era pentru cei tineri şi energici. Ea era prea bătrână pentru asta. Însă grăbi din nou pasul.

Privi înainte, la fete, părul lor lung fluturându-le pe spate. Erau cu mult înaintea lor, iar Melah se întrebă pentru ce niciuna dintre ele nu se gândise să ia un sac cu ele. Cel puțin oare Lot apucase să-şi vâre ceva monede în cingătoare?

Aproape că se întoarse ca să-l întrebe, însă porunca bărbaților îi răsună în urechi. *Nu priviți înapoi!*

Alergă mai repede, cu privirea înainte.

Capitolul 36

Sara se trezi după o noapte în care dormise destul de rău şi se strecură afară din cort în timp ce zorii sărutau ultimele urme cenuşii ale nopţii. Vizita celor trei bărbaţi o tulburase şi încă mai simţea înţepătura mustrării blânde a lui Adonai. Îl minţise şi El ştiuse asta. Ce o apucase de făcuse una ca asta?

Simţi pe picioare atingerea blândă a stropilor de rouă în timp ce străbătu tabăra şi se îndreptă spre locul unde Avraam Îi zidise un altar lui Adonai Elohim. Păsările ciripeau deasupra ei în frunzişul des al stejarilor, iar ea urca înălţimea spre locul ce străjuia valea dedesubt. Viaţa ei fusese un eşec. Oare L-ar fi minţit pe Dumnezeu dacă ar fi avut mai multă credinţă, dacă ar fi fost mai neprihănită? Cum mai putea avea un fiu la vârsta ei? Şi totuşi, dacă ar fi crezut tot timpul acesta...

Lucrurile păruseră mai simple în tinereţe, când îi promisese tatălui ei că-i va da un fiu lui Avraam. Dacă mama ei ar fi trăit, poate că ar fi lămurit-o cât de puţin control avea o femeie în astfel de lucruri. Însă mama ei ar fi stăruit să nu facă defel o astfel de făgăduinţă, i-ar fi spus să accepte faptul că soţul ei ar fi putut să-şi dorească sau să aibă nevoie de o altă soţie. Alungă gândul, mintea fiindu-i plină cu imagini ale trecutului ei, ale mândriei, ale jertfei

aduse zeiței fertilității, ale eșecului ei lamentabil atunci când o dăduse pe Agar lui Avraam și, pe deasupra, lipsa ei de încredere în Adonai, de care dăduse dovadă la vizita celor trei oaspeți.

Nu privi înapoi. Nu poți schimba trecutul. Își mută privirea de la altar spre vale, dorindu-și să se poată elibera de fiecare eșec în parte. Însă părea a fi cu neputință să și le înlăture din minte.

***

Probabil că Sodoma rămăsese mult în urma lor, gândi Melah în timp ce cetatea Țoar părea din ce în ce mai apropiată, așezată pe o mică înălțime în fața lor. Kammani și Ku-aya ajunseseră deja la zidul ce înconjura cetatea și, deodată, dispărură din vedere. O cuprinse panica, însă încercă să se liniștească. Lot era undeva în spatele ei. Se străduí să surprindă vreun sunet, însă nu mai auzea răsuflarea lui gâfâită. Frica îi umplu întreaga ființă în timp ce un vuiet puternic venit din cer acoperi toate celelalte sunete. Broboane de sudoare îi acoperiră fruntea și i se prelingeau pe șira spinării, iar inima îi zvâcni cu sălbăticie de la efortul făcut.

Mai era Lot în urma ei? Dacă fusese prins în prăpădul ce se auzea în spatele lor?

Nu privi înapoi!

— Lot!

Îi strigă numele, privind înainte, însă sunetul propriei sale voci fu acoperit de vuietul infernal ce venea în spatele ei.

***

Sara se întoarse spre locul de unde se auzea un vuiet și se apropie mai mult de marginea colinei, oprindu-se lângă un șir de copaci umbriți de un stejar imens. Inima îi era strânsă de frică. Avraam îi împărtășise ceea ce îi spusese Dumnezeu despre iminenta nimicire a Sodomei, însă sperase că avea să găsească zece oameni neprihăniți acolo care să izbăvească cetatea.

Norii formau o pătură groasă deasupra câmpiei, întunericul ascunzând zorii, planând amenințător, prevestind prăpădul ce era gata să se dezlănțuie. Nu găsise Dumnezeu nicio modalitate de a-i salva? Ce se întâmplase cu Lot și Melah și cu fiicele lor? Pentru ce aleseseră să trăiască într-un loc atât de dezgustător?

Deodată, degetul acuzător se îndreptă spre ea și pricepu lămurit faptul că ea și Melah nu erau chiar atât de diferite. Dacă n-ar fi fost credința lui Avraam în Adonai, dacă n-ar fi fost tăria lui de caracter și refuzul de a ceda întotdeauna dorințelor celorlalți – chiar și dorințelor ei – s-ar fi putut afla în locul lui Lot. Dacă Avraam ar fi fost la fel de slab ca Lot, acum s-ar fi putut afla ea în locul lui Melah.

Norii se întunecară și mai mult și, deodată, din cer începu să cadă foc precum o mie de săgeți arzătoare, toate ațintite într-un singur loc. Se umplu de groază la vederea strălucitei cetăți Sodoma, transformate în cenușă fumegândă în fața ochilor ei. Îi închise, însă nu reuși să alunge imaginea din minte. Toți acei oameni nimiciți! Teama îi strânse stomacul și deschise din nou ochii, umbrindu-i cu o mână de fulgerele strălucitoare, știind în adâncul inimii că nu era mai bună decât ei. Adevărul era că dorise să nu scape lucrurile din mâini, fusese temătoare, disperase, însă niciodată nu se încrezuse cu adevărat.

O, Adonai, pentru ce n-am crezut?

Se întoarse din nou cu fața spre altar, incapabilă să privească focul și fumul gălbui ce se înălța deasupra Sodomei și a Gomorei și a câmpiilor mănoase ale Iordanului.

Nu privi înapoi, preaiubito. Ai încredere în Mine.

Auzi cuvintele șoptite, precum atingerea mâinii blânde a unui părinte. Își simți gâtul strâns de emoție și se prăbuși în genunchi, cu inima zdrobită, cercetându-se și gata să-și dăruiască lui Adonai întreaga viață.

N-am să mai privesc înapoi, Adonai. Vreau să cred. Te rog, ajută-mă să cred.

***

Nu privi înapoi!

Melah auzi porunca în mintea ei şi îşi sili picioarele să păşească înainte. Încă nu le putea vedea pe fete, însă dacă le striga, acestea ar fi privit înapoi, exact lucrul pe care n-aveau voie să-l facă.

— Lot!

Însă abia îşi putea auzi glasul în acel zgomot infernal. Răsuflarea lui greoaie nu se mai auzea în spatele ei. În ultimii ani se lenevise şi se îngrăşase prea mult. Dacă îi cedase inima datorită caznei de a alerga? Putea să zacă pe drum, undeva în urma ei.

Vuietul asurzitor îi acoperi până şi gândurile, făcându-i capul să pulseze de durere cu fiecare pas. Nu putea face asta. Zidul cetăţii era în faţă. *Lot!* Trebuia să ştie, trebuia să vadă ce se întâmplase cu casa ei, cu soţul ei.

Nu privi înapoi!

Poate că fusese doar un sfat. O privire scurtă aruncată în urmă nu ar fi trebuit să conteze atât de mult. Cele mai multe legi nu erau menite să fie îndeplinite cu rigurozitate, nu-i aşa? Se opri, aşteptând, ascultând. Dacă Lot ar putea s-o atingă, atunci ar şti că totul este în regulă cu el.

Aşteptă, numărându-şi bătăile inimii. Însă nu-i simţi atingerea, iar mirosul de sulf aproape că o înecă, împiedicând-o să respire.

Doar o privire.

Privi scurt în urma ei, zărind chipul lui Lot pentru o clipă, înainte ca acesta să dispară şi întunericul s-o cuprindă.

***

Lot privi îngrozit la spatele lui Melah, văzând-o de parcă timpul ar fi încetinit, observând fiecare mişcare, de la cap, la umăr, apoi la... Restul trupului nu-şi isprăvise mişcarea când privirile li se întâlniră şi femeia se transformă, din Melah, cea pe care o iubea, într-un stâlp.

— Nu!

Alergă înainte, aruncându-şi braţele în jurul stâlpului, simţind doar suprafaţa grunjoasă a sării sub atingerea sa.

— Melah, nu, nu, nu!

Căzu în genunchi la picioarele a ceea ce fusese înainte trupul ei şi se cutremură de tăria vuietului ce se auzea în urma lui, în depărtare. Lacrimile i se prelingeau pe faţă, nu doar pentru soţia sa, ci şi pentru alegerile sale ce-l împinseseră aici. O, de-ar fi... Erau atât de multe lucruri pe care le-ar fi putut face altfel, diferit, mai bine.

O, Doamne, ce mă voi face fără ea?

Nu privi înapoi.

Cuvintele îngerului îi răsunară în urechi – căci ştia, fără umbră de îndoială, că aceia nu fuseseră simpli oameni. Pentru ce nu fusese mai tare, pentru ce nu le spusese adevărul soţiei sale, fiicelor, ginerilor săi? Pentru ce tăcuse văzând cum cetatea se strica din ce în ce mai mult? Pentru ce rămăsese acolo?

Păşi înainte, împleticindu-se, plângând tot restul drumului până la cetate, ştiind că, dacă Melah nu ascultase şi privise în urmă, el nu-şi putea îngădui să facă asta.

***

Lacrimile i se prelingeau nestingherite pe obraji, însă Sara nu încercă să le şteargă. Îl zărise pe Avraam aproape de marginea povârnişului ce dădea spre vale şi se apropie de el, cu inima încărcată. Îşi strecură mâna în mâna lui, uitându-se împreună la distrugerea Sodomei.

— Crezi că Lot şi Melah sunt teferi, domnul meu?

Se baza pe tăria lui, din nou recunoscătoare pentru credinţa acestui om. Credinţa ce îi salvase de pieirea Sodomei şi de atâtea alte lucruri.

— Adonai a făgăduit să-i salveze pe cei neprihăniţi. Nu-i va sili, dacă ei nu vor.

Se uită la ea.

— Aşa nădăjduiesc, scumpa mea. Dar nu ştiu.

Ea încuviinţă, o stare de apăsare aşternându-se peste amândoi. Îşi aminti cât de mult o supăra credinţa idolatră a lui Melah, însă în această clipă tot ce simţea pentru nepoata ei era o profundă îngrijorare. O iubea pe Melah. O iubea. În ciuda tuturor celor întâmplate.

— Nădăjduiesc să fie aşa, domnul meu.

Avraam dădu drumul mâinii ei şi o trase în braţele lui. Ea îşi odihni capul pe pieptul lui, simţindu-i răsuflarea.

— Fumul se înalţă ca dintr-un cuptor uriaş.

Ea încuviinţă, copleşită de tristeţe.

— Atâta frumuseţe irosită. Câmpiile erau atât de mănoase, atât de verzi.

El oftă, iar ea ştiu că durerea lui era mult prea mare pentru a fi exprimată în cuvinte. Nu se mai putea spune nimic. Adonai îi revelase lui Avraam păcatul Sodomei, păcatul mândriei şi al aroganţei, al lăcomiei şi al egoismului, al neglijării săracilor şi a nevoiaşilor, păcate ce-i împinseseră pe locuitorii ei la acte detestabile de imoralitate şi violenţă.

— Să ne întoarcem acasă, spuse el, urnind-o din loc.

N-avea să uite curând pieirea Sodomei, o amintire menită să-i facă să-şi vadă propriile păcate şi să-i rămână credincioşi lui Adonai.

Gândul aduse un zâmbet pe buzele ei în timp ce Avraam îi luă mâna şi trecură împreună pe lângă altar, înapoi, spre tabără. Adonai i-a promis că va avea un fiu anul viitor pe vremea asta. Simţi cum inima i se umple de bucurie. De data asta, în cele din urmă, Îl va crede.

Capitolul 37

Un an mai târziu

Avraam stătea în picioare în mijlocul cortului său, acoperitoarele acestuia fiind date la o parte pentru a îngădui membrilor tribului să se apropie şi să urmărească această ocazie memorabilă. Fiul său, fiul Sarei, se odihnea în braţele lui Eliezer, pe genunchii acestuia, în timp ce Sara şi Lila stăteau în apropiere, privind. Miracolul nu încetase să-l surprindă – anume că Sara zămislise la o vârsă atât de înaintată. Cine ar fi crezut? Şi totuşi, promisiunea lui Dumnezeu se împlinise.

Apucă un cuţit din cremene de pe o măsuţă aflată în dreapta sa, cuprinzând cu privirea mulţimea adunată, apoi îndreptând-o asupra soţiei şi a fiului său. Copilul se foi în braţele lui Eliezer, iar Avraam nu-şi putu înăbuşi un hohot de râs înfundat privindu-şi fiul care deja le adusese atât de multă bucurie. Iar acum bucuria lor urma a fi desăvârşită – fiul promisiunii va deveni şi fiul legământului.

O mişcare uşoară aproape de marginea cortului îl făcu să-şi ridice privirea. Agar îl prinsese pe Ismael de mână şi-l trăsese lângă ea în timp ce acesta o împinse mai aproape, ca să poată vedea ce se petrece. Avraam întâlni privirea fiului său, îi zâmbi

şi-i făcu semn printr-o înclinare a capului. Slujitorii din apropiere le făcură amândurora loc să treacă, iar Avraam surprinse privirea de uşurare din ochii întunecaţi ai lui Agar. Nu avea niciun motiv să se teamă. Avraam putea foarte uşor să-şi iubească amândoi fiii.

Se apropie de Eliezer şi făcu semn credinciosului său ispravnic să descopere trupul băiatului, expunându-i pielea fină. Avraam se minună din nou de perfecţiunea pe care o descoperise într-un trup atât de mic, apoi, cu o mişcare iute, pentru a nu provoca prea multă durere, îndepărtă prepuţul de pe bărbăţia viitoare a fiului său.

Buza micuţului tremură şi izbucni în urlete puternice. Avraam îi zâmbi lui Eliezer, lacrimi umplându-i ochii, ştiind că legământul le fusese dat oamenilor pentru a-i ţine smeriţi şi a le aminti mereu cui trebuia să I se supună. Întinse mâna spre Sara când ea păşi înainte, cu gând să-şi oblojească şi să-şi mângâie pruncul.

— Aşteaptă binecuvântarea, scumpa mea.

Ea se opri la mijlocul drumului, tulburată de plânsul jalnic al micuţului, însă nu mai înaintă. El îşi mută privirea de la ea la fiul lor, clipind la priveliştea ce o constituia fiul său. Cât de asemănător era acesta cu o jertfă – atât de neajutorat, atât de dependent de cei care-i purtau de grijă. Oare tăierea împrejur era menită să-i arate acest adevăr? El fusese tăiat împrejur pe când era bărbat în toată regula, la fel ca toţi ceilalţi bărbaţi din tabăra lui, cu toţii suficient de vârstnici pentru a simţi durerea şi a înţelege temeiul. Însă acest copil, de doar opt zile, nu cunoştea motivul pentru care fusese supus unei asemenea dureri, nu înţelegea legământul, ascultarea şi predarea pe care le cerea acest sacrificiu.

O, Adonai, inima mea tânjeşte ca Isaac să Te cunoască. Aşază-Ţi binecuvântarea peste el. Fă ca faţa Ta să lumineze peste el.

Îşi ridică privirea, observând nerăbdarea Sarei şi auzind plânsetul lui Isaac. Privi dincolo de ei, spre liziera pădurii unde Domnul venise anul trecut pentru a-Şi reînnoi promisiunea. Iată-L şi acum acolo. Promisese că se va întoarce şi aştepta la umbra ramurilor bogate ale stejarului. Avraam simţi atracţia irezistibilă

a privirii lui Adonai şi un val de căldură şi dragoste îi inundă fiinţa, turnându-i în inimă o bucurie spontană, copleşitoare.

— Binecuvântat eşti Tu, Adonai, Dumnezeul nostru, cârmuitorul tuturor lucrurilor mari şi mici, Cel care ne-ai sfinţit cu bunătatea Ta, care ne-ai dat neprihănirea Ta.

Îşi întinse mâinile spre Îngerul Domnului.

— Iar tu, fiul meu, te vei numi Isaac, căci Dumnezeu Şi-a ţinut promisiunea şi ţi-a binecuvântat părinţii cu bucurie.

Sara păşi înainte şi-i atinse braţul ridicat.

— Dumnezeu mi-a adus râsul şi toţi cei care vor auzi despre mine vor râde împreună cu mine.

Păşi înainte, aşeză fâşii de pânză peste pielea sângerândă a lui Isaac, apoi îl înfăşă repede şi-l ridică de pe genunchii lui Eliezer.

— Iată fiul nostru, Isaac! spuse Avraam zâmbind.

— Amin!

Mulţimea vorbi ca unul şi toţi izbucniră în râs, unii aclamând, alţii dansând de bucurie.

Iar Avraam şi Sara râseră.

Notă din partea autoarei

În istorisirea vieţii lui Sarai, aceasta şi Melah au trăit în circumstanţe similare şi s-au confruntat cu probleme similare, însă când a fost vorba de trăirea prin credinţă, cele două femei au ales diferit. Una a ales să urmeze dumnezeii făcuţi de mâini omeneşti. Cealaltă L-a urmat pe Dumnezeul pe care nu-L putea vedea. Biblia o laudă pe Sara pentru credinţa ei şi nu am nicio îndoială că ea a crezut. Însă aşa cum se întâmplă cu fiecare dintre noi, uneori îndoiala se strecoară în inima noastră şi credinţa se clatină. În acele momente, s-ar putea să facem alegeri pe care ulterior le vom regreta. Cred că Sara a înţeles profund regretul, mai ales atunci când a pus-o pe Agar în braţele soţului ei.

Însă aşa cum a descoperit Sara la sfârşitul acestei istorisiri, Dumnezeu rămâne credincios, fie că noi credem, fie că nu. Această credincioşie s-a arătat clar în legământul pe care Dumnezeu l-a făcut cu Avraam – când flăcările au trecut printre animalele despicate pe care Avraam le adusese jertfă. Într-un legământ, în mod normal, ambele părţi făgăduiesc să-şi ţină partea din înţelegere. Însă legământul lui Dumnezeu cu Avraam a fost un legământ unilateral. Dumnezeu singur urma să-şi ţină promisiunile. Avraam nu mai putea adăuga nimic la acestea.

El a trebuit să aleagă dacă Îl va crede sau nu pe Dumnezeu. A ales să creadă, iar Dumnezeu i-a socotit acest lucru drept neprihănire (Geneza 15:6).

În cele din urmă, totul se reduce la alegeri. Avram şi Sarai au avut de luat decizii grele – să-şi părăsească familia şi să-L urmeze pe Dumnezeu în necunoscut, căutând o cetate al cărei Meşter şi Ziditor este Dumnezeu. El i-a binecuvântat pentru ascultarea lor. Avraam a devenit părintele multor naţiuni, tatăl tuturor credincioşilor. Regi şi prinţi s-au născut în genealogia Sarei.

Acela care a promis este credincios.

Fie ca alegerile noastre să ne ducă la aceeaşi credinţă ascultătoare în El.

În harul Său,
Jill Eileen Smith

Notă: Aşa cum se întâmplă în toate romanele mele de ficţiune biblică, am încercat să urmez relatarea Scripturii cât de aproape posibil. Acolo unde există loc de interpretare sau unde comentatorii Bibliei nu au căzut de acord, am ales pe baza cercetărilor întreprinse. Porţiuni ale istorisirii mele ce nu se regăsesc în Scriptură sunt strict rodul imaginaţiei mele. Orice eroare îmi aparţine.

Mulţumiri

Cuvântul „mulţumesc" nu pare a fi niciodată suficient şi cu fiecare an sporeşte şi recunoştinţa mea faţă de oamenii pe care Dumnezeu i-a pus în viaţa mea. Îmi doresc să-i pot include aici pe fiecare, însă datorită spaţiului limitat, trebuie să mă rezum. Vreau să ştiţi că vă apreciez foarte mult pe toţi.

Mulţumiri speciale talentatei echipe de la Revell pentru încă o experienţă extraordinară în tipărirea romanului *Sarai*. Aţi făcut din munca mea o bucurie!

Impresarului meu, Wendy Lawton – te apreciez mult!

Editorilor mei, Lonnie Hull DuPont şi Jessica English – istorisirile sunt întotdeauna mai bune după ce le editaţi!

Criticilor şi partenerilor mei, Jill Stengl şi Kathleen Fuller – sesiunile de dezbatere sunt mult mai amuzante când le împărtăşeşti cu prietenii. Mulţumesc pentru toate sugestiile voastre înţelepte.

Fiului meu, Jeff – pentru discuţiile pe marginea scenariului iniţial şi pentru sugestiile grozave referitoare la caracterele celor două femei, Sarai şi Melah.

Mulţumiri speciale pastorului Cliff Johnson pentru îngăduinţa de a-i folosi biblioteca ebraică. Cărţile pe care mi le-ai sugerat au fost foarte utile şi apreciate.

Cititorilor mei şi celor care m-au influenţat – mulţumesc pentru că îndrăgiţi aceste istorisiri şi mi-aţi scris ca să mi-o spuneţi şi mie.

Familiei mele, prietenilor, grupului de rugăciune – sunteţi un dar nepreţuit.

Randy – eşti inspiraţia mea. Nu există un alt om mai bun ca tine. Jeff, Chris şi Ryan – sunteţi scriitori înzestraţi, fiecare dintre voi şi aştept cu nerăbdare să văd ce va face Dumnezeu cu munca voastră!

El-Roi, Dumnezeul care mă vede – Îţi mulţumesc pentru că încă veghezi asupra mea.

Alte cărți publicate la editura Casa Cărții

Căminul mult visat, de Lynn Austin
Când o lume întreagă ne desparte, de Lynn Austin
Dorie, fata pe care nu o iubea nimeni, de Doris VanStone și Erwin W. Lutzer
Fiicele Evei, de Lynn Austin
Flacăra reaprinsă, de Tamera Alexander (seria *Cronicile de la Fountain Creek*, vol. 1)
Flacăra Rezistenței, de Tracy Groot
Fugi, băiete, fugi!, de Nicky Cruz
Locul femeii, de Lynn Austin
În vâltoarea apelor, de Lynn Austin
Niciun loc unde să plângi, de Doris VanStone și Erwin W. Lutzer
Omul ceresc, Fratele Yun și Paul Hattaway
O perlă în nisip, de Tessa Afshar
Perechea potrivită, de Lynn Austin
Scorpionul roșu, de Rami Kivisalo și Marko Joensuu
Tărâmuri ascunse, de Lynn Austin
Tot ce ea își dorește, de Lynn Austin
Colecția *Raftul clasic*:
- *Ben-Hur*, de Lewis Wallace
- *Cămașa lui Cristos*, de Lloyd C. Douglas
- *Cetatea blestemată*, de John R. Carling
- *Coliba unchiului Tom*, de Harriet Beecher Stowe
- *Mândrie și prejudecată*, Jane Austen
- *Quo vadis*, de Henryk Sienkiewicz

Seria *Anotimpurile inimii*, de Janette Oke (4 volume)
Seria *Cântecul Acadiei*, de Janette Oke și T. Davis Bunn (5 volume)
Seria *Cronicile regilor*, de Lynn Austin (5 volume)
Seria *Faptele credinței*, de Davis Bunn și Janette Oke (3 volume)
Seria *Focul topitorului*, de Lynn Austin (3 volume)
Seria *Învățuiți de iubire*, de Janette Oke (8 volume)
Seria *Moștenirea din prerie*, de Janette Oke (4 volume)
Seria *Secretul trandafirului*, de Michael Philips (4 volume)
Seria *Soțiile regelui David*, de Jill Eileen Smith (3 volume)
Seria *Trilogia Genezei*, de Kacy Barnett-Gramckow (3 volume)
Seria *Vestul canadian*, de Janette Oke (6 volume)

În curs de apariție

Seria *Cronicile de la Fountain Creek*, de Tamera Alexander (volumele 2-3)
Seria *Soțiile patriarhilor*, de Jill Eileen Smith (volumele 2–3)
Wonderland Creek, de Lynn Austin
Return to Me, de Lynn Austin
Though None Go with Me, de Jerry B. Jenkins

El i-a făgăduit inima.
Ea i-a făgăduit un fiu.
Cât va mai dura oare așteptarea?

În momentul când, în sfârșit, Avram cere mâna frumoasei sale surori vitrege, Sarai, ea are o pretenție: fidelitatea exclusivă a lui Avram, pentru câte zile va avea pe pământ. Această pretenție pare exagerată chiar și în ochii tatălui ei, care își dă binecuvântarea pentru unirea dintre cei doi cu condiția ca ea să-i făgăduiască lui Avram un fiu și un moștenitor. Fără să stea prea mult pe gânduri, Sarai acceptă legământul.

Anii trec rând pe rând, iar Sarai, văzând că pântecul îi rămâne neroditor, devine dispusă să facă aproape orice pentru a-și îndeplini partea ei de jurământ, ca nu cumva să-și încalce Avram făgăduința.
Până unde va merge Sarai în străduințele ei de a avea un prunc?
Și cât va ține răbdarea lui Avram?

În *Sarai*, Jill Eileen Smith călăuzește cititorul în vremurile antice, la viața nomadă dusă de Sarai și Avram. Este o incursiune captivantă în trecut, plină de minunate detalii și fascinante personaje, printre care nepotul lui Avram, Lot, și soția acestuia.

MAUREEN LANG,
autoarea cărților *Springtime of the Spirit*
și *Whisper on the Wind*

Jill Eileen Smith
este scriitoare de ficțiune biblică și nu numai. A scris numeroase romane despre viața femeilor din Biblie, printre care cele mai cunoscute sunt trilogia *Soțiile regelui David* și, de asemenea, trilogia *Soțiile patriarhilor*. Jill este interesată de viața și cultura femeilor care trăiau în vremurile Vechiului Testament.

Editura Casa Cărții
ISBN: 978-606-732-011-4

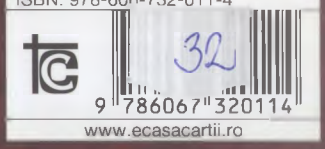

www.ecasacartii.ro